

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum: 2018-10-24

§ 163
Uppföljning per augusti och helårsprognos 2018
KSN-2018-2625
Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige

att godkänna delårsbokslutet och fastställa verksamhetsuppföljning samt resultat- och balansräkning per den 31 augusti 2018,

att det tillfälliga statsbidraget för ensamkommande barn över 18 år, 7 907 708 kronor, fördelas enligt förslag i prognos till socialnämnden 7 180 562 kronor och till överförmyndarnämnden 727 146 kronor, samt

att utöka Sport- och rekreationsfastigheter AB:s investeringsram för 2018 med 89 miljoner kronor, och därmed sänka investeringsramen för Studenternas 2019-2020 med samma summa, på grund av en snabbare byggtakt än förväntat.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del

att godkänna delårsbokslut och årsprognos per den 31 augusti 2018 för kommunstyrelsen enligt ärendets **bilaga 1 kapitel 1**,

att godkänna verksamhetsuppföljning per 31 augusti 2018 för kommunstyrelsen enligt ärendets **bilaga 1 kapitel 2**,

att godkänna delårsrapportering av internkontrollplan 2018 enligt ärendets bilaga 1 kapitel 3, att anmäla helårsprognos för 2017 till kommunfullmäktige,

att den strategiska planen för IT-utveckling och digitalisering följs upp genom det samlade ärendet för uppföljning och aktualitetsbedömning av program, samt

att ta emot arbetsmarknadsnämndens redovisning av uppdrag i Mål & budget 2018-2020, enligt ärendet **bilaga 2**.

Reservation

Simon Alm (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för bifall till eget yrkande.

Särskilt yttrande

Fredrik Ahlstedt (M), Carolina Bringborn (M), Markus Lagerquist (M), Stefan Hanna (C) och Jonas Segersam (KD) avger särskilt yttrande enligt **bilaga A § 163**.

Yrkande

Simon Alm (SD) yrkar avslag på arbetsutskottets förslag till andra att-sats, samt därutöver bifall till övriga att-satser.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum: 2018-10-24

(§ 163, forts)**Sammanfattning**

Ärendet avser delårsbokslut och helårsprognos för Uppsala kommun samt för kommunkoncernen. Ärendet innehåller även uppföljning per augusti av de nio inriktningsmål med tillhörande 81 uppdrag samt indikatorer som kommunfullmäktige har beslut om i Mål och budget 2018 med plan för 2019–2020. Uppföljningen redogör även för kvarvarande uppdrag från tidigare år, tillkommande uppdrag januari–april 2018 samt genomförande av program och handlingsplaner.

Beslutsgång

Ordföranden ställer arbetsutskottets förslag till första att-sats mot avslag och finner att kommunstyrelsen bifaller förslaget.

Ordföranden ställer sedan arbetsutskottets förslag till andra att-sats mot Simon Alms (SD) avslagsyrkande och finner att kommunstyrelsen bifaller arbetsutskottets förslag.

Ordföranden ställer slutligen arbetsutskottets förslag till tredje att-sats mot avslag och finner att kommunstyrelsen bifaller förslaget.

Beslutsunderlag

Förvaltningens skrivelse den 8 oktober 2018.

Arbetsutskottets beslut den 16 oktober 2018.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Ärende 4

Uppföljning per augusti och helårsprognos 2018

Särskilt yttrande

Uppsala-Alliansen

Uppsala kommun står inför ett lurigt och svårmanövrerat läge framöver. Å ena sidan ser verksamheten än en gång ut att gå mot ett stort överskott som skulle ha möjliggjort den återställning av skatten som vi föreslagit under hela mandatperioden. Samtidigt ser vi oroande höga nettokostnadsökningar som en direkt följd av den expansiva ekonomiska politik som det nuvarande vänsterstyret fört. Dessutom är låneskulden fortsatt på höga nivåer.

Trots att vänsterstyret låter skattesatsen ligga kvar på en hög nivå i förhållande till andra jämförbara kommuner så saknas kostnadsmedvetenheten inför en stundande lågkonjunktur. Att ställa om en organisation som vant sig med stora nettokostnadsökningar är svårt och det bör finnas en större medvetenhet och oro från styret kring detta. Nettokostnadsökningen beräknas till svindlande 7,9 procent och en framtida lågkonjunktur kommer med stor sannolikhet leda till ett tvärstopp i verksamheten som kommer få känningar för välfärdens kärna. Detta behöver adresseras och åtgärdas omgående.

För 16:e kvartalet i rad går nu äldrenämnden och omsorgsnämnden i Uppsala kommun med budgetunderskott. Det är anmärkningsvärt att vänsterstyret inte lyckats förbättra kostnadskontrollen i dessa nämnder, trots upprepade försök. För att inte dränera framtida satsningar inom äldre- och omsorgsverksamheten så behöver vi få bukt med de skenande kostnaderna. Om inte detta sker så ser Uppsala-Alliansen oroat att följderna kommer bli antingen att utlovade satsningar på LSS och äldreomsorgen uteblir eller att skatten höjs ytterligare.

Låneskulden ligger på rekordhöga 74 000 kr per invånare och fortsätter att öka. Även i framtiden kommer stora investeringar behövas. Därför ser Uppsala-Alliansen att lättnader på balansräkningen är nödvändiga för att inte på sikt riskera Uppsala kommuns ekonomi.

Satsningar på välfärdens kärna, samtidigt som skatten kan sänkas till en konkurrenskraftig nivå, är möjligt om kostnadskontrollen skärps.

Fredrik Ahlstedt (M)

Stefan Hanna (C)

Jonas Segersam (KD)

Handläggare
Ahrgren Maria
Hägglund Ola
Angemo Susanne

Datum
2018-10-08

Diarienummer
KSN-2018-2625

Kommunstyrelsen

Uppföljning per augusti och helårsprognos 2018

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att godkänna delårsbokslutet och fastställa verksamhetsuppföljning samt resultat- och balansräkning per den 31 augusti 2018,

att det tillfälliga statsbidraget för ensamkommande barn över 18 år, 7 907 708 kronor, fördelas enligt förslag i prognos till socialnämnden 7 180 562 kronor och till överförmyndarnämnden 727 146 kronor, samt

att utöka Sport- och rekreationsfastigheter AB:s investeringsram för 2018 med 89 miljoner kronor, och därmed sänka investeringsramen för Studenternas 2019-2020 med samma summa, på grund av en snabbare byggtakt än förväntat.

Kommunstyrelsen föreslås för egen del besluta

att godkänna delårsbokslut och årsprognos per den 31 augusti 2018 för kommunstyrelsen enligt ärendets **bilaga 1 kapitel 1**,

att godkänna verksamhetsuppföljning per 31 augusti 2018 för kommunstyrelsen enligt ärendets **bilaga 1 kapitel 2**,

att godkänna delårsrapportering av internkontrollplan 2018 enligt ärendets **bilaga 1 kapitel 3**,

att anmäla helårsprognos för 2017 till kommunfullmäktige,

att den strategiska planen för IT-utveckling och digitalisering följs upp genom det samlade ärendet för uppföljning och aktualitetsbedömning av program, samt

att ta emot arbetsmarknadsnämndens redovisning av uppdrag i Mål & budget 2018-2020, enligt ärendet **bilaga 2**.

Ärendet

Ärendet avser delårsbokslut och helårsprognos för Uppsala kommun samt för kommunkoncernen. Ärendet innehåller även uppföljning per augusti av de nio inriktningsmål med tillhörande 81 uppdrag samt indikatorer som kommunfullmäktige har beslutat om i *Mål och budget 2018 med plan för 2019–2020*. Uppföljningen redogör även för kvarvarande uppdrag från tidigare år, tillkommande uppdrag januari–april 2018 samt genomförande av program och handlingsplaner.

Föredragning

Det ekonomiska resultatet för kommunkoncernen för perioden januari till augusti är 666 (695) miljoner kronor, 466 (547) miljoner kronor för Uppsala kommun, verksamhet i förvaltning, och 256 (200) miljoner kronor för Uppsala Stadshuskoncernen. För verksamhetsåret 2018 prognostiseras ett resultat före skatt om 395 (1 118) miljoner kronor för kommunkoncernen. Föregående år uppgick resultatet efter skatt till 962 miljoner kronor. När även jämförelsestörande poster exkluderas beräknas det prognostiserade resultatet före skatt för kommunkoncernen uppgå till 381 (632) miljoner kronor.

För verksamhet i förvaltningsform prognostiseras ett resultat på 208 (581) miljoner kronor. Prognostiserat resultat är 47 miljoner kronor lägre än budgeterat. Resultatet motsvarar 1,8 procent av intäkter från skatter, generella statsbidrag och utjämning. Justerat för jämförelsestörande poster uppgår resultatet till 227 miljoner kronor, motsvarande 1,9 procent av skatter, generella statsbidrag och utjämning. Detta är något lägre än budgeterat resultat på 2,2 procent.

Uppsala Stadshuskoncerns prognostiserade helårsresultat är 236 (621) miljoner kronor före skatt. Rensat för jämförelsestörande poster är resultatet 235 (225) miljoner kronor, vilket är 29 miljoner kronor högre än budgeterat. Merparten av de kommunala bolagen prognostiserar högre resultat än budget eller resultat i nivå med budget och därför förväntas uppfylla kommunfullmäktiges avkastningskrav. Uppsala Parkerings AB, Uppsala kommun Fastighets AB och Uppsala bostadsförmedling AB prognostiserar resultat lägre än budget och därmed riskerar att inte uppnå avkastningskraven.

Nämnderna prognostiserar ett underskott om sammanlagt 33 miljoner kronor. Merparten av nämnderna prognostiserar positiva resultat eller ekonomi i balans medan omsorgsnämnden, äldrenämnden, plan- och byggnadsnämnden, räddningsnämnden samt stadsbyggnadsförvaltningen inom kommunstyrelsen prognostiserar underskott. Kommunstyrelsens prognostiserade underskott på 50 miljoner kronor härleds till fastighetsverksamheten. Underskottet beror främst på att effektivisering från föregående år inte får full effekt under året och avsaknad av finansiering för tomma lokaler i nuvarande avtalskonstruktioner. Underskottet inom äldrenämnden på 9 miljoner kronor förklaras främst av ökande behov inom hemtjänsten och en försenad överlåtelse av en lokal till Region Uppsala. Underskottet på 15 miljoner kronor för omsorgsnämnden beror dels på en särskild avgift från Inspektionen för vård och omsorg (IVO), dels ökande behov inom verksamhet enligt lagen om service till vissa funktionshindrade (LSS). Underskottet inom plan- och byggnadsnämnden beror främst på lägre intäkter från bygglov till följd av kraftig inbromsning

i bostadsbyggande. Underskottet inom räddningsnämnden är hänförligt kostnader till följd av sommarens väderförhållanden.

Överskott prognostiseras bland annat av utbildningsnämnden, socialnämnden, kommunledningskontoret och idrotts- och fritidsnämnden. Högre statsbidrag än budgeterat förklarar Utbildningsnämndens och socialnämndens överskott på 22 respektive 11 miljoner kronor. Utbildningsnämnden prognostiserar samtidigt fortsatt ökade volymer i grundskola och gymnasieskola. Socialnämnden prognostiserar underskott för barn och ungdomsvården till följd av ökade anmälningar och insatser.

Regeringen och Vänsterpartiet beslutade om ett tillfälligt kommunbidrag för att möjliggöra för kommuner att låta ensamkommande barn och unga i asylprocessen, som fortfarande väntar på ett slutgiltigt beslut i sitt ärende, bo kvar i den kommun där de vistas. Medlen fördelades proportionellt till vistelsekommunerna utifrån hur många inskrivna asylsökande ensamkommande barn som väntade på ett slutligt avgörande i sitt asylärende i respektive kommun per den 30 juni 2017. Fördelningen av medel baserade sig på antalet asylsökande ensamkommande barn som antingen fyller 18 år mellan 1 juli 2017 och 30 juni 2018 eller är mellan 18 och 20 år och har ett placeringsbeslut enligt socialtjänstlagen. Fördelningen skedde utifrån hur många asylsökande ensamkommande barn som bodde i Uppsala kommun och inte utifrån hur många som har anvisats till Uppsala kommun. Det tillfälliga bidraget som erhållits för andra halvåret 2018 uppgår totalt till 7 907 708 kronor och fördelas mellan socialnämnden och överförmyndarnämnden enligt uppskattade kostnader för respektive nämnd. Det innebär att socialnämnden erhåller 7 180 562 kronor och överförmyndarnämnden 727 146 kronor.

Sport- och rekreationsfastigheter AB har en budgeterad investeringsram på 302 miljoner kronor för 2018. Per augusti har 234 miljoner kronor upparbetats och för helåret väntas utfallet bli 391 miljoner kronor. Investeringsvolymen överstiger således årets beslutade investeringsram med 89 miljoner kronor. Den högre investeringsvolymen är relaterad till Studenternas och beror på en snabbare byggtakt än budgeterat. Det är en förskjutning i tid. Den totala investeringsramen för Studenternas bedömer bolaget kunna hålla.

Mål och budget 2018 med plan för 2019–2020 innehåller nio inriktningsmål och till dem 111 uppdrag. Det är 31 uppdrag som riktar sig till alla nämnder och bolag. Resterande 80 uppdrag riktar sig till en enskild eller flera nämnder och/eller bolag. Statusen för varje mål bedöms utifrån dels vilka åtgärder och utvecklingsinsatser samt resultat som nämnderna rapporterar, dels utifrån hur kommunfullmäktiges indikatorer har utvecklats över tid. I uppföljningen så följs uppdrag som kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen fattat beslut om under tidigare år upp. Den samlade bedömningen av nämndernas och bolagsstyrelsernas arbete är att de kommer att uppnå övervägande delar av det som de planerar för en önskvärd utveckling inom inriktningsmålen. En klar majoritet av fullmäktiges uppdrag löper på enligt plan. I nio av uppdragen är arbetet helt färdigt, exempelvis har en modell för att klimatväxla flygresor för kommunkoncernen implementerats, en handlingsplan för ökad trygghet och säkerhet har beslutats och arbetskläder för personal i förskola och fritidshem har införts. I april var endast två uppdrag genomförda. I tre uppdrag går arbetet inte enligt plan. Det är förseningar i arbetet med handlingsplanen för en äldrevänlig stad och därmed också arbetet med att öka utbudet av aktiviteter för äldre samt införandet av medborgarbudget på landsbygden.

Arbetsmarknadsnämnden har den 29 augusti inkommit till kommunstyrelsen med en redovisning av ett uppdrag i Mål & budget 2018-2010, start av mikrofond, **bilaga 2**. Redovisningen innehåller förslag till mikrofond, med syfte att underlätta tillväxt och utveckling av sektorn social ekonomi i Uppsala kommun.

Förutom de uppdrag som finns med i Mål och budget 2018–2020 har nämnder och bolagsstyrelser arbetat med kvarvarande uppdrag från tidigare Mål och budget och med uppdrag som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen gett vid sidan av Mål och budget.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ska enligt de kommungemensamma anvisningarna för augustiuppföljningen kommentera periodbokslutet i förhållande till kommunfullmäktiges budget, **bilaga 1 kapitel 1**. Handlingen omfattar även investeringsbudget och sammanställning över exploateringsprojekt.

Kommunstyrelsen har i bokslut per augusti lägre nettokostnader på 48,7 miljoner kronor i jämförelse med kommunfullmäktiges budget. Av det har kommunledning 53,1 miljoner kronor lägre nettokostnader och stadsbyggnad 4,4 miljoner kronor högre nettokostnader. Helårsprognosen visar 49,9 miljoner kronor högre nettokostnader, varav kommunledning visar 7,5 miljoner kronor lägre nettokostnader och stadsbyggnad visar 57,4 miljoner kronor högre nettokostnader.

De lägre nettokostnaderna på 53,1 miljoner kronor som kommunledning har i bokslut per augusti i jämförelse med budget förklaras bland annat av lägre kostnader avseende förfogandemedel, främjande åtgärder inom näringsliv och besöksnäring samt hållbarhet. En bidragande orsak är också att kommunstyrelsen har fördelat budget utifrån hur kostnaderna och intäkter beräknas uppstå under året och att kommunfullmäktiges kommunbidrag är jämnt fördelat över året.

Prognos för kommunledning per augusti visar 7,5 miljoner kronor i lägre nettokostnader än budgeterat för året. IT-verksamheten prognostiseras dock fortfarande ha högre nettokostnader än budget på 8,6 miljoner kronor. En översyn av IT-verksamhetens ekonomi och styrning pågår och förväntas medföra löpande förbättringar. Ett gemensamt arbete inom samtliga staber har pågått för att inom stabsverksamheten prognostisera ekonomi i balans.

Stadsbyggnad har i bokslut per augusti nettokostnader som är 4,4 miljoner kronor högre än budget. I utfallet ingår nettointäkter från försäljning av mark för exploatering (31 miljoner kronor) samt reavinster från försäljning av bostadsrätter (4 miljoner kronor). När dessa jämförelsestörande poster exkluderas, uppgår nettokostnadsavvikelsen mot budget till 39,4 miljoner kronor. Avvikelsen återfinns inom fastighetsverksamheten. Helårsprognos per augusti visar 57,4 miljoner kronor högre nettokostnader än budgeterat för året. Även i prognosen är det fastighetsverksamheten som står för merparten av avvikelsen; fastighet -51,3 miljoner, exploatering inklusive Ulleråker -3,2 miljoner kronor samt strategisk planering -2,8 miljoner kronor.

Avvikelsena inom fastighetsverksamheten beror till stor del på att de åtgärder som vidtagits för att uppnå effektiviseringskraven från föregående år, inte får full effekt under året. Till det tillkommer att nyttjande förvaltningar belastas med alltför låga fastighetskostnader med nuvarande avtalskonstruktioner och finansieringsprinciper. Därutöver har fastighetsverksamheten ökade kostnader för underhåll, tomhyror och projektarbeten samt kostnader avseende anpassning av Studenternas till allsvenskt spel. För att möta avvikelsen inom fastighet pågår genomgång av samtliga fastighetsavtal vilket dels kan innebära ytterligare intäkter till fastighetsverksamheten, dels ge kvalitetssäkrat underlag för en ny finansieringsmodell för den löpande verksamheten inför kommande år. Vidare pågår en omorganisation då projektenheten upphör, vilket innebär en successiv minskning av personalstyrkan, samt arbete för att förtydliga ansvar för tomhyror.

Inom exploateringsverksamheten redovisas resultatet från projektavslut och årets markförsäljningar, sedan 2017 enligt nya principer vilket innebär en osäker resultateffekt för 2018.

Av årets investeringsbudget på totalt 285,4 miljoner kronor, beräknas 181,3 miljoner kronor att nyttjas. Beslut har fattats under året om investering i solenergi och att överföra den outnyttjade investeringsramen från vindkraft. Inom fastighetsverksamheten beräknas investeringarna uppgå till omkring 90 miljoner kronor. Därutöver prognostiseras investeringar som finansieras inom exploateringsverksamheten, där anläggningsarbeten pågår inom många projekt, med största volymer inom Rosendal.

Valnämnden

Valnämndens nettokostnader per augusti är 1,8 miljoner kronor lägre än vad kommunfullmäktige budgeterat. De lägre nettokostnaderna förklaras bland annat av ändrade behov som inte föranlett kostnader samt lägre administrativa kostnader än vad som budgeterats i perioden.

I bedömning per augusti uppgår nettokostnaderna till 4,3 miljoner kronor vilket är 0,9 miljoner kronor lägre än budgeterat för året. Det förklaras av att statsbidrag för förtidsröstning är högre än vad som budgeterats.

Kommunstyrelsens verksamhetsuppföljning per augusti 2018

Kommunstyrelsen ska per augusti redovisa status för arbetet enligt nämndens verksamhetsplan, **bilaga 1 kapitel 2**. För samtliga 9 av kommunfullmäktiges inriktningsmål är bedömningen att kommunstyrelsen kommer att uppnå övervägande del av det den planerar för att bidra till inriktningsmålet. Av kommunfullmäktiges totalt 79 uppdrag till kommunstyrelsen är 75 påbörjade varav 6 är färdiga. Ytterligare 26 uppdrag bedöms bli klara under 2018. Av de 9 nämndmål som kommunstyrelsen har riktat till förvaltningen är alla påbörjade varav ett är färdigt och ytterligare två bedöms bli klara under 2018. I uppföljningen ingår även en redovisning av status i arbetet med återstående uppdrag från 2017, tillkommande uppdrag under året samt genomförande av program och handlingsplaner.

Uppföljning av kommunstyrelsens internkontrollplan

9 kontrollmoment i kommunstyrelsens internkontrollplan 2018 följs upp per augusti och redovisas i **bilaga 1 kapitel 3**. Granskningen är genomförd utan anmärkning för 4 av dessa. För 4 kontrollmoment är granskningen genomförd med mindre anmärkning. I samtliga dessa fall planeras åtgärder för att förbättra den interna kontrollen inom området. Granskning av ett kontrollmoment, hantering av informationssäkerhet, pågår och återrapporteras till nämnden i samband med uppföljning av intern kontroll per december.

Uppföljning av IT policy och strategisk plan

Den strategiska IT-planen realiserar kommunens policy för IT-utveckling och digitalisering som beslutades i oktober 2015. För att säkra genomslag av den politiska inriktningen har planen tidigare följts upp i samband med delårsbokslutet per augusti. Från och med 2017 görs en samlad uppföljning och aktualitetsbedömning av alla program som ett led i att säkerställa en mer sammanhållen styrning där relationerna mellan styrdokument är tydliga. Den strategiska IT-planen bör följa samma modell. Därmed utgår den särskilda rapporteringen till kommunstyrelsen i samband med delårsbokslut per augusti.

Ekonomiska konsekvenser

Prognosen per augusti visar på en positiv trend i de finansiella nyckeltalen. Målsättning om att resultatet ska vara minst 2,0 procent av skatter och kommunalekonomisk utjämning förväntas att uppnås när det ekonomiska resultatet justeras för jämförelsestörande poster. Nettokostnadsutvecklingen justerad för jämförelsestörande poster prognostiseras till 7,9 procent, vilket är en procentenhet högre än nettokostnadsutrymmet i kommunfullmäktiges budget. Jämfört med 2017 beräknas intäkterna från skatter, statsbidrag och utjämning att öka med 5,2 procent när jämförelsestörande poster exkluderas. Målsättningen att nettokostnadsutvecklingen ska vara lägre än förändringstakten i skatter, statsbidrag och utjämning kommer därmed inte att uppnås.

Kommunkoncernens soliditet inklusive pensionsåtagandet beräknas till 15 procent, vilket är oförändrat från 2017 och i linje med målsättningen i mål och budget 2018–2020. Soliditeten 2017 är också en förbättring jämfört med åren dessförinnan tack vare det årets stora resultat. Men över tid har soliditeten försämrats till följd av de senaste årens stora investeringsvolym och att merparten av dessa har lånefinansierats. Vid utgången av 2017 var soliditeten lägre än genomsnittet för R9-kommunerna på 23 procent. Låneskulden per invånare förväntas bli cirka 74 000 kronor per invånare som är en ökning med 4,8 procent, vilket uppfyller kommunfullmäktiges målsättning om att låneskulden inte ska öka med mer än 5,0 procent årligen.

Ett växande Uppsala driver stora investeringar i infrastruktur. Investeringsvolymerna har ökat de senaste åren och förväntas fortsätta vara på höga nivåer framöver. För att bibehålla en hög självfinansieringsgrad och begränsa låneskuldens utveckling krävs höga resultat och starka kassaflöden. Självfinansieringsgraden för året förväntas bli lägre än de senaste åren mycket på grund av färre poster av engångskaraktär som påverkar kassaflödet positivt. Fortsatt höga investeringsnivåer kommer att påverka självfinansieringsgraden negativt.

Det senaste året har bostadsmarknaden bromsats upp så väl på ett nationellt plan som i Uppsala. Inbromsningen har under året lett till att marktillträden försenats vilket påverkar kommunens kassaflöden. Vid årets början gjordes bedömningen att den samlade

exploateringsverksamheten skulle ge ett positivt kassaflöde. Prognosen indikerar att årets kassaflöde blir negativt.

Prognosen signalerar även ökade kostnader för ekonomiskt bistånd och barn- och ungdomsvård, det senare beror på upplevd ökad social oro. Behovet av ekonomiskt bistånd ökar till följd av de senare årens flyktingmottagning och bostadssituationen. Extratjänsterna kan emellertid tillfälligt sänka utbetalningarna för försörjningsstöd och ger förhoppningsvis framåt ökad sysselsättning.

Kommunens ökade behov av välfärdstjänster till följd av en ökande befolkning har delvis finansierats med statliga bidrag. Detta förklarar till viss del den relativt höga nettokostnadsutvecklingen sedan 2017. Trycket från den demografiska förändringen kommer emellertid att tillta framöver. Därtill behöver kommunen fortsätta finansiera sina investeringar utan att soliditeten försämrats. Detta sker emellertid i en tid med avtagande tillväxt i det reella skatteunderlaget.

De senaste åren har Uppsala lyckats sänka nettokostnadsnivåerna för verksamheterna inom välfärdstjänster skola och vård och omsorg i relation till referenskostnaderna. År 2017 blev nettokostnaderna för välfärdstjänsterna 4 procent eller 300 miljoner kronor lägre än referenskostnaderna.

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ola Hägglund
Tf. chef kommunledningskontoret

Uppföljning per augusti och helårsprognos 2018

Ett redovisande dokument som kommunfullmäktige fattade beslut om 2018-11-05.

Innehåll

Sammanfattning	4
Måluppfyllelse för inriktningsmål och uppdrag.....	8
Sammanvägd bedömning av måluppfyllelse	9
Inriktningsmål 1 Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi.....	12
Inriktningsmål 2 Uppsala ska vara attraktivt att leva, verka och vistas i.....	16
Inriktningsmål 3 Uppsalas stad och landsbygd ska växa smart och hållbart	20
Inriktningsmål 4 Uppsala ska vara jämlikt, med goda levnadsvillkor för invånarna	27
Inriktningsmål 5 Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete	31
Inriktningsmål 6 Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning och utmanas i sitt lärande	36
Inriktningsmål 7 Uppsala ska invånare leva ett oberoende liv och få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov	40
Inriktningsmål 8 Uppsalas invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället	44
Inriktningsmål 9 Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala	47
Finansiell analys och sammanställd redovisning	51
Modell för finansiell analys	51
Resultat och kapacitet	51
Risk och kontroll	61
Utmaningar	65
Kommunens verksamheter	68
Verksamhet i förvaltningsform – nämnder	68
Översikt över kommunens nämnder	68
Kommunstyrelsen.....	68
Valnämnden.....	70
Gatu- och samhällsmiljönämnden	71
Plan- och byggnadsnämnden.....	72
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	73
Räddningsnämnden	74
Namngivningsnämnden	74
Utbildningsnämnden	75
Arbetsmarknadsnämnden	76
Kulturnämnden.....	77
Idrotts- och fritidsnämnden.....	78
Äldrenämnden	79
Omsorgsnämnden	80

Socialnämnden.....	81
Överförmyndarnämnden	82
Verksamhet i bolagsform	83
Uppsala Stadshus AB	83
AB Uppsala Kommuns Industrihus, koncern.....	83
Fyrishov AB.....	84
Nya Destination Uppsala AB	85
Uppsalahem AB, koncern.....	85
Uppsala bostadsförmedling AB.....	86
Uppsala Kommuns Fastighets AB, koncern	87
Uppsala Kommun Förvaltningsfastigheter AB	88
Uppsala Kommun Skolfastigheter AB	88
Uppsala Kommuns Sport- och Rekreattionsfastigheter AB.....	89
Uppsala Konsert och Kongress AB	90
Uppsala Parkerings AB.....	90
Uppsala stadsteater AB.....	91
Uppsala Vatten och Avfall AB	91
Bilagor	93
Bilaga 1 Ekonomisk översikt.....	93
Bilaga 2 Översikt av måluppfyllelse för inriktningsmål och uppdrag per nämnd och bolagsstyrelser samt gemensamma nämnder	105
Bilaga 3 Måluppfyllelse av kvarvarande uppdrag och uppdrag som beslutats under året.....	123
Kvarvarande uppdrag och riktade satsningar från tidigare år	123
Uppdrag som lämnats under året.....	128
Bilaga 4 Ordförklaringar	135

Sammanfattning

Kommunkoncernens ekonomiska utfall

Det ekonomiska resultatet för kommunkoncernen för perioden januari till augusti är 666 (695) miljoner kronor, 466 (547) miljoner kronor för Uppsala kommun, verksamhet i förvaltning, och 256 (200) miljoner kronor för Uppsala Stadshuskoncernen. För verksamhetsåret 2018 prognostiseras ett resultat före skatt om 395 (1 118) miljoner kronor för kommunkoncernen. Föregående år uppgick resultatet efter skatt till 962 miljoner kronor. När även jämförelsestörande poster exkluderas beräknas det prognostiserade resultatet före skatt för kommunkoncernen uppgå till 381 (632) miljoner kronor.

För verksamhet i förvaltningsform prognostiseras ett resultat på 208 (581) miljoner kronor. Prognostiserat resultat är 47 miljoner kronor lägre än budgeterat. Resultatet motsvarar 1,8 procent av intäkter från skatter, generella statsbidrag och utjämning. Justerat för jämförelsestörande poster uppgår resultatet till 227 miljoner kronor, motsvarande 1,9 procent av skatter, generella statsbidrag och utjämning. Detta är något lägre än budgeterat resultat på 2,2 procent.

Uppsala Stadshuskoncerns prognostiserade helårsresultat är 236 (621) miljoner kronor före skatt. Rensat för jämförelsestörande poster är resultatet 235 (225) miljoner kronor, vilket är 29 miljoner kronor högre än budgeterat. Merparten av de kommunala bolagen prognostiserar högre resultat än budget eller resultat i nivå med budget och därför förväntas uppfylla kommunfullmäktiges avkastningskrav. Uppsala Parkerings AB, Uppsala kommun Fastighets AB och Uppsala bostadsförmedling AB prognostiserar resultat lägre än budget och därmed riskerar att inte uppnå avkastningskraven.

Nämnderna prognostiserar ett underskott om sammanlagt 33 miljoner kronor. Merparten av nämnderna prognostiserar positiva resultat eller ekonomi i balans medan omsorgsnämnden, äldre- och byggnadsnämnden, räddningsnämnden samt stadsbyggnadsförvaltningen inom kommunstyrelsen prognostiserar underskott. Kommunstyrelsens prognostiserade underskott på 50 miljoner kronor härleds till fastighetsverksamheten. Underskottet beror främst på att effektivisering från föregående år inte får full effekt under året och avsaknad av finansiering för tomma lokaler i nuvarande avtalskonstruktioner. Underskottet inom äldre- och byggnadsnämnden på 9 miljoner kronor förklaras främst av ökande behov inom hemtjänsten och en försenad överlåtelse av en lokal till Region Uppsala. Underskottet på 15 miljoner kronor för omsorgsnämnden beror dels på en särskild avgift från Inspektionen för vård och omsorg (IVO), dels ökande behov inom verksamhet enligt lagen om service till vissa funktionshindrade (LSS). Underskottet inom plan- och byggnadsnämnden beror främst på lägre intäkter från bygglov till följd av kraftig inbromsning i bostadsbyggande. Underskottet inom räddningsnämnden är hänförligt kostnader till följd av sommarens väderförhållanden.

Överskott prognostiseras bland annat av utbildningsnämnden, socialnämnden, kommunledningskontoret och idrotts- och fritidsnämnden. Högre statsbidrag än budgeterat förklarar utbildningsnämndens och socialnämndens överskott på 22 respektive 11 miljoner kronor. Utbildningsnämnden prognostiserar samtidigt fortsatt ökade volymer i grundskola och gymnasieskola. Socialnämnden prognostiserar underskott för barn och ungdomsvården till följd av ökade anmälningar och insatser.

Regeringen och Vänsterpartiet beslutade om ett tillfälligt kommunbidrag för att möjliggöra för kommuner att låta ensamkommande barn och unga i asylprocessen, som fortfarande väntar på ett slutgiltigt beslut i sitt ärende, bo kvar i den kommun där de vistas. Medlen fördelades proportionellt till vistelsekommunerna utifrån hur många inskrivna asylsökande ensamkommande barn som väntade på ett slutligt avgörande i sitt asylärende i respektive kommun per den 30 juni 2017. Fördelningen av medel baserade sig på antalet asylsökande ensamkommande barn som antingen fyller 18 år mellan 1 juli 2017 och 30 juni 2018 eller är mellan 18 och 20 år och har ett placeringsbeslut enligt socialtjänstlagen. Fördelningen skedde utifrån hur många asylsökande ensamkommande barn som bodde i Uppsala kommun och inte utifrån hur många som har anvisats till Uppsala kommun. Det tillfälliga bidraget som erhållits för andra halvåret 2018 uppgår totalt till 7 907 708 kronor och fördelas mellan socialnämnden och överförmyndarnämnden enligt uppskattade kostnader för respektive nämnd. Det innebär att socialnämnden erhåller 7 180 562 kronor och överförmyndarnämnden 727 146 kronor.

Sport- och rekreationsfastigheter AB har en budgeterad investeringsram på 302 miljoner kronor för 2018. Per augusti har 234 miljoner kronor upparbetats och för helåret väntas utfallet bli 391 miljoner kronor. Investeringsvolymen överstiger således årets beslutade investeringsram med 89 miljoner kronor. Den högre investeringsvolymen är relaterad till Studenternas och beror på en snabbare byggtakt än budgeterat. Det är en förskjutning i tid. Den totala investeringsramen för Studenternas bedömer bolaget kunna hålla.

Prognosen per augusti pekar på en positiv trend i de finansiella nyckeltalen. Målsättning om att resultatet ska vara minst 2,0 procent av skatter och kommunalekonomisk utjämning prognostiseras att uppnås när det ekonomiska resultatet justeras för jämförelsestörande poster. Nettokostnadsutvecklingen justerad för jämförelsestörande poster prognostiseras till 7,9 procent, en procentenhet högre än nettokostnadsutrymmet i kommunfullmäktiges budget. Jämfört med 2017 beräknas intäkterna från skatter, statsbidrag och utjämning att öka med 5,2 procent när jämförelsestörande poster exkluderas. Målsättningen att nettokostnadsutvecklingen ska vara lägre än förändringstakten i skatter, generella statsbidrag och utjämning kommer därmed inte att uppnås.

Kommunkoncernens soliditet inklusive pensionsåtagandet beräknas till 15 procent, oförändrat från 2017 och är i linje med målsättningen i mål och budget 2018–2020. Soliditeten 2017 är också en förbättring jämfört med åren dessförinnan tack vare det årets stora resultat. Men över tid har soliditeten försämrats till följd av de senaste årens stora investeringsvolym och att merparten av dessa har lånefinansierats. Vid utgången av 2017 var soliditeten lägre än genomsnittet för R9-kommunerna på 23 procent. Låneskulden per invånare förväntas bli cirka 74 000 kronor per invånare som är en ökning med 4,8 procent, vilket uppfyller kommunfullmäktiges målsättning om att låneskulden inte ska öka med mer än 5,0 procent årligen.

Ett växande Uppsala driver stora investeringar i infrastruktur. Investeringsvolymerna har ökat de senaste åren och förväntas fortsätta vara på höga nivåer framöver. För att bibehålla en hög självfinansieringsgrad och begränsa låneskuldens utveckling krävs höga resultat och starka kassaflöden. Självfinansieringsgraden för året förväntas bli lägre än de senaste åren mycket på grund av färre poster av engångskaraktär som påverkat kassaflödet positivt. Fortsatt höga investeringsnivåer kommer att påverka självfinansieringsgraden negativt.

Det senaste året har bostadsmarknaden bromsats upp så väl på ett nationellt plan som i Uppsala. Inbromsningen har under året lett till att marktillträden försenats vilket påverkar kommunens kassaflöden. Vid årets början gjordes bedömningen att den samlade exploateringsverksamheten skulle ge ett positivt kassaflöde. Prognosen indikerar att årets kassaflöde blir negativt. Kommunen vidtar emellertid ett antal åtgärder för att minska konsekvenserna av inbromsningen. Byggande av hyresrätter och försäljning av mark avsedd för verksamheter prioriteras. Samtidigt utreds möjligheten att bredda bostads- och upplåtelseformer inom ramen för arbetet med handlingsplan Bostad för alla.

Prognosen signalerar även ökade kostnader för ekonomiskt bistånd och barn- och ungdomsvård, det senare beror på upplevd ökad socialoro. Behovet av ekonomiskt bistånd ökar till följd av de senare årens flyktingmottagning och bostadssituationen. De statligt finansierade extratjänsterna kan emellertid tillfälligt sänka utbetalningarna för försörjningsstöd och ger förhoppningsvis framåt ökad sysselsättning.

Kommunens ökade behov av välfärdstjänster till följd av en ökande befolkning har delvis finansierats med generella statsbidrag. Detta förklarar till viss del den relativt höga nettokostnadsutvecklingen sedan 2017. Trycket från den demografiska förändringen kommer emellertid att tillta framöver. Därtill behöver kommunen fortsätta finansiera sina investeringar utan att soliditeten försämrats. Detta sker emellertid i en tid med avtagande tillväxt i det reella skatteunderlaget.

De senaste åren har Uppsala lyckats sänka nettokostnadsnivåerna för verksamheterna inom välfärdstjänster skola och vård och omsorg i relation till referenskostnaderna. År 2017 blev nettokostnaderna för välfärdstjänsterna 4,0 procent eller cirka 300 miljoner kronor lägre än referenskostnaderna. För att nettokostnaderna inte ska öka mer än referenskostnaderna i framtiden och samtidigt möta kommunkoncernens kommande utmaningar måste verksamheterna fortsätta att effektivisera. Bättre lokalanvändning, digitalisering samt samfinansieringslösningar av investeringar är möjliga verktyg för att möta utmaningarna.

Sammanvägd bedömning av måluppfyllelse

Den samlade bedömningen av nämndernas och bolagsstyrelsernas arbete är att de kommer att uppnå övervägande delar av det som de planerar för en önskvärd utveckling inom inriktningsmålen. En klar majoritet av fullmäktiges 111 uppdrag löper på enligt plan. I nio av uppdragen är arbetet helt färdigt:

- *Ta fram en modell för att klimatväxla flygresor för kommunkoncernen. (KS)*
Kommunfullmäktige beslutade i maj om riktlinje för persontransport i tjänst, som innehåller klimatväxling för flygresor.
- *Ta fram en handlingsplan för ökad trygghet och säkerhet. (KS)*
En handlingsplan för ökad trygghet och säkerhet fastställdes i kommunstyrelsen i maj 2018. Handlingsplanen innehåller 118 åtgärder inom nio målområden som ska öka tryggheten och säkerheten för uppsalaborna.
- *I samverkan med Region Uppsala verka för att utbyggnad av fyra spår Uppsala-Arlanda-Stockholm kan påbörjas före 2029. (KS)*
Ett första beslut togs av kommunfullmäktige i januari och regeringen beslutade om infrastrukturpaketet under våren där två ytterligare spår mellan Uppsala och Stockholm finns med.

- *Ta tillvara erfarenheterna från stadsodlingsåret för att utveckla stadsodling och "placemaking". (GSN)*
Erfarenheterna från utvärderingen av 2017 års uppdrag om stadsodlingsåret tas till vara i framtida arbete.
- *Utveckla arbetet med klimatanpassning genom samverkan med fastighetsägare. (KS)*
Kommunfullmäktige beslutade i april att komplettera miljö- och klimatprogrammet med ett avsnitt om klimatanpassning. Beslut togs även att inte ta fram en särskild handlingsplan för klimatanpassning.
- *Stärka det kommunövergripande operativa arbetet med att motverka våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck. (SCN)*
Arbetet har förstärkts med extra personal.
- *Införa arbetskläder för personal i förskola och fritidshem. (UBN)*
Medel för inköp av kläder betalas ut till verksamheterna två gånger per år.
- *Ta fram en modell för samverkan med Region Uppsala som möjliggör en förstärkning av elevhälsans förebyggande arbete mot psykisk ohälsa. (UBN)*
Gymnasieskolan har förstärkts med psykologisk kompetens inom elevhälsan.
- *Utveckla former för upphandling av tjänster och entreprenader för att säkra kollektivavtalsenliga villkor, samt utveckla och genomföra 'Vita jobb'-modellen. (KS)*
Uppdraget har slutförts, och kommunen har en metod för att kravställa och följa upp de kollektivavtalsliknande villkoren i samtliga upphandlingar över direktupphandlingsgränsen.

Vid uppföljningen per april var det sex uppdrag som inte gick som planerat. I augusti är det för tre uppdrag som arbetet inte går enligt plan:

- *I samarbete med WHO:s nätverk utveckla en äldrevänlig stad (Alla nämnder).*
Arbetat med att ta fram handlingsplan för äldrevänlig stad pågår men är försenat. Planen ska beslutas av kommunfullmäktige under våren 2019 och därefter påbörjas arbetet utifrån den. Flera nämnder och bolag avvaktar vidare åtgärder till dess att handlingsplanen är färdig.
- *Inom ramen för äldrevänlig stad möjliggöra för civilsamhället att öka utbudet av aktiviteter för förbättrad folkhälsa bland äldre (Alla nämnder).*
Flera nämnder och bolag inväntar att handlingsplanen för äldrevänlig stad ska beslutas.
- *Utifrån landsbygdsprogrammet öka delaktigheten och inflytande inom lämpliga områden med framtagna metod för medborgarbudget (Alla nämnder).*
Riktlinjer för tillämpning av medborgarbudget beslutades av kommunstyrelsen i maj 2018. Erfarenheter utbyts med andra kommuner via Sveriges kommuners och landstings nätverk för medborgarbudget.

Måluppfyllelse för inriktningsmål och uppdrag

Mål och budget 2018 med plan för 2019-20 har sammanlagt nio inriktningsmål och 111 uppdrag. Bedömningen av hur arbetet mot målen och uppdragen går baseras på nämnders och bolags rapportering av resultat, åtgärder och utvecklingsinsatser. För att kunna bedöma hur Uppsala kommun ligger till görs även jämförelser med andra kommuner, vanligen mot genomsnittet för de kommuner som ingår i jämförelsenätverket R9.¹

Det är få indikatorer som är utformade på ett sätt som gör att de går att koppla samman med kommunens åtgärder under det innevarande året. Det beror dels på att indikatorerna i många fall har en eftersläpning eftersom de baseras på officiell statistik, och dels på att det alltid finns en fördröjning innan kommunens insatser får ett synligt genomslag i samhället. Indikatorerna ger därför framför allt en bild av hur utvecklingen ser ut över tid och jämfört med andra, och fungerar som ett viktigt komplement till nämnders och bolagsstyrelsers rapportering av resultat och åtgärder inom sina respektive ansvarsområden.

För varje inriktningsmål redovisas statusen för de uppdrag som hör till målet. Statusen redovisas dels med en färg och dels med ett årtal för när uppdraget beräknas vara genomfört. Färgerna har följande betydelse.

Blått	Uppdraget är genomfört
Grönt	Arbetet med uppdraget går enligt plan
Gult	Arbetet med uppdraget är inte påbörjat eller löper inte på enligt plan
Rött	Uppdraget genomförs inte

Årtalet för uppdragen som återfinns i tabellerna i samband med färgmarkeringen är en sammanvägning utifrån nämndernas och bolagens bedömningar av när uppdragen beräknas vara genomförda. Exempel från nämndernas och bolagens återrapporering ges också. Utöver inriktningsmål och uppdrag i gällande *Mål och budget* redovisas även statusen för kvarvarande uppdrag från tidigare år och för uppdrag som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen beslutat om under perioden januari till och med april.

¹ I R9-nätverket ingår Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Linköping, Norrköping, Södertälje, Uppsala, Västerås och Örebro.

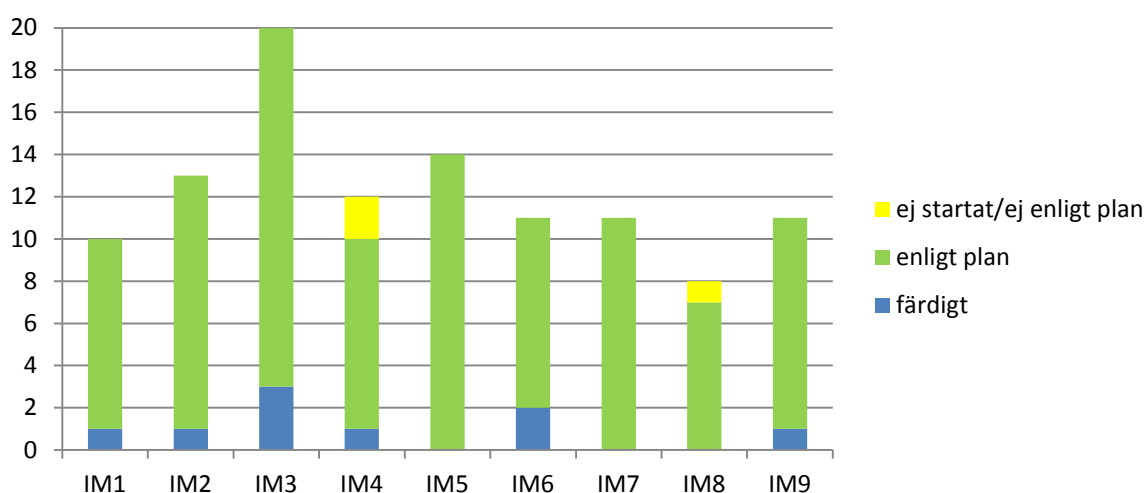
Sammanvägd bedömning av måluppfyllelse

Den samlade bedömningen av nämndernas och bolagsstyrelsernas arbete är att de kommer att uppnå övervägande delar av det som de planerar för en önskvärd utveckling inom inriktningsmålen. En klar majoritet av fullmäktiges uppdrag löper på enligt plan. I nio av uppdragen är arbetet helt färdigt. I april var endast två av uppdragen färdiga.

I vissa fall bedöms ett uppdrag löpa på enligt plan på kommunnivå trots att enstaka nämnder eller bolag har stoppat uppdraget eller bedömt att uppdraget är försenat. Att uppdraget ändå bedöms löpa på enligt plan på kommunnivå beror på att dessa nämnder och bolag har ett grunduppdrag som innebär att de har jämförelsevis små möjligheter att påverka uppdraget. Avvikelserna får i dessa fall alltså en låg betydelse för helhetsbedömningen.

Rapportering av kommunens arbete med kommunfullmäktiges uppdrag sammanfattas i följande diagram.

Hittills under året har kommunen blivit färdig med nio uppdrag:

- *Ta fram en modell för att klimatväxla flygresor för kommunkoncernen. (KS)*
Kommunfullmäktige beslutade i maj om riktlinje för persontransport i tjänst, som innehåller klimatväxling för flygresor.
- *Ta fram en handlingsplan för ökad trygghet och säkerhet. (KS)*
En handlingsplan för ökad trygghet och säkerhet fastställdes i kommunstyrelsen i maj 2018. Handlingsplanen innehåller 118 åtgärder inom nio målområden som ska öka tryggheten och säkerheten för uppsalaborna.
- *I samverkan med Region Uppsala verka för att utbyggnad av fyra spår Uppsala-Arlanda-Stockholm kan påbörjas före 2029. (KS)*
Ett första beslut togs av kommunfullmäktige i januari och regeringen beslutade om infrastrukturpaketet under våren där två ytterligare spår mellan Uppsala och Stockholm finns med.
- *Ta tillvara erfarenheterna från stadsodlingsåret för att utveckla stadsodling och "placemaking". (GSN)*
Erfarenheterna från utvärderingen av 2017 års uppdrag om stadsodlingsåret tas till vara i framtida arbete.
- *Utveckla arbetet med klimatanpassning genom samverkan med fastighetsägare. (KS)*
Kommunfullmäktige beslutade i april att komplettera miljö- och klimatprogrammet med ett avsnitt om klimatanpassning. Beslut togs även att inte ta fram en särskild handlingsplan för klimatanpassning.
- *Stärka det kommunövergripande operativa arbetet med att motverka våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck. (SCN)*
Arbetet har förstärkts med extra personal.
- *Införa arbetskläder för personal i förskola och fritidshem. (UBN)*
Medel för inköp av kläder betalas ut till verksamheterna två gånger per år.
- *Ta fram en modell för samverkan med Region Uppsala som möjliggör en förstärkning av elevhälsans förebyggande arbete mot psykisk ohälsa. (UBN)*
Gymnasieskolan har förstärkts med psykologisk kompetens inom elevhälsan.
- *Utveckla former för upphandling av tjänster och entreprenader för att säkra kollektivavtalsenliga villkor, samt utveckla och genomföra 'Vita jobb'-modellen. (KS)*
Uppdraget har slutförts, och kommunen har en metod för att kravställa och följa upp de kollektivavtalsliknande villkoren i samtliga upphandlingar över direktupphandlingsgränsen.

Vid uppföljningen per april var det sex uppdrag som inte gick som planerat. I augusti är det för tre uppdrag som arbetet inte går enligt plan:

- *I samarbete med WHO:s nätverk utveckla en äldrevänlig stad (Alla nämnder).*
Arbetat med att ta fram handlingsplan för äldrevänlig stad pågår men är försenat. Planen ska beslutas av kommunfullmäktige under våren 2019 och därefter påbörjas arbetet utifrån den. Flera nämnder och bolag avvaktar vidare åtgärder till dess att handlingsplanen är färdig.
- *Inom ramen för äldrevänlig stad möjliggöra för civilsamhället att öka utbudet av aktiviteter för förbättrad folkhälsa bland äldre (Alla nämnder).*

Flera nämnder och bolag inväntar att handlingsplanen för äldrevänlig stad ska beslutas.

- *Utifrån landsbygdsprogrammet öka delaktigheten och inflytande inom lämpliga områden med framtagna metod för medborgarbudget (Alla nämnder).*

Riktlinjer för tillämpning av medborgarbudget beslutades av kommunstyrelsen i maj 2018. Erfarenheter utbyts med andra kommuner via Sveriges kommuners och landstings nätverk för medborgarbudget.

Uppsala kommun har två nämnder som är gemensamma med andra kommuner: räddningsnämnden och överförmyndarnämnden. Uppsala är värdkommun för dessa nämnder, men de styrs gemensamt av de kommuner som samarbetar. De gemensamma nämnderna knyter an till de mål och uppdrag i *Mål och budget* som stämmer överens med vad samarbetskommunerna kommit överens om.

För en översikt av måluppfyllelse per nämnd och bolagsstyrelse för inriktningsmål och uppdrag se bilaga 2.

Förutom de uppdrag som finns med i Mål och budget 2018-2020 har nämnder och bolagsstyrelser arbetat med kvarvarande uppdrag från tidigare Mål och budget och med uppdrag som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen gett vid sidan av Mål och budget. Bland kvarvarande uppdrag är tio av 32 färdiga sedan årsskiftet. Av de uppdrag som lämnades under 2017 ska 29 avrapporteras i delårsuppföljningen per augusti. Fem uppdrag av dessa är färdiga och i övriga uppdrag går arbetet enligt plan. Under perioden januari till april 2018, fattade kommunfullmäktige och kommunstyrelsen beslut om tolv uppdrag. Ett uppdrag är färdigt och i övriga går arbetet enligt plan. En mer noggrann redovisning av statusen för kvarvarande uppdrag och uppdrag som lämnats vid sidan av Mål och budget redovisas i bilaga 3.

Inriktningsmål 1

Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi

Inriktningsmålet knyter an till flera globala hållbarhetsmål i FN:s Agenda 2030. Kommunen ska verka för att kommunorganisationens ekonomi sköts på ett ansvarsfullt sätt och för en god ekonomisk tillväxt i samhället. Flera av delmålen som rör jämställdhet i Agenda 2030 handlar om att genomföra reformer för ett mer jämställt samhälle. Det handlar om att ge kvinnor lika rätt till jämställd och rättvis fördelning av makt, inflytande och resurser i samhället. Kommunen är en stor köpare av varor och tjänster och ska bidra till en hållbar konsumtion och produktion. I det ingår att kommunen ska konsumera på ett sätt som bidrar till att motverka klimatförändring.

En hållbar kommunal ekonomi

Prognosen per augusti pekar på en positiv trend i de finansiella nyckeltalen. Målsättning om att resultatet ska vara minst 2,0 procent av skatter och kommunalekonomisk utjämning prognostiseras att uppnås när det ekonomiska resultatet justeras för jämförelsestörande poster. Nettokostnadsutvecklingen justerad för jämförelsestörande poster prognostiseras till 7,9 procent, en procentenhet högre än nettokostnadsutrymmet i kommunfullmäktiges budget. Jämfört med 2017 beräknas intäkterna från skatter, statsbidrag och utjämning att öka med 5,2 procent när jämförelsestörande poster exkluderas. Målsättningen att nettokostnadsutvecklingen ska vara lägre än förändringstakten i skatter, generella statsbidrag och utjämning kommer därmed inte att uppnås.

Kommunkoncernens soliditet inklusive pensionsåtagandet beräknas till 15 procent, oförändrat från 2017 och i linje med målsättningen i mål och budget 2018–2020. Soliditeten 2017 är också en förbättring jämfört med åren dessförinnan tack vare det årets stora resultat. Men över tid har soliditeten försämrats till följd av de senaste årens stora investeringsvolym och att merparten av dessa har lånefinansierats. Vid utgången av 2017 var soliditeten lägre än genomsnittet för R9-kommunerna på 23 procent. Låneskulden per invånare förväntas bli cirka 74 000 kronor per invånare som är en ökning med 4,8 procent, vilket uppfyller kommunfullmäktiges målsättning om att låneskulden inte ska öka med mer än 5,0 procent årligen.

Ett växande Uppsala driver stora investeringar i infrastruktur. Investeringsvolymerna har ökat de senaste åren och förväntas fortsätta vara på höga nivåer framöver. För att bibehålla en hög självfinansieringsgrad och begränsa låneskuldens utveckling krävs höga resultat och starka kassaflöden. Självfinansieringsgraden för året förväntas bli lägre än de senaste åren mycket på grund av färre poster av engångskaraktär som påverkat kassaflödet positivt. Fortsatt höga investeringsnivåer kommer att påverka självfinansieringsgraden negativt.

Det senaste året har bostadsmarknaden bromsats upp så väl på ett nationellt plan som i Uppsala. Inbromsningen har under året lett till att marktillträden försenats vilket påverkar

kommunens kassaflöden. Vid årets början gjordes bedömningen att den samlade exploateringsverksamheten skulle ge ett positivt kassaflöde. Prognosen indikerar att årets kassaflöde blir negativt. Kommunen vidtar emellertid ett antal åtgärder för att minska konsekvenserna av inbromsningen. Byggnad av hyresrätter och försäljning av mark avsedd för verksamheter prioriteras. Samtidigt utreds möjligheten att bredda bostads- och upplåtelseformer inom ramen för arbetet med handlingsplan Bostad för alla.

Prognosen signalerar även ökade kostnader för ekonomiskt bistånd och barn- och ungdomsvård, det senare beror på upplevd ökad socialoro. Behovet av ekonomiskt bistånd ökar till följd av de senare årens flyktingmottagning och bostadssituationen. De statligt finansierade extratjänsterna kan emellertid tillfälligt sänka utbetalningarna för försörjningsstöd och ger förhoppningsvis framåt ökad sysselsättning.

Kommunens ökade behov av välfärdstjänster till följd av en ökande befolkning har delvis finansierats med generella statsbidrag. Detta förklarar till viss del den relativt höga nettokostnadsutvecklingen sedan 2017. Trycket från den demografiska förändringen kommer emellertid att tillta framöver. Därtill behöver kommunen fortsätta finansiera sina investeringar utan att soliditeten försämrats. Detta sker emellertid i en tid med avtagande tillväxt i det reella skatteunderlaget.

De senaste åren har Uppsala lyckats sänka nettokostnadsnivåerna för verksamheterna inom välfärdstjänster skola och vård och omsorg i relation till referenskostnaderna. År 2017 blev nettokostnaderna för välfärdstjänsterna 4 procent eller 300 miljoner kronor lägre än referenskostnaderna. För att nettokostnaderna inte ska öka mer än referenskostnaderna i framtiden och samtidigt möta kommunkoncernens kommande utmaningar måste verksamheterna fortsätta att effektivisera. Bättre lokalanvändning, digitalisering samt samfinansieringslösningar av investeringar är möjliga verktyg för att möta utmaningarna.

En närmare beskrivning av kommunens ekonomi redovisas i kapitlet *Finansiell analys och sammanställd redovisning* nedan.

En hållbar samhällsekonomi

Prioriteringarna och den långsiktiga planeringen påverkas av överenskommelsen med staten om utbyggnad av fyra tågspar mellan Uppsala och Stockholm. Kommunen åtar sig där att bygga 33 000 nya bostäder i södra Uppsala. Den fördjupade översiktsplanen för Bergsbrunna innebär ökade kostnader. Den sviktande bostadsmarknaden innebär samtidigt en minskad takt i bostadsbyggandet och därmed lägre intäkter från markförsäljning än förväntat. Det möjliggör samtidigt ett ökat fokus på exploatering och försäljning av mark för verksamhetsområden. Lokalförsörjningsplaner tas fram för samtliga förvaltningar och lägger grunden för en effektiv lokalförsörjningsprocess. De nämnder och bolag som gör investeringar har en långsiktig investeringsplan.

Kommunen genomför flera insatser för en förbättrad företagsservice, bland annat utveckling av ett kontaktcenter, och deltar även i samverkan mellan myndigheter och kommuner.

En jämställd ekonomi

Arbetet för en ökad jämställdhet fortsätter i kommunen. Skillnaden mellan kvinnors och mäns löner minskar, både bland kommunens invånare och bland anställda i kommunorganisationen.

Analys för jämställdhetsbudgetering genomförs inom i stort sett samtliga av kommunens nämnder och bolag och könskonsekvensbeskrivningar tas fram inom flera verksamheter i samband med investeringar.

Kommunen som ansvarsfull konsument

För att ta sitt ansvar som ansvarsfull konsument har kommunen bland annat tagit fram en modell för att klimatväxla flygresor. En avgift sätts på varje flygresa och intäkterna ska finansiera olika klimatfrämjande åtgärder i hela organisationen. Utrustning för att underlätta resfria möten har också installerats på några kommunens arbetsplatser.

Måluppfyllelse

Kommunfullmäktiges uppdrag inom inriktningsmålet löper på enligt plan och beräknas vara färdiga under 2018 eller 2019. Ett uppdrag är färdigt. Följande tabell redovisar statusen för respektive uppdrag.

Uppdrag	Ansvarig	Status
Aktivt och strategiskt söka extern finansiering (2017) Att söka extern finansiering beskrivs av flera nämnder och bolag som ett löpande arbete. Det finns överlag strukturer och rutiner för detta och många berättar också om sökta statsbidrag, om finansiering som kommunen erhållit och vad den använts till. Kommunstyrelsen stödjer arbetet och riktlinjer för hur kommunen ska arbeta med extern finansiering håller på att utarbetas. Kommunen samverkar också med näringsliv och universitet för investeringar och etableringar kring testbäddsverksamhet. Även självfinansiering av verksamhet via exempelvis avgifter nämns.	Alla	2018
Tydliggöra hur digitaliseringens möjligheter ska användas och dess utmaningar hanteras i verksamhetsplanering och affärsutveckling så att utvecklingen kan drivas så samlat och effektivt som möjligt (2018) Arbetet med digitalisering av verksamheten pågår över hela kommunen, exempelvis med hantering av ansökningar och annan ärendehantering. Andelen ärenden där målgrupperna hanterar dessa digitalt stiger. Handläggning av ekonomiskt bistånd med hjälp av robotteknik provas under hösten och kommunen går succesivt över till digital turistservice. Våren 2018 utnämndes Uppsala konsert och kongress till Uppsalas mest digitaliserade företag av It-företaget Cloud Republic.	Alla	2020
I samarbete med övriga parter förstärka näringslivsutvecklingen utifrån intentionerna i näringslivsprogrammet (2018) Kommunen genomför flera insatser för en förbättrad företagservice, bland annat utveckling av ett kontaktcenter, och deltar även i samverkan mellan myndigheter och kommuner. Samtidigt fokuserar kommunen på att öka utbudet av verksamhetsmark samt att ta in näringslivets önskemål i planprocessen. En effektivare lokalförsörjning kommer på sikt att frigöra attraktiva lokaler för möjlig näringslivsinhyrning.	KS	2019
Genomföra analyser för jämställdhetsbudgetering inom minst ett nytt utvecklingsområde årligen, samt att utifrån analys ta fram åtgärder i syfte att minska ojämställdhet (2017) Analyser för jämställdhetsbudgetering genomförs inom i stort sett samtliga kommunens nämnder och bolag. Kommunstyrelsen erbjuder utbildning och stöd. Ihus har undersökt om behoven skiljer sig mellan företagare av olika kön, när de letar lokal och kommit fram till att det inte gör det. Arbetsmarknadsnämnden har genomfört ett antal aktiviteter för en jämnare könsfördelning i tilldelningen av extratjänster.	Alla	2019
Genomföra könskonsekvensbeskrivningar i samband med kommande investeringar (2017) Könskonsekvensbeskrivningar i samband med investeringar tas fram inom flera verksamheter. Många nämnder och bolag rapporterar dock att de inte ska genomföra några investeringar under perioden och att uppdraget därmed inte är tillämpligt. Det finns också bolag som menar att könskonsekvensbeskrivningar inte är tillämpliga för verksamheten. Flera verksamheter har tidigare efterfrågat stöd och det finns nu ett material för att bedöma om könskonsekvensbeskrivning är relevant och för att i så fall genomföra den.	Alla	2019

Uppdrag	Ansvarig	Status
Ta fram en långsiktig investeringsplan (2017) De nämnder och bolag som gör investeringar har en långsiktig investeringsplan. Många beskriver delar av innehållet i planen.	Alla	2018
Ta fram en modell för samarbete kring offentlig konstnärlig gestaltning i samband med förnyelse eller nybyggnation (2018) Planering för att säkerställa samarbetet pågår. Arbetet leds av kulturnämnden och övriga verksamheter rapporterar framförallt att de deltar i detta arbete.	KTN, GSN, PBN, de kommunala fastighetsbolagen	2018
Identifiera tillgångar för möjlig avyttring för att lösa finansiering samtidigt som kommunen stärker soliditeten (2018) Samtliga bolag har rapporterat en sammanställning över objekt och fastigheter, inklusive aktuella kassaflöden. En dialog pågår med några av de kommunala bolagen om tillgångar som kan vara möjliga att avyttra. Möten har även skett med ett antal intressenter och förhoppningen är att någon avyttring kan bli aktuell under 2018 och 2019.	KS, fastighetsbolagen	2019
Samordna användning och marknadsföring av lokaler, mark och anläggningar för ökad tillgänglighet för föreningar och andra grupper med behov och därigenom öka nyttjandegraden och intäkterna till kommunkoncernen (2017) Flera åtgärder för samordning rapporteras, bland annat gruppen för kommunövergripande lokalförsörjning, analys av bostadsstatistik, samarbete över organisatoriska gränser och att tänka flerfunktionellt vid planering av nya lokaler. Samordningen av lokaler ingår som en del i arbetet med lokalförsörjningsplaner inför 2019. Ett arbetssätt för att samordna användning av mark är etablerat.	KS, IFN, Fyrishov, Sport- och rekreationsfastigheter, Skolfastigheter	2019
Ta fram en modell för att klimatväxla flygresor för kommunkoncernen. (2018) Kommunfullmäktige beslutade i maj om riktlinje för persontransport i tjänst, som innehåller klimatväxling för flygresor. En avgift sätts på varje flygresa för att finansiera olika klimatfrämjande åtgärder i organisationen. Under våren installerades också utrustning för att underlätta resfria möten på några av kommunens arbetsplatser.	KS	

1. UPPSALA KOMMUN SKA HA EN JÄMSTÄLLD OCH HÅLLBAR EKONOMI

INDIKATORER	NUVÄRDE	JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
1.1. Ekonomiskt resultat, kommun (helårsprognos 2018 per aug)				
1.1a. Ekonomiskt resultat som andel av skatter och kommunalekonomisk utjämning	1,8%	5,2%	2,0%	~
1.1b. Förändringen av skatt och kommunalekonomisk utjämning	4,5%	5,7%	1.1b ≥ 1.1c	~
1.1c. Förändringen av nettokostnad för egentlig verksamhet, justerad för jämförelsestörande poster	7,9%	5,5%	1.1b ≥ 1.1c	↗
1.2. Soliditet kommunkoncern, inklusive pensionsåtaganden (helårsprognos per aug 2018)	15	22	22	↗
1.3. Låneskuld per invånare ((helårsprognos per aug 2018))	74	66	Öka <5%	↗
1.4. Bruttoregionalprodukt per invånare (BRP per capita) (2015)	479	452	Öka	↗
1.5. Kvinnors andel av mäns medianinkomst (2016)	81,9	79,6	Öka	↗

1.1. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser helårsprognos för 2018 per mars. Jämförvärde: helår 2017. Uppdateras en gång per år (februari).

1.2. Källa: Kolada (N03034). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (februari).

1.3. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde saknas. Uppdateras en gång per år (februari).

1.4. Källa: SCB. Nuvärde avser 2015. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (december). På länsnivå finns uppgifter för 2016 och på länsnivå framgår att Uppsala län har den kraftigaste tillväxtökningen av alla län sedan år 2000.

1.5. Källa: Beräkning utifrån Kolada (N00905). Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (februari).

Inriktningsmål 2

Uppsala ska vara attraktivt att leva, verka och vistas i

Regeringens handlingsplan för genomförande av Agenda 2030 lyfter vikten av innovationssamarbete för genomförande av målen för hållbar utveckling. Det är viktigt för kommunen att arbeta med innovationsutveckling och testbäddar i den egna verksamheten för att nå målet om ett mer attraktivt Uppsala och Agenda 2030:s ambitioner. Flera innovations- och utvecklingsprojekt handlar om att utveckla den smarta staden och bidrar därför till att förstärka ekosystem och biologisk mångfald. Agenda 2030:s mål om ekosystem och biologisk mångfald handlar även om att stärka insatserna för att skydda och trygga världens kultur- och naturarv. Stärkt krisberedskap och trygghets- och säkerhetsfrågor bidrar till Agenda 2030:s mål om hållbara städer och samhällen, där bland annat reducering av katastrofrisk på alla nivåer är ett av delmålen. En del av att arbeta för fredliga och inkluderande samhällen handlar om att minska alla former av våld och dödligt våld.

En attraktiv kommun för invånare och besökare

Utvecklingen inom inriktningsmålet går i huvudsak i rätt riktning. Kommunen toppar tidningen Fokus forskarbaserade kommunranking Här är bäst att bo. Kommunen följer även målet om att ligga topp tre bland svenska städer på ICCA:s internationella ranking över städer med flest konferenser. För att öka kännedom och kunskap om platsvarumärket Uppsala bland verksamma inom besöksnäringen och mötesarrangörer tillhandahåller kommunen mallar, verktyg och varumärkesfilmer. Genom ett samordnat arbete med lokalförsörjningsplaner säkerställs tillgång till samlings- och kulturlokaler i olika områden och i Gränby planeras för ett nytt kulturcentrum.

Innovationer för bättre verksamheter och ett bättre samhälle

Kommunen deltar i flera samarbeten och initiativ för att främja innovationer. Ett går under namnet Klimathjälpen, där företag, organisationer och individer hjälps åt att visualisera individens klimatpåverkan i en IT-lösning. Ett annat exempel är ett projekt för smarta elnät där Skolfastigheter deltar genom samarbetet inom STUNS – Stiftelsen för samverkan mellan universiteten i Uppsala, näringsliv och samhälle. Destination Uppsala är först ut i Sverige med en ny turistrobot, en videorobot genom vilken allmänheten kan möta kommunens turistinformatörer.

Natur som grund för att må bra

Kommunfullmäktige har fattat beslut om att Årike Fyris, Kronparken och Hammarskog blir naturreservat. Tillsammans omfattar de tre nya naturreservaten 1046 hektar natur, som nu skyddas som gröna oaser för dagens och framtidens Uppsalabor. Uppsala får därmed tre nya kommunala stadsnära naturreservat som både ger ett långsiktigt skydd av biologisk mångfald

och som ger människor tillgång till skog och mark. Reservatsbildning är även ett första konkret incitament för en framtida världsarvsansökan

En trygg kommun

En handlingsplan för ökad trygghet och säkerhet har tagits fram. Handlingsplanen innehåller 118 åtgärder inom nio målområden som ska öka tryggheten och säkerheten för uppsalaborna. Brottsstatistik visar samtidigt att Uppsala har färre anmälda våldsbrott än genomsnittet för jämförbara kommuner. För att stärka krisberedskapen har nämnder och bolag genomfört risk- och sårbarhetsanalyser och arbetar med att ta fram egna ledningsplaner inför och vid allvarliga störningar. Inträffade händelser som torka, värmebölja och skyfall har gett upphov till lärdomar som tas omhand systematiskt och omsätts i lärande.

Måluppfyllelse

Ett av kommunfullmäktiges uppdrag inom inriktningsmålet är färdigt och övriga löper på enligt plan. Följande tabell redovisar statusen för respektive uppdrag.

Uppdrag	Ansvarig	Status
Underlätta för innovationer i den egna verksamheten och utgöra testbädd för ny teknik, smarta tjänster och klimatsmarta innovationer (2017) Kommunen deltar i flera samarbeten och initiativ för att främja innovationer. Ett går under namnet Klimathjälpen, där företag, organisationer och individer hjälps åt att visualisera individens klimatpåverkan i en IT-lösning. Ett annat exempel är ett projekt för smarta elnät där Skolfastigheter deltar genom samarbetet inom STUNS – Stiftelsen för samverkan mellan universiteten i Uppsala, näringsliv och samhälle. På nya Tiundaskolan testas även gröna batterier som är gjorda av saltvatten och bomull för lagring av el från solpaneler. Destination Uppsala är först ut i Sverige med en ny turistrobot, en videorobot genom vilken allmänheten kan möta kommunens turistinformatörer. Flera nämnder tar fram lösningar som ska förbättra servicen till medborgare genom att tillgängliggöra information via webbkartor.	Alla	2019
Utifrån genomförd nollmätning stärka platsvarumärket Uppsala (2017) Kommunen har under året arbetat aktivt med att öka kännedom och kunskap om platsvarumärket Uppsala bland verksamma inom besöksnäringen och mötesarrangörer. Uppsalas varumärkesfilmer har vunnit guld i Swedish Media Festival i kategorin Turism. Filmerna och annat material är tillgängliggjort på www.merupsala.se och är fritt att använda för den som vill marknadsföra platsen Uppsala. Destination Uppsala samordnar insatser och tillhandahåller mallar och verktyg för att underlätta kommunikation i enlighet med platsvarumärket. Uppsala konsert och kongress bidrar till att stärka Uppsala som mötesstad, vilket bland annat märks genom att Uppsala är landets andra största mötesstad i antalet internationella möten.	Alla	2019
Ta fram en gemensam strategi för utveckling av kulturmiljöarbetet (2017) Arbetet med en gemensam strategi för utveckling av kulturmiljöarbetet är påbörjat under ledning av ny stadsantikvarie. Projektdirektiv och projektupplägg håller på att färdigställas. En kulturavvsstrateg rekryteras för det fortsatta kulturmiljöarbetet. Under 2018 har en kulturhistorisk byggnadsinventering av kvarteret Vingmuttern i Ulleråker genomförts.	KS, GSN, PBN, KTN	2019
Utveckla kulturcentrum i Gränbyområdet som försörjer de nordöstra stadsdelarna (2017) Arbetet med att utveckla kulturcentrum i Gränby pågår i nära samverkan med föreningsliv, skola och förvaltningar inom kommunen. Hösten 2018 genomförs ett utredningsarbete som ska identifiera vilka behov som finns i området bland boende, föreningar och andra aktiva aktörer. Utifrån denna utredning kommer en programverksamhet för 2019 att planeras.	KTN	2019
Förbereda kommunens åtagande avseende världsarvsansökan inom the Rise of systematic biology för Linnés vetenskapliga gård, exempelvis genom att inrätta naturreservatet Årike Fyris (2017) Reservatsbildning är ett första konkret incitament för världsarvsansökan. Kommunfullmäktige beslutade om att inrätta naturreservatet Årike Fyris i juni 2018. Hänsyn är tagen till världsarv i beslutsunderlaget.	KS, GSN, PBN, KTN	2019

Uppdrag	Ansvarig	Status
Utveckla hållbar turism som skapar arbetstillfällen och främjar lokal kultur och lokala produkter (2017) Kommunstyrelsen och Destination Uppsala genomför tillsammans projektet Kulturhistorisk mat och besöksnäring som skapar nytt utbyte mellan aktörer inom besöksnäringen. Samverkan sker bland annat inom världsarvsansökan för Linnéstigar. Kulturnämnden deltar i utvecklingsprojekt för Walmstedtska gården, Ulva Kvarn och Hammarskog. En dialog planeras med aktörer i branschen för att se över hur Uppsala kommun kan utveckla hållbar turism som skapar arbetstillfällen.	KS, KTN, DUAB	2019
Driva och utveckla projektet "Ren Stad" i samverkan med andra aktörer för att upprätthålla en trygg, vacker, tillgänglig och säker kommun (2017) Olika kommunikationsinsatser genomförs för att bidra till att förändra attityder om nedskräpning. Ett delprojekt för området Gottsunda/Valsätra håller på att startas upp.	KS, GSN	2018
Genomföra en översyn av behoven av samlings- och kulturlokaler i befintliga och nya områden (2017) Behoven av samlings- och kulturlokaler i befintliga och nya områden säkerställs inom ramen för arbetet med lokalförsörjningsplaner. Genom koordinering av olika nämnders lokalförsörjningsplaner effektiviseras kommunens lokalanvändning. Behov av olika funktionalitet inventeras och förs in i markförsörjningsstrategin. Kulturnämnden genomför även en översyn av kulturlokaler på landsbygden under 2018. Uppsalahem samarbetar med Hyresgästföreningen för att öka nyttjandet av kvarterslokaler med fokus på Gottsunda.	KTN, IFN, KS, PBN, och de kommunala fastighetsbolagen	2019
Stärka krisberedskapen i kommunens alla verksamheter (2018) Flera nämnder och bolag har genomfört risk- och sårbarhetsanalyser och arbetar med att ta fram egna ledningsplaner inför och vid allvarliga störningar. Kommunstyrelsen ger stöd i arbetet. Flera bolag har sedan tidigare krishanteringsplaner som kommer att uppdateras enligt den kommungemensamma ledningsplanen. Utöver planerad verksamhet har också inträffade händelser som torka, värmebölja och skyfall gett upphov till lärdomar och erfarenheter som tas omhand systematiskt och omsätts i lärande. Uppsala Vatten och Avfall arbetar för stärkt krisberedskap kopplat till vattenförsörjning i samarbete med andra berörda myndigheter.	Alla	2020
Stärka planeringen av det civila försvaret (2018) Arbetet med att stärka det civila försvaret är starkt beroende av nationell vägledning vilken har flyttats fram i tiden. En utbildningsinsats för krisberedskap kommer att erbjudas under hösten där grunder i säkerhetsskydd ingår.	KS	2019
Ta fram en handlingsplan för ökad trygghet och säkerhet (2018) En handlingsplan för ökad trygghet och säkerhet fastställdes i kommunstyrelsen i maj 2018. Handlingsplanen innehåller 118 åtgärder inom nio målområden som ska öka tryggheten och säkerheten för uppsalaborna. Målområdena handlar bland annat om trivsamt och tryggt miljö, minskad brottslighet, internt skydd och personsäkerhet samt civilt försvar. Det handlar även om brottsförebyggande frågor och arbete för att motverka våldsbejakande extremism. I handlingsplanen finns också ett särskilt fokus på barn och jämställdhetsperspektivet.	KS	
Ta fram ett förslag till Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner på ett Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor som ska gälla från och med 2020 (2018) Arbetet med uppdraget har påbörjats.	RÄN	
Utreda formerna för samordning av evenemang (2018) Samordning sker genom Region Uppsalas besöksnäringssgrupp. Underlag för en kartläggning av evenemang håller på att tas fram. Destination Uppsalas evenemangslots hjälper arrangörer att få rätt kontakter och tillstånd samt att utveckla sina evenemang. Kommunen arbetar även löpande med att säkerställa evenemangssäkerheten i samverkan med berörda myndigheter och aktörer.	KS, KTN, DUAB	2018

2. UPPSALA SKA VARA ATTRAKTIVT ATT LEVA, VERKA OCH VISTAS I

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
2.1. Medborgarnas helhetsbedömning av kommunen som en plats att bo och leva på (Nöjd Region-Index) (2017)	64	64	64	60	Öka	~
2.1a. Boende i centralort	64			62 (67)	Minska skillnad	Skillnad varierar över tid
2.1b. Boende i annan tätort	66	-	-	64 (60)		
2.1c. Boende utanför tätort	61			57 (63)		
2.2. Här är bäst att bo. Tidningen fokus rankning av 290 kommuner (2017)	2	-	-	2	Topp 3	➔
2.3. Upplevd trygghet (2017)						
2.3a. I mycket hög grad trygga utomhus på kväll och natt, andel vuxna	28	20	35	32 (42)	Öka	⬇
2.3b. Alltid trygga i sitt bostadsområde på kväll och natt, andel gymnasieungdomar	54	41	68	56	Öka	⬇
2.3c. Alltid trygga i sitt bostadsområde på kväll och natt, andel ungdomar i åk 7	54	45	62	53	Öka	⬇
2.3d. Alltid trygga i sitt bostadsområde på kväll och natt, andel ungdomar i åk 7, åk 9 och gymnasieskolans åk 2 som uppger att de har annan könstillhörighet	50	-	-			
2.4. Medborgarnas uppfattning om möjligheterna till fritidsaktiviteter i kommunen (2017)	68	69	67	67	Öka	➔
2.5. Nyregistrerade företag kommun, antal/1000 invånare (2017)	6,5	-	-	5,9	Öka	~
2.6. Plats i ICCA:s ranking över städer i Sverige där det arrangeras flest konferenser (med bl.a. minst 50 deltagare och en övernattnig) (2017)	Plats 3 av svenska städer	-	-	Plats 2 av svenska städer	Minst plats 3 av svenska städer	➔

2.1. Källa: Kolada (U00402), SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).

2.1a-c. Källa: SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016 (Uppsala 2015 inom parentes). Uppdateras en gång per år (januari).

2.2. Källa: Tidningen Fokus undersökning BästAttBo. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde avser Uppsalas värde för 2016. Uppdateras en gång per år (maj).

2.3a. Källa: SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016 (Uppsala 2015 inom parentes). Uppdateras en gång per år (januari).

2.3b-c. Källa: Liv och hälsa ung. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: länet totalt. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs).

2.4. Källa: Kolada (U09408), SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).

2.5. Källa: Kolada (N00941). Nuvärde avser 2017. Avser aktiebolag, enskilda näringsidkare, handelsbolag och kommanditbolag. Redan registrerade företag som flyttar in till kommunen från annan kommun ingår inte. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (februari).

2.6. Källa: ICCA Statistics Report. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde avser Uppsala 2016. Uppdaterades i juni 2018

Inriktningsmål 3

Uppsalas stad och landsbygd ska växa smart och hållbart

FN har som mål att väsentligen öka andelen förnybar energi och att fördubbla den globala förbättringstakten vad gäller energieffektivitet till år 2030. För Sveriges del är transportsektorn den stora utmaningen kring förnybar energi. Agenda 2030 betonar vikten av att minska städernas negativa miljöpåverkan per person, att stärka motståndskraft och förmåga till anpassning till klimatrelaterade faror samt att integrera klimatåtgärder i politik, strategier och planering på nationell nivå. I Uppsala är målsättningen att vara fossilfri 2030 och klimatspositiv 2050. För att nå dit behöver kommunen ta vara på innovationskraft, smarta lösningar och digitaliseringar. Agenda 2030 strävar också efter att stärka positiva ekonomiska, sociala och miljömässiga kopplingar mellan stadsområden, stadsnära områden och landsbygdsområden genom att förbättra den nationella och regionala utvecklingsplaneringen. Trygghet och social inkludering ska främjas.

Klimatarbete och energiomställning

Uppsala kommun har utsetts till årets globala klimatstad i Världsnaturfondens internationella stadsutmaning One Planet City Challenge. Uppsala tilldelas utmärkelsen tack vare ett ambitiöst arbete med breda samhällsövergripande satsningar och ett starkt fokus på hållbara transporter. Ett av de viktigaste styrdokumenterna inom området är miljö- och klimatprogrammet. Miljö- och klimatprogrammet har kompletterats med nya etappmål om klimatanpassning, byggmaterial och minskad användning av fossil plast. Kommunfullmäktige har även beslutat om ett nytt energiprogram som ger förutsättningar för att Uppsala blir klimatspositivt år 2050. Samarbetet mellan offentlig sektor, näringsliv, akademi och civilsamhälle inom Uppsala klimatprotokoll har bidragit med underlag till dessa styrdokument.

Kommunen är delaktig i utredningar och forskningsprojekt som rör alternativa energikällor och det sker ett aktivt arbete för att förbättra energianvändningen. Exempelvis har Uppsala vatten och avfall minskat sin energiförbrukning med 12 procent de senaste fem åren och Uppsalahem med 18 procent sedan 2007. Nämnderna ställer krav på energieffektivitet i de lokaler deras verksamheter använder. Vid investeringsstöd till föreningar prioriteras miljöåtgärder och vid markanvisningstävlingar är energieffektivitet en viktig del av bedömningen. Över tid minskar energianvändningen per kvadratmeter i kommunens lokaler. Det går också att se att mängden solenergi ökar, både i kommunorganisationen och i kommunen som geografiskt område. Kommunens fastighetsbolag bidrar till detta genom att öka mängden egna solanläggningar i anslutning till sina fastigheter. Utsläppen av växthusgaser i kommunen som geografiskt område minskar över tid, både totalt och per invånare, men takten behöver ökas för att nå kommunfullmäktiges mål för 2020.

Den överenskommelse om fyra tågspår mellan Stockholm och Uppsala som kommunen har slutit med staten är viktig för Uppsalas fortsatta tillväxt och skapar förutsättningar för en hållbar arbetspendling i regionen. Det pågår arbete med att ta fram en plan som hanterar trafik, mobilitet och infrastruktur ur ett hållbarhetsperspektiv. Trafiksäkerheten till och vid skolor förbättras. Gång, cykel och kollektivtrafik prioriteras framför biltrafik och sett över tid ökar andelen invånare som cyklar och åker kollektivtrafik. Kommunen använder i allt högre grad fossilfria fordon.

Ekologisk mat

Andelen ekologiska livsmedel i kommunens egen verksamhet ökar stadigt. Uppsala kommun har varit med att ta fram en regional handlingsplan för att stärka en lokal produktion och konsumtion av livsmedel. Kommunen har också tagit fram en handlingsplan för att växla till ekologisk mat och öka andelen närodlade råvaror i kommunens verksamhet. För att möjliggöra en ökad andel närproducerade livsmedel planeras en leverantörsträff med lokala producenter samt grossister. Lantbruket på Jälla ställs om till att bli ekologiskt och kommunen verkar för att Jällas produktion ska kunna användas i kommunens verksamheter.

Återvinning och hållbara materialval

Det finns idag återvinningsstationer i samtliga krantätorter utom Knutby, men där pågår nu markarbeten och utplacering av en återvinningsstation. Uppsala vatten och avfall genomför tester med insamling från sopkärl med flerfack för källsortering i hushållen samt påbörjar planeringsarbetet för insamling av matavfall i papperspåse. I ”sopkampen” kan alla barn och elever i Uppsalas förskolor, skolor och fritidshem bidra till Uppsala kommuns mål om minskat matsvinn, minskad nedskräpning och bättre sopsortering. Temat för årets sopkamp är ”kreativt återbruk: design och konst”.

Återbruket har ökat sina öppettider och planer finns för en ny återvinningscentral där det också finns mottagning och försäljning av begagnade varor. Även kommunkoncernens egna verksamheter bidrar till återanvändning. Genom utveckling av teknik för anläggning och drift av konstgräsplaner kan uttjänt konstgräs användas på nya ytor för spontanidrott. Andra större exempel handlar om att återanvända bygg- och anläggningsmaterial och att det pågår försök med att rena och återanvända halkbekämpningsgrus.

En fungerande stads- och landsbygdsutveckling

Handlingsplan för Gottsunda och Valsätra och planprogram för Gottsunda förstärker inslagen av social hållbarhet i fysisk planering. Samverkan sker för att exempelvis förbättra utbudet av mötesplatser, öka tryggheten i området och göra det lättare att delta i vuxenutbildning. I Rosendalsprojektet används en modell för att skapa en större variation i utbudet av bostäder och på så sätt bidra till minskad segregation. Uppsala är en av regeringens utpekade kommuner för att få statsbidrag för att motverka segregation.

Kommunfullmäktige beslutade i juni om en policy och en handlingsplan för trygghet och säkerhet. En trygghetsundersökning har genomförts och en analys av brottsutveckling pågår. En ny social kompass och en trygghetsmodell ger bättre planeringsförutsättningar för social hållbarhet i den fysiska planeringen. Kommunen arbetar både med insatser för geografiska områden och med insatser för särskilda målgrupper. Handlingsplanen för Gottsunda och

Valsätra, insatser för en mer blandad bebyggelse, fortsatt utveckling av kulturcentra, språk- och hälsofrämjande insatser för kvinnor, interreligiöst samtalsforum och insatser för att öka medvetenheten kring våld och hedersförtryck är några exempel på detta. Flera nära partnerskap och relationer till föreningslivet stödjer sådana insatser och bidrar till att öka tryggheten.

Kommunen samordnar insatser på landsbygden kring bland annat pendlarparkeringar och boenden för äldre utanför Uppsala stad. Landsbygdsrörelsen i april 2018 hade störst fokus på byggande i prioriterade tätorter utanför staden. Ett nytt bredbandsprogram beslutades av kommunfullmäktige i juni som tydliggör kommunens ambitioner gällande utbyggnaden av bredband. Det finns fortfarande behov av insatser för att göra det mer attraktivt att bo på landsbygden, vilket indikeras av att invånare som bor utanför kommunens tätorter är mindre nöjda med kommunikationer och möjligheten att leva miljövänligt.

Måluppfyllelse

Uppdragen löper på enligt plan och tre stycken är färdiga. Följande tabell redovisar statusen för respektive uppdrag.

Uppdrag	Ansvarig	Status
Utveckla Uppsala till en Smart stad där innovationer, digitalisering och miljö- och klimatdrivet arbete skapar möjligheter att möta samhällets utmaningar på ett effektivt och hållbart sätt (2018) Flera nämnder och bolag utvecklar arbetsmetoder för att ännu mer främja och ta vara på utvecklingsmöjligheter inom verksamheten. Kommunen har tagit flera initiativ till att motverka skadlig miljöpåverkan med teknikens hjälp. Det handlar bland annat om att utveckla mer energieffektiva och miljövänliga lösningar genom krav i upphandlingar, utvecklingsprojekt i samarbete med andra och verksamhetsnära förbättringar. Det handlar också om att ta vara på digitaliseringsmöjligheter. Exempelvis har Uppsala konsert och kongress fått bekräftelse på sitt digitaliseringsarbete genom utmärkelsen Uppsalas mest digitaliserade företag 2018 av fler än 2000 företag i kommunen enligt digitaliserings- och analysföretaget CloudRepublic.	Alla	2019
I samverkan med Region Uppsala verka för att utbyggnad av fyra spår Uppsala-Arlanda-Stockholm kan påbörjas före 2029 (2018) Ett första beslut togs av kommunfullmäktige i januari och regeringen beslutade om infrastrukturpaketet under våren där två ytterligare spår mellan Uppsala och Stockholm finns med. Överenskommelsen om fyra spår innebär att staten ska gå in med miljardinvesteringar och att Uppsala ska bygga 33 000 nya bostäder i södra Uppsala.	KS	
Utifrån den sociala kompassen fortsatt utveckla den samordnade planeringsprocessen för hållbar stads- och landsbygdsutveckling (2017) Flera nämnder och bolag samverkar kring utvecklingen av Gottsunda och Valsätra, exempelvis med att underlätta deltagande i vuxenutbildning, förbättra utbudet av mötesplatser och öka tryggheten i området. Kommunen samordnar insatser på landsbygden kring bland annat pendlarparkeringar och boenden för äldre utanför Uppsala stad. Landsbygdsrörelsen i april 2018 hade störst fokus på byggande i prioriterade tätorter utanför staden. Det pågår en utveckling av analyser för ökad social hänsyn i fysisk planering genom ett pilotprojekt knutet till arbete med fördjupade översiktsplaner. Processen för detaljplaner fortsätter att utvecklas för att öka samordningen och än mer fånga upp hållbarhetsperspektiv. Den sociala kompassen används bland annat som underlag för satsningar inom kultur- och fritidsområdet.	Alla	2020
Utveckla den strategiska planeringen för ökad jämlikhet och minskad segregation utifrån kartläggning av levnadsvillkor och hälsa (2018) Handlingsplan för Gottsunda och Valsätra är tillsammans med planprogram för Gottsunda sätt att utveckla det strategiska arbetet med social hållbarhet i fysisk planering. En ny social kompass och trygghetsmodell har tagits fram som ska stödja planeringsförutsättningar i den fysiska planeringen. Uppsala är en av regeringens utpekade kommuner för tilldelning av statsbidrag för att motverka segregation med ansökan i september. I Rosendalsprojektet används en modell för att skapa en större variation i utbudet av bostäder och på så sätt bidra till minskad segregation.	KS, PBN, GSN, Uppsalahem, UKFAB	2020

Uppdrag	Ansvarig	Status
Utveckla strategin för markförvärvning (2017) Kommunen arbetar med att ta fram en markstrategi som innehåller fastigheter som kommunen är intresserad av att köpa. Markstrategin ska kompletteras med behov för social infrastruktur. Under 2019 ska strategin vara klar för att därefter löpande revideras. Uppsala kommuns fastighets AB efterlyser gemensamma krav vid köp och försäljning av mark för hela kommunkoncernen.	KS, PBN och bolag	2019
Stärk arbetet med att förebygga och förhindra social oro samt öka tryggheten (2017) Kommunfullmäktige beslutade i juni om en policy och en handlingsplan för trygghet och säkerhet. En trygghetsundersökning har genomförts och en analys av brottsutveckling pågår. Kommunen arbetar både med insatser för geografiska områden och med insatser för särskilda målgrupper. Handlingsplanen för Gottsunda och Valsätra, insatser för en mer blandad bebyggelse, fortsatt utveckling av kulturcentra, språk- och hälsofrämjande insatser för kvinnor, interreligiöst samtalsforum och insatser för att öka medvetenheten kring våld och hedersförtryck är några exempel på detta. Flera nära partnerskap och relationer till föreningslivet stödjer sådana insatser och bidrar till att öka tryggheten.	Alla	2020
Modernisera naturvårdsarbetet genom att ta fram digitaliserade och lättanvända verktyg för att bevara, stärka och utveckla naturvärden och grön infrastruktur (2018) Kommunen ska under hösten starta upp en upphandling av uppdaterade och kvalitetssäkrade naturdata enligt SIS-standard. Naturdata ska samlas in och göras tillgänglig i en lättanvänd databas. Arbetet med att ta fram ett nytt långsiktigt styrdokument för natur- och friluftsområdet är påbörjat.	KS, GSN, PBN	2019
Utveckla en modell för kompensations- och förstärkningsåtgärder av ekosystemtjänster och biologisk mångfald i den växande staden (2018) En omvärldsanalys är genomförd och arbete med att utveckla kompensations- och förstärkningsåtgärder av ekosystemtjänster och biologisk mångfald i den växande staden pågår.	KS, GSN, PBN	2019
Ta tillvara erfarenheterna från stadsodlingsåret för att utveckla stadsodling och "placemaking" (2018) Erfarenheterna från utvärderingen av 2017 års uppdrag om stadsodlingsåret tas till vara i framtida arbete.	GSN	
Följa upp trädinventeringen, plantera fler träd och förbättra förutsättningarna för trädplantering i tätta stadsmiljöer (2018) Enligt nämnden kommer stadsträdgårdsmästaren att ta vid det pågående arbetet.	GSN	
Inom ramen för klimatprotokollet tillsammans med näringslivet, universiteten och organisationer utveckla arbetet för att nå klimatmålen fossilfritt 2030 och klimatpositivt 2050 (2017) Under 2018 har period tre av Uppsala klimatprotokoll avslutats och period fyra inletts. Det tredje klimatprotokollet utvecklade klimatutmaningar som ytterligare konkretiserar arbetet med att nå ett fossilfritt och klimatpositivt Uppsala. Det inledda arbetet med <i>Jakten på plasten</i> har rönt stor uppmärksamhet. Inom ramen för protokollet har underlag till nya etappmål för miljö- och klimatprogrammet samt ett nytt energiprogram tagits fram. Kommunen är delaktig i utredningar och forskningsprojekt som rör alternativa energikällor såsom en solpark och biokol. Arbetet med att ställa om kommunens fordonsflotta till fossilbränslefritt fortsätter med målsättning att gå från 50 till 70 procent under 2018. Ett nytt projekt för minskad klimatpåverkan inom restaurangbranschen startar under hösten. Det pågår ett aktivt arbete med att minska kommunkoncernens miljöpåverkan. Exempelvis har Fyrishov fossilfri elförbrukning och sport- och rekreationsfastigheter använder enbart fossilfria bränslen. Uppsala vatten och avfall investerar i biogasproduktionen och har en tät dialog med intressenter, branschorganisationer och andra aktörer om biogasanvändningen. Hela maskinparken på Hovgården har konverterats till att använda fossilfri diesel. I samband med upphandling av transporttjänster för till exempel återvinningscentraler och hämtning av avfall ställs krav på fossilfria och förnybara drivmedel. Inom äldreomsorgen pågår ett arbete med ruttoptimering och hållbara transporter. Nya krav ställs på utförare av hemvård på att öka andelen hållbara transporter och andelen ekologisk livsmedel.	Alla	2020
Utveckla arbetet med klimatanpassning genom samverkan med fastighetsägare (2018) Kommunfullmäktige beslutade i april att komplettera miljö- och klimatprogrammet med ett avsnitt om klimatanpassning. Beslut togs även att inte ta fram en särskild handlingsplan för klimatanpassning. Utredningar och åtgärder bör i stället göras i sitt sammanhang integrerat med respektive nämnd och bolags verksamhetsansvar. Samverkan med fastighetsägare kommer ske inom ramen för Uppsala klimatprotokoll.	KS	

Uppdrag	Ansvarig	Status
Öka återanvändning och återvinning genom förbättrade och enklare möjligheter för invånare att källsortera (2017) Det finns idag återvinningstationer i samtliga kransstämter utom Knutby, men där pågår nu markarbeten och utplacering av en återvinningsstation. Uppsala vatten och avfall genomför tester med insamling från sopkärl med flerfack för källsortering i hushållen samt påbörjar planeringsarbetet för insamling av matavfall i papperspåse. Återbruket har ökat sina öppettider och genom pumphusets nya utställning kan barn och unga lära sig om dricksvatten, återanvändning och återvinning. I "sopkampen" kan alla barn och elever i Uppsalas förskolor, skolor och fritidshem bidra till Uppsala kommuns mål om minskat matsvinn, minskad nedskräpning och bättre sopsortering. Kommunen eftersträvar återvinning även för egen del. Genom utveckling av teknik för anläggning och drift av konstgräsplaner kan uttjänt konstgräs användas på nya ytor för spontanidrott. Andra större exempel handlar om att återanvända bygg- och anläggningsmaterial och att det pågår försök med att rena och återanvända halkbekämpningsgrus.	Alla	2019
Öka andelen förnybar energi och öka takten i arbetet med energieffektivisering och energisparande (2017) Kommunfullmäktige beslutade i maj om ett nytt energiprogram som ger förutsättningar för att Uppsala blir klimatpositivt 2050. Nu förbereds två projekt kopplat till samhällsteknisk infrastruktur. Effektarbetet siktar på implementering av åtgärder från effektutredningen genom ett EU-finansierat projekt med start 2019. Flera av kommunens bolag har egna solcellsanläggningar och ytterligare anläggningar planeras. De flesta av bolagen arbetar mycket aktivt med energieffektiviseringar. Exempelvis har Uppsala vatten och avfall minskat sin energiförbrukning med 12 procent de senaste fem åren och Uppsalahem med 18 procent sedan 2007. Nämnderna ställer krav på energieffektivitet i de lokaler deras verksamheter använder. Vid investeringsstöd till föreningar prioriteras miljöåtgärder och vid markanvisningstävlingar är energieffektivitet ett kriterium. Allt eftersom gamla avtal går ut fasar kommunen ut fordon som drivs med fossila bränslen. Åldrenämnden ställer krav på att även privata utförare ska ha hållbara transporter.	Alla	2020
Vid upphandling av den särskilda kollektivtrafiken ska krav ställas på att fordonen använder de fossilfria drivmedel som bäst uppfyller gällande hållbarhetskriterier och som bygger på närproducerade energiresurser (2017) Upphandlingen använder sig av hållbarhetskriterier och beräknas vara klar under 2018.	KS, GSN	2018
Ta fram en strategisk plan för att växla till närodlade råvaror och ekologisk mat i kommunens verksamhet (2017) En kommungemensam handlingsplan är framtagen och verkställs i samverkan mellan berörda nämnders verksamheter. Bland annat genomförs insatser för att uppmärksamma allas gemensamma ansvar för att bidra till målen om en ökad andel ekologiska och närproducerade livsmedel. För att möjliggöra en ökad andel närproducerade livsmedel planeras en leverantörsträff med lokala producenter samt grossister. Planering för ett ökat återtag från Jälla fortgår som en del av projektet för att lägga om lantbruket på Jälla till att bli ekologiskt. Uppsala kommun är även medlem i en regional styrgrupp som har tagit fram en handlingsplan för att stärka den lokala livsmedelsproduktionen.	KS	2019
Utveckla och samordna drift och underhåll av skolgårdar (2017) Samordningsarbetet är igång med inriktningen att olika elevers behov ska tillgodoses vid utformningen av utemiljön. Rosendalskolan och Palmbladskolan är de första projekten som kommer att förverkliga samnyttjande av skolgård och rekreationsytor. Arbetsmarknadsnämnden fick uppdraget från och med år 2018. Det finns inte samma krav på skolgårdar inom vuxenutbildningen som det finns i övriga skolformer, men nämnden bidrar till uppdraget genom att anställa extratjänster som ska stödja i arbetet med att underhålla skolgårdar.	AMN, GSN, UBN, Skolfastigheter	2018
Genomför åtgärder som ökar trafiksäkerheten vid förskolor och grundskolor och som främjar ett hållbart resande (2017) En projektplan för arbetet är framtagen för grundskola. Ett projekt om säkra skolvägar har avslutats och övergått i ett fortsatt projekt kring hämta-lämna-platser vid fem skolor. Två workshopar har genomförts med inbjudna föräldrar från berörda skolor för att få fram möjliga förslag. Projektet omfattar samarbete med rektorer, elever och föräldrar. Ett flertal aktiviteter såsom vandrande skolbussar och trafikvecka startar höstterminen 2018.	UBN, GSN, Skolfastigheter	
Påskynda utbyggnaden av bredband på landsbygden genom förbättrad samordning (2017) Ett nytt bredbandsprogram beslutades av kommunfullmäktige i juni. Under hösten återupptas arbetet med det nya nätverket kring bredband i kommunen. Kommunens hemsida har uppdaterats med information om bredbandsutbyggnaden. Ställning tas till en ny ansökan om Wifi4EU under hösten. Löpande strategiskt arbete sker tillsammans med grannkommuner och Region Uppsala.	KS	2020

Uppdrag	Ansvarig	Status
Se över hur man kan lösa byggnation av parkeringsanläggningar med lokaler i markplan för andra ändamål än parkeringsverksamheten (2018) Kommunen har börjat se över hur parkeringsgarage med verksamhetslokaler ska kunna lösas. Mobilitetsfrämjande ytor planeras in på ett tidigt stadium när parkeringshuset Brandmästaren byggs. Även verksamhetslokaler för andra ändamål finns med i planeringen.	KS, Parkeringsbolaget	2018

3. UPPSALAS STAD OCH LANDSBYGD SKA VÄXA SMART OCH HÅLLBART

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
3.1. Medborgarnas uppfattning om kommunens insatser för att kommuninvånarna ska kunna leva miljövänligt (2017)	61	62	61	62	Öka	~
3.1a. Boende i centralort	62			58 (60)	Minska skillnad	Skillnad ökar över tid
3.1b. Boende i annan tätort	64	-	-	59 (65)		
3.1c. Boende utanför tätort	53			52 (60)		
3.2. Medborgarnas bedömning av kommunens gång- och cykelvägar (2017)	62	62	62	57	Öka	↗
3.2a. Boende i centralort	62			58 (60)	Minska skillnad	Skillnad varierar över tid
3.2b. Boende i annan tätort	65	-	-	64 (58)		
3.2c. Boende utanför tätort	61			58 (56)		
3.3. Medborgarnas uppfattning om kommunikationer (2017)	69	70	68	65	Öka	→
3.3a. Boende i centralort	70			67 (71)	Minska skillnad	Skillnad varierar över tid
3.3b. Boende i annan tätort	69	-	-	74 (69)		
3.3c. Boende utanför tätort	63			57 (66)		
3.4. Medborgarnas uppfattning om tillgången på parker, grönområden och natur (2017)	7,4	7,3	7,4	7,9	Öka	→
3.5. Cykel som andel av färdmedel för resor som börjar och slutar i Uppsala kommun (2016)	30	32	28	-	Öka	↗
3.6. Andel av det motoriserade resandet som invånare i Uppsala kommun gör med kollektivtrafik (2016)	36	42	30	-	Öka	↗
3.7. Använd förnybar energi – egna personbilar/lätta lastbilar, kommunorganisatoriskt, andel (andra tertiet 2018)	58	-	-	47	2020: 100	↗
3.8. Utsläpp av växthusgaser, kommungeografiskt, ton CO2ekc/inv (2017)	5,7 (prel)	-	-	5,8 (5,8)	2020: 4,4	↘
3.9. Energianvändning per yta (kWh/m2), kommunorganisatoriskt (2017)	159	-	-	168	Minska	↘
3.10. Solenergi						
3.10a. Solenergi – installerad effekt (MW), kommunorganisatoriskt (2017)	1,2	-	-	1,1	2020: 3	↗
3.10b. Solenergi – installerad effekt (MW), kommungeografiskt (2017)	7,3	-	-	4,4	2020: 30	↗
3.10c. Egenproducerad el från solceller av total elanvändning, kommunorganisatoriskt, andel (2017)	0,6	-	-	0,4	2020: 2,0	↗
3.11. Andel ekologiskt producerade livsmedel, egen regi (jan-jul 2018)	42	-	-	41	2023: 100	↗
3.12. Absolut närhet till fiberanslutet bredband, andel (2017)						
3.12a. Andel hushåll i tätort	92	-	-	91	Öka	↗
3.12b. Andel hushåll utanför tätort	27	-	-	30	Öka	↗
3.12c. Andel arbetsställen i tätort	91	-	-	89	Öka	↗
3.12d. Andel arbetsställen utanför tätort	26	-	-	32	Öka	↗

- 3.1. Källa: Kolada (U07402), SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).
- 3.1a-c Källa: SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016 (Uppsala 2015 inom parentes). Uppdateras en gång per år (januari).
- 3.2. Källa: Kolada (U07401), SCB:s medborgarundersökning. Se 3.1 för detaljer.
- 3.2a-c SCB:s medborgarundersökning. Se 3.1a-c för detaljer.
- 3.3. Källa: Kolada (U45400). Se 3.1 för detaljer.
- 3.3a-c SCB:s medborgarundersökning. Se 3.1a-c för detaljer.
- 3.4. Källa: SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Samtliga deltagande kommuner 2017. Uppdateras en gång per år (januari).
- 3.5. Källa: Kollektivtrafikbarometern. Nuvärde avser alla resor som börjar och slutar i Uppsala kommun 2016. Jämförelse för resor inom kommuner saknas. Uppdateras en gång per år.
- 3.6. Källa: Kollektivtrafikbarometern. Nuvärde avser alla resor som börjar i Uppsala kommun 2016. Jämförelse saknas. Uppdateras en gång per år.
- 3.7. Källa: Egen uppföljning (Hållbarhetsportalen). Nuvärde avser preliminära uppgifter för andra tertiet 2018. Jämförvärde avser helår 2017. Uppdateras vid varje tertial med en månads eftersläpning.
- 3.8. Källa: Olika källor. Kombinerar av Uppsala kommun. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016 prel (2015 inom parentes). Uppdateras en gång per år.
- 3.9. Källa: Källa: Egen uppföljning (Hållbarhetsportalen). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016 (rättade värden). Uppdateras en gång per år.
- 3.10a. Källa: Egen uppföljning (Hållbarhetsportalen). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016. Uppdateras en gång per år.
- 3.10b. Källa: Energikontoret i Mälardalen AB. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016. Uppdateras en gång per år.
- 3.10c. Källa: Egen uppföljning (Hållbarhetsportalen). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016. Uppdateras en gång per år.
- 3.11. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser jan-juli 2018. Jämförvärde: Uppsala 2017. Uppdateras vid varje tertial.
- 3.12 Källa: Post- och telestyrelsen. Måttet innebär i princip att en redan fiberansluten byggnad finns på samma gata och har ett gatunummer som faller inom samma total som den fiberanslutna byggnaden. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde avser genomsnitt för R9-kommunerna. Uppdateras en gång per år (mars).

Inriktningsmål 4

Uppsala ska vara jämlikt, med goda levnadsvillkor för invånarna

Det globala målet om minskad ojämlikhet innehåller flera delmål som handlar om att skapa ett mer jämlikt samhälle 2030. Det handlar till exempel om att verka och möjliggöra för alla människor – oavsett ålder, kön, funktionsnedsättning, ras, etnicitet, ursprung, religion eller ekonomisk eller annan ställning – att bli inkluderade i det sociala, ekonomiska och politiska livet. Klyftor och ojämlikhet samt kopplingen till FN:s mål om ojämlikhet i hälsa lyftes i Regeringens rapportering av genomförande av Agenda 2030 till FN 2017.

Jämlikhet och mänskliga rättigheter

Indikatorerna visar att invånarna i Uppsala har en bättre hälsa än invånare i jämförbara kommuner. Det finns dock påtagliga skillnader mellan bostadsområden sett till både ohälsa och arbetslöshet. Det finns också skillnader utifrån ålder och kön. Äldre har en sämre hälsa än yngre, men skillnaden mellan åldersgrupper minskar eftersom ohälsotalet minskar bland äldre, men ökar bland yngre. Kvinnor har en sämre hälsa än män. Detta mönster finns även bland jämförbara kommuner. Inkomstläget är generellt bättre i Uppsala. Detta märks på att andelen invånare som erhållit ekonomiskt bistånd och andelen invånare hushåll med låga inkomster är lägre i Uppsala än i jämförelsekommunerna.

Uppsala kommun har arbetat med insatser för ökad jämlikhet och tillvaratagande av mänskliga rättigheter under många år. Kommunen arbetar med flera olika perspektiv för att öka jämlikhet och förbättra mänskliga rättigheter. Inom planeringsprocessen för byggande och lokaler tas till exempel tidigt hänsyn till tillgänglighetsaspekter. Nya riktlinjer för markanvisning, där frågor kring social hållbarhet och arbetsmarknad särskilt lyfts fram, har tagits fram för beslut i kommunfullmäktige. Förslaget innehåller möjligheten att ställa krav på arbetsmarknadsstödande åtgärder med mera.

Ytterligare exempel på kommunens arbete är att fem av kommunens verksamheter HBTQ-diplomerats under året, att implementering av handlingsplan mot våldsbejakande extremism pågår och att delar av kommunen fått utbildning om romsk inkludering. Dessutom står kommunen bakom en satsning för att motverka diskriminering av romer på bostadsmarknaden.

Sociala investeringar och tidiga insatser

Kommunen gör det möjligt att testa nya och att utveckla befintliga metoder genom sociala investeringar. De sociala investeringar som hittills beslutats syftar till att arbeta förebyggande kring skolfrånvaro, barn i missbruksfamiljer, personer med psykisk funktionsnedsättning samt områdesarbete för Gottsunda.

Den sociala kompassen används bland annat som underlag vid planering och prioritering av insatser, till exempel vid bidragshandläggningen till barns och ungas fria tid där målsättningen är att stöd till aktiviteter ska verka kompensatoriskt och minska ojämlikheten i deltagande i fritidsaktiviteter hos barn och unga. Fler ungdomar har feriearbetat under sommaren 2018 jämfört med 2017. En modell för kulturgaranti, där barn och unga har rätt att ta del av kultur under sin skoltid, är under framtagande.

Kommunen deltar i närvårdssamverkan med Region Uppsala och prioriterar bland annat psykisk hälsa för barn och unga. Kommunen arbetar också med att öka medvetenheten om skadliga effekter av alkohol och droger och utför under hösten tillsyn på skolor för en tobaksfri skoltid. Inom skolan arbetar kommunen med utveckling av elevhälsans hälsofrämjande arbete, psykologinsatser för gymnasieelever samt erbjuder föräldrar till förskolebarn möjlighet att delta i program för föräldravägledning.

Riktade insatser för barn och äldres välmående

Insatser görs inom många olika områden. En vattenförsörjningsplan är under framtagande och beräknas vara klar 2019. Riskanalys och förslag på riktlinjer för markanvändning på Uppsala- och Vattholmaåsarnas tillrinningsområde har beslutats av kommunfullmäktige och arbetet utifrån riskanalysen och riktlinjerna har påbörjats. Trafiksäkerhetsarbetet kring förskolor och skolor utvecklas. Arbetet med handlingsplanen för en äldrevänlig stad pågår liksom flera aktiviteter riktade till äldre inom nämnders och bolags grunduppdrag, till exempel kartläggning av behov i lokalförsörjningsplaneringen för idrotts- och fritidslokaler, förmedling av trygghetsbostäder, teater och andra kulturaktiviteter under dagtid samt fysisk träning i anslutning till seniorluncher.

Måluppfyllelse

Kommunfullmäktiges uppdrag inom inriktningsmålet löper i de flesta fall på enligt plan och ett är färdigt. Tre uppdrag löper inte på enligt plan, vilket är ett ytterligare jämfört med i april. Följande tabell redovisar statusen för respektive uppdrag.

Uppdrag	Ansvarig	Status
I samarbete med WHO:s nätverk utveckla en äldrevänlig stad (2017) Arbetat med att ta fram handlingsplan för äldrevänlig stad pågår men är försenat. Planen ska beslutas av kommunfullmäktige under våren 2019 och därefter påbörjas arbetet utifrån den. Flera nämnder och bolag avvaktar vidare åtgärder till dess att handlingsplanen är färdig. Det pågår dock redan en del aktiviteter inom nämnders och bolags grunduppdrag, till exempel kartläggning av behov i lokalförsörjningsplaneringen för idrotts- och fritidslokaler, förmedling av trygghetsbostäder, teater och andra kulturaktiviteter under dagtid samt fysisk träning i anslutning till seniorluncher.	Alla	2020
Inom ramen för äldrevänlig stad identifiera rekreationsstråk och tillgängliggöra parkbänkar (2018) Arbetet är påbörjat.	GSN	
Inom ramen för äldrevänlig stad möjliggöra för civilsamhället att öka utbudet av aktiviteter för förbättrad folkhälsa bland äldre (2018) Liksom för uppdraget att i samarbete med WHO:s nätverk utveckla en äldrevänlig stad, inväntar flera nämnder och bolag att handlingsplanen för äldrevänlig stad ska beslutas. De som rapporterar om åtgärder skriver sällan om sådana som handlar om att möjliggöra för civilsamhället att öka utbudet av aktiviteter för förbättrad folkhälsa bland äldre. Hemvården samverkar dock med till exempel olika frivilligorganisationer och det totala utbudet av kultur för målgruppen äldre kommer att utredas.	Alla	2020

Uppdrag	Ansvarig	Status
Utveckla Uppsalamodellen inom mark- och exploatering för att stärka den sociala hållbarheten och arbetsmarknaden (2018) Nya riktlinjer för markanvisning, där frågor kring social hållbarhet och arbetsmarknad särskilt lyfts fram, har tagits fram för beslut i kommunfullmäktige. Förslaget innehåller möjligheten att ställa krav på arbetsmarknadsstödjande åtgärder med mera. Markanvisningar för en variation av boendeformer pågår bland annat i Rosendal.	AMN, KS	2019
Utifrån kartläggning av levnadsvillkor och hälsa fortsätta utvecklingen av främjande, förbyggande och tidiga insatser för barn och unga (2017) Den sociala kompassen används bland annat som underlag vid planering och prioritering av insatser, till exempel vid bidragshandläggningen till barns och ungas fria tid där målsättningen är att stöd till aktiviteter ska verka kompensatoriskt och minska ojämlikheten i deltagande i fritidsaktiviteter hos barn och unga. Kartläggningen ligger också till grund för planeringen av kostnadsfria lovaktiviteter. Kommunen tillämpar en modell för resursfördelning som gynnar skolor med en större utmaning utifrån socioekonomiska faktorer och arbetar för att minska skolfrånvaro. Barn och unga i familjer med försörjningsstöd ska kunna delta i fritidsaktiviteter utan kostnad. Fler ungdomar har feriearbetat under sommaren 2018 jämfört med 2017.	KS, SCN, OSN, AMN, UBN, KTN, IFN	2019
Utveckla barn- och ungas möjligheter att utöva och uppleva kultur i skolan och under den fria tiden. Bland annat genom kulturgaranti (2017) Stadsteatern arbetar långsiktigt med barn och unga som målgrupp, till exempel via samarbeten med skolor, och erbjuder ett brett utbud för att öka verksamhetens räckvidd. Uppsala konsert och kongress ökar satsningarna på kultur för barn och unga, till exempel med lovaktiviteter. En modell för kulturgaranti, där barn och unga har rätt att ta del av kultur under sin skoltid, är under framtagande. Via ett bokningssystem kommer skolor att kunna få tillgång till olika kulturaktiviteter.	KTN, UBN, Stadsteatern, UKK	2020
Samverka med Region Uppsala gällande ett utvecklat föräldrastöd, tobaksfri skoltid och ökad fysisk aktivitet på jämlika villkor (2017) Kommunen deltar i närvardssamverkan med Region Uppsala och prioriterar bland annat psykisk hälsa för barn och unga. Kommunen arbetar med att öka medvetenheten om skadliga effekter av alkohol och droger och utför under hösten tillsyn på skolor för en tobaksfri skoltid. Inom skolan arbetar kommunen med utveckling av elevhälsans hälsofrämjande arbete, psykologinsatser för gymnasieelever samt erbjuder föräldrar till förskolebarn möjlighet att delta i program för föräldravägledning. För att underlätta för ökad fysisk aktivitet upplåter kommunen anläggningar för bopningsbar och spontan fysisk aktivitet.	KS, SCN, UBN, IFN	2020
Stödja det tobakspreventiva arbetet inom skolan genom att utföra tillsyn av skolgårdar och handlare (2017) Alla handlare som säljer tobak ska besökas under året. Vid besöken diskuteras vikten av ålderskontroll. Tillsyner av skolor följs upp för att säkerställa att åtgärder vidtas. Kommunen deltar också i länsstyrelsens arbetsgrupp för tobaksfri skoltid.	MHN	2018
Med stöd av sociala investeringar särskilt stärka det förebyggande arbetet för barn och unga gällande psykisk ohälsa, ekonomisk utsatthet, skolfrånvaro samt missbruk (2017) Kommunen gör det möjligt att testa nya och att utveckla befintliga metoder genom sociala investeringar. Beslutade sociala investeringar syftar till att arbeta förebyggande kring skolfrånvaro, barn i missbruksfamiljer, personer med psykisk funktionsnedsättning samt områdesarbete för Gottsunda. Avtal finns med Sveriges kommuner och landsting för att stärka kommunens kompetens inom området och få stöd för granskning av ansökningar.	KS, AMN, UBN, SCN, KTN	2018
Genomföra ett kompetenslyft om barnrätt inom kommunen (2018) Ett utbildningsmaterial finns tillgängligt. Särskilt fokus ligger på kunskapshöjning inom dialog med barn och unga samt delaktighet. Under hösten kommer en plan för det fortsatta arbetet att tas fram. En överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap har träffats med Barnombudet i Uppsala län och ett nytt barn- och ungdomsprogram där barnrättsfrågor lyfts är under framtagande.	Alla	2020
Utreda förutsättningar för att säkra den allmänna dricksvattenförsörjningen i Uppsala Kommun (2018) En riskanalys har genomförts och riktlinjer för markanvändning på Uppsala- och Vattholmaåsararnas tillrinningsområde är beslutade av kommunfullmäktige. Arbetet med att ta fram åtgärdsplaner, vägledning och rutiner har påbörjats. Arbetet med den strategiska vattenförsörjningsplanen för Uppsala kommun är snart färdig.	KS, Uppsala vatten	2019
Stärka det kommunövergripande operativa arbetet med att motverka våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck (2018) Arbetet har förstärkts med extra personal.	SCN	

4. UPPSALA SKA VARA JÄMLIKT, MED GODA LEVNADSVILLKOR FÖR INVÅNARNA

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
4.1. Ohälsotal bland Uppsalas invånare 16-64 år (2017)	21	25	18	25	Minska	↘
4.1a. Genomsnitt för den fjärdedel bostadsområden med lägst ohälsotal (2017)	7	-	-	8	Minska	Skillnad består
4.1b. Genomsnitt för den fjärdedel bostadsområden med högst ohälsotal (2017)	36	-	-	37	skillnad	består
4.2. Invånare 16-84 år med bra självskattat hälsotillstånd, genomsnittlig andel de fyra senaste åren (2016)	76	74	78	73	Öka	➔
4.3. Ungdomar som uppger att de mår bra eller mycket bra, andel (2017)	69	62	77	68	Öka	↗
4.4. Invånare 16-84 år med nedsatt psykiskt välbefinnande, genomsnittlig andel de fyra senaste åren (2016)	18	19	16	18	Minska	➔
4.5. Invånare 16-84 år som blivit utsatta för kränkande behandling, genomsnittlig andel de fyra senaste åren (2016)	23	27	19	20	Minska	~
4.6. Invånare 16-84 år som saknar tillit till andra, genomsnittlig andel de fyra senaste åren (2016)	23	23	24	28	Minska	➔
4.7. Ungdomar som tycker att man kan lita på de flesta människor, andel (2017)	56	52	60	54	Öka	-
4.8. Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd, andel (2016)	4,3	-	-	5,8	Minska	↗
4.9. Invånare i hushåll med låg inkomst med hänsyn till hushållets storlek och sammansättning, andel (2016)	14	-	-	16	Minska	➔
4.9a. Födda i Sverige 0-19 år	13	-	-	17	Minska	➔
4.9b. Födda utomlands 0-19 år	39	-	-	57	Minska	↗
4.9c. Födda i Sverige 20+ år	11	-	-	10	Minska	➔
4.9d. Födda utomlands 20+ år	24	-	-	31	Minska	↗
4.9e. Födda i Sverige eller utomlands 65+ år	13	-	-	14	Minska	➔

4.1. Källa: Kolada (N00957). Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Nuvärde avser 2017. Uppdateras en gång per år (februari).

4.1a-b. Källa: SCB. Redovisningen är gjord utifrån resultat på nyckelkodsnivå 5, som är områden som i genomsnitt innehåller ca 500 boenden. 4.1.a visar medelvärde för de 25 procent av dessa områden som har de lägsta värdena. 4.1.b visar medelvärde för de 25 procent av dessa områden som har de högsta värdena. Nuvärde avser 2016. Uppdateras en gång per år (maj).

4.2. Källa: Kolada (U01405), Nationella folkhälsoenkäten. Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras vartannat år (november).

4.3. Källa: Liv och hälsa ung. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: länet totalt. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs).

4.4. Källa: Kolada (U01406), Nationella folkhälsoenkäten. Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras vartannat år (november).

4.5. Källa: Folkhälsomyndigheten, Nationella folkhälsoenkäten. Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras vartannat år (november).

4.6. Källa: Kolada (U01413), Nationella folkhälsoenkäten. Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras vartannat år (november).

4.7. Källa: Liv och hälsa ung. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: länet totalt. Frågan är så ny att det inte går att utläsa någon trend. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs).

4.8. Källa: Kolada (N31807). Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (augusti).

4.9. och 4.9a-d. Källa: scb.se (exccelfil "Andel personer i hushåll med en låg disponibel inkomst per ke, efter födelseregion och kommun") 4.9e. Källa: Kolada (N01401). Indikatorn avser antal personer som bor i hushåll som har en disponibel inkomst per konsumtionsenhet under 60 procent av medianinkomsten för samtliga. Jämförelse: genomsnitt R9-kommuner. Uppgift om kön saknas. Nuvärde avser 2016. Uppdateras en gång per år (februari).

Inriktningsmål 5

Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete

Agenda 2030 pekar på att fattigdom omfattar fler dimensioner än den ekonomiska samt vikten av att alla länder inkluderas oavsett deras ekonomiska status, eftersom fattiga människor även finns i rika länder och medelinkomstländer. Det globala målet om anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt lyfter fram vikten av att verka för en tillväxt som är inkluderande och långsiktigt hållbar och för en full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla. Ett av delmålen handlar om att till 2030 väsentligt minska den andel ungdomar som varken arbetar eller studerar. Ett annat delmål är att till 2030 väsentligen öka det antal ungdomar och vuxna som har relevanta färdigheter, däribland tekniska färdigheter och yrkeskunnande, för sysselsättning, anständigt arbete och entreprenörskap.

Tillväxt av både bostäder och arbeten

Kommunen arbetar aktivt för en hållbar tillväxt av bostäder, verksamhetslokaler och arbetstillfällen och har under 2018 fått priset Årets tillväxtkommun av Arena för tillväxt. Byggandet i Uppsala ökar över tid och i högre grad än i jämförbara kommuner. Andelen hyresrätter i bostadsbeståndet ligger däremot sedan flera år kvar på drygt en tredjedel. Uppsala har lägst antal hyresrätter per invånare av R9-kommunerna. Uppsala har däremot flest bostadsrätter per invånare.

Kommunen har tagit fram en prioritering av möjliga områden för byggande av hyresrätter med statligt investeringsstöd. Uppsalahem planerar att under planperioden starta minst tre projekt av nyproduktion av hyresrätter, som lever upp till kraven på statligt investeringsstöd. Nya riktlinjer för markanvisningar kommer att lyfta fram boendekostnader som en viktig del. Redan styr markanvisningar mot en variation av boendeformer där byggemenskaper och kollektivhusboenden ingår. Under året kommer det att börja arrangeras möten med parter på fastighetsmarknaden för att hitta möjligheter och framgångsfaktorer för att skapa kostnadseffektiva bostäder. Uppsalahem utreder möjligheter att bygga industriellt för att på så vis kunna söka investeringsstöd för nyproduktion.

För att öka byggandet utanför staden kommer kommunen att pröva att paketera markanvisningar genom att kombinera byggrätter med höga marknadsvärden (till exempel innerstaden) med byggrätter med lägre marknadsvärden utanför staden. Det pågår arbete med flera detaljplaner för landsbygden, exempelvis i Störvreta, Länna, Bälunge och Björklinge.

Flera samarbeten har inletts mellan kommun, byggbolag och näringsliv för att främja verksamhetslokaler i nya bostadsområden. För att öka tillgången på mark och lokaler i olika prisklasser och lägen ser kommunen över olika upplåtelseformer för verksamheter, till exempel andelsägande, kontorshotell och bostadsrätt. Kommunens webbplats visar numera

byggbar mark för näringslivet. Där ska kommunen tydliggöra utbyggnaden av bland annat Västra Librobäck, Fullerö och Boländerna. En prioriteringslista för markköp i Östra Fyrislund har tagits fram och nu kontaktas intressenter inför försäljning.

Genom näringslivsprotokollet arbetar kommunen tillsammans med näringslivet kring bland annat företagsservice, nyföretagande och kompetensförsörjning. I samarbete med näringsliv, akademi, offentliga organisationer och "coworking spaces" främjas kvinnors företagande, mötesplatser, nya företagsfrämjande aktörer, de kunskapsintensiva branscherna och företagande på landsbygden.

En arbetsmarknad för alla

Uppsala har en stark arbetsmarknad, men det finns en påtaglig skillnad i arbetslöshet mellan olika bostadsområden i kommunen. I fjärdedelen bostadsområden med lägst arbetslöshet är en av 100 arbetslösa, medan en av tio är arbetslösa i fjärdedelen med högst arbetslöshet.

Jämfört med liknande kommuner har Uppsala under lång tid haft en lägre andel ungdomar som varken studerar eller arbetar. Samtidigt går det att se tecken på att antalet unga vuxna med ekonomiskt bistånd ökar i takt med att antalet biståndshushåll totalt ökar. Kommunen samverkar med Arbetsförmedlingen för att öka andelen ungdomar som arbetar eller studerar. Flera nämnder samarbetar på olika sätt för att öka skolnärvaron och för att fler nyanlända ska klara sina studier och få kontakt med arbetsmarknaden. Kommunen samverkar även med arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Region Uppsala kring förrehabiliterande insatser för unga med aktivitetsersättning. Genom tidiga satsningar på feriearbete förbättras ungdomars erfarenheter, kontakter och nätverk inför kommande yrkesliv. Extra fokus ligger på att motverka att feriearbete väljs utifrån traditionellt könsbundna mönster. Totalt har fler ungdomar sommarjobbat under 2018 än under 2017 och fördelningen mellan flickor och pojkar har blivit jämn. Feriearbete kommer även att erbjudas under höstlovet och jullovet.

Uppsala har en högre andel utrikes födda som arbetar än jämförbara kommuner. Samtidigt har utrikes födda i påtagligt lägre grad arbete än svenskfödda. Skillnaden har minskat sedan 2010, men sedan 2015 finns tecken på ett trendbrott. Bland svenskfödda finns i princip ingen skillnad mellan i vilken grad kvinnor och män har ett arbete. Bland utrikes födda arbetar däremot kvinnor i lägre grad än män. Projektet "effektivare mottagande" har inletts och syftar till att bättre rusta personal som arbetar med nyanlända inom kommunens verksamheter. Genom ett samverkansprojekt med näringslivet utvecklas arbetet för snabb etablering av nyanlända på arbetsmarknaden. Flera samverkansinsatser pågår inom vuxenutbildningen för att möta nyanländas och arbetsmarknadens behov. Inför hösten 2018 har antalet platser på introduktionsprogram i gymnasieskolan ökat för att kunna erbjuda alla elever plats. I samverkan med föreningslivet erbjuds läxhjälp och fritidsaktiviteter för nyanlända barn och unga. Kommunen erbjuder även språkfrämjande insatser genom språkcaféer och "låna en uppsalabo". I samverkan med föreningslivet erbjuds läxhjälp och fritidsaktiviteter för barn och unga som är nyanlända.

Flertalet nämnder och bolag bekräftar i sin återsrapportering att de har tagit emot eller kommer att ta emot nystartsjobb eller extratjänster och flera lyfter fram att de har en dialog med

arbetsmarknadsnämnden, som samordnar arbetet i kommunen. Sedan hösten 2017 har 550 personer fått extratjänst, vilket är på god väg mot målet om 700 vid nyåret 2018.

Måluppfyllelse

Kommunfullmäktiges uppdrag inom inriktningsmålet löper på enligt plan. Följande tabell redovisar statusen för respektive uppdrag.

Uppdrag	Ansvarig	Status
Inom ramen för näringslivsprotokollet tillsammans med näringslivets olika aktörer skapa förutsättningar för 70 000 nya jobb till 2050 Åtgärder inom ramen för näringslivsprogrammet genomförs enligt plan. Olika nyckeltal visar att utvecklingen går åt rätt håll och Uppsala har fått pris för Årets tillväxtkommun 2018. Kärnan är samverkan – att skapa fler jobb tillsammans. I samarbete med näringsliv, akademi, offentliga organisationer och "coworking spaces" främjas kvinnors företagande, olika mötesplatser, nya företagsfrämjande aktörer, de kunskapsintensiva branscherna och företagande på landsbygden. Under 2018 gör kommunen bland annat en tech-satsning, har värdskap för Nanoforum och Yrkes-SM, stödjer eventet Wonder Women samt Ung Företagsamhets mässan.	KS	2018
Öka byggande av flerfamiljshus på landsbygden (2017) Landsbygdsprogrammets målsättningar används i prioritering av planarbeten. Kommunen arbetar med detaljplaner för Storvreta, Länna, Björklinge och Bälinge. I syfte att möta behovet av billiga bostäder samt behovet av bostäder i kransorter till Uppsala planeras paketering av två eller flera markanvisningar där mark med höga och låga marknadsvärden kombineras. Inom ramen för arbetet med lokalförsörjningsplaner har tomter identifierats och ett samarbete med Uppsalahem är inlett för att bygga särskilda boendeformer som kommunen ska tillhandahålla.	Uppsalahem, KS, PBN	2019
Bidra till ökad tillgång på mark och lokaler i olika prisklasser och lägen för företag som behöver växa eller önskar etablera sig i Uppsala (2017) För att öka tillgången på mark och lokaler i olika prisklasser och lägen ser kommunen över olika upplåtelseformer för verksamheter, till exempel andelsäggande, kontorshotell och bostadsrätt. Kommunens webbplats visar numera byggbar mark för näringslivet. Där ska kommunen tydliggöra utbyggnaden av bland annat Västra Librobäck, Fullerö och Boländerna. Flera samarbeten har inletts mellan kommun, byggbolag och näringslivet för att främja verksamhetslokaler i nya bostadsområden. En prioriteringslista för markköp i Östra Fyrislund har tagits fram och nu kontaktas intressenter inför försäljning.	PBN, KS	2020
Genom ökad samordning förkorta den tid det tar för nyanlända att få egen försörjning (2017) Agataprojektet är slutfört och kommunens nämnder fortsätter att samarbeta kring nyanlända. Flera nämnder har gått samman för att verka för att nyanlända ska klara sina studier och få kontakt med arbetsmarknaden. Projektet "effektivare mottagande" syftar till att bättre rusta medarbetare som arbetar med nyanlända inom kommunens verksamheter. Genom ett Vinnova-projekt ska kunskapen kring nyanlända öka på arbetsmarknaden. Arbetsförmedlingen har fått ett utökat uppdrag från staten att anvisa till vuxenutbildning. Inför hösten 2018 har antalet platser på introduktionsprogram i gymnasieskolan ökat för att kunna erbjuda alla elever plats. I samverkan med föreningslivet erbjuds läxhjälp och fritidsaktiviteter för barn och unga som är nyanlända. Kommunen erbjuder även språkfrämjande insatser genom språkcaféer och "låna en uppsalabo". Samordningsrutiner för bostad till nyanlända har tagits fram. Bostadsavtalen är andrahandsavtal under etableringstiden och under våren 2019 kommer personer att bli uppsagda i och med att avtalstiden går ut. Några nämnder och bolag lyfter fram att de tar emot bland annat nyanlända personer genom praktikplatser och extratjänster, men det finns också nämnder och bolag som anser att de inte kan bidra till att genomföra uppdraget.	Alla	2020

Uppdrag	Ansvarig	Status
Öka andelen ungdomar som arbetar eller studerar (2017) Flera nämnder samarbetar på olika sätt för att öka skolnärvaron och för att fler nyanlända ska klara sina studier och få kontakt med arbetsmarknaden. Kommunen samverkar även med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Region Uppsala kring förrehabiliterande insatser för unga med aktivitetsersättning. För att snabbare kunna fånga upp elever som står utanför gymnasieskolan har gymnasiesamordnarnas uppdrag för elever som inte riskerar klara övergången till gymnasieskolan samordnats med kommunala aktivitetsansvaret. I slutet av augusti var 33 ungdomar aktuella inom det kommunala aktivitetsansvaret. Arbetsmarknadsnämnden signalerar att det är svårt för studie- och yrkesvägledningen att hinna med den individuella uppföljning som krävs av unga vuxna för att öka andelen ungdomar som arbetar eller studerar och att det behövs en fortsatt dialog om vad som ska prioriteras i vägledningsarbetet.	AMN, UBN, SCN, OSN	2020
Utifrån strukturella hinder, behov av stöd och samordning samt strategiska utvecklingsområden utveckla stödet till sociala företag (2017) En handlingsplan för att främja sociala företag tas fram av berörda nämnder och i dialog med sociala företag och myndigheter. En arbetsgrupp har bildats på myndighetsnivå och sociala företag har bildat en representationsgrupp för dialog med kommunen. Handlingsplanen beräknas vara klar under 2018.	AMN, SCN, OSN, KTN och KS	2019
Utreda möjligheter till start av mikrofond utifrån intentionerna i Uppsala kommuns riktlinjer för stöd till sociala företag och landsbygdsprogram (2018) Ett etableringsprojekt med Coompanion Uppsala län är startat för att utreda förutsättningar, organisation och ansvar för en mikrofond. Projektet ska säkerställa etableringen av en mikrofond i Uppsala län med ett första steg i Uppsala kommun under 2018.	KS, AMN	2018
Fler ungdomar ska erbjudas feriearbete för att få erfarenheter, kontakter och nätverk inför kommande yrkesliv (2017) Arbetet med matchning av feriearbetande ungdomar har fungerat bra och en medveten strategi för att motverka könsbundna mönster har gjort att fördelningen mellan flickor och pojkar har blivit jämn. Totalt har fler ungdomar sommarjobbade 2018 än 2017. Feriearbete kommer att erbjudas under höstlovet och jullovet. Flera verksamheter rapporterar att de tagit emot feriearbetare. Exempelvis har 200 feriearbetare tagits emot inom gatu- och samhällsmiljönämndens verksamheter och över 100 inom kulturnämndens. Uppsalahem har under 2018 anställt cirka 130 sommarjobbare via egen rekrytering och kommunens sommarförmedling, vilket är en kraftig ökning jämfört med föregående år. Av dessa kommer 24 från projektet Mötesplats Gottsunda. Flera andra nämnder och bolag har också haft feriearbetare.	Alla	2018
Kommunen ska tillsammans med Arbetsförmedlingen genom arbetsmarknadsanställningar/åtgärder som extratjänster och traineejobb, exempelvis med gröna jobb, möjliggöra för nyanlända och personer långt från arbetsmarknaden att etablera sig i arbetslivet (2018) Målet är att 700 personer ska få en anställning genom extratjänst mellan hösten 2017 och nyår 2018. Hittills är det cirka 550 personer som har eller har haft extratjänst, i huvudsak under 2018. Flertalet nämnder och bolag bekräftar i sin återrapportering att de har tagit emot eller kommer att ta emot nystartsjobb eller extratjänster och flera lyfter fram att de har en dialog med arbetsmarknadsnämnden, som samordnar arbetet i kommunen. Arbete pågår även med att få ut fler personer i arbetsmarknadsanställning på sociala företag.	Alla	2019
I större utsträckning använda kommunens egna sysselsättnings- och arbetsmarknadsverksamheter för intern service (2018) Kommunens verksamheter använder i olika grad kommunens egna sysselsättnings- och arbetsmarknadsverksamheter för intern service. Det är över lag vanligare att nämnderna använder en sådan intern service än att bolagen gör det. Några bolag och nämnder inventerar om de har några interna serviceområden som kommunens sysselsättnings- och arbetsmarknadsverksamheter skulle kunna hjälpa till med.	Alla	2019
Skapa en egenförvaltd bostadssocial resurs med 2 000 bostäder med tillhörande boendekedja för prioriterade målgrupper för att minska tillfälliga och dyra boendelösningar (2018) I samband med lokalförsörjningsplansarbetet för sociala bostäder har det framkommit att behovet understiger den tidigare skattade siffran. Planerna kommer att presenteras för nämnderna under hösten 2018 och därefter tas ett politiskt beslut om vägen fram för den bostadssociala resursen.	KS, SCN, AMN	2019

Uppdrag	Ansvarig	Status
Utveckla och starta minst ett hyresrättsprojekt i kommunen som lever upp till kraven för Boverkets investeringsstöd för produktion av hyresrätter (2018) Kommunen har i augusti anvisat mark till ett pilotprojekt i Rosendal för bostäder med lägre hyror och statligt investeringsstöd. Ytterligare projekt som lever upp till kraven för investeringsstöd planeras. Uppsalahem planerar att under planperioden starta minst tre projekt av nyproduktion av hyresrätter som lever upp till kraven på statligt investeringsstöd. En strategi utarbetas för arbetet med uppföljning av bostadsbyggandet för att möjliggöra uppskattningar av bostadsbyggandet i närtid och prognoser på längre sikt. Ett förslag till handlingsplan för "bostad för alla" har arbetats fram för beslut i kommunstyrelsen.	Uppsalahem, PBN, KS	2018
Ta fram en strategisk lokalförsörjningsplan för vård och omsorg (2018) Ett utkast till en strategisk lokalförsörjningsplan för vård och omsorg har tagits fram, men något beslut är ännu inte fattat. Beslut förväntas fattas under hösten.	KS, SCN, OSN, ÄLN	2018
Genom innovation och nya lösningar vid byggande och förnyelse av bostäder skapa förutsättningar som bidrar till lägre boendekostnader (2018) Nya riktlinjer för markanvisning har tagits fram för beslut i kommunfullmäktige hösten 2018. I riktlinjerna lyfts frågor kring innovation och boendekostnader särskilt fram. Mark har anvisats för att bygga bostäder med investeringsstöd och till nya boendeformer som byggemenskaper och kollektivhusboenden i Rosendal. Under 2018/2019 kommer det att arrangeras workshopar med parter på fastighetsmarknaden i syfte att identifiera möjligheter och framgångsfaktorer för att skapa kostnadseffektiva bostäder. Uppsalahem har en renoveringsmodell som möjliggör ett ökat inflytande för hyresgästerna att välja renoveringsnivå i lägenheten och således även hyran. Utöver detta utreder Uppsalahem möjligheter att bygga industriellt för att på så vis kunna söka investeringsstöd för nyproduktion. Uppsala kommuns fastighets AB har inte planerat att arbeta med detta uppdrag.	KS, PBN, Uppsalahem, UKFAB	2019

5. UPPSALAS INVÅNARE SKA HA BOSTAD OCH ARBETE

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR-VÄRDE	MÅL-SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
5.1. Färdigställda bostäder per 1000 invånare (genomsnitt senaste tre åren), antal (2017)	6,6	-	-	6,0	Öka	↗
5.2. Hyresrätter i bostadsbeståndet, andel (2017)	36	-	-	46	Öka	➡
5.3. Genomsnittlig väntetid till särskilt boende för 65- år, antal dagar (2017)	51	52	50	54	Minska	↘
5.4. Skillnad mellan områden avseende andel arbetslösa (2017)						
5.4a. Genomsnitt för den fjärdedel bostadsområden med lägst arbetslöshet	1,2	-	-	-	Minska	-
5.4b. Genomsnitt för den fjärdedel bostadsområden med högst arbetslöshet	10,7	-	-	-	skillnad	-
5.5. Förvärvsarbetande 20-64 år, andel (2016)	76	75	77	77	Öka	↗
5.5a. inrikes födda	81	81	81	83	Minska	↘
5.5b. utrikes födda	61	59	64	59	skillnad minskar	
5.6. Invånare 17-24 år som varken studerar eller arbetar (UVAS), andel (2016)	6,1	5,3	6,9	8,6	Minska	↘
5.7. Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel (2017)	28	20	34	36	Öka	↘

5.1. Källa: SCB. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (mars för Uppsala, maj för jämförelsekommuner).

5.2. Källa: SCB. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (maj).

5.3. Källa: Kolada (U23401). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (januari).

5.4. Källa: Källa: SCB per nyckelkodsområde 5. Nuvärde avser 2017-10-31. Jämförvärde saknas eftersom 2017 baseras på en ny områdesindelning. Det går därför inte att göra detaljerade jämförelser mellan år. Uppdateras en gång per år.

5.5. Källa: SCB. Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (december).

5.6. Källa: Kolada (N02906). Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (oktober).

5.7. Källa: Kolada (N00973). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Måttet är så nytt att det inte går att utläsa trend. Uppdateras en gång per år (maj).

Inriktningsmål 6

Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning och utmanas i sitt lärande

Agenda 2030:s mål 4 handlar om att säkerställa en inkluderande och jämlik utbildning av god kvalitet och att främja livslångt lärande för alla. Utbildningsfrågor ska ses utifrån behovet av kunskapsinhämtning under hela livet och då särskilt kopplat till möjligheten till deltagande i arbets- och samhällsliv. All utbildning ska främja värderingar, kunskaper och färdigheter som bidrar till hållbar utveckling.

Kunskapsresultat

Studieresultaten i grundskolan och gymnasieskolan har förbättrats över tid. I de kommunala grundskolorna (resultat saknas ännu för fristående) har resultaten förbättrats avsevärt, både vad gäller andel elever med behörighet till vidare gymnasiestudier och andel elever med godkänt i alla ämnen. Också den kommunala gymnasieskolan visar på förbättrade resultat jämfört med 2017. Resultaten i vuxenutbildningen varierar. Pojkar och män har fortfarande påtagligt sämre studieresultat än flickor och kvinnor i alla skolformer.

Föräldrar till barn i förskola är fortsatt nöjda med verksamheten. Enkätresultaten för kommunala och fristående verksamheter landade 2018 på i stort sett samma nivå som förra året. I grundsärskolan visar den elevenkät som genomförs på en positiv utveckling inom flera frågor. För fritidshemmen har enkätresultaten en svagt positiv trend.

Särskilda satsningar på lärande

Kommunen deltar i den nationella satsningen för att minska barngrupperna i förskolan och i den statliga lågstadiesatsningen vilket lett till att mer personal anställts. För de yngre åldrarna genomförs en pilotverksamhet med läsfrämjande insatser vid fyra landsbygdsskolor.

Satsningen omfattar också förskolor. Inom kulturskolan erbjuds från och med 2018 undervisning inom fler ämnesområden än musik i kulturskolan, till exempel bild och form.

Inom för-, grund- och gymnasieskolan genomförs resultatdialoger för att stärka kvalitetsarbetet. Kommunen intensifierar också arbetet för särskilt begåvade elever med olika insatser, bland annat i samarbete med universitetet. Arbetet för att ungdomar med funktionsnedsättning ska garanteras en trygg situation före och efter skoltid fortsätter. Gymnasieskolan har också förstärkts med psykologisk kompetens inom elevhälsan.

Lokalförsörjningsarbetet säkerställer behoven och bevakar att utbildningsmiljöerna som byggs utgår från de funktionsprogram som är framtagna.

Antalet elever inom vuxenutbildningen har ökat kraftigt senaste åren. Ett utökat kursutbud inom gymnasiala yrkeskurser gör det möjligt för fler vuxna att finna en väg fram till egen försörjning. Flera satsningar görs när det gäller att stödja språksvaga att klara en utbildning. Planering pågår för att etablera vuxenutbildning permanent i Gottsunda så att tillgängligheten till utbildning ökar för dem som bor i området. I området görs flera olika uppsökande och rekryterande insatser. Sammantaget ger insatserna fler personer möjlighet att utmanas i sitt lärande utifrån sina förutsättningar.

Måluppfyllelse

Kommunfullmäktiges uppdrag inom inriktningsmålet löper på enligt plan och tre stycken är färdiga. Följande tabell redovisar statusen för respektive uppdrag.

Uppdrag	Ansvarig	Status
Bibehålla barngruppsstorleken på fortsatt låg nivå i förskolan (2017) Kommunen deltar i den nationella satsningen där statsbidrag kan sökas för att minska barngrupperna i förskolan. Ansökan för läsåret 2018-2019 skickades in i april och summering redovisas i samband med årsbokslut.	UBN	
Utöka verksamheten med förskolebussar och förbättra infrastruktur för målpunkterna (2018) Ett utredningsarbete pågår som ska ge beslutsunderlag för det vidare arbetet. Målpunkter ingår dessutom som en del i arbetet med lokalförsörjningsplanen.	UBN, KS, GSN, Skolfastigheter, Sport- och rekreationsfastigheter	2019
Införa arbetskläder för personal i förskola och fritidshem (2018) Uppdraget är färdigt. Medel för inköp av kläder betalas ut till verksamheterna två gånger per år.	UBN	
Fortsatt satsningen på tidiga insatser i grundskolans lägre årskurser (2017) Nämnden deltar i den statliga lågstadiesatsningen och har anställt mer personal med stöd av statsbidrag. Detta ger lärare i förskoleklass och årskurs 1-3 mer tid för varje elev.	UBN	
Bygga och förbättra utbildningsmiljöer som är anpassade för barn och personer med funktionsnedsättning samt tar hänsyn till jämställdhetsaspekter (2017) Lokalförsörjningsarbetet säkerställer behoven och bevakar att utbildningsmiljöerna som byggs utgår från framtagna funktionsprogram. Jämställdhetsanalyser används för att säkra tillgängligheten till utemiljöer och att pedagogiska lokaler utformas så att de inte befäster könsstereotyperna mönster. Inom vuxenutbildningen genomförs ett projekt kring tillgänglighet i studiemiljö tillsammans med anordnare. Sammantaget har kunskapen om målgruppen som är i behov av extra stöd ökat.	KS, UBN, AMN, Skolfastigheter	2019
Intensifiera arbetet med genomförandet av handlingsplan för särbegåvade elever (2018) Under hösten genomförs föreläsningar för alla lärare i förskola och skola och kontakt är tagen med universitetet för att få till stånd stimulansgrupper i olika ämnen för särskilt begåvade elever. Kartläggings- och stödmaterial ska tas fram om hur särskilt begåvade elever kan stimuleras och utmanas på olika sätt.	UBN	
Genomföra en riktad biblioteks- och lässatsning på kommunens landsbygdsskolor (2017) En pilotverksamhet med läsfrämjande insatser genomförs vid fyra landsbygdsskolor. Satsningen omfattar också förskolor där det anordnas "kappprumsbibliotek". Andra insatser är läslov, bokcafé för föräldralediga och en bibliotekspedagog. Insatserna åtföljs av medel i budget.	UBN, KTN	2018
Ta fram en modell för samverkan med Region Uppsala som möjliggör en förstärkning av elevhälsans förebyggande arbete mot psykisk ohälsa (2018) Uppdraget är färdigt. Gymnasieskolan har förstärkts med psykologisk kompetens inom elevhälsan. Fyra psykologer är nu anställda i den kommunala gymnasieskolan. En arbetsgrupp samordnar insatser för psykisk hälsa hos barn och unga och har tagit fram ett antal aktiviteter. Medel används till arbete för att minska skolfrånvaro. Ytterligare områden som föreslås är stresshantering i gymnasiet, insatser i Gottsundaområdet samt traumahantering i alla skolformer.	UBN	

Uppdrag	Ansvarig	Status
Fortsätta utveckla barn och ungas möjligheter till skapande verksamhet, genom utbyggnad och utveckling av kulturskolverksamheter (2017) Från och med 2018 erbjuds undervisning inom fler ämnesområden än musik i kulturskolan. Planen för kulturskolans utveckling omfattar ytterligare El Sistema-verksamhet, uppsökande verksamhet och en riktad satsning på bild och form.	KTN	2020
Fortsätta utvecklingen av Naturskolan (2017) En verksamhetsbeskrivning för Naturskolan beslutades i maj och en ny strategi för naturpedagogik kommer att tas fram under hösten.	KTN	2018
Fler ska ges möjlighet att delta i vuxenutbildning (2018) Under året tillgängliggörs information om vuxenutbildning på bred front. Ett utökat kursutbud inom gymnasiala yrkeskurser gör det möjligt för fler vuxna att finna en väg fram till egen försörjning. Planering pågår för att etablera vuxenutbildning permanent i Gottsunda så att tillgängligheten till utbildning ökar för dem som bor i området. I området görs flera olika uppsökande och rekryterande insatser. Syv och besöksinformatör har etablerat kontakt bland annat med biblioteket.	AMN	2018

6. UPPSALAS ALLA BARN OCH ELEVER SKA KLARA SIN UTBILDNING OCH UTMANAS I SITT LÄRANDE

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
6.1. Medelvärde för andel positiva svar på samtliga frågor i föräldraenkäten, lägeskommun (2017)	87	88	87	87	Öka	➔
6.2. Skillnad i betygspoäng i matematik mellan flickor och pojkar i åk 6, lägeskommun (2017)	0,2	-	-	0,5	0	~
6.2a. Genomsnitt för den fjärdedel skolor med störst skillnad till flickornas fördel	1,8	-	-	-	Minska	Skillnad består
6.2b. Genomsnitt för den fjärdedel skolor med störst skillnad till pojkarnas fördel	-1,6	-	-	-	skillnad	
6.3. Grundskoleelever som är behöriga till yrkesinriktade program i gymnasieskolan, lägeskommun, andel (2017)	84	88	80	82	Öka	~
6.4. Genomsnittligt meritvärde i grundskolans årskurs 9, 17 ämnen, lägeskommun (2017)	232	249	217	222	Öka	~
6.5. Elever med minst B i samtliga ämnen årskurs 9, kommunala skolor, andel (2017)	4,5	7,0	2,5	4,2	Öka	➔
6.6. Gymnasieelever med examen inom tre år, lägeskommun, andel (2017)	69	72	65	65	Öka	⬆
6.7. Elever med minst E i samtliga kurser, avgångselever gymnasieskolan, kommunala skolor, andel (2017)	72	77	67	64	Öka	-
6.8. Grundläggande kurser vuxenutbildning, andel godkända (2017)	90	91	89	92	Öka	⬆
6.9. Gymnasiala teoretiska kurser vuxenutbildning, andel godkända (2017)	79	82	77	81	Öka	➔
6.10. Yrkesutbildningar vuxenutbildning, andel godkända (2017)	89	89	89	92	Öka	~
6.11 Elever som deltar i musik- eller kulturskola som andel av invånare 7-15 år (2016)	18	-	-	19	Öka	⬆

6.1. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: föregående år. Uppdateras en gång per år (maj).

6.2. Källa: bearbetning utifrån Kolada (N15513). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde saknas. Uppdateras en gång per år (oktober).

6.3. Källa: Kolada (N15424). Nuvärde avser läsåret 2016/17. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Från och med år 2016 finns inte elever med okänd bakgrund (tillfälliga personnummer) med i den officiella statistiken. Uppdateras en gång per år (oktober).

6.4. Källa: Kolada (N15504). Nuvärde avser läsåret 2016/17. Från och med år 2016 finns inte elever med okänd bakgrund (tillfälliga personnummer) med i den officiella statistiken. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (oktober).

- 6.5. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016. Uppdateras en gång per år (preliminärt augusti, definitivt november).
- 6.6. Källa: Kolada (N17448). Nuvärde avser läsåret 2016/17. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Ökningen består åtminstone delvis av att elever med okänd bakgrund (tillfälliga personnummer) inte längre finns med i den officiella statistiken från och med 2016. Uppdateras en gång per år (december).
- 6.7. Egen uppföljning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016. Måttet är så nytt att det inte går att utläsa trend. Uppdateras en gång per år (augusti).
- 6.8. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner 2016. Uppdateras en gång per år (februari).
- 6.9. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner 2016. Uppdateras en gång per år (februari).
- 6.10. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner 2016. Uppdateras en gång per år (februari).
- 6.11. Källa: Kolada (U09810). Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Nuvärde avser 2016. Uppdateras en gång per år (juni).

Inriktningsmål 7

Uppsala ska invånare leva ett oberoende liv och få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov

Agenda 2030:s mål 3 är att säkerställa att alla kan leva ett hälsosamt liv och verka för alla människors välbefinnande i alla åldrar. Ett av FN:s delmål är att till 2030 minska det antal människor som dör i förtid av icke smittsamma sjukdomar med en tredjedel genom förebyggande insatser och behandling samt främja psykisk hälsa och välbefinnande. Ett annat delmål är att stärka insatserna för att förebygga och behandla drogmissbruk, inklusive alkohol.

Samverkan för att stärka särskilda grupper

Uppsala kommun genomför tillsammans med Region Uppsala en mängd samordnade insatser för att motverka missbruk, främja psykisk hälsa och skapa bättre lösningar för särskilda målgrupper. Kommunen är aktiv på *strategisk nivå* i närvårdssamverkan, den länsgemensamma handlingsplanen för psykisk hälsa, samordningsförbundet, samverkansstrukturen Hälsa, stöd, vård och omsorg (HSVO) och riktlinjer inom missbruks- och beroendevården (RIM). Kommunen är också aktiv på en mer *taktisk och operativ nivå* i exempelvis områdesbaserad samverkan mellan skola, polis, socialtjänst, fritidsverksamhet, föreningar och andra organisationer. På *individnivå* sker samverkan exempelvis mellan olika myndigheter och professioner inom ramen för samordnad individuell planering (SIP) och mellan utbildningsnämnden och socialnämnden kring skolgången för placerade barn (skolfam).

Flera nämnders verksamheter arbetar aktivt med att öka kompetensen kring psykisk hälsa och ohälsa. Exempelvis tas stödmaterial fram för att stödja handläggare i arbetet med hot och våld i nära relationer och med personer som har ett risk- och missbruk. Kommunen har deltagit i att utforma verksamheten "integrerat behandlingsteam för barn och unga" för att motverka missbruk bland unga. En utredning om en utvecklad samverkan med Region Uppsala kring hemlösa personer påbörjas hösten 2018. Kommunen förbereder också ett samarbete med föreningar i syfte att barn och unga i familjer med försörjningsstöd ska kunna delta i aktiviteter utan kostnad.

Inflytande och egenmakt

Inom närvårdssamverkan pågår flera gemensamma aktiviteter för att skapa större delaktighet för brukare. Kommunen deltar tillsammans med Region Uppsala i ett brukarnätverk för beroendefrågor. Genom brukarombud för personer med funktionsnedsättning och programmet för full delaktighet säkras funktionshinderperspektivet i dialoger med brukarorganisationer, förvaltningar, bolag och andra huvudmän. Flera verksamheter genomför brukarundersökningar och möter brukare i olika forum för dialog.

Uppsalas särskilda boenden för äldre erbjuder sådant som, Sveriges kommuner och landsting anser, har betydelse för kvalitet i högre grad än genomsnittet bland R9-kommunerna. Det handlar exempelvis om att de boende har möjlighet att själva välja när de ska gå och lägga sig eller gå upp på morgonen och i vilken mån de erbjuds utevistelse och gemensamma aktiviteter. När det gäller grupp- och serviceboenden utifrån Lagen som stöd och service (LSS) ligger Uppsala i nivå med genomsnittet för R9-kommunerna. Fler unga har feriearbetat under sommaren 2018 jämfört med 2017 och kommunen arbetar för att ungdomar som i hög utsträckning riskerar att få svårt att etablera sig på arbetsmarknaden ska erbjudas feriearbete under andra lov.

Måluppfyllelse

Kommunfullmäktiges uppdrag inom inriktningsmålet löper på enligt plan. Följande tabell redovisar statusen för respektive uppdrag.

Uppdrag	Ansvarig	Status
Utred villkor samt finansiering för, möjliga partnerskap och tillgänglighet till anpassad friskvård Kommunen har ökat möjligheterna till lägerverksamhet för personer med funktionsnedsättning genom partnerskapet med FUB-gården Tallkrogen. Inom ramen för en översyn av förebyggande verksamheter inom äldreområdet genomförs en översyn av de möjligheter av friskvård som erbjuds.	ÄLN, SCN, OSN, IFN	2019
Öka möjligheten till inflytande och egenmakt så att stöd och insatser bättre motsvarar behoven Inom närvårdssamverkan pågår flera gemensamma aktiviteter för att skapa större delaktighet för brukare med funktionsnedsättning. En brukarenkät för personer med daglig verksamhet visar att Uppsalas resultat är jämförelsevis högt inom alla undersökta kvalitetsområden. Kommunen deltar tillsammans med Region Uppsala i ett brukarnätverk för beroendefrågor och forum för brukarinflytande har utvecklats för bland annat ensamkommande ungdomar och personer med funktionsnedsättning. Inom socialtjänsten har brukarteam använts för att ta fram en ansökan om sociala investeringar. Myndighetsutövningen sker med en metodik som sätter individen i centrum och som ser till att den enskilde får en ökad delaktighet i utredning, planering och genomförande av insatser.	ÄLN, OSN, SCN och ÖFN	2018
Vidareutveckla samverkan och de befintliga resurser som finns för personer med social problematik för att nå bättre effekt Arbetet med att vidareutveckla samverkan för att nå bättre effekt av befintliga resurser pågår inom ramen närvårdssamverkan samt genom aktiviteter som finansieras av samordningsförbundet. Kommunen har förlängt överenskommelsen om samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning i Uppsala. Överenskommelsen syftar till att personer ska kunna få sina behov tillgodosedda av flera verksamheter samtidigt. Arbeta pågår för att få fram hållbara och kvalitetssäkrade vårdprocesser för personer med komplicerade behov. Stödmaterial tas fram för att stödja handläggare i arbetet med hot och våld i nära relationer och med personer som har ett risk- och missbruk.	OSN, IFN, ÄLN, AMN och SCN	2018
Utveckla fler aktiviteter till unga vuxna i kommunens stads- och landsbygdsdelar Försörjningsstödsverksamheten förbereder ett samarbete med föreningar för att barn och unga i familjer med försörjningsstöd ska kunna delta i aktiviteter utan kostnad. Fler unga har erbjudits feriearbete och feriearbetat under sommaren 2018 jämfört med 2017. Inom ramarna för Mötesplats Gottsunda anställs ungdomar som ska utforma och driva aktiviteter för besökarna i Stenhammarsparken. Inom den områdesbaserade samverkan – som finns med skola, polis, socialtjänst, fritidsverksamhet, föreningar och andra organisationer – inventeras behov och utvecklas idéer för nya verksamheter för unga vuxna.	SCN, AMN, KTN, UKFAB, Uppsalahem	2018

Uppdrag	Ansvarig	Status
Utveckla det förebyggande arbetet för psykisk hälsa Inom ramen för närvårdssamverkan med Region Uppsala genomförs en rad åtgärder som siktar till att förebygga arbetet för psykisk hälsa. I närvårdssamverkan 2018 framgår bland annat att det ska finnas stöd och samordning runt barn och ungdomar med sammansatt psykiatrisk och beteendeproblematik. Det pågår också aktiviteter inom ramen för en läns gemensam handlingsplan för psykisk hälsa. Samverkan sker mellan äldre-, omsorgs-, social- respektive arbetsmarknadsnämndernas verksamheter för att ta fram åtgärder för att förebygga psykisk ohälsa. Tanken är att få fram idéer på insatser som kan finansieras av stimulansmedel för psykisk hälsa. Samordningsförbundet medfinansierar en pilotverksamhet för unga med aktivitetsersättning med målsättningen att börja med insatser för projektdeltagare från och med hösten 2018. Flera nämnders verksamheter ökar kompetensen kring psykisk hälsa och ohälsa. Exempelvis samarbetar försörjningsstödsvärksamheten med mottagningen för transkulturell psykiatri samt att öka kunskapen om psykisk hälsa och trauma.	AMN, OSN, SCN, ÄLN, KTN och IFN	2018
Stärka insatserna för att förebygga och behandla drog- och spelmissbruk Det finns en samverkan mellan olika nämnders myndigheter kring risk- och missbruk med informationsutbyte och gemensamma ärendedragningar. Det pågår samordnade insatser mot missbruk genom närvårdssamverkan och det regionala samverkansforumet Riktlinjer inom missbruks- och beroendevården (RIM). Ungdomscentrum erbjuder familjestöd till spelmissbrukande ungdomar och kommunen kommer att upphandla öppenvårdsinsatser för spelmissbrukare. Uppsala ungdomsjour arbetar med attityder på sociala medier, inklusive frågor om spelmissbruk. Kommunen deltar i samverkan med polismyndigheten och Region Uppsala. Inom ramen för samarbetet har stöd och riktlinjer till förskolor och skolor utarbetats.	UBN, ÄLN, OSN, SCN	2018
Säkra en jämställd biståndsbedömning Verksamheter inom de fyra nämnder som uppdraget riktas till, deltar i en samverksgrupp kring jämställd biståndsbedömning. Flera verksamheter har deltagit eller planerar att delta i utbildning i jämställd biståndsbedömning. Försörjningsstödsverksamheten arbetar med avidentifierade och könsneutrala ärendedragningar och flera verksamheter arbetar med jämställdhetsanalys av avidentifierade ärenden.	SCN, AMN, OSN, ÄLN	2020
Skapa trygghet och säker hemgång för utskrivningsklara i samarbete med Region Uppsala Ett projekt pågår i samarbete mellan omsorgsnämnden, äldre- och sjukvårdsnämnden och Region Uppsala så att patienter som inte längre har behov av den slutna vårdens resurser så snart som möjligt ska kunna lämna slutenvården på ett tryggt sätt. Kriterier, rutiner och rollbeskrivningar håller på att färdigställas. Förfrågningsunderlag och ersättningssystem ses över utifrån att främja en trygg hemgång för äldre.	ÄLN, OSN	2018
I samverkan med Region Uppsala utveckla och förstärka tidiga insatser mot psykisk ohälsa hos barn och unga Genom närvårdssamverkan mellan kommunen och Region Uppsala samordnas insatser inom hälso- och sjukvård och social omsorg. I den lokala handlingsplanen har familjeperspektivet belysts. Inom närvårdssamverkan har intervjuer ägt rum med stöd av innovationsguiden för att undersöka om barns och ungdomars upplevelser har tagits tillvara. För att ge goda förutsättningar till ungdomar att klara arbete eller studier undersöks möjligheten till att anpassa vård- och stödsamordning (VOSS) till unga. Ungdomsmottagningarna har förstärkts och antalet koordinatörer för ökad skolnärvaro har ökat.	KS, UBN, SCN, OSN	2019
Utveckla samverkan med Region Uppsala och polismyndigheten kring barn och ungdomar med missbruksproblem Kommunen har dialog och samverkan med Region Uppsala och länets kommuner kring missbruksproblem inom närvårdssamverkan, psykisk hälsa, riktlinjer för missbruk (RIM) och hälsa, stöd, vård och omsorg (HSVO). Region Uppsala startar till hösten verksamheten integrerat behandlingsteam för barn och unga. Kommunen har deltagit i planeringen och en tjänst från ungdomscentrum kommer att ingå i verksamheten. Hem för vård eller boende (HVB) i kommunen samverkar med Region Uppsala kring frågor som rör psykiatri. Utifrån läroplanerna har alla skolor i uppdrag att arbeta hälsofrämjande och undervisa om alkohol, narkotika, dopning och tobak. Elevhälsans personal får kontinuerlig information och utbildning och handlingsplan mot droger uppdateras årligen. Inom ramen för samverkan med polismyndigheten och Region Uppsala har stöd och riktlinjer till förskolor och skolor utarbetats.	KS, OSN, SCN, KTN, UBN	2018

Uppdrag	Ansvarig	Status
Utveckla samverkan med region Uppsala och civilsamhället kring hemlösa personer En utredning om en utvecklad samverkan med regionen kring hemlösa personer påbörjas hösten 2018. På individnivå sker samverkan mellan olika myndigheter och professioner inom ramen för samordnad individuell planering (SIP). Kommunen arbetar aktivt med idéburet-offentligt partnerskap (IOP) tillsammans med Röda Korset och TRIS. Arbetet med ett partnerskap med Stadsmissionen bereds och beräknas vara klart under 2018. Övriga två löper till och med 2020. Kommunen för en dialog med Frälsningsarmén avseende natthärbärgat Sagahemmet. Avtalet är uppsagt inför 2019.	SCN	2018

7. I UPPSALA SKA INVÅNARE LEVA ETT OBEROENDE LIV OCH FÅ STÖD, VÅRD OCH OMSORG UTFRÅN SINA BEHOV

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR-VÄRDE	MÅL-SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
7.1. Medborgarnas uppfattning om det stöd och den hjälp som utsatta personer får i kommunen (2017)	48	50	46	50	Öka	➔
7.2. Ej återaktualiserade ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (2017)						
7.2a. Barn 0-12 år	73	75	70	73	Öka	➔
7.2b. Ungdomar 13-20 år	77	74	79	78	Öka	~
7.2c. Vuxna med missbruksproblem	78	74	79	76	Öka	~
7.3. Brukare inom daglig verksamhet som trivs på sin dagliga verksamhet, andel (2017)	78	78	79	85	Öka	-
7.4. Brukare som är nöjda med sin äldreomsorg, andel (2017)						
7.4a. Särskilt boende	81	81	80	83	Öka	➔
7.4b. Hemtjänst	86	86	87	88	Öka	➔
7.5. Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde (2017)	20	20	20	15	Minska	➔
7.6. Kvalitetsaspekter, andel av maxpoäng (2017)						
7.6a. LSS grupp- och serviceboende	72	-	-	75	Öka	~
7.6b. Särskilt boende äldreomsorg	76	-	-	69	Öka	➔
7.7. Alkohol-Narkotika-Tobak						
7.7a. Invånare 16-84 år med riskabla alkoholvanor kommun, andel (%) (2016)	19	14	24	16	Minska	➔
7.7b. Gymnasieungdomar som aldrig druckit alkohol (2017)	27	26	29	26	Öka	↗
7.7c. Gymnasieungdomar som aldrig använt narkotika (2017)	86	87	86	87	Öka	↗
7.7d. Gymnasieungdomar som aldrig har rökt (2017)	53	51	55	52	Öka	↗

7.1. Källa: Kolada (U30400).). Andel nöjda. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).

7.2. Källa: Kolada (U33461, U33400, U35409). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: R9-kommunerna. Uppdateras en gång per år.

7.3. Källa: Kolada (U28538). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt bland deltagande R9-kommuner (Eskilstuna, Jönköping, Norrköping, Södertälje, Uppsala, Västerås, Örebro). Måttet är så pass nytt att det inte går att utläsa trend. Uppdateras en gång per år (februari).

7.4. Källa: Kolada (U23471, U21468). Andel som svarat mycket nöjd eller ganska nöjd. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna. Uppdateras en gång per år (oktober).

7.5. Källa: Kolada (U21401). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna (förutom Norrköping som inte lämnat uppgift). För Uppsala saknas tidsserie. Uppdateras en gång per år.

7.6. Källa: Kolada (U28423, U23432). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna (förutom Norrköping som inte lämnat uppgift och Örebro som inte lämnat uppgift för särskilt boende). Uppdateras en gång per år (januari).

7.7a. Källa: Kolada (U01404). Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna. Uppdateras vartannat år (november).

7.7b-d. Källa: Liv och hälsa ung, gymnasieskolan åk 2. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: länet totalt. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs).

Inriktningsmål 8

Uppsalas invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället

Demokrati och mänskliga rättigheter genomsyrar hela Agenda 2030. Mål 16, om att främja fredliga och inkluderande samhällen, handlar om att myndigheter, institutioner och kommuner tar ansvar inom sina respektive ansvarsområden för ett tryggt, rättvist och inkluderande demokratiskt samhälle, där allas lika rättigheter skyddas och respekteras.

Demokratisk delaktighet

Arbete som syftar till att stärka demokratin genom att öka insyn och kunskap om möjligheten att påverka samhället pågår inom flera områden. Indikatorerna visar att Uppsala ligger i nivå med jämförelsekommunerna och trenderna är övervägande positiva. Andelen ungdomar som anser att de har möjlighet att framföra sina åsikter till dem som bestämmer i kommunen har ökat sedan 2013. Det är vanligare att pojkar anser detta jämfört med flickor.

Ett utvecklingsarbete som syftar till att stärka kommunens engagemang för att främja mänskliga rättigheter pågår. Arbetet ska leda till ökad tillgänglighet, inkludering, jämlikhet och transparens för dem som verksamheterna möter. Uppsala är en av sju utvalda kommuner som deltar i Sveriges kommuners och landstings utvecklingsnätverk för blivande mänskliga rättigheter-kommuner. Flera verksamheter har HBTQ-certifierats som en del i arbetet med mänskliga rättigheter. Arbete pågår också med att främja att främja romsk inkludering samt att stärka arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Stöd ges till civilsamhällets arbete för kvinnofrid och inom området våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Fritidsverksamheten för barn och unga bygger på delaktighet. Bibliotekens utbud, programverksamhet och andra aktiviteter speglar aktuella samhällsfrågor och bjuder in till dialog och samtal.

Delaktighet för bättre service

Nämnder och bolag beskriver ett strukturerat arbete med att fånga upp brukares och medborgares behov som en del i sin verksamhetsutveckling. Det gör att kommunen kan utveckla sin förmåga att erbjuda service och tjänster med hänsyn till målgruppers olika förutsättningar och behov. Nämnder och bolag beskriver också ett strukturerat samarbete föreningsliv och andra aktörer. Antalet föreningar som anslutit sig till Lokal överenskommelse med föreningslivet samt antalet ideella-offentliga partnerskap ökar.

Delaktighet i samhällsplaneringen

Fortsatt utvecklingsarbete sker inom uppdrag som handlar om former för medborgardialog, medborgarbudget och systemstöd som underlättar insyn och delaktighet. Riktlinjer för tillämpning av medborgarbudget beslutades av kommunstyrelsen i maj 2018 och utgör en

gemensam plattform för fortsatt utvecklingsarbete. Uppsalarummet med utställningar med fysiska och virtuella modeller av utvecklingen av staden är en del i att tillgängliggöra och visualisera verksamheten. Tillsammans med pressinformation om antagna detaljplaner bidrar det till information och kunskap om Uppsalas pågående stadsutveckling.

Måluppfyllelse

Kommunfullmäktiges uppdrag inom inriktningsmålet löper i samtliga fall utom ett på enligt plan. Följande tabell redovisar statusen för respektive uppdrag.

Uppdrag	Ansvarig	Status
Öka valdeltagande i områden och för grupper med lågt valdeltagande samt verka för ett mer jämlikt valdeltagande. Projektet rätt att rösta har genomförts i syfte att öka valdeltagandet i de områden och för de grupper där valdeltagandet tidigare varit lågt. 24 demokratiambassadörer har informerat om varför det är viktigt att rösta och hur det går till. Målgruppen för den ökade informationen var utrikes födda, unga samt personer med funktionsnedsättning. Utvärdering av projektet som helhet och slutrapport återstår. Att öka tillgängligheten genom flerspråkiga röstmottagare har varit svårt, bemanningen har i första hand gjorts utifrån erfarenhet av att arbeta som röstmottagare.	KS, VLN	2019
Öka tillgängligheten vid allmänna val (2018) Valkansliet har inventerat alla vallokaler och genomfört tillgänglighetsanpassningar vid behov inför valet. Under valperioden uppstod ytterligare anpassningsbehov där något kunde lösas direkt och något löstes genom en skylt med kontaktuppgifter vid behov av assistens. Inför Europaparlamentsvalet behöver tillgängligheten ytterligare belysas.	VLN	
Utveckla och samordna kommunens synpunktshandtering och felanmälan (2017) En riktlinje för synpunkter, avvikelser, felanmälan och servicemätning fastställdes i januari 2018 när kvalitetspolicyn antogs av kommunfullmäktige. Arbete med införande pågår. En medborgardialog är planerad hösten 2018 som en del i införandet.	KS	2018
Tillämpa modellen för medborgardialog och demokratiutveckling, i enlighet med SKL:s delaktighetstrappa, inom fler områden (2017) Kommunens verksamheter arbetar i allt större utsträckning med dialoger och provar nya sätt att involvera medborgaren i utvecklingen av verksamheten. För att stötta organisationen i tillämpningen av delaktighetstrappan har en vägledning för medborgardialog tagits fram. Resultat av genomförda dialoger kommer att publiceras på uppsala.se. En av målgrupperna är barn och unga och där har kommunen möjliggjort för kompetensutveckling av verksamheterna genom ett utbildningsmaterial. Flera digitala verktyg som ska tydliggöra information i samband med medborgardialoger är under utveckling. Till exempel pågår arbete för att geografiskt informationssystem ska kunna användas för att visualisera utvecklingsförslag. En del i att visualisera och skapa delaktighet kring den fysiska utvecklingen är den uppdaterade stadsmodellen Uppsalorummet. Stadsmodellen finns också digitalt i en 3D och virtual realitymodell.	Alla	2019
Ta fram en informationshanteringsplan som utifrån verksamheternas processer stödjer en effektiv, rättsäker och digital informationshantering (2018) En modell för arbetet med informationshanteringsplaner har tagits fram som kommunens verksamheter har börjat följa. Uppsala kommuns verksamheter har kommit olika långt i arbetet med att utarbeta sina planer. Några av verksamheterna är färdiga och för övriga fortsätter arbetet med ta fram informationshanteringsplaner under 2019.	Alla	2019
Utifrån landsbygdsprogrammet öka delaktigheten och inflytande inom lämpliga områden med framtagen metod för medborgarbudget (2018) Riktlinjer för tillämpning av medborgarbudget beslutades av kommunstyrelsen i maj 2018. Ett pilotprojekt pågår och idéer samlas just nu in. Erfarenheter utbyts med andra kommuner via Sveriges kommuners och landstings nätverk för medborgarbudget.	Alla	2020
Utveckla arbetet med brukarrevisioner (2018) Omsorgsnämnden stöttar brukarrevisionsbyrån Uppsala län genom PRIO-medel och föreningsbidrag för att bidra till arbetet med brukarrevisioner. Socialnämnden är färdig med tillämpningen av brukarundersökningar för delar av sitt ansvarsområde och arbetet fortsätter inom andra lämpliga avdelningar. Arbetet med att utveckla brukarrevisioner fortsätter.	OSN, SCN	2020

Uppdrag	Ansvarig	Status
Utfra framtagna handlingsplan stärke kommunens engagemang för att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism (2018) Ett gemensamt utvecklingsarbete i människorättsbaserat arbetssätt pågår i fyra pilotverksamheter. Verksamheterna får utbildning i mänskliga rättigheter och rättighetsbaserat arbetssätt samt handledning i att omsätta kunskaperna i reell handling. Utvärdering av arbetet sker genom följeforskning. Arbetet som helhet, som pågår under hela året, ska leda till ökad tillgänglighet, inkludering, jämlikhet och transparens för dem som verksamheterna möter. Uppsala en av sju utvalda kommuner som deltar i Sveriges kommuners och landstings utvecklingsnätverk för blivande mänskliga rättigheter-kommuner. Syftet är att stärka det lokala och regionala arbetet med att säkerställa de mänskliga rättigheterna. I många av kommunens verksamheter pågår insatser för att stärka kompetensen kring mänskliga rättigheter. Kommunen arbetar för att säkerställa att utbildningen i alla skolformer ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och grundläggande demokratiska värderingar. Verksamheter inom kulturnämndens och socialnämndens verksamheter är HBTQ-certifierade. Omsorgsnämnden har inrättat brukarombud för att främja och stärka frågor som rör mänskliga rättigheter, demokrati och samverkan i kommunen. Kulturnämnden stod under våren värd för en demokrativeckla och uppmärksammar under hela året att fristad Uppsala funnits i 10 år.	Alla	2020
Öka samverkan mellan kommunen och föreningslivet genom Lokal överenskommelse med föreningslivet – LÖK (2017) Kommunfullmäktige beslutade i maj att anta den nya överenskommelsen med tillhörande handlingsplan. Överenskommelsen består av sex principer för god samverkan, Tolv kommunala åtaganden samt nio åtaganden för föreningslivet. I överenskommelsen finns en handlingsplan som reglerar vad som ska utföras för att uppnå de tolv åtagandena och när de ska utföras. I beredningsprocessen har föreningsliv, politik och kommunorganisation involverats. Hittills har kommunen börjat arbeta med fem av åtagandena.	Alla	2018

8. UPSALAS INVÅNARE OCH ORGANISATIONER SKA VARA DELAKTIGA I ATT UTFORMA SAMHÄLLET

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
8.1. Valdeltagande i senaste kommunvalet, (%) (2014)	85	-	-	82	Öka	↗
8.1a. Förstagångsväljare	83	-	-	77	Öka	↗
8.1b. Skillnad mellan distrikt med högsta och lägsta deltagande, procentenheter	36	-	-	35	Minska	-
8.2. Medborgarnas uppfattning om möjligheter till insyn och inflytande (Nöjd-Inflytande-Index) (2017)	43	45	42	41	Öka	➔
8.3. Ungdomars uppfattning om att påverka kommunen (2017)						
8.3a. Vill vara med och påverka	29	31	27	28	Öka	➔
8.3b. Tycker att de har möjlighet att framföra sina åsikter till de som bestämmer	16	13	19	17	Öka	~
8.4. Invånare 16-84 år med lågt socialt deltagande, genomsnittlig andel de fyra senaste åren (2016)	15	13	18	19	Minska	➔
8.5. Kommunens samarbete med föreningslivet (april 2018)						
8.5a. Föreningar som anslutit sig till Lokal överenskommelse med föreningslivet, antal	115	-	-	111	Öka	↗
8.5b. Idéburet-offentliga partnerskap, antal	5	-	-	5	Öka	↗

8.1. Källa: Kolada (N05401). Nuvärde avser valet 2014. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna. Uppdateras vart fjärde år.

8.1b. Källa: SKL. Nuvärde avser valet 2014. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna. Uppdateras vart fjärde år.

8.1b. Källa: SKL, se även Kolada (N05833-N05831). Uppsala har 166 valdistrikt. Nuvärde avser valet 2014. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna. Uppdateras vart fjärde år.

8.2. Källa: Kolada (U00408). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).

8.3. Källa: Liv och hälsa ung, gymnasieskolans åk 2. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: länet totalt. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs).

8.4. Folkhälsomyndigheten, Nationella folkhälsoenkäten. Med socialt deltagande menas deltagande i sportevenemang, studiecirklar, konstutställning, fest, m.m. Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras vartannat år (november).

8.5a-b. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser april 2018. Jämförvärde: december 2017. Uppdateras varje tertiäl.

Inriktningsmål 9

Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala

I Agenda 2030 ses utbildningsfrågor utifrån behovet av kunskapsinhämtning under hela livet och då särskilt kopplat till möjligheten till deltagande i arbets- och samhällsliv. I Sveriges rapportering till FN lyfter regeringen vikten av att kompetensen ska tas till vara hos alla i Sverige, såväl hos inrikes som utrikes födda. Agenda 2030:s mål 8 handlar om att verka för en inkluderande och långsiktig hållbar ekonomisk tillväxt och full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla. Ett av delmålen siktar på att senast 2030 uppnå full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla kvinnor och män, inklusive ungdomar och personer med funktionsnedsättning, samt lika lön för likvärdigt arbete.

Jämställt och hållbart arbetsliv

Rätten till heltid har fått genomslag i statistiken. Andelen som har en heltidsanställning har ökat kraftigt och skillnaden mellan kvinnor och män har minskat. Det har också för första gången blivit vanligare att Uppsalas medarbetare har en heltidstjänst jämfört med genomsnittet för R9-kommunerna. Arbetet med heltid som norm fortlöper enligt plan och till årsskiftet 2018/2019 ska alla deltider vara konverterade till heltider. Sjukfrånvaron för kommunalt anställda i Uppsala har ökat precis som i jämförbara kommuner men har nu planat ut. Sjukfrånvaron är lägre i Uppsala. Kommunkoncernen satsar långsiktigt genom att arbeta systematiskt med arbetsmiljö, chefs- och ledarutveckling och långsiktiga kompetensförsörjningsplaner. För att säkerställa att kommunkoncernen tar sitt ansvar och är en förebild på arbetsmarknaden så ingår arbetsmarknadspolitiska ställningstaganden som en del av kompetensförsörjningen i den egna organisationen. Målsättningarna är dock inte möjliga att uppnå en gång för alla – arbetet måste löpande följas upp, utvecklas och förbättras.

Kompetensförsörjning

Det är viktigt att arbeta aktivt för att se till att det finns tillräckligt med kompetenta medarbetare för kommunens verksamheter framöver. Nämnder och bolag systematiserar också arbetet med sin kompetensförsörjning i allt större utsträckning, då det är en förutsättning för att klara de långsiktiga kompetensbehoven. Systematik och beprövade metoder ger också goda förutsättningar att eliminera ovidkommande faktorer och fokusera på att rekrytera och behålla medarbetare med olika kompetenser, förmågor och erfarenheter. Etablerade kontakter med utbildningsanordnare främjar även möjligheten till en långsiktig och stabil kompetensförsörjning. Dock kvarstår utmaningen i den långsiktiga kompetensförsörjningen, given tillväxttakt, demografiska förändringar och föränderliga servicebehov.

Attraktiv arbetsplats

Det har blivit vanligare med anmälningar av olyckor och tillbud som rör arbetet, men det har också blivit vanligare att anmälningarna hanteras och att ärendena avslutas. Det tyder på att det systematiska arbetsmiljöarbetet fungerar allt bättre. I en mätning av attraktiva arbetsvillkor ligger Uppsala bättre till än andra deltagande kommuner.

Under våren har kommunen genomfört en medarbetarundersökning där andelen svarande ökade från 64 procent 2017 till 78 procent 2018. HME-index visar på en stadig förbättring inom alla tre delområden – motivation, ledarskap och styrning. Totalindex har ökat från 77 i undersökningen 2017 till 78 i undersökningen 2018. I den medarbetarundersökning som genomfördes år 2018 finns det inga skillnader på hur kvinnor och män svarar på aggregerad nivå. Inom områdena motivation och styrning har kvinnorna något högre genomsnittsvärden än män medan det omvända gäller inom området arbetssituation. Det är dock inte klarlagt om det beror på att verksamhetsskillnader eller om det kan ha andra förklaringar.

Indikatorerna visar att Uppsala kommun tillhör de kommuner bland R9-kommunerna som har minst skillnad i medianlön mellan kvinnor och män. Skillnaden var år 2017 125 kronor till kvinnornas fördel. Det kan jämföras med runt 1 000 kronor per månad till männens fördel under många år fram till ungefär 2010 då gapet började minska. Kommunen har under 2017 nått målet med jämställda löner för lika jobb. Arbetet fortsätter med att nå målet att kommunen ska ha jämställda löner för likvärdiga jobb, och samtliga nämnder och bolag adresserar frågan utifrån systematiskt arbete med lönekartläggning och löneanalys. Arbetet med det systematiska arbetsmiljöarbetet fortgår, och nästa steg är att underlätta arbetet genom fortsatt digitalisering.

Verksamhetsutveckling

Invånarnas uppfattning om kommunens verksamheter har legat ganska still under ett antal år, men skillnaden mellan dem som bor i eller utanför kommunens tätorter har ökat. För att klara förändrade krav från kommuninnevånare och den tillväxt Uppsala kommun står inför så blir det allt viktigare att ta tillvara på medarbetares kompetens och engagemang i verksamhetsutvecklingen. Företagens syn på kommunens service har förbättrats sedan år 2012, särskilt när det gäller bemötande, kompetens och rättssäkerhet. Arbetet löper enligt plan och stöds av koncerngemensamma ställningstaganden om hur kommunen ska utveckla och förbättra verksamheten.

Måluppfyllelse

I tio av elva uppdrag löper arbetet på enligt plan och ett är färdigt. Följande tabell redovisar statusen för respektive uppdrag.

Uppdrag	Ansvarig	Status
Fortsätta genomförandet av heltidsreformen Heltidsinförandet pågår enligt plan. Införandet av heltid som norm beräknas vara klart till årsskiftet 2018/2019. Kommunstyrelsen stödjer berörda nämnder med digitala lösningar och test av olika bemannings- och schemalägningsmodeller.	KS, GSN, UBN, IFN, KTN	2019

Uppdrag	Ansvarig	Status
Intensifiera arbetet med att skapa attraktiva villkor för nuvarande och kommande bristyrken Nämnder och bolag rapporterar att arbete pågår med uppdraget utifrån den egna verksamhetens behov och förutsättningar. För att ha en god framförhållning arbetar de flesta med långsiktiga kompetensförsörjningsanalyser, parallellt med dagsaktuella åtgärder. En åtgärd som flera satsar på är att bygga goda relationer med utbildningsanordnare för att nå dem som kan bli våra framtida medarbetare och förbereda för den långsiktiga kompetensförsörjningen. I övrigt förbättras och utvecklas den egna verksamhetens rutiner och arbetsmiljö utifrån behov och förutsättningar, för att skapa en attraktivare arbetsplats för både befintliga och framtida medarbetare.	Alla	2019
Säkra kompetensförsörjningen genom att genomföra åtgärder för att behålla och rekrytera kompetenta medarbetare i en hållbar arbetsmiljö Samtliga nämnder och bolag arbetar med uppdraget som i huvudsak löper enligt plan. Ett gemensamt drag i arbetet är fokus på arbetsmiljö, chefs- och ledarskap och kompetensutveckling för medarbetare. Flera nämnder arbetar också med att kvalitetssäkra rekryteringsarbetet och att skapa utrymme för dialog mellan chefer och medarbetare. Arbetet vilar oftast på långsiktiga planer för att stegvis bli en bättre och mer attraktiv arbetsgivare som erbjuder en bra arbetsplats.	Alla	2018
Påbörja arbetet med att utforma en modell som ger medarbetare som önskar möjlighet att få tjänstledigt på deltid från heltidsarbete Förberedelser pågår enligt plan, och följer beslutad riktlinje på området.	KS	2019
Intensifiera arbetet med att åtgärda strukturella löneskillnader på grund av kön. Nämnder och bolag fortsätter att arbeta för att vidmakthålla det mål som redan är uppnått – jämställda löner för lika arbete. Viktiga inslag är att systematiskt arbeta med lönekartläggning och löneanalys för att identifiera eventuella osakliga avvikelser som behöver korrigeras. Arbetet fortsätter för att även nå målet att kommunen ska ha jämställda löner för likvärdiga arbeten.	Alla	2019
Utveckla former för upphandling av tjänster och entreprenader för att säkra kollektivavtalsenliga villkor, samt utveckla och genomföra "Vita jobb"-modellen Uppdraget har slutförts, och kommunen har en metod för att kravställa och följa upp de kollektivavtalsliknande villkoren i samtliga upphandlingar över direktupphandlingsgränsen.	KS	
Föra in metoder för en mer tillsatsbaserad styrning för att tillvarata medarbetares engagemang och kompetens Kommunfullmäktige har antagit en reviderad kvalitetspolicy som stipulerar en ansvarsfördelning som ska bidra till att medarbetares kompetens och engagemang ska tillvaratas i verksamhetsutveckling. Den tillsatsbaserade styrningen stöds också av att nämnder och bolag stegvis aktiverar kommunens gemensamma värdegrund. Uppdraget kommer att följas genom att följa trendförändringar i medarbetarenkäten. Arbetet pågår enligt plan.	KS	2019
I ökad utsträckning agera för en inkluderande arbetsmarknad Nämnder och bolag arbetar kontinuerligt med uppdraget. En gemensam nämnare är att använda kompetensförsörjningsmetoder som minskar risken för att osakliga faktorer påverkar vem som erbjuds anställning. Andra åtgärder är att erbjuda möjlighet till praktik och extratjänster, och att löpande säkerställa att arbetsplatser utformas på ett sådant sätt att en funktionsnedsättning inte utgör ett hinder för anställning. Arbetet pågår enligt plan.	Alla	2018
Inför möjligheter till grön rehab för anställda i Uppsala kommun i syfte att minska stressrelaterad ohälsa Ett förslag är framtaget. Information och uppstart planeras till hösten 2018.	KS, AMN	2018
I samverkan med Arbetsförmedlingen erbjuda långtidsarbetslösa med försörjningsstöd nya vägar för att hitta ett nytt arbete Arbetet med uppdraget löper enligt plan. Ett arbete har inletts med att ta fram en överenskommelse mellan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Uppsala och Uppsala kommun som syftar till att ta fram en samverkansrutin mellan parterna för att fler personer skall nå egenförsörjning och komma ur långvarigt bidragsberoende alternativt inte hamna i långvarigt utanförskap. Inom arbetet ska även deltagare erbjudas kompetenshövande insatser för att närma sig den reguljära arbetsmarknaden. Samverkan med Arbetsförmedlingen sker även kring arbetet med utbildningsplikten för sökande inom etableringsuppdraget. Ett samarbete med Arbetsförmedlingen kring kompetenscenter i Gottsunda är även i en planeringsfas.	AMN, bolagen	2018

Uppdrag	Ansvarig	Status
Stärka studenters jobb- och karriärmöjligheter (i Uppsala kommun) genom samverkan med universiteten inom ramen för studentmedarbetaranställning, samt öppna för fler möjligheter för studentmedarbetare inom Uppsala kommuns verksamheter Arbetet pågår enligt plan. Nämnder och bolag erbjuder redan studenter möjligheter till anställning och praktik. Många nämnder har även upparbetade kontakter med utbildningsanordnare för att marknadsföra sig, och säkra den långsiktiga kompetensförsörjningen. En strategisk samverkansgrupp med Uppsala universitet och Uppsala kommun arbetar med frågor gällande näringsliv och arbetsmarknad för att fler studenter ska se Uppsala som framtida arbetsmarknad.	Alla	2018

9. UPPSALA KOMMUNS MEDARBETARE SKA HA BRA ARBETSVILLKOR OCH KAN MED HÖG KOMPETENS MÖTA UPPSALA

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
9.1. Medborgarnas helhetsbedömning av kommunens verksamheter (Nöjd Medborgar-Index) (2017)	60	61	60	58	Öka	~
9.1a. Boende i centralort	60			54 (60)	Minska skillnad	Skillnad ökar över tid
9.1b. Boende i annan tätort	65	-	-	59 (61)		
9.1c. Boende utanför tätort	55			52 (57)		
9.2. Medborgarnas uppfattning om kommunens bemötande och tillgänglighet (2017)	55	57	54	56	Öka	➔
9.2a. Boende i centralort	56			53 (55)	Minska skillnad	Skillnad ökar över tid
9.2b. Boende i annan tätort	62	-	-	53 (52)		
9.2c. Boende utanför tätort	49			48 (52)		
9.3. Företagarnas uppfattning av kommunens service (2017)	68	-	-	71	Öka	↗
9.4. Hållbart medarbetarengagemang (HME), totalindex (2017)	77	78	74	79	Öka	-
9.5. Index över attraktiva arbetsvillkor (2017)	104	-	-	98	Öka	➔
9.6. Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, procent (2017)	6,9	7,8	4,5	6,8	Minska	↗
9.7. Medarbetare som har många frånvarotillfällen under de senaste 12 månaderna (6 eller fler), andel (aug 2018)	10	11	7	10	Minska	↘
9.8. Avslutade arbetsskador och tillbud i förhållande till antal anmälda, andel (september 2017-augusti 2018)	69	-	-	-	Öka	↗
9.9. Lönegap median kvinnor-median män anställda av kommunen, kr (2017)	125	-	-	-120	0	↗
9.10. Heltidsanställda månadsavlönade, andel (2017)	85	85	87	82	Öka	↗

9.1. Källa: Kolada (U00401). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).

9.1a-c. Källa: SCB:s Medborgarundersökning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016 (Uppsala 2015 inom parentes). Uppdateras en gång per år (januari).

9.2. Källa: Kolada (U00400). Se 9.1 för detaljer.

9.2a-c. Källa: SCB:s Medborgarundersökning. Se 9.1a-c för detaljer.

9.3. Källa: Kolada (U07451). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (maj).

9.4. Källa: Kolada (U00200). Nuvärde avser 2017. Uppsala har ännu inte genomfört undersökningen tillräckligt ofta för att det ska gå att se en trend. Jämförvärde: genomsnitt deltagande R9-kommuner (Eskilstuna, Gävle, Södertälje, Uppsala, Västerås). Uppdateras en gång per år.

9.5. Källa: Skandinaviska nyckeltalsinstitutet. Nuvärde avser 2017. Maximal nivå är 180. Jämförvärde: median av deltagande kommuner. Uppdateras en gång per år (april).

9.6. Källa: Kolada (N00090). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (mars).

9.7. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser sep 2017-augusti 2018. Jämförvärde är motsvarande period 2016-2107. Könsuppdelad statistik kommer att finnas längre fram. Uppdateras varje tertiäl.

9.8. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2017-09-01-2018-08-31. Jämförvärde saknas. Uppdateras vid varje tertiäl.

9.9. Källa: Kolada (N00951). Nuvärde avser 2017. Lönegapet avser skillnad i medianmånadslön mellan kvinnor och män. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (maj).

9.10. Källa: Kolada (N00206). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (april)

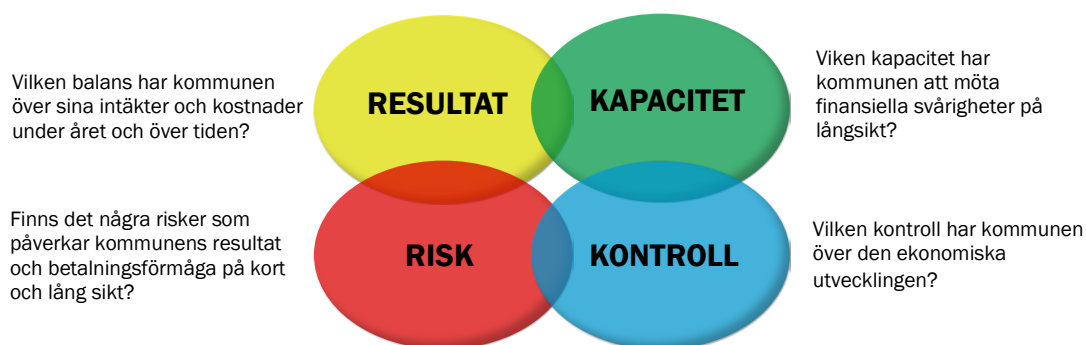
Finansiell analys och sammanställd redovisning

I detta avsnitt görs en finansiell analys av resultat och ställning för Uppsala kommuns koncern, vilket innefattar både kommunens nämnder samt hel- och delägda kommunala bolag.

Modell för finansiell analys

För att kartlägga och analysera den långsiktiga ekonomiska ställningen för Uppsala kommun och kommunkoncernen används en finansiell analysmetod som benämns RK-modellen. Den utgår från fyra finansiella aspekter: finansiellt resultat, kapacitetsutveckling, riskförhållanden samt kontroll över den finansiella utvecklingen. Varje aspekt analyseras med hjälp av ett eller flera nyckeltal. Utveckling, trender och helhetsperspektiv är viktiga delar. Analysen ska utvärdera kommunens historiska utveckling samt bedöma dess framtida prestation och finansiella ställning. Syftet är även att genom att identifiera finansiella möjligheter och problem visa om kommunen följer kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning.

RK-modellen: fyra aspekter vid finansiell analys

Resultat och kapacitet

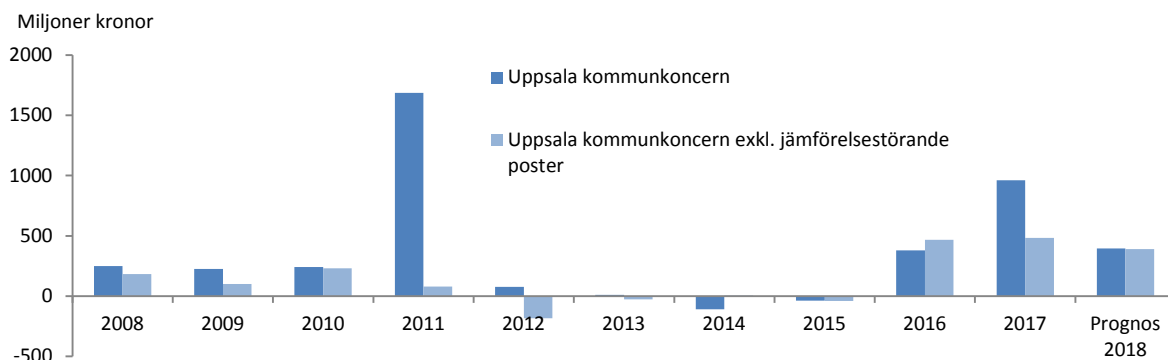
Resultat

Det ekonomiska resultatet för kommunkoncernen för perioden januari till augusti är 666 (695) miljoner kronor, 466 (547) miljoner kronor för Uppsala kommun, verksamhet i förvaltning, och 256 (200) miljoner kronor för Uppsala Stadshuskoncernen.

För verksamhetsåret 2018 prognostiseras ett resultat före skatt om 395 (1 118) miljoner kronor för kommunkoncernen. Föregående år uppgick resultatet efter skatt till 962 miljoner kronor. När jämförelsestörande poster exkluderas beräknas det prognostiserade resultatet före skatt för kommunkoncernen uppgå till 381 (632) miljoner kronor.

För verksamhet i förvaltningsform prognostiseras ett resultat på 208 (581) miljoner kronor. Prognostiserat resultat är 47 miljoner kronor lägre än budgeterat. Resultatet motsvarar 1,8 procent av intäkter från skatter, generella statsbidrag och utjämning. Justerat för jämförelsestörande poster uppgår resultatet till 227 miljoner kronor, motsvarande 1,9 procent av skatter, generella statsbidrag och utjämning. Detta är något lägre än budgeterat resultat på 2,2 procent.

Resultat Uppsala kommunkoncern

För Uppsala Stadshuskoncerns prognostiserade helårsresultat är 236 (621) miljoner kronor före skatt. Rensat för jämförelsestörande poster är resultatet 235 (225) miljoner kronor, vilket är 29 miljoner kronor högre än budgeterat. Merparten av de kommunala bolagen prognostiserar högre resultat än budget eller resultat i nivå med budget och därför förväntas uppfylla kommunfullmäktiges avkastningskrav. Uppsala Parkerings AB, Uppsala kommun Fastighets AB och Uppsala bostadsförmedling AB prognostiserar resultat lägre än budget och därmed riskerar att inte uppnå avkastningskraven.

Nämnderna prognostiserar ett underskott om sammanlagt 33 miljoner kronor. Merparten av nämnderna prognostiserar positiva resultat eller ekonomi i balans medan omsorgsnämnden, äldre- och byggnadsnämnden, räddningsnämnden samt stadsbyggnadsförvaltningen inom kommunstyrelsen prognostiserar underskott. Kommunstyrelsens prognostiserade underskott på 50 miljoner kronor härleds till fastighetsverksamheten. Underskottet beror främst på att effektivisering från föregående år inte får full effekt under året och avsaknad av finansiering för tomma lokaler i nuvarande avtalskonstruktioner. Underskottet inom äldre- och byggnadsnämnden på 9 miljoner kronor förklaras främst av ökande behov inom hemtjänsten och en försenad överlåtelse av en lokal till Region Uppsala. Underskottet på 15 miljoner kronor för omsorgsnämnden beror dels på en särskild avgift från Inspektionen för vård och omsorg (IVO), dels ökande behov inom verksamhet enligt lagen om service till vissa funktionshindrade (LSS). Underskottet inom plan- och byggnadsnämnden beror främst på lägre intäkter från bygglov till följd av kraftig inbromsning i bostadsbyggande. Underskottet inom räddningsnämnden är hänförligt kostnader till följd av sommarens väderförhållanden.

Överskott prognostiseras bland annat av utbildningsnämnden, socialnämnden, kommunledningskontoret och idrotts- och fritidsnämnden. Högre statsbidrag än budgeterat förklarar utbildningsnämndens och socialnämndens överskott på 22 respektive 11 miljoner kronor. Utbildningsnämnden prognostiserar samtidigt fortsatt ökade volymer i grundskola och gymnasieskola. Socialnämnden prognostiserar underskott för barn och ungdomsvården till följd av ökade anmälningar och insatser.

För närmare beskrivning av nämndernas ekonomiska resultat se *Verksamhet i förvaltningsform*.

Prognosen för finansförvaltningen pekar mot ett resultat på 241 (432) miljoner kronor, vilket är 14 miljoner kronor lägre än budgeterat resultat². Avvikelsen förklaras bland annat av högre pensionskostnader utifrån den senaste prognosen från KPA.

Balanskravsutredning

Sedan år 2000 regleras kommunernas balanskravsresultat i lag om kommunal redovisning. Syftet är att säkerställa en miniminivå av god ekonomisk hushållning i Sveriges kommuner. En kommun som redovisar ett negativt balanskravsresultat ska redovisa en plan för återställande av eget kapital inom en period av tre år om inte underskottet kan motiveras med synnerliga skäl. Prognosen per augusti pekar på ett positivt balanskravsresultat om 203 miljoner kronor.

Balanskravsutredning			
Belopp i miljoner kronor	2016	2017	Prognos 2018
Årets redovisade resultat	381	581	208
Nettoresultat vid avyttring av anläggningstillgångar	-16		-5
Resultat efter balanskravsjusteringar	364	581	203

Skatteintäkter är högre än beräknat i budget

Intäkter från skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning beräknas att utvecklas enligt budget. Enligt den senaste prognosen från Sveriges kommuner och landsting (SKL) förväntas intäkterna från skatter, generella statsbidrag och utjämning uppgå till 11 682 miljoner kronor, varav 10 533 miljoner kronor i skatter och 1 150 miljoner kronor i generella statsbidrag och utjämning. I generella statsbidrag och utjämning ingår 331 miljoner kronor i fastighetsavgift samt 134 miljoner kronor i Uppsalas andel av välfärdsmiljarderna.

De samlade intäkterna från skatter, generella statsbidrag och utjämning beräknas bli 8 miljoner kronor högre än budgeterat, Skatteintäkterna beräknas bli 40 miljoner kronor lägre än budgeterat, en avvikelse som huvudsakligen förklaras av att grundavdragen har höjts för personer som fyllt 65 år. Kommunen kompenseras dock för den negativa effekten av den höjda avdraget på skatteintäkterna och inkomstutjämningen genom ett generellt statsbidrag, 281 kronor per invånare i regleringsbidrag, totalt 62 miljoner kronor.

Kommunalekonomisk utjämning uppgår totalt till 1 150 miljoner kronor, vilket är 49 miljoner kronor högre än budgeterat. Inkomstutjämningsbidraget beräknas bli 24 miljoner kronor lägre än budgeterat främst till följd av den negativa effekten av de höjda grundavdragen för personer som fyllt 65 år. Kostnadsutjämningsavgiften beräknas bli 8 miljoner kronor lägre än budgeterat, såldes en förbättring, medan LSS-utjämningsbidraget och fastighetsavgiften beräknas vara 10 respektive 3 miljoner kronor lägre än budgeterat.

Jämfört med föregående år beräknas skatteintäkterna, generella statsbidrag och utjämning bli 582 miljoner kronor högre eller 5,2 procent högre än föregående år när byggbonus för 2017

² Reviderat resultat i Mål och budget 2018.

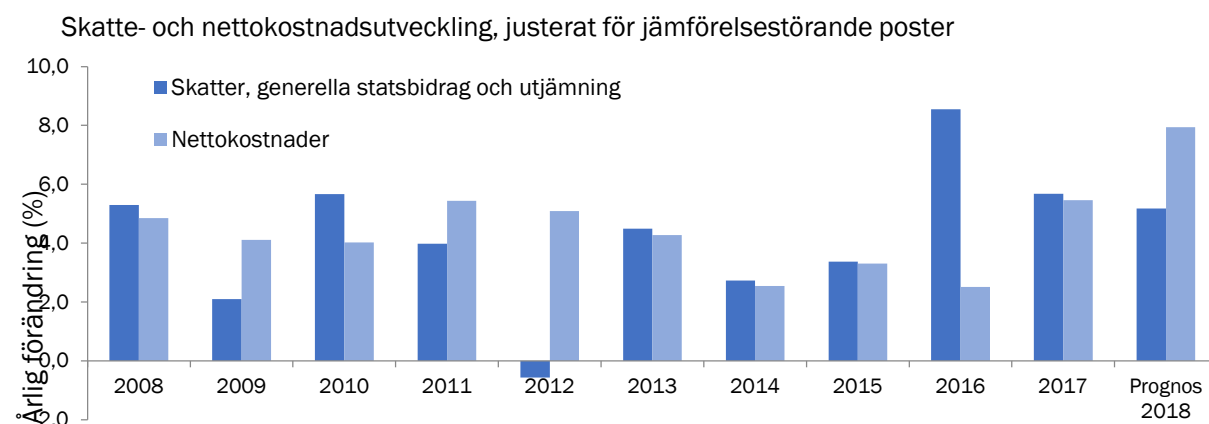
på 80 miljoner kronor exkluderas. Skatteintäkterna beräknas öka med 334 miljoner kronor eller 3,3 procent vilket beror på en stark sysselsättningstillväxt i kombination med en relativt gynnsam indexering av inkomster från pensioner.

Jämfört med 2017 förväntas både inkomstutjämnningen och kostnadsutjämnningen utvecklas positivt med 132 miljoner kronor i högre inkomstutjämnning och 78 miljoner kronor i lägre kostnadsutjämningsavgift. Utvecklingen i inkomstutjämnningen följer dels skatteunderlagstillväxten i riket, dels den relativt höga ökningstakten i befolkningen i Uppsala. Den positiva utvecklingen i kostnadsutjämningsavgiften beror på att andelen barn och ungdomar beräknas öka i snabbare takt än i riket. Jämfört med 2017 minskar LSS-utjämnningen med 13 miljoner kronor medan fastighetsavgiften beräknas öka med lika mycket.

Sveriges ekonomi fortsätter att finnas i högkonjunktur. Antalet arbetade timmar beräknas öka i samma takt som 2017, något svagare första kvartalet 2018 men mycket starkare andra kvartalet. Trots ett ansträngt läge på arbetsmarknaden förväntas löneutvecklingen bli fortsatt dämpad vilket förklarar det svaga inhemska inflationstrycket. Enligt SKL:s senaste prognos från augusti förväntas sysselsättningen i arbetade timmar att öka med 1,9 procent, nästan samma ökningstakt som 2017, medan arbetslösheten förväntas uppgå till 6,1 procent, vilket är 0,6 procentenheter lägre än 2017. KPIF-KS, konsumentprisindex med fastränta och konstant skatt (oförändrade indirekta skatter), prognostiseras öka i samma takt som 2017, nämligen 1,7 procent. Det reala skatteunderlaget beräknas därmed öka med 1,3 procent, samma ökning som 2017, men hälften av ökningen 2016. År 2019 förväntas konjunkturen nå sin höjdpunkt och under perioden 2019 till 2021 beräknas det reala skatteunderlaget växa i genomsnitt med 0,6 procent. Framöver finns därför en obalans mellan det reella skatteunderlagets tillväxt och de ökande demografiskt betingade behoven.

Nettokostnadsutveckling högre än budgeterat

När nettokostnaderna justeras för jämförelsestörande poster uppgår nettokostnadsförändringen till 7,9 procent jämfört med 2017. Nettokostnadsförändringen är högre än förändringen i skatter, generella statsbidrag och utjämnning på 5,2 procent när den är justerad för byggbonus 2017.

I Mål och budget 2018–2020 beräknades nettokostnadsökningen till 6,8 procent, vilket förutsatte att verksamheterna skulle effektiviseras i genomsnitt med 1,9 procent av den tilldelade ramen. Effektiviseringen skulle därmed bidra till att finansiera utrymmet för

demografi- och prisuppräknings samt de nivåhöjande och ettåriga satsningarna. I budgetramen fanns ett utrymme på 3,5 procent för demografiförändring, 3,0 procent för prisuppräkning (Prisindex för kommunal verksamhet, PKV) samt ytterligare 2,1 procent i nivåhöjande och ettåriga satsningar. Den prognostiserade nettokostnadsförändringen på 7,9 procent, justerad för jämförelsestörande poster, är högre än det budgeterade ökningsutrymmet om 6,8 procent.

Fem nämnder prognostiserar ett samlat underskott om 2,1 procent av det sammanlagda kommunbidraget för dessa nämnder. Budgeterade effektiviseringar som inte förväntas realiseras fullt ut är en anledning till underskottet. Därtill finns ökande trend i kostnaderna för ekonomiskt bistånd, vård och omsorg om personer med funktionsnedsättning enligt LSS, hemtjänst/hemvård inom äldreomsorg samt barn och ungdomsvården inom individ- och familjeomsorg. Ökande kostnader för ekonomiskt bistånd förklaras delvis av de senaste årens flyktingmottagning men extratjänsterna borde gradvis minska behovet av försörjningsstöd. Ökande orosanmälningar svarar för ökande mängd utredningar och därav resulterande insatser inom barn och ungdomsvården.

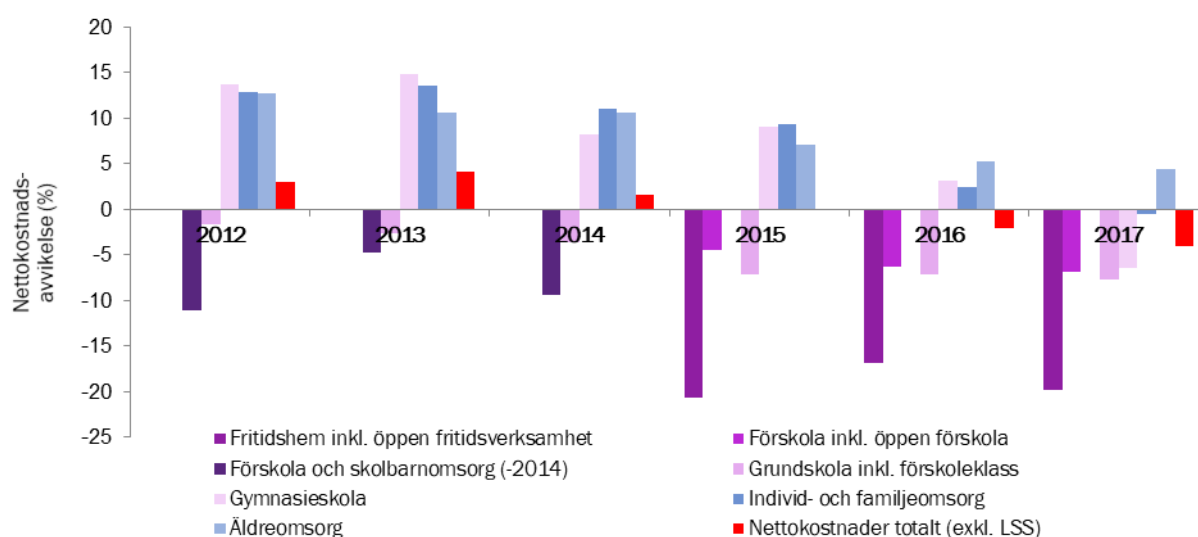
I samband med de senaste årens flyktingmottagning utvecklade Uppsala kommun strukturer och rutiner för återsökning av statliga bidrag. År 2017 uppgick de samlade intäkterna från schablonersättning och återsökta medel till 582 miljoner kronor. För 2018 prognostiseras 401 miljoner kronor, vilket är drygt 30 procent lägre än 2017. Minskningen i statsbidrag beror på att antalet asylsökande i Migrationsverkets mottagningssystem boende i Uppsala har minskat. Per september i år fanns drygt 900 asylsökande boende i Uppsala. Detta är en fjärdedel lägre än vid samma tidpunkt föregående år. Däremot ökar antalet kommunmottagna personer med uppehållstillstånd eller tillfälligt uppehållstillstånd. Per september i år fanns 3 441 personer under etablering, jämfört med 2 812 personer 2017. Att det är fler i etablering än asylsökande förklarar minskning i statsbidrag. De nya kommunmedlemmarna är kommunens ansvar och statens åtagande avgränsas till schablonersättningen som ska finansiera initiala behov vid mottagning de första två åren.

Det stora antalet barn och ungdomar i den kommunala skolan, delvis till följd av flyktingmottagande, har initialt medfört högre kapacitetsutnyttjande, inte minst vad gäller lokaler. När det inte finns någon ledig kapacitet kvar att utnyttja kommer emellertid marginalkostnaderna att öka. Ytterligare kan kostnaderna för ekonomiskt bistånd och skola öka successivt allteftersom nyanlända från de senare årens flyktingmottagning passerar etableringsåren.

År 2017 ökade verksamhetens nettokostnad, justerat för jämförelsestörande poster, med 5,5 procent och i år prognostiseras ökningen till 7,9 procent. Detta kan jämföras med utvecklingen det senaste decenniet då nettokostnaden ökade med 4,2 procent årligen, och de senaste fem åren med 3,6 procent. En betydande del av nettokostnadsförändringen de senaste åren förklaras av demografi men också av verksamheternas expansion till följd av de senaste årens flyktingmottagning.

Fortsatt positiv trend i nettokostnadsutvecklingen

Räkenskaperna för verksamhetsåret 2017 visar att de samlade nettokostnaderna för välfärdsverksamheterna fritidshem, förskola, skola, individ- och familjeomsorg och äldreomsorg blev 4,0 procent lägre än behoven beräknat i referenskostnad (diagrammet nedan).

Detta motsvarar cirka 300 miljoner kronor i lägre kostnader. Referenskostnad för en viss verksamhet är en kostnad som en kommun borde ha utifrån sina strukturella förutsättningar samt utifrån genomsnittlig effektivitet och ambition.

Avvikelse av nettokostnad från referenskostnad 2017					
Verksamhet	Nettokostnad kr/inv	Referenskostnad kr/in	Nettokostnadsavvikelse %	Avvikelse kr/inv	Avvikelse (miljoner kronor)
Fritidshem inkl. öppen fritidsverksamhet	1 106	1 378	-19,7%	-272	-60
Förskola inkl. öppen förskola	5 891	6 322	-6,8%	-431	-95
Grundskola inkl. förskoleklass	9 655	10 461	-7,7%	-806	-177
Gymnasieskola	3 088	3 298	-6,4%	-210	-46
Indiv- och familjeomsorg	4 466	4 491	-0,6%	-25	-5
Äldreomsorg	8 634	8 271	4,4%	363	80
Summa nettokostnadsavvikelse	32 840	34 221	-4,0%	-1 381	-304

Tabellen ovan visar nettokostnadsavvikelsen för 2017 för samtliga verksamheter, både i kronor per invånare och totalt i miljoner kronor. Den samlade nettokostnaden för de pedagogiska verksamheterna beräknas vara cirka 380 miljoner kronor lägre än den samlade referenskostnaden. Den gynnsamma kostnadsutvecklingen i gymnasieskolan förklaras delvis av ett ökat antal elever som medfört lägre genomsnittskostnad för lokaler och andra fasta kostnadsslag.

Äldreomsorgen är ett undantag där nettokostnaden är fortsatt högre än referenskostnaden, nämligen 4,4 procent eller 80 miljoner kronor. Kommunfullmäktiges budget för äldreomsorgen för 2017 innehöll emellertid effektiviseringskrav om sammanlagt 80 miljoner kronor, varav merparten var orealiserade vid årets slut.

Inför 2014 påbörjades ett målmedvetet arbete att sänka verksamheternas kostnader. Sedan dess har nettokostnaderna minskat stadigt i förhållande till referenskostnaden. År 2013 var

summa nettokostnad 4,1 procent, eller drygt 300 miljoner kronor högre än referenskostnad beräknats i 2017 års kostnader. År 2014 uppgick avvikelsen till 1,6 procent och 2015 var avvikelsen noll då summa nettokostnad var i nivå med referenskostnad. År 2016 var summa nettokostnad lägre än referenskostnad, nettokostnadsavvikelsen var minus 2,1 procent. Den ackumulerade minskningen i nettokostnadsavvikelse sedan 2013 uppgår således till 8,1 procent, drygt 600 miljoner kronor. Ett bättre kapacitetsutnyttjande förklarar delvis den gynnsamma nettokostnadsutvecklingen de senaste åren. Framöver finns emellertid risk att det blir svårare att uppnå ytterligare högre kapacitetsutnyttjande vilket ställer högre krav på aktiva åtgärder för att ytterligare sänka kostnaderna.

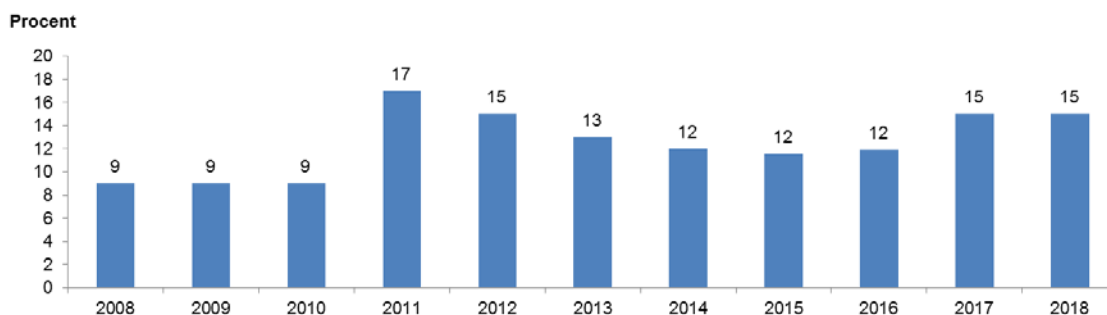
I jämförelse med R9-nätverket³ noteras följande. Södertälje och Västerås har total nettokostnad som understiger referenskostnaden med 5,0 procent, vilket är en procentenhet lägre än Uppsala. Jämfört med 2016 har hälften av kommunerna i nätverket sänkt sin totala nettokostnad i relation till referenskostnaden. I Örebro, Norrköping och Jönköping har däremot nettokostnaden ökat i förhållande till referenskostnaden, där Örebro svarar för den högsta ökningen på 4,4 procent. I Linköping har nettokostnadsavvikelsen försämrats succesivt de senaste åren, från 6,5 procent under referenskostnad 2012 till att vara i nivå med referenskostnad 2017. Äldreomsorg, grundskola och gymnasieskola är de verksamheter i Linköping där nettokostnaden har ökat de senaste åren.

Soliditet

Soliditet är ett finansiellt mått på förmågan att på lång sikt kunna möta sina åtaganden. Soliditet är en relation mellan det egna kapitalet och balansomslutningen. I nyckeltalet inräknas även pensionsförpliktelser, det vill säga de pensionsförpliktelser som inte redovisas i balansräkningen, för att visa på kommunens handlingsutrymme på lång sikt. En stark soliditet ger en förmåga att hantera fluktuationer i resultatutvecklingen.

Kommunkoncernens balansomslutning förväntas vid årets slut uppgå till 31 746 (29 381) miljoner kronor, vilket är en ökning med 8 procent sedan årets ingång. Ökningen förklaras av att Uppsala växer och att det sker stora investeringar i den kommunala infrastrukturen.

Soliditet inkl. pensionsåtagande Uppsala kommunkoncern

³ I nätverket R9 ingår förutom Uppsala kommun kommunerna Eskilstuna Gävle Jönköping, Linköping, Norrköping, Södertälje, Västerås och Örebro.

Resultatet i kommunkoncernen fortsätter att vara starkt och prognostiseras bli 395 (962) miljoner kronor. Resultatet stärker det egna kapitalet med 4 procent och medför att soliditeten vid årets slut förväntas uppgå till 15 procent, vilket är i nivå med föregående år. Det finansiella målet i Mål och budget 2018–2020 är att soliditeten under perioden ska öka till 15 procent. Prognosen indikerar att målet kommer att uppnås.

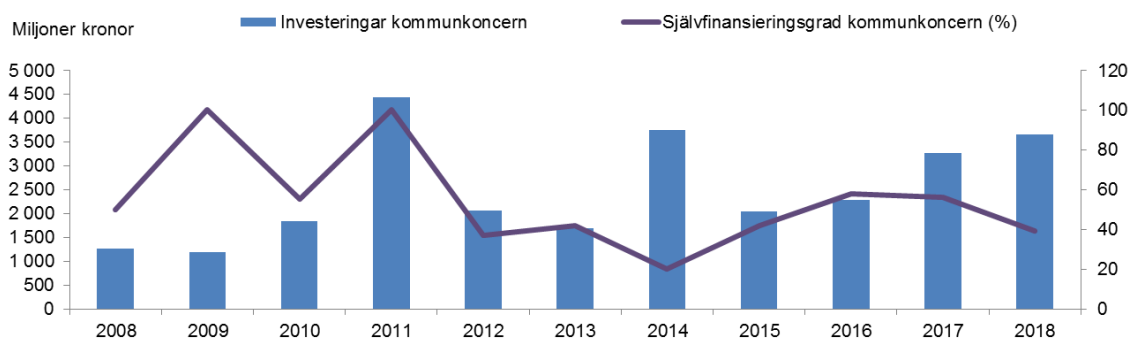
Investeringar och självfinansieringsgrad

Ett växande Uppsala driver investeringar i den kommunala infrastrukturen så som vägar, broar, skolor, bostäder, vatten- och avloppshantering, anläggningar för idrott och fritid, parkeringsgarage med mera. Investeringar sker även i markreserver för exploatering och bostäder för sociala ändamål. Investeringarna har ökat de senaste åren. Förväntan är en fortsatt hög investeringsnivå för de kommande åren 2019–2021 även om en inbromsning på bostadsmarknaden i nuläget är tydlig. Inbromsningen kommer att påverka tidplanen i flera projekt.

Per 31 augusti har kommunkoncernen upparbetade investeringar om 2 191 miljoner kronor. Till årsskiftet förväntas årets investeringar uppgå till 3 655 (3 255) miljoner kronor. Kommunen svarar för 638 (509) miljoner kronor av dessa investeringar och de kommunala bolagen för 3 017 (2 746) miljoner kronor.

I diagrammet nedan redovisas hur investeringarna utvecklats sedan 2008.

Investeringar och självfinansieringsgrad Uppsala kommunkoncern

Investeringsnivån 2011 förklaras av Uppsalahems förvärv av Studentstaden (2 424 miljoner kronor) och investeringsnivån 2014 förklaras av förvärvet av Ulleråker (1 835 miljoner kronor).

Investeringar i kommunens verksamheter

Kommunens största investeringar avser infrastruktur inom gatu- och samhällsmiljönämndens ansvarsområde som förväntas uppgå till 321 (239) miljoner kronor och inom kommunstyrelsens exploateringsverksamhet som förväntas uppgå till 181 (204) miljoner kronor. Gatu- och samhällsmiljönämndens största investering under året, och kommande år, beräknas vara Tullgarnsbron där projektering inletts. Under året har ytterligare en bro färdigställt, Vindbron, som invigdes i september. Andra större infrastrukturprojekt är

uppförande av cykelgarage vid Resecentrum, anläggande av allmän plats kring kontorshuset Juvelen, nya busshållplatser kopplat till nytt linjenät, Forumtorget, nyanläggning och underhållsinvesteringar av cykelvägar, lekparkar samt beläggningsarbeten/reinvesteringar. Under året har utredningsarbete om spårväg inletts och beredning av ansökan om statsbidrag enligt stadsmiljöavtalet påbörjats.

Gatu- och samhällsmiljönämnden förväntas ha ett stort antal pågående projekt vid årets slut. Merparten av projekten var planerade för genomförande under 2018 men har fördröjts av olika anledningar, såsom överklagade upphandlingar eller försenade tillståndsprövningar, synkronisering med andra projekt eller aktörer samt prioritering av genomförande av utbyggnadsprojekten inom exploatering. Enligt prognosen förväntas av den anledningen 160 miljoner kronor överföras till kommande år, motsvarande en tredjedel av nämndens totala investeringsram för året.

Inom kommunstyrelsens exploateringsverksamhet är årets största investeringsvolym kopplade till utbyggnationen av bostadsområden inom Rosendal, Gunsta och Östra Salabacke.

Kommunstyrelsen investerar i IT-system, markförvärv och investeringar inom fastighetsverksamheten, i form av verksamhetsanpassningar och underhållsinvesteringar. Under året har beslut tagits om att överföra investeringsmedel som tidigare avsatts för investering i vindkraftverk, till investeringar i anläggning för solenergi. Projektet har inletts, men det är dock osäkert om detta kommer att hinna genomföras under 2018.

I den övriga nämndverksamheten sker investeringar i inventarier och till verksamheten, främst inom utbildningsnämnden. Kulturnämnden investerar även i offentlig konst och räddningsnämnden i fordon.

Investeringar i de kommunala bolagen

De största investeringsvolymerna i de kommunala bolagen ligger i år i Uppsalahem AB, Uppsala kommun Skolfastigheter AB, Sport- och rekreationsfastigheter AB, Uppsala Vatten och Avfall AB och Uppsala kommun Förvaltningsfastigheter AB.

Uppsalahem AB förväntas investera 970 (1 161) miljoner kronor i nyproduktion och förnyelse av sitt bostadsbestånd. Uppsala kommun Skolfastigheter AB förväntas investera 802 (783) miljoner kronor, där de enskilt största projekten är om- och tillbyggnad på Katedralskolan, nyproduktion av Tiundaskolan, en ny för- och grundskola i Lindbacken och uppförandet av en ny skolbyggnad på Jällaskolan. Byggnationen av Studenternas som Sport- och rekreationsfastigheter AB genomför svarar för merparten av bolagets förväntade investeringar på 391 (174) miljoner kronor. Uppsala Vatten och Avfall AB:s investeringsvolym förväntas uppgå till 360 (340) miljoner kronor, huvudsakligen hänförlig till Kungsängsverket, biogasproduktion, utvecklingen av nya områden i Uppsala samt renovering av befintlig infrastruktur. Uppsala kommun Förvaltningsfastigheter AB bygger om stadshuset, ett flerårigt projekt som utgör större delen av deras förväntade investeringsvolym på 210 (47) miljoner kronor.

Självfinansieringsgrad

Självfinansieringsgraden mäter hur stor andel av investeringarna som finansieras inom ramen för eget kassaflöde. Självfinansieringsgraden i kommunkoncernen förväntas bli 39 (56)

procent. Föregående års stora positiva resultat, med kassaflödespåverkade poster av engångskaraktär, bidrog till en självfinansieringsgrad på 56 procent. Utifrån årets förväntade kassaflöde och beräknade investeringsnivåer sjunker självfinansieringsgraden för kommunkoncernen med 17 procentenheter.

Mark och exploateringsverksamhet

Det senaste året har bostadsmarknaden bromsats upp på ett nationellt plan. Den enskilt största orsaken till detta är de förändrade regler som påverkar privatpersoners möjlighet att ta bostadslån. De nya reglerna för belåning gör att nyproducerade bostadsrätter generellt sett blir svårare att sälja. Inbromsningen har gett ett genomslag även på Uppsalas bostadsmarknad där inbromsningen också kan förklaras av att det skapats ett överutbud på bostadsrätter i det dyrare segmentet. Inbromsningen förväntas relativt snart övergå till en återigen normaliserad bostadsmarknad där utbudet bättre anpassas till efterfrågan. Inbromsningen förväntas inte ge några större effekter på det långsiktiga bostadsbehovet. Arbete pågår därför planenligt för att kommunen ska kunna uppfylla sina åtaganden som är kopplade till det så kallade Uppsalapaketet. Likväl behöver den tillfälliga inbromsningen hanteras genom ett antal åtgärder under detta och nästkommande år.

De åtgärder som genomförs för att försäljningen av mark ska vidmakthållas är bland annat att resurser riktas mot försäljning av mark avsedd för verksamheter. Det ska ske en viss prioritering av hyresrätter då dessa inte påverkas av de hårdare belåningsregler som slår mot bostadsrättsmarknaden. Möjligheten att bredda bostads- och upplåtelseformer utreds också inför kommande markanvisningar, till del kopplat till handlingsplan Bostad för alla.

Inbromsningen har under året lett till att marktillträden försenats vilket påverkar kommunens kassaflöden. Att inbromsningen också leder till att vissa kommunala utbyggnadskostnader skjuts på framtiden väger inte upp förekommande förskjutningar av markförsäljningar.

Vid årets början gjordes bedömningen att den samlade exploateringsverksamheten skulle ge ett positivt kassaflöde på omkring 400 miljoner kronor under 2018. I prognos per mars, reviderades bedömningen till omkring 260 miljoner kronor. Bedömningen i nuvarande prognos är att kassaflödet i år beräknas bli negativt, cirka 30 miljoner kronor. Detta trots att ett antal försäljningar genomförts under året inom Rosendal, Östra Fyrislund och Norby. Det är framför allt inbromsningen i Rosendal som slår igenom i prognosen. Tillträdena i etapp 2 och 3 är försenade, vilket innebär ett bortfall av kassaflöde från markförsäljningarna med uppåt 250 miljoner kronor under 2018. Fördröjning i markförsäljningar ibland annat Östra Fyrislund, Gunsta och Gamla Uppsala, minskar kassaflödet med ytterligare omkring 100 miljoner kronor. Det har tillkommit försäljningar som inte tidigare prognostiserats. Utöver detta har utbyggnadskostnader skjutits framåt i tiden inom bland annat Storvreta (Fullerö bostäder), Ulleråker och Bäcklösa. Detta innebär att kassaflödet netto minskar med omkring 300 miljoner kronor jämfört med tidigare bedömningar.

Inom Ulleråker har de två första detaljplanerna antagits och därefter överklagats. Länsstyrelsen har granskat och beslutat att inte upphäva detaljplanerna varvid överklagandeprocessen i mark- och miljödomstolen inletts.

Risk och kontroll

Kreditvärdighet och låneprogram

Finanspolicyn och de finansiella riktlinjerna styr kommunens och dess helägda bolags finansverksamhet. Under året har en ny koncerngemensam finanspolicy och nya koncerngemensamma finansiella riktlinjer antagits. Den nya finanspolicyn omfattar samtliga bolag, inklusive Uppsalahem som tidigare haft en egen finanspolicy.

Kommunkoncernen har en mycket hög kreditvärdighet, så kallad rating. Ratingen ska återspegla kommunkoncernens förmåga att infria sina betalningsåtaganden och finansiella skyldigheter på både kort och lång sikt. Kreditbedömningen utförs av kreditvärderingsinstitutet Standard & Poor's, som ger Uppsala kommun det näst högsta kreditbetyget (AA+) för långfristig upplåning. En hög rating möjliggör för kommunkoncernen att fortsätta erhålla finansiering med goda villkor.

Den externa finansieringen sker huvudsakligen genom Kommuninvest, obligationslån och certifikatlån. Därutöver finns låneramar hos Europeiska Investeringsbanken och Nordiska Investeringsbanken samt möjlighet till bilaterala banklån.

Utveckling av låneskulden

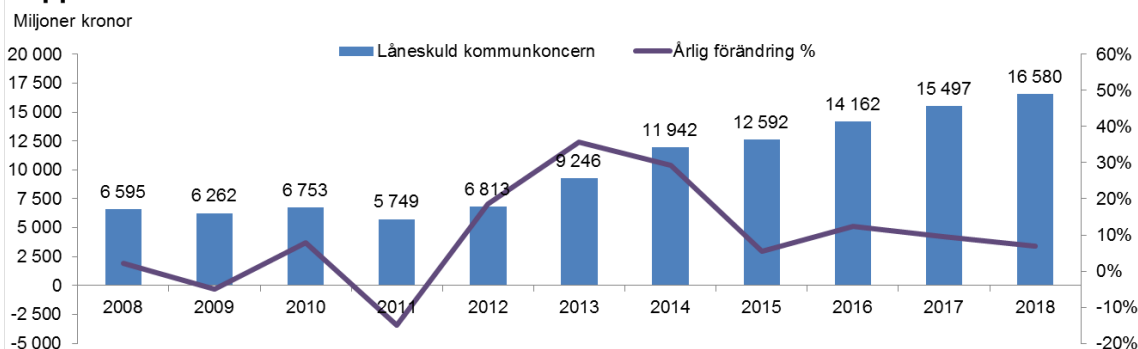
Per den 31 augusti 2018 uppgår kommunkoncernens externa upplåning, bruttoskulden, till 15 980 miljoner kronor, en ökning med 483 miljoner kronor (3 procent) sedan årets ingång. Upplåningen är fördelad på Uppsala kommun 11 180 miljoner kronor, Uppsalahem AB 4 000 miljoner kronor och Uppsala Kommun Skolfastigheter AB 800 miljoner kronor. Den begränsade bruttoskuldökningen beror på att överskottslikviditet i koncernkontosystemet har använts till att amortera på den externa låneskulden. Överskottslikviditeten, likvida medel, har sedan årsskiftet minskat med 630 miljoner kronor.

Uppsala kommun och Uppsalahems externa upplåning samordnas sedan 2017 genom en central upplåning i kommunens internbank. Det innebär att Uppsalahems egna externa upplåning succesivt minskar och att kommunens externa upplåning succesivt ökar i takt med att Uppsalahems lån refinansieras genom kommunen. Refinansieringen av lånen påverkar inte den totala externa upplåningen i kommunkoncernen.

Prognosen för året visar att kommunkoncernens externa upplåning kommer öka med ytterligare 600 miljoner kronor till 16 580 miljoner kronor, en ökning med 7 procent. Nettoskulden ökar med 11 procent, vilket förklaras av att likvida medel i koncernkontosystemet fram till augusti har minskat med 630 miljoner kronor.

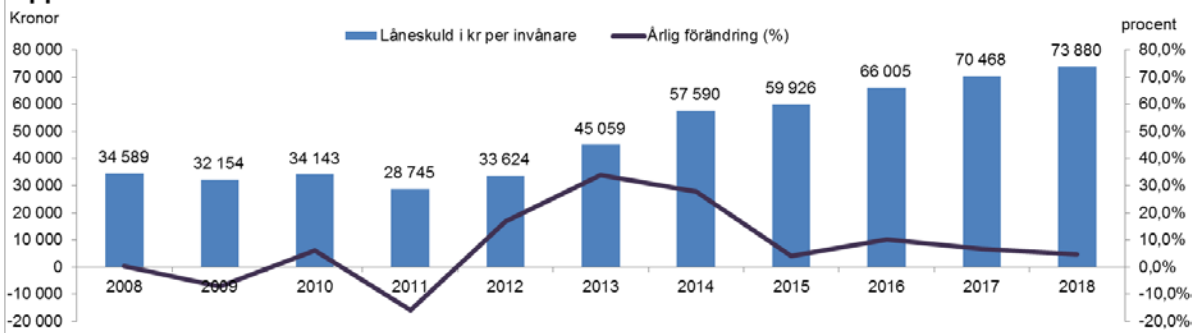
De senaste fem åren, 2014–2018, har kommunkoncernens externa upplåning ökat med 39 procent, beaktat prognosen för 2018, vilket motsvarar en årlig ökning om 9 procent. Låneskuldens utveckling förklaras av stora genomförda investeringar och att en stor del av dem behöver lånefinansieras.

Extern upplåning Uppsala kommunkoncern

Befolkningsprognosen indikerar att Uppsala kommun vid årets slut kommer ha 224 419 invånare. Låneskulden per invånare förväntas då uppgå till 73 880 (70 468) kronor. Årets förändring på 4,8 procent och följer det finansiella målet om att låneskulden per invånare inte ska öka mer än 5,0 procent årligen.

Låneskuld per invånare och årlig förändring Uppsala kommunkoncern

Både långa och korta marknadsräntor har rört sig svagt uppåt under 2018. Kommunkoncernens genomsnittliga ränta har emellertid fortsatt att sjunka och uppgår för årets åtta första månader till 1,13 procent. Eftersom refinansiering och nyupplåning har skett till lägre räntenivåer har den genomsnittliga räntan sjunkit. Högre framtida räntenivåer kommer på sikt medföra att kommunkoncernens genomsnittliga ränta stiger. En ökad låneskuld medför även att kommunkoncernens räntekänslighet ökar.

Skuldportfölj

Kommunkoncernens externa upplåning om 15 980 miljoner kronor per 31 augusti 2018 fördelas enligt nedan.

Program för Uppsala kommun	Låneram (miljoner kronor)	Upplåning	Upplåning
		2018-08-31 (miljoner kronor)	2017-12-31 (miljoner kronor)
MTN	8 000	5 400	5 450
Certifikat	5 000	1 750	400
Kommuninvest*	-	4 130	3 436
Europeiska Investeringsbanken	1 800	300	300
Nordiska Investeringsbanken	600	400	200
Program Uppsalahem			
Certifikat	3 500	800	2 000
Obligationslån	-	2 600	2 900
Bilaterala lån	-	600	811
Summa		15 980	15 497
<i>*inkl. lån med kommunala borgen</i>			

Kommunkoncernens externa upplåning genom Kommuninvest har under året ökat med 694 miljoner kronor och uppgår till 4 130 miljoner kronor. Upplåningen genom Kommuninvest är fördelat på Uppsala kommun 3 330 miljoner kronor och Uppsala kommun Skolfastigheter AB 800 miljoner kronor.

Ett lån om 200 miljoner kronor upptogs genom Nordiska Investeringsbanken under våren. Totalt är 400 miljoner kronor av låneramen om totalt 600 miljoner kronor utnyttjat.

Då kommunkoncernens nyupplåningsbehov under året till stor del har tillgodosetts genom Kommuninvest och Nordiska Investeringsbanken har kommunens MTN programmet använts i begränsad utsträckning. MTN-program är ett löpande skuldebrev som vanligtvis förfaller till återbetalning inom fem till tio år efter att det emitterats.

Kommunkoncernens externa upplåning genom certifikat har under året ökat med 150 miljoner kronor till totalt 2 550 miljoner kronor. Kommunens certifikatsutnyttjande har ökat med 1 350 miljoner kronor till 1 750 miljoner kronor. Ökningen förklaras till största del av att Uppsalahem refinansierat certifikat om totalt 1 250 miljoner kronor genom kommunen. Av samma anledning har Uppsalahems certifikatsutnyttjande minskat.

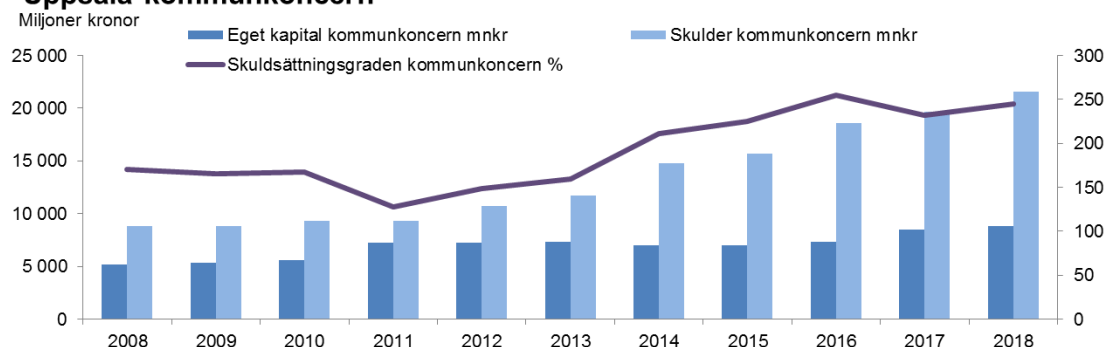
Uppsalahems utestående lån i eget namn kommer fortsätta att successivt minska i takt med att de refinansieras genom kommunen.

Skuldsättningsgrad

Skuldsättningsgrad är ett finansiellt nyckeltal som används för att beskriva den finansiella risken i form av räntekänslighet. Skuldsättningsgraden är förhållandet mellan skulder och eget kapital.

Skuldsättningsgraden i kommunkoncernen förväntas vid årsskiftet uppgå till 245 procent, vilket är ökning med 13 procentenheter sedan årsskiftet. Anledningen till den ökade skuldsättningsgraden är att skulderna ökar i snabbare takt än det egna kapitalet, vilket beror på att investeringarna i kommunkoncernen till stor del lånefinansieras. Nyckeltalet visar kommunkoncernens känslighet för högre räntenivåer.

Skuldsättningsgrad Uppsala kommunkoncern

Finansieringsrisk och säkringsinstrument

Finanspolicyn med de finansiella riktlinjerna reglerar hur den finansiella verksamheten ska bedrivas i Uppsala kommunkoncern. Dokumenten styr hur finansverksamheten och de finansiella riskerna ska hanteras.

Refinansieringsrisken ska begränsas genom att dels över åren ha en spridd förfallostruktur, dels begränsa andelen låneförfall inom ett år till maximalt 40 procent. Den genomsnittliga kapitalbindningstiden för kommunkoncernen ska vara minst två år. Per 31 augusti 2018 förfaller 30 procent av kommunkoncernens externa skulder inom ett år. Den genomsnittliga kapitalbindningstiden är 2,4 år, som är oförändrat jämfört med inledningen av året.

Likviditetsreserven i kommunen är avsedd för hela kommunkoncernen och ska säkerställa upplåning när annan finansiering inte är möjlig. Den finansiella beredskapen på kort sikt säkerställs genom likvida medel, checkräkningskrediter, möjlighet till kortfristiga lån genom certifikatsprogrammet och genom avtalade kreditlöften. De likvida medlen har under året minskat till förmån för amortering av externa lån.

Uppsala kommun och Uppsalahem AB använder derivat, ränteswappar, för att räntesäkra delar av låneskulden. En ränteswap används för att hantera räntebindningstiden i skuldportföljen genom att byta en rörlig ränta mot en fast ränta. Per 31 augusti 2018 uppgick kommunkoncernens ingångna swapavtal till 5 570 miljoner kronor, fördelat på Uppsala kommun 1 520 miljoner kronor och Uppsalahem AB 4 050 miljoner. Uppsalahems högre derivatutnyttjande beror på att bolaget inte tagit upp fasträntelån utan lånat upp med rörlig ränta för att sedan räntesäkra genom swappar. Uppsala kommun har tagit upp fasträntelån och därför använt swappar i mindre utsträckning för att räntesäkra låneskulden.

Den genomsnittliga räntebindningen i skuldportföljen ska vara mellan 1,5 och 4 år. Kommunkoncernens räntebindning uppgår till 2,60 år jämfört med 2,51 år vid inledningen av året.

Utveckling av pensionsåtagandet

Åtagandet för pensionsutbetalningar intjänade före 1998 redovisas enbart som en ansvarsförbindelse, vilket innebär att kostnaden tas först när utbetalning görs. Årets utbetalning på denna historiska pensionsskuld beräknas till 213 (206) miljoner kronor, motsvarande 1,8 procent av intäkter från skatter och kommunalekonomisk utjämning.

PENSIONSÅTAGANDE			Prognos
Belopp i miljoner kronor	2016	2017	2018
Avsättningar för pensioner	897	959	1 032
Upplupen pensionskostnad, individuell del	251	265	283
Pensionsförpliktelse som ansvarsförbindelse	4 082	3 993	3 895
Totalt pensionsåtagande	5 230	5 218	5 210
Placerade pensionsmedel, anskaffningsvärde	385	604	687
Placerade pensionsmedel, marknadsvärde	420	713	749
Öronmärkt eget kapital, pensionskostnad	255	255	255

Storleken på ansvarsförbindelsen nådde sin kulmen 2013 och har sedan dess minskat varje år eftersom amorteringen på skulden är större än ränteuppräknings. Utbetalningarna däremot förväntas fortsätta öka fram till 2026. För helåret 2017 beräknas de samlade pensionskostnaderna uppgå till 633 (571) miljoner kronor. Kostnadsökningen beror främst på att kommunens lönekostnad ökar med drygt 8 procent. Den avgiftsbestämda ålderspensionen följer i stort sett löneökningen, men den förmånsbestämda pensionen ökar med 38 procent beroende på stora tröskeeffekter. Vid löner över 7,5 inkomstbasbelopp ökar pensionskostnaden från 4,5 procent av lönen till 30 procent av lönen, och eftersom pensionsförmånen beräknas på den anställdes lön under hela yrkeskarriären inom kommun eller landsting, blir det dessutom en stor retroaktiv engångseffekt på pensionskostnaden. En reform som lär lyfta innebär alltså att pensionskostnaden ökar betydligt mer än vad själva lönekostnaden ökar.

Vid utgången av 2018 beräknas det totala pensionsåtagandet till 5 210 miljoner kronor.

Utmaningar

Den demografiska utmaningen

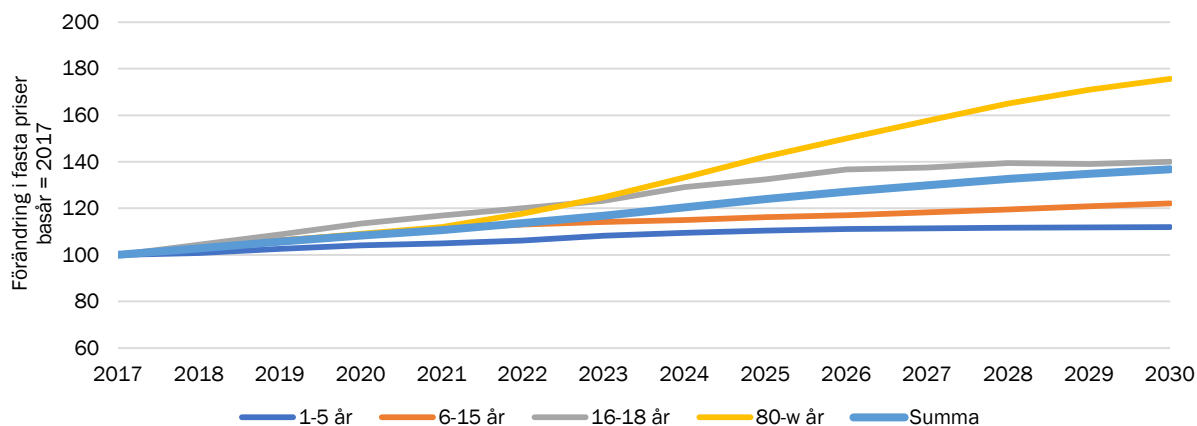
Enligt Uppsalas egen befolkningsprognos från maj 2018 kommer antalet invånare i Uppsala att bli 224 400 personer vid utgången av 2018, vilket är 4 500 personer fler än vid inledningen av året. Vid utgången av september var antalet folkbokförda i Uppsala kommun i linje med prognosen.

De kommande fem åren ökar Uppsalas befolkning i snabbare takt än rikets, 1,5 procent jämfört med rikets 1,0 procent i årligt genomsnitt. Samtidigt förändras den demografiska sammansättningen av befolkningen då antalet barn och ungdomar i skolålder och personer 65 år och äldre ökar i snabbare takt än befolkningen i förvärvsarbetsålder. Mellan 2012 och 2017 ökade den demografiska försörjningskvoten med 4,0 procentenheter, vilket innebär att den förvärvsarbetsålders befolkningen försörjer en större andel av befolkningen.

Barn och ungdomar i skolålder och personer över 65 år gör större anspråk på resurser för de obligatoriska verksamheterna förskoleverksamhet, skola och äldreomsorg. En demografisk framskrivning av behoven visar att de samlade kostnaderna i fasta priser för förskola, skola och äldreomsorg kommer att öka årligen med 2,6 procent fram till 2022. De största kostnadsökningarna kommer att ske inom gymnasieskola och äldreomsorg med 3,7 respektive

3,3 procent. Den stora ökningen i befolkningen 80 år och äldre inträder dock något senare. År 2022–2027 beräknas kostnaderna för äldreomsorgen att öka med 6,0 procent årligen.

Demografisk framskrivning av kostnader

Den ökade befolkningen medför behov av investeringar inte bara i nya förskolor, skolor, äldreboende och idrottsanläggningar utan även i övrig infrastruktur som vatten och avlopp samt gator och parker. De ökande investeringarna innebär ytterligare tryck på kostnaderna vilket gör tjänsterna ännu dyrare. Dessutom kännetecknas de senaste årens stora flyktigmottagning av ett stort antal ensamkommande ungdomar. Om etablering av dessa ungdomar inte åstadkoms kan konsekvensen bli ett ökat behov av sociala insatser.

Under perioden 2019 till 2021 beräknas det reala skatteunderlagets tillväxt att öka med 0,6 procent vilket är en halvering jämfört med 2018. Det är en lägre ökning än förändringen i de demografiska behoven. Detta innebär att de ökande behoven kommer att behöva finansieras på annat sätt än enbart med skatteintäkter. Kostnaderna för den förändrande befolkningssammansättningen kan eventuellt kompenseras till viss del i kostnadsutjämnningen om utvecklingen skiljer sig från rikets. För att klara det starka demografiska trycket framöver behövs därför effektiviseringar och prioriteringar.

De senaste åren har Uppsala kommun genomfört effektiviseringsåtgärder och lyckats bromsa nettokostnadsutvecklingen successivt i de verksamheter där kostnaden har varit högre än de strukturella behoven berättigat. Idag befinner sig Uppsala kommun i ett mer fördelaktigt kostnadsläge. Utanförskapet förblir dock den stora utmaningen. En mindre lyckad etablering på arbetsmarknaden, ökande kostnader för ekonomiskt bistånd samt ökande social oro kan ta i anspråk allt större resurser och därmed försämra förutsättningarna att möta det demografiska trycket.

Prognossäkerhet

Utvecklingen i Uppsala kommuns ekonomi påverkas av många faktorer i såväl den egna verksamheten som samhällsekonomin. Exempelvis påverkas kommunens ekonomi av utebliven anpassning av verksamheter till följd av förändrade behov till följd av förändrad demografi, nya löneavtal eller konjunktursvängningar i ekonomin.

På kort sikt påverkas kostnaderna oförutsedda händelser exempelvis behovsförändring inom ekonomiskt bistånd, hemtjänsten och LSS. Väderförhållandena kan också påverka

kostnaderna framförallt vad gäller uppvärmning och vinterväghållning. De senaste åren har statsbidrag från Migrationsverket varit svåra att förutse, både i storlek och gällande tidpunkt.

De intäkter som nämnderna sökt hos Migrationsverket för kostnader för ensamkommande barn och asylsökande utgör därför en osäkerhet i denna prognos. I prognosen gjordes därför en försiktig bedömning av dessa intäkter. I prognosen togs inte med heller några intäkter från byggbonus. Den sammanlagda bedömningen av osäkerheterna i prognosen är därför att årets resultat kan bli högre än prognosen.

Kommunens verksamheter

Verksamhet i förvaltningsform – nämnder

Översikt över kommunens nämnder

För perioden januari till augusti 2018 redovisar nämnderna exklusive finansförvaltningen ett samlat resultat för kommunen om 288 miljoner kronor, vilket är 102 miljoner kronor högre än budgeterat för perioden. Periodens resultat är 140 miljoner kronor högre än motsvarande period 2017. Årsprognosen som lämnats per augusti är 33 miljoner kronor lägre än budgeterat årsresultat, men 14 bättre än prognosen lämnad i mars.

Negativ nettokostnadsavvikelse mot budget per augusti samt prognostiserade högre nettokostnader i årsprognosen finns inom omsorgsnämnden, äldre- och byggnadsnämnden, räddningsnämnden samt stadsbyggnadsförvaltningen inom kommunstyrelsen. Övriga nämnder visar en positiv nettokostnadsavvikelse per augusti samt prognostiserade lägre nettokostnader i årsprognosen.

Kommunstyrelsens underskott återfinns inom stadsbyggnadsförvaltningen, främst inom fastighetsverksamheten. Effektiviseringskraven från föregående år får inte full effekt under året samt anpassning av Studenternas till allsvenskt spel och avsaknad av finansiering i nuvarande avtalskonstruktioner för fastigheter. Underskottet för omsorgsnämnden beror dels på en särskild avgift från Inspektionen för vård och omsorg (IVO), dels ökande behov inom verksamhet enligt lagen om service till vissa funktionshindrade (LSS). Nämnden står inför stora utmaningar gällande främst LSS gruppboende för vuxna. Inom äldre- och byggnadsnämndens verksamhet beror underskottet på försenad överlåtelse av lokal för korttidsvård, samt volymökningar inom hemtjänsten. Lägre bygglövsintäkter som följd av inbromsning i bostadsbygget är huvudförklaring för plan- och byggnadsnämndens underskott.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har i bokslut per augusti lägre nettokostnader på 48,7 miljoner kronor i jämförelse med kommunfullmäktiges budget. Helårsprognosen visar 49,9 miljoner kronor högre nettokostnader.

Av kommunstyrelsens nettokostnader per augusti har kommunledning 53,1 miljoner kronor lägre nettokostnader och stadsbyggnad 4,4 miljoner kronor högre nettokostnader. Av kommunstyrelsens helårsprognos visar kommunledning 7,5 miljoner kronor lägre nettokostnader och stadsbyggnad visar 57,4 miljoner kronor högre nettokostnader.

De lägre nettokostnaderna på 53,1 miljoner kronor som kommunledning har i bokslut per augusti i jämförelse med budget förklaras bland annat av lägre kostnader på 10,0 miljoner kronor avseende förfogandemedel, flera beslut är dock fattade som genererar kostnader under senare delen av året. Ytterligare 7,5 miljoner kronor av de lägre nettokostnaderna avser främjande åtgärder inom näringsliv och besöksnäring samt hållbarhet. För stabsverksamheten understiger nettokostnaderna budget i perioden med 14,4 miljoner kronor, vilket till stor del förklaras av senarelagda projekt och vakanser. Av de 53,1 miljoner kronor i lägre nettokostnader jämfört med budget består 17,9 miljoner kronor av att kommunstyrelsen har fördelat budget utifrån hur kostnaderna och intäkter beräknas uppstå under året och att kommunfullmäktiges kommunbidrag är jämnt fördelat över året.

KOMMUNSTYRELSEN	Nettokostnad		Avvikelse från KF-budget		
	KF-budget	Helårsprognos	Helårsprognos	Periodens utfall	Periodens utfall
Belopp i miljoner kronor	2018	201808	201808	201801-201808	201701-201708
Nämnden totalt	379,9	429,7	-49,9	48,7	38,7
Politisk verksamhet (1)	63,5	63,4	0,2	4,8	5,9
Infrastruktur, skydd m.m (2)	168,2	185,2	-17,0	28,5	10,0
Kultur, övrigt (31)	7,0	7,5	-0,5	-0,3	-1,0
Fritid, övrigt (32)	1,2	8,5	-7,4	-7,7	0,7
Vård och omsorg (5)	4,3	3,0	1,3	1,3	5,0
Affärsverksamhet (7)	18,1	1,3	16,8	26,4	14,9
Kommunledning och gemensam verksamhet (8)	117,6	158,5	-40,9	-2,1	3,7
Övriga verksamheter	0,0	2,4	-2,4	-2,2	-0,5
	KF-budget	Helårsprognos		Periodens utfall	Periodens utfall
	2018	201808		201801-201808	201701-201708
Nettoinvesteringar	285,4	181,3		94,3	348,4

Prognos för kommunledning per augusti visar 7,5 miljoner kronor i lägre nettokostnader än budgeterat för året. IT-verksamheten prognostiseras dock fortfarande ha högre nettokostnader än budget på 8,6 miljoner kronor, vilket förklaras som i mars av högre konsultkostnader i prioriterade IT-projekt, advokatkostnader och kommungemensamma kostnader. Därtill har överprövningar av tele- och datakommunikationsavtal inneburit högre kostnader. I jämförelse med tidigare prognos förväntas lägre nettokostnader för centralt ägd utrustning, inköp och licenser, samt kapitalkostnader på grund av senarelagda investeringar. En översyn av IT-verksamhetens ekonomi och styrning pågår och förväntas medföra löpande förbättringar. Ett gemensamt arbete inom samtliga staber har pågått för att inom stabsverksamheten prognostisera ekonomi i balans.

Stadsbyggnad har i bokslut per augusti nettokostnader som är 4,4 miljoner kronor högre än budget. I utfallet ingår nettointäkter från försäljning av mark för exploatering (31 miljoner kronor) samt reavinster från försäljning av bostadsrätter (4 miljoner kronor). När dessa jämförelsestörande poster exkluderas, uppgår nettokostnadsavvikelsen mot budget till 39,4 miljoner kronor. Avvikelsen återfinns inom fastighetsverksamheten. Helårsprognos per augusti visar 57,4 miljoner kronor högre nettokostnader än budgeterat för året. Även i prognosen är det fastighetsverksamheten som står för merparten av avvikelsen; fastighet -51,3 miljoner, exploatering inklusive Ulleråker -3,2 miljoner kronor, strategisk planering -2,8 miljoner kronor.

De stora avvikelserna i utfall per augusti och helårsprognos, återfinns inom fastighetsverksamheten. De åtgärder som vidtagits för att uppnå effektiviseringskraven från föregående år, får inte full effekt under året vilket motsvarar en avvikelse på omkring 10 miljoner kronor i utfallet och 15 miljoner kronor i prognosen. I utfallet per augusti ingår även kostnader för anpassning av Studenternas till allsvenskt spel (8,4 miljoner kronor i utfall och prognos). Utöver detta belastas utfallet per augusti med avvikelser på drygt 20 miljoner kronor för tomhyror, akuta underhållsåtgärder och arbete med projekt i tidiga skeden som ej kan belasta investeringsbudgeten. För dessa kostnader saknas finansiering i nuvarande

avtalskonstruktioner och principer. Detta innebär att fastighetsverksamheten är underfinansierad medan nyttjande förvaltning belastas med alltför låga fastighetskostnader till följd av att serviceavtal och andra överenskommelser upphört i och med att teknik och service avvecklades. På helår beräknas denna underfinansiering i fastighetsverksamheten uppgå till cirka 35 miljoner kronor.

Arbete pågår med genomgång av samtliga fastighetsavtal vilket dels kan innebära ytterligare intäkter till fastighetsverksamheten, dels ge kvalitetssäkrat underlag för en ny finansieringsmodell för den löpande verksamheten inför kommande år. Diskussion och förhandling har även initierats för att klargöra ansvar för tomhyror, främst bostäder, vilket skulle kunna få viss positiv effekt redan under innevarande år. Vidare pågår en omorganisation då projektenheten upphör, vilket innebär en successiv minskning av personalstyrkan.

Inom exploateringsverksamheten redovisas resultatet från projektavslut och årets markförsäljningar, sedan 2017 enligt nya principer vilket innebär en osäker resultateffekt för 2018. Under året har hittills 12 äldre exploateringsprojekt avslutats utan någon stor resultatpåverkan och markförsäljning har skett bland annat i Östra Fyrislund, Norby och Rosendal. Utfallet per augusti uppgår till netto 31 miljoner kronor. Vissa driftkostnader som tidigare belastat projekten, redovisas nu som driftkostnader med finansiering från markförsäljningen; för helåret omkring 6 miljoner kronor främst kostnader för marknadsföring och andra löpande projektkostnader. I övrigt ingår inga resultateffekter av markförsäljning och projektavslut i prognosen, då den samlade effekten än så länge inte går att bedöma.

Av årets investeringsbudget på totalt 285,4 miljoner kronor, beräknas 181,3 miljoner kronor att nyttjas. Beslut har fattats under året om investering i solenergi och att överföra den outnyttjade investeringsramen från vindkraft. Inom fastighetsverksamheten beräknas investeringarna uppgå till omkring 90 miljoner kronor. Därutöver prognostiseras investeringar som finansieras inom exploateringsverksamheten, där anläggningsarbeten pågår inom många projekt, med största volymer inom Rosendal.

Valnämnden

Valnämndens nettokostnader per augusti är 1,8 miljoner kronor lägre än vad kommunfullmäktige budgeterat. De lägre nettokostnaderna förklaras bland annat av ändrade behov som inte föranlett kostnader samt lägre administrativa kostnader än vad som budgeterats i perioden.

VALNÄMNDEN	Nettokostnad		Avvikelse från KF-budget		
	KF-budget	Helårsprognos	Helårsprognos	Periodens utfall	Periodens utfall
Belopp i miljoner kronor	2018	201808	201808	201801-201808	201701-201708
Nämnden totalt	5,2	4,3	0,9	1,8	0,0
Politisk verksamhet (1)	5,2	4,3	0,9	1,8	0,0
Övriga verksamheter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

I bedömning per augusti uppgår nettokostnaderna till 4,3 miljoner kronor vilket är 0,9 miljoner kronor lägre än budgeterat för året. Det förklaras av att statsbidrag för förtidsröstning är högre än vad som budgeterats.

Gatu- och samhällsmiljönämnden

Gatu- och samhällsmiljönämnden redovisar en positiv avvikelse med 0,1 miljoner kronor för perioden januari-augusti 2018 jämfört med kommunfullmäktiges budget.

Prognosen visar en positiv avvikelse på 1,2 miljoner kronor jämfört med budget. Föregående år, visade nämnden större positiv avvikelse mot kommunfullmäktiges budget, vilket berodde på utrangering av anläggningar med minskade kapitalkostnader som följd. Utfall per augusti och helårsprognos 2018 påverkas positivt av ianspråktagande av medel som tidigare avsatts för garantiarbeten, omkring 5 miljoner kronor.

GATU- OCH SAMHÄLLSMILJÖ- NÄMNDEN	Nettokostnad		Avvikelse från KF-budget		
	KF-budget	Helårsprognos	Helårsprognos	Periodens utfall	Periodens utfall
Belopp i miljoner kronor	2018	201808	201808	201801-201808	201701-201708
Nämnden totalt	456,0	454,7	1,2	0,1	17,7
Politisk verksamhet (1)	1,3	1,4	-0,1	-0,2	0,0
Infrastruktur, skydd m.m (2)	321,2	374,0	-52,8	-36,1	18,4
Vinterväghållning (241)	74,8	24,7	50,1	32,8	0,0
Färdtjänst/Riksfärdtjänst (56)	58,2	53,2	5,0	4,2	2,8
Affärsverksamhet (7)	0,4	1,4	-1,0	-0,5	-1,5
Övriga verksamheter	0,0	0,0	0,0	0,0	-2,0

	KF-budget	Helårsprognos	Periodens utfall	Periodens utfall
	2018	201808	201801-201808	201701-201708
Nettoinvesteringar	479,5	320,6	151,9	59,5

Efter en besvärlig vinter och den tidiga och långvariga sommarperioden, ökar kostnaderna för drift och underhållskostnader gällande beläggningsarbeten, renhållning och park. Exempelvis har nämnden bekostat åtgärder i samband med bränder och översvämning med 1,2 miljoner kronor. För att nå prognostiserad nettokostnad 454,7 miljoner kronor minskar nämnden därför ambitionerna gällande löpande drift- och underhållsåtgärder under hösten, utifrån bedömning för minimal säkerhetspåverkan samt vakanshåller en enhetschefstjänst och visar återhållsamhet vid tillsättning av övriga vakanta tjänster.

Kostnaderna för vinterväghållningen för perioden januari till augusti uppgår till 62 miljoner kronor (70,3 miljoner kronor föregående år) vilket är 3,8 miljoner kronor högre än nämndens periodiserade budget. För hela året beräknas kostnaderna uppgå till 95,5 miljoner kronor, vilket är i nivå med nämndens budget och föregående år. Från hösten får en ny upphandling av vinterväghållningen genomslag, vilket förväntas minska de fasta kostnaderna medan de rörliga kostnaderna kommer att utgöra en högre andel av de totala kostnaderna.

Inom färdtjänst och riksfärdtjänst är såväl transport- som medarbetarkostnaderna lägre än budgeterat; 4 miljoner kronor lägre i utfall per augusti och 5 miljoner kronor lägre i prognosen.

Nämndens investeringsram uppgår till 480 miljoner kronor inklusive 117 miljoner för pågående projekt som överförts från föregående år. Nettoinvesteringarna beräknas uppgå till 321 miljoner kronor för 2018, vilket innebär att omkring 160 miljoner kronor kommer att föras till kommande år. Anledning till förskjutning av projekten är till exempel överklaganden av upphandling eller fördröjning i tillståndsgivning, synkronisering med andra projekt eller aktörer samt prioritering av genomförande av utbyggnadsprojekt inom exploatering.

Bland årets projekt märks exempelvis de inledande arbetena kring Tullgarnsbron, uppförande av Vindbron med invigning i september, ombyggnation av Forumtorget, pågående uppförande av cykelgarage vid Resecentrum.

Plan- och byggnadsnämnden

Plan- och byggnadsnämndens resultat i periodbokslutet per augusti visar ett underskott mot kommunfullmäktiges budget på 7,0 miljoner kronor jämfört med ett överskott på 17,7 miljoner kronor för samma period föregående år. Det är främst intäkterna i bygglovsverksamheten som minskat kraftigt jämfört med föregående år vilket kompenseras något av att utbetalningarna av bostadsanpassningsbidrag är betydligt lägre än budgeterat. Bedömningen i helårsprognosen per augusti visar ett underskott på 5,3 miljoner kronor för helåret.

PLAN- OCH BYGGNADSNÄMNDEN	Nettokostnad		Avvikelse från KF-budget		
	KF-budget	Helårsprognos	Helårsprognos	Periodens utfall	Periodens utfall
Belopp i miljoner kronor	2018	201808	201808	201801-201808	201701-201708
Nämnden totalt	73,4	78,7	-5,3	-7,0	17,7
Politisk verksamhet (1)	1,6	2,1	-0,5	-0,6	0,2
Infrastruktur, skydd m.m (2)	35,3	49,0	-13,6	-13,8	11,9
Ordinärt boende, äldre (521)	22,2	17,7	4,5	3,6	2,6
Ordinärt boende, personer med funktionsnedsättning (541)	14,2	9,9	4,3	3,9	3,0
Övriga verksamheter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

	KF-budget	Helårsprognos	Periodens utfall	Periodens utfall
	2018	201808	201801-201808	201701-201708
Nettoinvesteringar	2,0	0,1	0,0	0,0

För helåret beräknas nämndens totala intäkter minska med 26,1 miljoner kronor jämfört med budget. Bygglovsverksamheten står för 19,9 miljoner kronor, motsvarande en tredjedel av budget, vilket beror på en kraftig inbromsning av bygglov för bostäder. Per augusti är antalet inkomna bygglovsärenden något fler än föregående år men antalet beviljade bostäder har mer än halverats jämfört med föregående år. Resterande intäktsavvikelse avser detaljplaneverksamheten. Per augusti har flera pågående ärenden ännu inte kommit fram till beslut. Intäkterna beräknas öka något under resterande del av året men i helårsprognosen per augusti har förväntningarna ändå justerats ned med 6,0 miljoner kronor jämfört med budget på grund av lägre bemanning och därmed färre beslut samt viss förskjutning i tidplaner.

Ett åtgärdsprogram har arbetats fram för att förbättra det ekonomiska utfallet. Det innehåller minskade köp av konsulter och vakanshållning av tjänster när medarbetare slutar. Dessa åtgärder samt lägre kostnader för bostadsanpassningsbidrag ger en helårsprognos per augusti med minskade kostnader på 20,8 miljoner kronor.

Utbetalningarna av bostadsanpassningsbidrag är omkring 7,6 miljoner kronor lägre än budget i perioden januari till augusti. Bostadsanpassningsbidrag för 16,4 miljoner kronor är beviljade under denna period medan endast 11,5 miljoner kronor är utbetalade. Antalet ansökningar är drygt tio procent lägre än föregående år, men eftersläpning med utbetalningar samt osäkerhet om kommande ansökningar och storlek på ansökningar innebär en försiktighet i prognosen. Bedömningen i helårsprognosen per augusti är att utbetalda bidrag kommer att bli ungefär 8,5 miljoner kronor lägre än budgeterade 31 miljoner kronor.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

För perioden januari till augusti är nämndens nettokostnader 2,4 miljoner kronor lägre än budget. Prognosen för helåret pekar på ett överskott om 0,3 miljoner kronor.

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN	Nettokostnad		Avvikelse från KF-budget		
	KF-budget	Helårsprognos	Helårsprognos	Periodens utfall	Periodens utfall
Belopp i miljoner kronor	2018	201808	201808	201801-201808	201701-201708
Nämnden totalt	23,0	22,7	0,3	2,4	0,2
Politisk verksamhet (1)	1,2	1,3	-0,2	0,0	0,3
Infrastruktur, skydd m.m (2)	21,8	21,3	0,5	2,5	-0,1
Fritid, övrigt (32)	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Övriga verksamheter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

	KF-budget	Helårsprognos	Periodens utfall	Periodens utfall
	2018	201808	201801-201808	201701-201708
Nettoinvesteringar	0,5	0,0	0,0	0,0

Merparten av överskottet i perioden beror på att vakanser inte kunnat återbesättas enligt tidplan. Även om vakanser tillsatts inför hösten, kommer den lägre bemanningen innebära att intäkterna blir lägre än budgeterat inom lantmäteriet. Inom lantmäteri är antalet inkomna ärenden något färre jämfört med föregående år, men sett över längre tid är nedgången inom den normala cykliska variationen för området. All årlig tillsyn är utförd enligt plan och uppstart av lantbrukstillsynen har skett, dock skall det beaktas att lantbrukstillsynen kommer att vara mindre omfattande än tidigare beräknat då den inventering som gjorts under våren 2018 av tillsynsobjekt inom området visar att det är ett mindre antal objekt som kommer att omfattas av tillsyn.

Avgiftsfinansieringen inom verksamheterna miljö, hälsa, livs och tillstånd, uppgår till 68,8 procent i perioden, vilket är inom ramen för nämndens finansieringsmodell. Ansökningar om tillstånd är svårt att budgetera då inströmningen av ärenden inte kan förutses fullt ut.

Räddningsnämnden

Nämnden redovisar en negativ avvikelse med 0,2 miljoner kronor för perioden januari-augusti 2018 jämfört med kommunfullmäktiges budget. Helårsprognosen visar en negativ avvikelse på 2,4 miljoner kronor jämfört med budget. Resultatet för perioden är 1,8 miljoner kronor sämre än föregående år. Orsakerna är den extremt varma och torra sommaren med flertal skogsbränder som följd och ett ökat PO-pålägg. PO-pålägget ökar med cirka 5 procent till 44,09 procent på grund av den särskilda ålderspensionen för räddningspersonal. Helårsprognosens avvikelse mot budget beror också på den extremt varma och torra sommaren och ett ökat PO-pålägg.

RÄDDNINGS- OCH BEREDSKAPS- NÄMNDEN	Nettokostnad		Avvikelse från KF-budget		
	KF-budget	Helårsprognos	Helårsprognos	Periodens utfall	Periodens utfall
Belopp i miljoner kronor	2018	201808	201808	201801-201808	201701-201708
Nämnden totalt	150,5	156,0	-2,4	-0,2	1,6
Politisk verksamhet (1)	1,2	1,1	0,0	0,0	0,2
Infrastruktur, skydd m.m (2)	149,4	154,9	-2,4	-0,2	1,4
Övriga verksamheter	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1
	KF-budget	Helårsprognos		Periodens utfall	Periodens utfall
	2018	201808		201801-201808	201701-201708
Nettoinvesteringar	15,9	15,0		4,8	10,2

Sannolikheten att det blir en lika extremt varm och torr sommar de närmsta åren bedöms som låg. Därmed bedöms en ekonomi i balans uppnås 2019 med en godtagbar nivå på verksamheten. För 2020 till 2023 ska ett nytt Handlingsprogram för förbyggande verksamhet och räddningstjänst enligt Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor antas av kommunfullmäktige. Handlingsprogrammet dimensionerar verksamheten och därmed till stor del även nettokostnaden för verksamheten.

Resultatriskerna består främst av oklarheter om lokalhyreskostnaderna för brandstationerna i Uppsala kommun.

Namngivningsnämnden

Nettokostnaderna för namngivningsnämnden visar inga avvikelser mot budget i utfall eller prognos. Nämndens verksamhet löper enligt plan och nämnden har tagit beslut om två gång- och cykelvägar samt fastställt 35 namn.

NAMNGIVNINGSNÄMNDEN	Nettokostnad		Avvikelse från KF-budget		
	KF-budget	Helårsprognos	Helårsprognos	Periodens utfall	Periodens utfall
Belopp i miljoner kronor	2018	201808	201808	201801-201808	201701-201708
Nämnden totalt	1,6	1,6	0,0	0,0	0,4
Politisk verksamhet (1)	0,4	0,8	-0,4	-0,3	-0,3
Infrastruktur, skydd m.m (2)	1,1	0,7	0,4	0,3	0,7
Övriga verksamheter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden har ett samlat ansvar för all pedagogisk verksamhet från förskola till och med gymnasieskola, 0–19 år. Nedan redovisas verksamheten utifrån de uppdrag som nämnden har. *Hemkommun* innebär nämndens grundläggande myndighetsansvar och ekonomiska ansvar för att alla barn och ungdomar boende i kommunen har tillgång till förskola och skola. *Huvudman* innebär nämndens hela kvalitetsansvar och ekonomiska ansvar för kommunala förskolor och skolor.

UTBILDNINGSNÄMNDEN	Nettokostnad		Avvikelse från KF-budget		
	KF-budget	Helårsprognos	Helårsprognos	Periodens utfall	Periodens utfall
Belopp i miljoner kronor	2018	201808	201808	201801-201808	201701-201708
Nämnden totalt	4 913,4	4 891,3	22,1	205,6	223,2
Politisk verksamhet (1)	3,0	3,0	0,0	0,2	0,5
Förskoleverksamhet (41)	1 472,0	1 478,3	-6,3	24,9	34,7
Förskoleklass, Grundskola och skolbarnsomsorg (431, 432, 42)	2 492,1	2 474,8	17,3	118,2	130,6
Grundskola (433)	95,9	102,5	-6,6	4,4	5,3
Gymnasieskola (434)	795,8	781,2	14,6	50,9	47,8
Gymnasiesärskola (435)	54,5	51,7	2,8	6,7	3,5
Övriga verksamheter	0,0	-0,2	0,2	0,2	0,6
	KF-budget	Helårsprognos		Periodens utfall	Periodens utfall
	2018	201808		201801-201808	201701-201708
Nettoinvesteringar	93,6	60,0		30,6	13,9

Tabellen ovan visar resultatet per verksamhetsområde för utbildningsnämnden, både hemkommunen och den egna huvudmannen.

Nämnden redovisar per augusti ett överskott på 205,6 miljoner kronor, vilket är 54,7 miljoner kronor större än budget. Skolskjutskostnaderna är lägre i och med en ny överenskommelse med Upplands Lokaltrafik som gjordes i början av året. Ersättning till förskolor och skolor för nyanlända och för elever med extraordinärt behov av stöd är lägre för perioden än budgeterat. Föräldraavgifterna inom förskola och fritidshem är högre än förväntat beroende på att en större andel av vårdnadshavare betalar maxtaxan.

Nämnden prognostiserar för helår ett överskott om 22,1 miljoner kronor för 2018, vilket är ett större överskott jämfört med prognosen per mars. Statsbidrag från Skolverket förväntas bli högre, då statsbidrag tillkommit som inte var kända vid tid för budget eller prognos per mars. Periodens lägre kostnad för skolskjuts och de högre intäkterna för föräldraavgifter påverkar även prognosen.

Antalet barn och elever fortsätter att öka. Jämfört med föregående år prognostiseras antalet öka med 1 380 barn och elever. Den största ökningen är inom grundskola. Under 2018 har utbildningsförvaltningens mottagning för nyanlända tagit emot 814 nya barn och elever, vilket innebär i snitt 22 barn och elever per vecka.

Inför höstterminen 2018 öppnades tre nya fastigheter med grundskola och förskola; Tiundaskolan, Lindbackens skola och Jumkils skola. De tre fastigheterna ger cirka 1 400 nya

skolplatser och 300 nya förskoleplatser. Därutöver öppnar ytterligare tre nya förskolor under hösten 2018.

Det finns tre större osäkerhetsfaktorer. Elevtalsutveckling är osäker eftersom inflyttningen till Uppsala fortsätter att ligga på en hög nivå och det är dessutom osäkert hur många som lämnar kommunen under året. Ersättningen från Migrationsverket har en eftersläpning. Kommunen har inte fått beslut för det statsbidrag som återsökts för de senaste 12 månaderna. Nya skolor och förskolor öppnar, och några modulförskolor stängs under året. Viss osäkerhet finns kring slutliga hyror för de nya fastigheterna samt start- och avslutskostnader.

Arbetsmarknadsnämnden

För perioden januari till augusti redovisar nämnden lägre nettokostnader med 27,0 miljoner kronor än beslutad ram och för helåret prognostiserar nämnden ett överskott med 5,0 miljoner kronor med en osäkerhet om 7,0 miljoner kronor, från en försämring med 2,0 miljoner kronor och resultatförbättring på 5,0 miljoner kronor.

ARBETSMARKNADSNÄMNDEN	Nettokostnad		Avvikelse från KF-budget		
	KF-budget	Helårsprognos	Helårsprognos	Periodens utfall	Periodens utfall
Belopp i miljoner kronor	2018	201808	201808	201801-201808	201701-201708
Nämnden totalt	697,1	692,1	5,0	27,0	12,4
Politisk verksamhet (1)	1,8	1,8	0,0	0,0	0,4
Infrastruktur, skydd m.m (2)	6,0	6,4	-0,4	-0,1	0,8
Kultur, övrigt (31)	1,9	1,9	0,0	-0,1	-0,2
Grundläggande vuxenutbildning (441)	18,1	23,9	-5,8	-3,2	-0,2
Gymnasial vuxenutbildning och påbyggnadsutbildning (442)	68,3	66,4	1,9	6,0	19,2
Svenska för invandrare (460)	77,8	65,3	12,5	8,7	-4,4
Ekonomiskt bistånd (574)	340,3	351,3	-11,0	-3,9	-2,6
Flyktmottagande (61)	53,5	52,5	1,0	8,0	-2,7
Arbetsmarknadsåtgärder (62)	129,4	123,0	6,4	10,4	6,4
Övriga verksamheter	0,0	-0,4	0,4	1,1	-4,3
	KF-budget	Helårsprognos		Periodens utfall	Periodens utfall
	2018	201808		201801-201808	201701-201708
Nettoinvesteringar	4,0	4,0		0,9	1,2

De prognostiserade nettokostnaderna inom ekonomiskt bistånd visar ett överskridande mot budget för 2018 uppgående till 11,0 miljoner kronor. Främsta orsaken är att antalet hushåll ökat under januari till augusti 2018 jämfört med samma period 2017. Förutom att antalet hushåll är högre påverkar också höjning av riksnormen och de naturligt ökade omkostnader hushållen har såsom exempelvis hyreshöjningar. Jämfört med prognosen i mars pekar dock prognosen per augusti på något lägre kostnader för ekonomiskt bistånd. Orsaken är att det avslutats fler hushåll de senaste månaderna än de som har kommit till.

Antal hushåll med långvarigt ekonomiskt bistånd ökade under 2017 men denna trend har avstannat under 2018. Avdelningen har arbetat riktat mot denna grupp och fortsätter att genomföra insatser för att arbeta med personer som hamnar i långvarigt bistånd.

Avdelningen uppmärksammar också att antal personer som är sjukskrivna med läkarintyg utan ersättning ökar och arbetar riktat med olika insatser för denna grupp. En förtroendeläkare anlitas i ett pilotprojekt under sommaren 2018. Uppdraget var bland annat att hjälpa verksamheten bedöma läkarintyg samt att vara behjälplig att bedöma möjliga arbetsmarknadsinsatser utifrån klientens sjukdomsbild. Insatsen har fallit väl ut och förtroendeläkaren fortsätter under hösten.

Arbetsmarknadsavdelningen inom förvaltningen arbetar sedan 2017 med att samla personer som kan vara aktuella för extratjänster. En del av dessa personer ingår i gruppen som uppbär försörjningsstöd. Varefter fler individer får en extratjänst som idag uppbär försörjningsstöd förväntas en effekt av detta på förvaltningens kostnader avseende bidrag till enskilda. Vissa hushåll blir också självförsörjande genom extratjänster.

Andelen nyanlända som lämnar etableringen för arbete eller studier utgör en grupp som har stor påverkan på kostnaderna på försörjningsstöd. De grupper som avslutar etableringen i höst är de som kom i samband med det stora flyktingmottagandet 2016. En av de åtgärder som motverkar kostnadsökningen och möjliggör inträde på arbetsmarknaden är kommunens satsning på extratjänster. Detta ställer stort krav på kommunens alla verksamheter att ta emot extratjänster.

De prognostiserade lägre nettokostnaderna på 9,0 miljoner kronor jämfört med beslutad ram inom vuxenutbildningen beror främst på en intern omfördelning av schablonintäkter från migrationsverket.

Arbetsmarknadsåtgärder visar lägre nettokostnader i prognosen med 6,4 miljoner kronor. Bland arbetsmarknadsanställningarna dominerar extratjänster kraftigt. De lägre kostnaderna inom området beror dels på att övriga arbetsmarknadsanställningar vid sidan om extratjänster varit färre än budgeterat, dels för att volymmålen för extratjänster nåtts något senare än budgeterat.

Extra statliga bidrag för feriearbeten, lägre personal och lokalkostnader bidrar även till överskottet.

Kulturnämnden

Kulturnämndens nettokostnader för perioden januari-augusti 2018 är 3,4 miljoner kronor lägre än budgeterat fördelat på systemledare 2,7 miljoner kronor och egen regi 0,7 miljoner kronor. Systemledarens avvikelse från budget förklaras i huvudsak med outnyttjat schablonbidrag och lägre kostnader för utveckling. Egen regin visar högre personalkostnader än budgeterat men lägre kostnader bland annat för betalning till Stim och för lokaler. Helårsprognosen för 2018 pekar mot ett överskott på 1,8 miljoner kronor i huvudsak på grund av outnyttjat stöd till bygdegårdar (1,3 miljoner kronor) och lägre aktivitet i Gränby kulturcentrum än planerat. Större avvikelser finns mellan kommunfullmäktiges budget och nämndens utfall på verksamhetskodsnivå. Dessa avvikelser förväntas bli korrigerade från och med budget 2019 där förslag finns om en omfördelning i linje med nämndens verksamhet.

KULTURNÄMNDEN	Nettokostnad		Avvikelse från KF-budget		
	KF-budget	Helårsprognos	Helårsprognos	Periodens utfall	Periodens utfall
Belopp i miljoner kronor	2018	201808	201808	201801-201808	201701-201708

Nämnden totalt	325,5	323,8	1,8	-11,8	16,1
Politisk verksamhet (1)	1,6	1,7	-0,1	-0,1	0,2
Infrastruktur, skydd m.m (2)	1,5	0,2	1,3	1,0	0,0
Bibliotek (313)	92,3	87,5	4,8	5,0	2,4
Musikskola/kulturskola (314)	40,4	40,6	-0,2	-1,5	5,4
Kultur, övrigt (31)	87,5	91,7	-4,3	-8,2	-0,4
Fritidsgårdar (323)	54,9	39,9	15,1	8,5	4,1
Fritid, övrigt (32)	24,9	31,8	-6,9	-9,4	3,1
Öppen fritidsverksamhet (424)	21,0	28,9	-7,9	-4,9	1,3
Grundskola (432)	1,5	1,5	0,0	0,0	0,0
Övriga verksamheter	0,0	0,0	0,0	-2,2	0,0

	KF-budget	Helårsprognos		Periodens utfall	Periodens utfall
	2018	201808		201801-201808	201701-201708

Nettoinvesteringar	57,1	41,1		11,4	6,0
---------------------------	-------------	-------------	--	-------------	------------

Kulturnämndens totala investeringsram uppgår till 57,1 miljoner kronor varav 39,7 miljoner kronor avser investering i offentlig konst och 2 miljoner kronor är avsatt för konstsamlingen på Uppsala konstmuseum. Per augusti har 11,3 miljoner kronor upparbetats vilket motsvarar 21 procent av ramen. Helårsprognosen för 2018 pekar mot att cirka 30 miljoner kronor kommer att användas inom offentlig konst (avslutade och pågående projekt), 2 miljoner kronor för nyinköp till konstsamlingen på Uppsala konstmuseum, samt knappt 9 miljoner kronor för övriga investeringar, vilket innebär att omkring 16 miljoner kronor av ramen inte kommer att användas.

Idrotts- och fritidsnämnden

Idrotts- och fritidsnämnden redovisar en nettokostnad som är 1,3 miljoner kronor lägre än kommunfullmäktiges budget för perioden.

IDROTTS- OCH FRITIDSNÄMNDEN	Nettokostnad		Avvikelse från KF-budget		
	KF-budget	Helårsprognos	Helårsprognos	Periodens utfall	Periodens utfall
Belopp i miljoner kronor	2018	201808	201808	201801-201808	201701-201708

Nämnden totalt	249,3	244,6	4,7	1,3	6,0
Politisk verksamhet (1)	1,0	1,2	-0,2	-0,1	0,0
Fritid, övrigt (32)	248,3	243,4	4,9	1,4	5,9
Övriga verksamheter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

	KF-budget	Helårsprognos		Periodens utfall	Periodens utfall
	2018	201808		201801-201808	201701-201708

Nettoinvesteringar	9,3	7,1		4,1	2,0
---------------------------	------------	------------	--	------------	------------

Prognosen visar en positiv avvikelse för helåret med 4,7 miljoner kronor. Utöver generell volym- och prisuppräknig fick nämnden resurstillskott bland annat för ökade hyreskostnader för anpassning av Studenternas bandybanor och Studenternas IP. Dessa hyreskostnader kommer inte falla ut under 2018, vilket förklarar den positiva avvikelsen i prognosen.

I perioden finns avvikelse på intäktssidan där markeringsavgifterna är lägre än budgeterat. Höstens bokningar visar dock att den sjunkande trenden vänt i och med att flera nya hallar och anläggningar tagits i drift. Under perioden är hyreskostnaderna lägre för vissa anläggningar som är under renovering eller projektering och den budget som reserverat för utbyte av gräset på Studenternas har inte behövt utnyttjas fullt ut. För att klara samordning och kontroll av projektet Studenternas har en extern konsult anlåtats. Ett nytt tillfälligt avtal har träffats med Fyrishov, vilket innebär en ökad uppdragsersättning. Driften av anläggningarna i egen regi går enligt plan och räknar med ett mindre positivt resultat.

Nämndens totala investeringsram uppgår till 9,2 miljoner kronor. Prognosen visar att investeringarna kommer att överskrida budgeten med 0,7 miljoner kronor. Det avser oförutsedda utgifter för obrukbara ljudanläggningar vid Österängens IP och Västra Stenhagens skola samt utrustning till Gottsundahallen efter brand. Vidare investerar nämnden bland annat i nya armaturer i Björklunge och Åkerlänna elljusspår, inventarier till nya friidrottsarenan, Storstretahallen, Tiunda idrottshall och utegym i Gåvsta samt i maskiner som gräsklippare, ismaskiner och snökanon.

Äldrenämnden

Nedan följer en sammanställning av delårsbokslutet per augusti och helårsprognosen för äldrenämnden.

ÄLDRENÄMNDEN	Nettokostnad		Avvikelse från KF-budget		
	KF-budget	Helårsprognos	Helårsprognos	Periodens utfall	Periodens utfall
Belopp i miljoner kronor	2018	201808	201808	201801-201808	201701-201708
Nämnden totalt	1 793,2	1 802,6	-9,4	5,3	-21,2
Politisk verksamhet (1)	1,4	1,5	-0,1	0,0	0,4
Öppen verksamhet, äldre (51)	58,7	65,7	-7,0	-3,9	-4,6
Ordinärt boende, äldre (521)	740,2	765,5	-25,3	-14,1	-30,5
Särskilt boende, äldre (522)	992,9	970,0	22,9	23,3	18,2
Övriga verksamheter	0,0	0,0	0,0	0,0	-4,7
	KF-budget	Helårsprognos		Periodens utfall	Periodens utfall
	2018	201808		201801-201808	201701-201708
Nettoinvesteringar	13,6	6,5		3,5	0,5

Resultatet per augusti är 5,3 miljoner kronor bättre än budget, vilket är markant bättre än föregående årsutfall motsvarande period, men en negativ avvikelse mot periodens budget om 6 miljoner kronor. En viktig faktor bakom denna negativa avvikelse per augusti mot budget är att en planerad lokalöverlåtelse inom ordinärt boende. Lokalöverlåtelserna budgeterades ske i

maj i år och väntades betinga 6 miljoner kronor i besparing för helåret. Överlåtelsen har inte kunnat ske enligt plan varför denna besparing uteblivit. I övrigt har det skett en volymökning inom hemtjänst till och med augusti i år som är högre än i budget vilket också bidragit till den negativa avvikelsen mot budget då högre kostnader för detta uppkommit för nämnden.

Överlag per augustibokslutet har nämndens samtliga större verksamheter ett bättre eller markant bättre resultatutfall jämfört mot föregående år och ett utfall nära nog i paritet med den årsprognos som gjordes per mars i år.

Helårsprognosen indikerar ett negativt utfall om 9,4 miljoner kronor med ett osäkerhetsintervall om 4 miljoner kronor i bättre eller sämre resultat. Bakgrunden till denna prognosticerade negativa avvikelse också på helåret mot budget går att finna i samma faktorer som beskrivits ovan per augustibokslutets avvikelse. Den volymökning som skett per augusti inom hemtjänst mot budget väntas enligt prognosen också fortsätta resterande månader av året.

Omsorgsnämnden

Nettokostnaderna för perioden januari-augusti uppgår till 1052,0 miljoner kronor jämfört med budgeterade 1041,1 miljoner kronor. Nettokostnaderna är därmed 10,9 miljoner kronor högre än budget. Nämndens tidigare helårsprognos per mars är 4,9 miljoner kronor.

Helårsprognosen per augusti indikerar att nettokostnadsutvecklingen är väsentligt högre än tidigare lämnad prognos och uppgår per augusti till -14,9 miljoner kronor. Nämnden uppskattar osäkerheten i prognosen till plus/minus 5 miljoner kronor. Förändringen mellan prognos i mars och augusti består till sin största del av osäkerheten i förväntade stimulansmedel från Socialstyrelsen för habiliteringsersättning med 6,2 miljoner kronor samt särskilda avgifter från IVO (Inspektionen för Vård och Omsorg) för icke verkställda beslut med 1,2 miljoner kronor. Nämnden har gjort den bedömningen att den ej kvalificerar sig för stimulansmedel från Socialstyrelsen och posten är borttagen i augustiprognosen. Nämnden befarar därutöver ytterligare avgifter från IVO och har tagit höjd för detta i helårsprognosen per augusti.

OMSORGSNÄMNDEN	Nettokostnad		Avvikelse från KF-budget		
	KF-budget 2018	Helårsprognos 201808	Helårsprognos 201808	Periodens utfall 201801-201808	Periodens utfall 201701-201708
Belopp i miljoner kronor					
Nämnden totalt	1 577,8	1 592,7	-14,9	-0,2	10,9
Politisk verksamhet (1)	1,6	2,0	-0,4	-0,4	0,1
Ordinärt boende, äldre (521)	32,2	13,7	18,6	13,2	0,7
Särskilt boende, äldre (522)	94,6	74,4	20,1	15,3	7,5
Öppen verksamhet, personer med funktionsnedsättning (53)	29,9	32,0	-2,2	-2,0	-1,9
Ordinärt boende, personer med funktionsnedsättning (541)	204,0	152,5	51,4	33,1	30,0
Särskilt boende, personer med funktionsnedsättning (542)	167,9	183,2	-15,2	-11,2	-19,2
Insatser enligt LSS, assistansersättning enligt SFB och HSL (55)	1 047,6	1 134,9	-87,3	-48,3	-6,4
Övriga verksamheter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	KF-budget 2018	Helårsprognos 201808		Periodens utfall 201801-201808	Periodens utfall 201701-201708
Nettoinvesteringar	1,2	1,4		1,4	0,0

Nämnden står inför stora utmaningar gällande verkställighet inom flera insatser men främst inom LSS 9:9 gruppboheter vuxna. Under året, fram till dagens datum, har förvaltningen mottagit särskilda avgifter från IVO (Inspektionen för Vård och Omsorg) uppgående till 5,6 miljoner kronor. Förvaltningen arbetar ständigt med att försöka öka verkställigheten och erbjuda adekvat stöd till kommunens invånare men anser att det finns en stor osäkerhet gällande antal och storlek på eventuellt kommande avgifter.

Socialnämnden

Socialnämnden redovisar lägre nettokostnader om 12,6 miljoner kronor jämfört med beslutad ram för perioden januari till augusti. Nämndens prognos visar ett överskott med 11,2 miljoner kronor jämfört med beslutad ram för 2018 med en osäkerhet om 15,0 miljoner kronor, från en försämring med 5,0 miljoner kronor till en förbättring med 10,0 miljoner kronor.

SOCIALNÄMNDEN	Nettokostnad		Avvikelse från KF-budget		
	KF-budget	Helårsprognos	Helårsprognos	Periodens utfall	Periodens utfall
Belopp i miljoner kronor	2018	201808	201808	201801-201808	201701-201708
Nämnden totalt	687,8	676,5	11,2	12,6	-5,4
Politisk verksamhet (1)	4,7	5,4	-0,6	-0,3	-0,1
Missbrukarvård och övrig vård för vuxna (571-572)	176,6	177,2	-0,6	1,2	-4,6
Barn- och ungdomsvård (573)	476,9	490,0	-13,1	2,0	-5,1
Familjerätt och familjerådgivning (58)	17,8	17,9	-0,1	0,4	-3,1
Flyktmottagande (61)	11,7	-13,9	25,6	9,4	5,9
Övriga verksamheter	0,0	0,0	0,0	0,0	1,4
	KF-budget	Helårsprognos		Periodens utfall	Periodens utfall
	2018	201808		201801-201808	201701-201708
Nettoinvesteringar	1,0	0,0		0,0	0,7

I prognosen finns fortfarande osäkerhet kring bedömda erhållna ersättningar ifrån Migrationsverket som kan avvika ifrån prognos, insatskostnaderna inom Barn och ungdomsvården kan också avvika, eftersom att inflöde av ärenden är högt. I helårsprognosen visar verksamhet barn och ungdomsvård störst negativt resultat på 13,1 miljoner kronor. Antalet anmälningar och utredningar inom barn och ungdomsvården har ökat med närmare 20 procent jämfört med föregående år. Insatskostnaderna är högre, flera allvarliga ärenden som har placeringar med stöd av LVU, flera ärenden med våldsinslag som kräver boende med skydd. Personalkostnaden är högre för avdelningen, eftersom att behovet av inhyrda konsulter är högre än budgeterat. Ett flertal av sommarens ärende har berört grov kriminalitet och kraftigt missbruk vilket tvingar fram placeringar. För att komma tillrätta med kostnadsökningen inom barn och ungdomsvården fortsätter förvaltningen sitt arbete med omställningen från HVB och familjehemsplaceringar till stödboenden, ytterligare en åtgärd är att prioritera hög beläggning inom egen regi.

Ensamkommande bedöms generera en positiv avvikelse på 25,6 miljoner kronor. Det är fortsatt lyckat omställningsarbete och högre ersättningar ifrån tidigare år som kommer att påverka resultatet. Från och med den 1 juli 2017 får kommunerna ersättning för ensamkommande unga mellan 18 och 21 år som vårdas enligt Lagen om vård av unga (LVU) eller som har ett motsvarande vårdbehov, till exempel på grund av kriminalitet eller missbruk och vårdas enligt socialtjänstlagen. För Uppsalas del motsvarar det tillfälliga tillskottet 14,9 miljoner kronor 2018 varav socialnämnden i sin prognos tagit med 10,7 miljoner kronor, resterande avser att täcka kostnader inom överförmyndarnämnden. Nämnden erhåller även retroaktivt momsintäkter från skatteverket uppgående till 19,2 miljoner kronor.

Nämnden bedömer att den största osäkerheten i prognosen finns inom området ensamkommande barn, där återsökningar ifrån 2017 fortfarande kan påverka nettokostnaderna. Kostnader inom Barn och Ungdomsvård har sin osäkerhet i volymförändringen med tanke på den fortsatta stora ökningen av antalet orosanmälningar.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarförvaltningen är gemensam för alla åtta kommuner i Uppsala län och nämnden prognostiserar lägre nettokostnader på 1,5 miljoner kronor för helåret. Uppsalas överförmyndarnämnd prognostiseras ett överskott på 1,8 miljoner kronor vilket framgår i tabellen nedan.

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN	Nettokostnad		Avvikelse från KF-budget		
	KF-budget	Helårsprognos	Helårsprognos	Periodens utfall	Periodens utfall
Belopp i miljoner kronor	2018	201808	201808	201801-201808	201701-201708
Nämnden totalt	24,5	22,7	1,8	2,4	1,6
Politisk verksamhet (1)	15,6	13,1	2,6	5,3	-0,8
Flyktningmottagande (61)	8,8	9,6	-0,8	-2,8	2,4
Övriga verksamheter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

	KF-budget	Helårsprognos	Periodens utfall	Periodens utfall
	2018	201808	201801-201808	201701-201708
Nettoinvesteringar	0,0	0,4	0,4	0,0

Ersättningar till uppdragstagare ligger lägre än budget beroende på den snabba nedgången i antal ärenden för ensamkommande barn. För augusti månad har antalet ärenden minskat med 523 mot budget. Nettominskningen sker framför allt från asylsökande (505 ärenden) medans en mindre nettominskning med 18 ärenden för ensamkommande med uppehållstillstånd kan noteras. Denna minskning av antal ärenden medför en positiv volymavvikelse jämfört med budget.

Osäkerheten ligger fortfarande i antalet ärenden som är aktuella för ensamkommande barn resten av året. Hittills har antalet minskat väsentligt snabbare än nämnden hade orsak att anta både i budgeten och i marsprognosen. Detta ger en positiv avvikelse i resultatet. En annan osäkerhet är hur mycket Migrationsverket kommer att godkänna av de kompletteringar som nämnden gjort till avslagna återsökningar från år 2017. Det skulle också öka den positiva avvikelsen i resultatet.

Verksamhet i bolagsform

Uppsala Stadshuskoncern

Uppsala Stadshuskoncern består av moderbolaget Uppsala Stadshus AB och fjorton

dotterbolag, varav tre är underkoncerner och ett är vilande. Koncernen bedriver verksamhet inom segmenten fastighetsförvaltning, fritid och kultur, vatten och avfall, bostadsförmedling, besöksnäring och biogasproduktion.

Koncernresultat per augusti uppgår till 255,7 miljoner kronor. Prognosen för året förväntas bli 236,0 (621,3) miljoner kronor. I utfallet finns poster av engångskaraktär, så kallade jämförelsestörande poster, i form av realisationsvinster, realisationsförluster och utrangeringar. Rensat för dessa jämförelsestörande poster är prognosen 244,6 (225,3) miljoner kronor, vilket överstiger budget med 38,3 miljoner kronor.

Tre av dotterbolagen förväntas redovisa resultat i år som inte når upp till de av kommunfullmäktige fastställda avkastningskraven; Uppsala bostadsförmedling AB, Uppsala Kommun Fastighets AB och Uppsala Parkering AB.

Uppsala Stadshus AB

Uppsala Stadshus AB:s resultat per augusti är -16,0 miljoner kronor, vilket är en avvikelse mot budget med 1,0 miljoner kronor. Avvikelsen beror på lägre räntekostnader för att lån tagits upp vid en senare tidpunkt än vad som budgeterades.

Resultat	Resultat delår			Resultat helår		
	Utfall	Budget	Bokslut	Prognos	Budget	Bokslut
Belopp i miljoner kronor	aug-18	aug-18	aug-17	2018	2018	2017
Resultat efter finansiella poster	-16,0	-17,0	-14,0	0,5	-1,1	-22,1
Utdelning	0,0	0,0	0,0	-25,0	-25,0	0,0
Resultat exkl. utdelning	-16,0	-17,0	-14,0	-24,5	-26,1	-22,1

I både prognos och budget ingår en förväntad utdelning på 25 miljoner kronor från underkoncernen. Beloppet förväntas att vidareutdelas till Uppsala kommun. Rensat för utdelningen prognostiseras resultatet till -24,5 miljoner kronor. Avvikelsen mot budget på 1,6 miljoner kronor är, precis som i delårsbokslutet, relaterad till de lägre räntekostnaderna.

I resultatet ingår konsultkostnader hänförliga till den rättsliga processen kring skatteverkets nekade ränteavdrag. Dessa kostnader är högre än tidigare i och med att processen tagits vidare och en muntlig förhandling hållits i förvaltningsrätten. Domen från förvaltningsrätten kom under sommaren och rätten gick på Skatteverkets linje. Domen kommer under hösten att överklagas till kammarrätten i Stockholm.

AB Uppsala Kommuns Industrihus, koncern

AB Uppsala Kommuns Industrihus resultat per augusti är 28,0 miljoner kronor. I resultatet ingår en realisationsvinst på 9,9 miljoner kronor för försäljning av mark till Uppsala kommun för byggandet av Långtradargatan i Fyrislund och en kostnad för utrangeringar av ytskikt i

samband med hyresgäst Anpassningar. Rensas resultatet från dessa jämförelsestörande poster är resultatet 1,6 miljoner kronor högre än budget och 2,9 miljoner kronor högre än motsvarande period föregående år.

Resultat	Resultat delår			Resultat helår		
	Utfall	Budget	Bokslut	Prognos	Budget	Bokslut
Belopp i miljoner kronor	aug-18	aug-18	aug-17	2018	2018	2017
Resultat efter finansiella poster	28	17,8	16,5	39,2	26,6	25
Jämförelsestörande poster	-8,6	0	0	-11,5	1,5	0
Resultat exkl. jämförelsestörande poster	19,4	17,8	16,5	27,7	28,1	25

Avvikelsen förklaras i huvudsak av lägre skadekostnader. Bolaget har däremot haft högre kostnader för media och vinterskötsel på grund av en lång och kall vinter. Även räntekostnader påverkar avvikelsen mot budget i och med en senare nyupplåning och bättre villkor än förväntat.

Det prognostiserade resultatet för helåret väntas bli 39,2 miljoner kronor. Rensat för jämförelsestörande poster är prognosen 0,4 miljoner kronor lägre än budget, men 2,7 miljoner kronor högre än föregående år. Det lägre resultatet i prognos förklaras i huvudsak av att bolaget har högre avskrivningskostnader då avskrivningstiden för hyresgäst Anpassningar underskattades i budgeten. Denna högre kostnad möts delvis av lägre personalkostnader tack vare senarelagda rekryteringar och lägre räntekostnader då nyupplåning skjutit på i tiden.

En osäkerhet i prognosen är hur stor hyresförändringen kommer att bli gentemot Brandförsvaret. En diskussion pågår mellan berörda parter. En hyresjustering har inte beaktats i prognosen och kan komma att påverka årets resultat negativt med cirka 6 miljoner kronor.

Av de budgeterade investeringarna på 210 miljoner kronor har 131 miljoner kronor upparbetats per 31 augusti och för helåret väntas utfallet bli 208 miljoner kronor. Ett stort projekt, Slakthuset på Danmarksgatan 26, löper på i låg takt i väntan på en ny hyresgäst, därav att det projektet har en lägre prognos än vad som budgeterades. Bolaget har däremot fler hyresgäst Anpassningar än budgeterat, vilket väger upp den minskade produktionstakten i Slakthuset.

Fyrishov AB

Fyrishov AB:s delårsresultat är -4,5 miljoner kronor, vilket är 5,4 miljoner kronor högre än budget. Avvikelsen förklaras med lägre kostnader än budgeterat. Dels är personalkostnaderna lägre, vilket till stor del beror på sammarens stängning av Gottsundabadet. Dels är utfallet av årets lönerevision lägre än budgeterat.

Resultat	Resultat delår			Resultat helår		
	Utfall	Budget	Bokslut	Prognos	Budget	Bokslut
Belopp i miljoner kronor	aug-18	aug-18	aug-17	2018	2018	2017
Resultat efter finansiella poster	-4,5	-9,9	-11,3	-13,5	-15,2	-16,2
Jämförelsestörande poster	0	0	-0,3	0	0	-0,4
Resultat exkl. jämförelsestörande poster	-4,5	-9,9	-11	-13,5	-15,2	-16,6

Med anledning av stängningen av Gottsundabadet så har intäkterna minskat, men det kompenseras av det nya uppdraget om simskoleverksamhet i förskoleklass. Avvikelsen

gentemot föregående år förklaras av att äventyrsbadet var stängt för renovering under april – augusti 2017, med lägre entréintäkter som följd.

För helåret väntas ett resultat på -13,5 miljoner kronor, vilket är 1,7 miljoner kronor högre än budget. I jämförelse med föregående år är resultatet 2,7 miljoner kronor högre. Förklaringarna till avvikelserna i prognosen är samma som i delårsbokslutet, men med en helårseffekt.

Investeringarna uppgår per augusti till 5,2 miljoner kronor och väntas för helåret bli 12 miljoner kronor. Prognosen är därmed 13 miljoner kronor lägre än budget. Avvikelsen följer av att investeringarna i den nya simhallen skjuts framåt i tiden. Huvuddelen av den investeringen förväntas genomföras under 2019-2020.

Nya Destination Uppsala AB

Destination Uppsala AB:s delårsresultat per augusti är 6,0 miljoner kronor, jämfört med en budget på 1,1 miljoner kronor.

Resultat	Resultat delår			Resultat helår		
	Utfall	Budget	Bokslut	Prognos	Budget	Bokslut
Belopp i miljoner kronor	aug-18	aug-18	aug-17	2018	2018	2017
Resultat efter finansiella poster	6,0	1,1	5,4	0,3	0,3	1,8
Jämförelsestörande poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat exkl. jämförelsestörande poster	6,0	1,1	5,4	0,3	0,3	1,8

Avvikelsen förklaras av att en större del av intäkterna redovisas jämnt över året medan vissa större projektkostnader, till exempel för Kulturnatten och Allt Ljus, kommer först under hösten. I budgeten har dessa kostnader också fördelats över året.

För helåret prognostiseras ett resultat om 0,3 miljoner kronor, vilket är i linje med budget.

Uppsalahem AB, koncern

Uppsalahem AB:s resultat per augusti är 245,2 miljoner kronor. Bolaget har sålt två fastigheter under perioden och i och med det redovisat både en realisationsvinst och en realisationsförlust. Utöver detta har utrangeringar skett. Transaktionerna är av engångskaraktär och summerar upp till jämförelsestörande poster om 22,7 miljoner kronor. Rensat för dessa jämförelsestörande poster är resultatet 222,5 miljoner kronor, vilket är 39,9 miljoner kronor högre än budget och 22,2 miljoner kronor högre än motsvarande period föregående år.

Resultat	Resultat delår			Resultat helår		
	Utfall	Budget	Bokslut	Prognos	Budget	Bokslut
Belopp i miljoner kronor	aug-18	aug-18	aug-17	2018	2018	2017
Resultat efter finansiella poster	245,2	212,2	204,8	285,6	268,5	665,3
Jämförelsestörande poster	-22,7	-29,6	4,5	-22,7	-29,6	-404,4
Resultat exkl. jämförelsestörande poster	222,5	182,6	200,3	262,8	238,9	260,9

Resultatavvikelsen förklaras i huvudsak av högre hyresintäkter tack vare snabbare inflyttningstakt i nyproducerade lägenheter och att fastigheter som ska renoveras inte

tomställts lika tidigt som planerat. Nettoeffekten är 5,6 miljoner kronor. Bolaget har även lägre personalkostnader än budgeterat dels på grund av en felbudgetering på 9,5 miljoner kronor, dels för vakanser i organisationen som inte ersätts under 2018, totalt med en effekt på 1,5 miljoner kronor. Utfallet har även påverkats av lägre drifts-, skötsel- och underhållskostnader under perioden relaterat till den varma sommaren samt vakanser i fastighetsorganisationen.

Det prognostiserade resultatet, rensat förjämförelsestörande poster, väntas bli 262,8 miljoner kronor, vilket är 23,9 miljoner kronor högre än budget och 1,9 miljoner kronor högre än 2017. Som nämnts ovan beror avvikelserna mot budget på ökade hyresintäkter och en senare tomställning som ger en nettoeffekt på årsbasis på 7 miljoner kronor. Felbudgeteringen av årets personalkostnader och vakanser som inte ersätts under 2018 ger lägre personalkostnader med totalt 13,5 miljoner kronor. Avskrivningarna i bolaget har ökat då det i årsbokslutet 2017 gjordes en återföring av tidigare nedskrivning om totalt 357 miljoner kronor. Avskrivningar på dessa återförda nedskrivningar var inte budgeterade och påverkar resultatet med 16 miljoner kronor.

Flera stora kostnadsposter beräknas i budget och prognos utifrån en medeltemperatur under ett år. I prognosen är dessa poster upptagna utifrån ett normalår, i enlighet med SMHI:s definition. Avvikelser från ett sådant normalår kan komma att påverka resultatet, både positivt och negativt. En kall höst kan komma att driva ökade kostnader. Ytterligare en risk i prognosen är att underhållskostnaderna kan komma att öka på grund av skyfallet som var i slutet av juli. Bolaget misstänker att de ännu inte har sett hela effekten av detta.

Av de budgeterade investeringarna på 1 058 miljoner kronor har 571 miljoner kronor upparbetats per 31 augusti. För helåret väntas utfallet bli 907 miljoner kronor, motsvarande 86 procent av budget. Flera projekt har blivit framskjutna i tiden, bland annat nyproduktionen av Sverre och i Bäcklösa samt renoveringen på Marmorvägen och renoveringsprojektet i Björklunge.

Uppsala bostadsförmedling AB

Uppsala Bostadsförmedling AB:s resultat per augusti är 0,3 miljoner kronor. I utfallet ingår kostnader hänförliga till bolagets flytt till nya lokaler. Rensat för dessa jämförelsestörande poster är resultatet 0,9 miljoner kronor, vilket är 0,6 miljoner kronor högre än budget. Fler bostadssökande än förväntat har ställt sig i bostadskön vilket bidrar till högre intäkter. I jämförelse med augusti 2017 är resultatet 3,4 miljoner kronor lägre. Detta förklaras av en utökad personalstyrka och högre avskrivningar.

Resultat	Resultat delår			Resultat helår		
	Utfall	Budget	Bokslut	Prognos	Budget	Bokslut
Belopp i miljoner kronor	aug-18	aug-18	aug-17	2018	2018	2017
Resultat efter finansiella poster	0,3	0,3	4,3	-1,3	0,4	1,8
Jämförelsestörande poster	0,6	0	0	0,6	0	0
Resultat exkl. jämförelsestörande poster	0,9	0,3	4,3	-0,7	0,4	1,8

Helårsprognosen förväntas uppgå till -0,7 miljoner kronor, rensat för jämförelsestörande poster. Avvikelsen mot budget på 1,1 miljoner kronor förklaras huvudsakligen av att bolaget inte nått upp till den budgeterade effektiviseringen på 1,6 miljoner kronor. Effektiviseringen

syftade till att nå upp till ägarens avkastningskrav. Prognosen förväntas blir 2,4 miljoner kronor lägre än utfallet föregående år. Det lägre resultatet förklaras huvudsakligen av högre personalkostnader med anledning av nyrekryteringar och sjukfrånvaro. Bolaget har även högre avskrivningar och lokalkostnader relaterade till flytten och de nya lokalerna.

Investeringarna väntas uppgå till 1,5 miljoner kronor, vilket är 0,5 miljoner kronor högre än den budgeterade investeringsnivån. Avvikelsen kan hänföras till investeringar gjorda i bolagets nya lokaler.

Uppsala Kommuns Fastighets AB, koncern

Uppsala Kommuns Fastighets AB:s resultat per augusti är -4,7 miljoner kronor. Rensat för jämförelsestörande poster är resultatet 8,3 miljoner kronor lägre än budget och 5,7 miljoner kronor lägre än samma period föregående år.

Resultat	Resultat delår			Resultat helår		
	Utfall	Budget	Bokslut	Prognos	Budget	Bokslut
Belopp i miljoner kronor	aug-18	aug-18	aug-17	2018	2018	2017
Resultat efter finansiella poster	-4,7	4,0	1,4	-8,3	6,0	-0,9
Jämförelsestörande poster	1,2	0,0	0,0	1,6	0,0	0,0
Resultat exkl. jämförelsestörande poster	-3,5	4,0	1,4	-6,7	6,0	-0,9

En stor del av avvikelsen förklaras av att bolaget inte nått upp till den effektivisering på cirka 7,2 miljoner kronor som budgeterades, i syfte att nå upp till ägarens avkastningskrav.

Härutöver har bolaget under året genomfört en omorganisation som drivit högre kostnader för vakanser och konsultinsatser. I samband med oroligheter i området har kostnader uppkommit kopplade till självrisk, skador på fastigheten och genomförda säkerhetsrelaterade åtgärder.

Även avskrivningar har påverkat utfallet per augusti i och med de aktiveringar av projekt som gjordes i slutet av 2017. Dessa avskrivningar var inte budgeterade.

Helårsprognosen indikerar ett underskott på 8,3 miljoner kronor. Rensat för jämförelsestörande poster är prognosen 12,7 miljoner kronor lägre än budget. Dels beror det på ovan nämnda avvikelsen på 7,2 miljoner kronor avseende den budgeterade effektiviseringen. Dels avviker resultatet på grund av uteblivna hyresintäkter om 2,5 miljoner kronor som beror på fortsatta vakanser i Gottsunda centrum, högre konsultkostnader om 1,9 miljoner kronor relaterat till omorganisationen, högre kostnader om 1 miljon kronor för akut underhåll av bostäder samt kostnader för de säkerhetsrelaterade åtgärderna om 1 miljon kronor. Avvikelsen mot föregående år, rensat för jämförelsestörande poster, uppgår till 8,6 miljoner kronor och har i stora drag samma förklaringar som avvikelsen mot budget.

Vakansgraden på hela fastighetsbeståndet är per den 31 augusti 11,4 (15,9) procent och för Gottsunda centrum (inklusive kontorshuset) 14,8 (23) procent. Fler hyresgäster är på ingång och ett antal nya hyresavtal har tecknats. Förväntan är att det kommer få en positiv resultatpåverkan från hösten 2019.

Investeringarna prognostiseras till 76 miljoner kronor, vilket är i linje med den av kommunfullmäktige utökade investeringsbudget innefattande renovering av Gottsundabadet.

Uppsala Kommun Förvaltningsfastigheter AB

Uppsala Kommuns Förvaltningsfastigheter AB:s resultat per augusti är -7,2 miljoner kronor, vilket är 0,8 miljoner kronor lägre än budgeterat och 5,3 miljoner kronor lägre än motsvarande period föregående år.

Resultat	Resultat delår			Resultat helår		
	Utfall	Budget	Bokslut	Prognos	Budget	Bokslut
Belopp i miljoner kronor	aug-18	aug-18	aug-17	2018	2018	2017
Resultat efter finansiella poster	-7,2	-6,4	-1,9	-10,2	-9,7	-6,6
Jämförelsestörande poster	0	0	0	0	0	0
Resultat exkl. jämförelsestörande poster	-7,2	-6,4	-1,9	-10,2	-9,7	-6,6

Det prognostiserade resultatet för helåret väntas bli -10,2 miljoner kronor, vilket understiger både budget och föregående år. Det är fastighetsförvaltningen som driver högre kostnader än förväntat på grund av den långa och kalla vintern. I och med om- och nybyggnationen av Stadshuset har den fastigheten stått outhyrd sedan juli 2017, med följd att årets resultat påverkas i jämförelse med föregående år.

Investeringarna förväntas uppgå till 210 miljoner kronor, vilket är i nivå med budget. Om- och nybyggnationen av stadshuset kom igång lite senare än beräknat, men följer nu planen. Investeringsnivån förväntas således landa på budget.

Uppsala Kommun Skolfastigheter AB

Skolfastigheter redovisar i augusti ett resultat på 32 miljoner kronor. Rensat för jämförelsestörande poster är utfallet 5,9 miljoner kronor lägre än budget och 8,6 miljoner kronor lägre än föregående år. Avvikelsen mot budget beror huvudsakligen på högre fastighetskostnader relaterade till uppvärmning och snöröjning då vintern var lång och kall.

Resultat	Resultat delår			Resultat helår		
	Utfall	Budget	Bokslut	Prognos	Budget	Bokslut
Belopp i miljoner kronor	aug-18	aug-18	aug-17	2018	2018	2017
Resultat efter finansiella poster	32	38,9	49	28,9	23,9	47,4
Jämförelsestörande poster	13,7	12,6	-5,3	39,7	42	6,9
Resultat exkl. jämförelsestörande poster	45,7	51,6	54,3	68,5	65,9	54,3

Utfallet har även per augusti påverkats av högre kostnader än förväntat för reparationer i och med att bolaget tagit över driftverksamhet från kommunen. Dessa kostnader var svåra att budgetera i avsaknad av historiska utfall.

I jämförelse med föregående år har organisationen vuxit. Intäkterna har ökat i och med fler nyproduktioner och kostnaderna ökat likaså, både vad gäller personal- och fastighetsrelaterade kostnader. I och med den snörika och kalla vintern har snöröjnings- och uppvärmningskostnaderna väsentligt överstigit föregående år. Investeringsportföljen består av många och stora projekt som driver högre finansiella kostnaderna. Sammantaget är detta förklaringen till resultatavvikelsen mellan åren.

Prognosen förväntas bli 28,9 miljoner kronor. I resultatet ingår kostnader för utrangeringar med cirka 40 miljoner kronor. Rensat för dessa jämförelsestörande poster överstiger prognosen budget med 2,6 miljoner kronor och föregående år med 14,2 miljoner kronor.

Prognosen för reparationer och avhjälpande underhåll minskar i relation till budget. Det följer tidigare års trend med lägre akuta kostnader i och med mer förebyggande underhåll.

Anställningar har inte heller skett i den takt som det var budgeterat för. Vissa rekryteringar har kommit igång senare än förväntat och vissa skjuts på till framtiden.

Av de budgeterade investeringarna på 807 miljoner kronor har 574 miljoner kronor upparbetats per augusti och för helåret väntas utfallet bli 802 miljoner kronor. Utfallet för helåret är en kombination av att anbudet på ett flertal stora projekt har blivit lägre samtidigt som vissa projekt blivit dyrare och andra har blivit förskjutna. Några av projekten som är värt att lyfta fram är Rosendals förskola där ett högre anbud inkommit än det som bolaget budgeterat för, Lindbacken där anbudet blev lägre och Jälla som fått stora oförutsedda kostnader på grund av bland annat krav på vattentät källare. Projekteringen för Brantingskolan tar längre tid än beräknat och projektet dras med förseningar. Nya Fredrik Bremer har stoppats på grund av myndighetskrav.

Uppsala Kommuns Sport- och Rekreationsfastigheter AB

Uppsala Kommun Sport- och Rekreationsfastigheter AB redovisar ett resultat på 4,9 miljoner kronor per augusti vilket är 7,4 miljoner högre än budget och 8,2 miljoner kronor högre än motsvarande period föregående år. Avvikelsen beror främst på allsvenskaanpassningen av Studenternas där bolaget erhållit ersättning från beställaren.

Resultat	Resultat delår			Resultat helår		
	Utfall	Budget	Bokslut	Prognos	Budget	Bokslut
Belopp i miljoner kronor	aug-18	aug-18	aug-17	2018	2018	2017
Resultat efter finansiella poster	4,9	-2,5	-3,3	0	-4	-3,1
Jämförelsestörande poster	0	0	-0,3	0	0	0,4
Resultat exkl. jämförelsestörande poster	4,9	-2,5	-3	0	-4	-2,7

Budgeten hanterades försiktigt, utan ersättning för dessa inhyringskostnader. Ersättning har i år utgått i enlighet med den överenskommelse och reglering som gjordes i samband med årsbokslutet föregående år. När budgeten upprättades hade den överenskommelsen ännu inte skett. Utöver ersättningen har bolaget även lägre avskrivningar än budgeterat på grund av en ändrad avskrivningstid av tidigare aktiverade utgifter.

Prognosen visar ett resultat som är 4,0 miljoner kronor högre än budget, vilket främst förklaras av ersättningen som bolaget erhållit avseende anpassningen till allsvenskan. Samtidigt redovisar bolaget ökade kostnader för marknadsföring och planerat underhåll. Jämfört med föregående år förväntas resultat bli 2,7 miljoner kronor högre. Resultatförbättringen beror på att bolaget färdigställt projekt som nu generar positiva driftnetton.

Av de budgeterade investeringarna på 302 miljoner kronor har 234 miljoner kronor upparbetats per augusti och för helåret väntas utfallet bli 391 miljoner kronor. Investeringsvolymen överstiger således årets beslutade investeringsram med 89 miljoner kronor. Den högre investeringsvolymen är relaterad till Studenternas och beror på en snabbare byggtakt än budgeterat. Det är en förskjutning i tid. Den totala investeringsramen för Studenternas bedömer bolaget kunna hålla.

Uppsala Konsert och Kongress AB

Uppsala Konsert och Kongress AB:s delårsresultat är -24,5 miljoner kronor. Resultatet är 2 miljoner kronor högre än budget och 0,5 miljoner kronor högre än motsvarande period föregående år. Avvikelsen mot budget beror dels på högre intäkter från restaurangen tack vare fler antal konferenser, dels lägre konsultkostnader till följd av att insatserna kommer ske senare under året.

Resultat	Resultat delår			Resultat helår		
	Utfall	Budget	Bokslut	Prognos	Budget	Bokslut
Belopp i miljoner kronor	aug-18	aug-18	aug-17	2018	2018	2017
Resultat efter finansiella poster	-24,5	-26,7	-25	-34	-34	-34,4
Jämförelsestörande poster	0	0	-0,6	0	0	0
Resultat exkl. jämförelsestörande poster	-24,5	-26,7	-24,4	-34	-34	-34,4

För helåret förväntas ett resultat på -34 miljoner kronor. Bolaget har högre intäkter för mat och dryck till följd av fler konferenser. Intäktsökningen dämpas emellertid av högre kostnader för bland annat en, av PwC utförd, utvärdering av bolagets teknik- och fastighetsavdelning samt kostnader för nya system. Sammantaget bidrar detta till att bolaget förväntas redovisa ett resultat i nivå med både budget och föregående år.

Investeringarna förväntas uppgå till 4 miljoner kronor och är i nivå med budget.

Uppsala Parkerings AB

Uppsala Parkerings AB redovisar ett resultat på 18,3 miljoner kronor per augusti, vilket är 0,8 miljoner kronor högre än budget och 3,2 miljoner kronor högre än motsvarande period föregående år. Avgiftshöjningar, införande av kvällstaxa och nya avgiftsområden påverkar resultatet positivt och förklarar avvikelsen mot både budget och föregående år.

Resultat	Resultat delår			Resultat helår		
	Utfall	Budget	Bokslut	Prognos	Budget	Bokslut
Belopp i miljoner kronor	aug-18	aug-18	aug-17	2018	2018	2017
Resultat efter finansiella poster	18,3	17,5	15,1	29,9	38	26,8
Jämförelsestörande poster	0	0	0	1	0	0
Resultat exkl. jämförelsestörande poster	18,3	17,5	15,1	30,9	38	26,8

Det prognostiserade resultatet för helåret förväntas bli 29,9 miljoner kronor. Rensat för jämförelsestörande poster är prognosen 7,1 miljoner kronor lägre än budget vilket är en kombination av ett antal faktorer. Huvudförklaringen till avvikelsen är att införande av avgift för korttidsparkering i Sala Backar har skjutits framåt i tiden. Därtill prognostiserar bolaget högre personalkostnader relaterat till bland annat personalökningar inom fastighetssidan och parkeringsövervakningen. Även kostnaderna för markarrende och parkeringsservice är högre. Jämfört med föregående år är prognosen 3,2 miljoner kronor högre. Avvikelsen är en följd av högre intäkter från Fålhagen och Luthagen, två områden som avgiftsbelagts under året.

Det är en osäkerhet kring när i tiden en reglering av Sala Backe som avgiftsområde kan komma att ske. Prognosen utgår från att reglering inte kommer att ske under 2018.

Av de budgeterade investeringarna på 110 miljoner kronor har 22,6 miljoner kronor upparbetats per augusti och för helåret väntas utfallet bli 43,3 miljoner kronor, motsvarande

39 procent av budget. Dansmästaren i Rosendal är senarelagd på grund av förseningar i bland annat bygglovsprocessen och sent remissvar från Länsstyrelsen. Även projekteringen drog ut på tiden på grund av byggnadens komplexitet. För projektet Brandmästaren i Rosendal redovisar bolaget en förskjutning som beror på dels senarelagd inflyttning, dels på önskemål om att utöka antalet parkeringsplatser från 500 stycken till 750 stycken. Bolaget indikerar att förändringen kan komma att innebära en kostnadsökning med cirka 45 miljoner kronor, jämfört med den beslutade investeringsramen.

Uppsala stadsteater AB

Uppsala Stadsteater AB:s delårsresultat är -44 miljoner kronor, vilket är 1,7 miljoner högre än budget. Prognosen som upprättade i våras indikerade att budgeten inte skulle uppnås. Åtgärder vidtogs och en rad faktorer bidrar till resultatutveckling och ett resultat per augusti som överstiger budget.

Resultat	Resultat delår			Resultat helår		
	Utfall	Budget	Bokslut	Prognos	Budget	Bokslut
Belopp i miljoner kronor	aug-18	aug-18	aug-17	2018	2018	2017
Resultat efter finansiella poster	-44,1	-45,8	-42,4	-73,8	-74	-69,5
Jämförelsestörande poster	0	0	0	0	0	-0,3
Resultat exkl. jämförelsestörande poster	-44,1	-45,8	-42,4	-73,8	-74	-69,8

Bland annat har vissa projekt skjutits fram och antalet timanställd extrapersonal har medvetet hållits ner. Jämfört med föregående år är utfallet i augusti 1,7 miljoner kronor lägre. Avvikelsen beror huvudsakligen på lägre intäkter då teatern haft färre kända uppsättningar och därmed inte haft lika många besökare som året innan. Därtill har bolaget haft högre personalkostnader på grund av sjukskrivningar och högre kostnader för systembyte.

Det prognostiserade resultatet för helåret är -73,8 miljoner kronor, vilket är i nivå med budget. Jämfört med föregående år är resultatet 4,0 miljoner kronor lägre till följd av att intäkterna 2017 var högre då flertalet föreställningar på stora scenen var utsålda i och med många kända uppsättningar.

Investeringarna beräknas uppgå till 5 miljoner kronor och är i nivå med budget.

Uppsala Vatten och Avfall AB

Uppsala Vatten och Avfall AB:s delårsresultat är 32 miljoner kronor och överstiger det budgeterade resultatet för samma period med 27,4 miljoner kronor. Resultatet har kraftigt påverkats av inkommen avfallsskatt om 28,2 miljoner kronor.

Resultat	Resultat delår			Resultat helår		
	Utfall	Budget	Bokslut	Prognos	Budget	Bokslut
Belopp i miljoner kronor	aug-18	aug-18	aug-17	2018	2018	2017
Resultat efter finansiella poster	32,0	4,6	12,1	33,2	6,9	21,5
Jämförelsestörande poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4
Resultat exkl. jämförelsestörande poster	32,0	4,6	12,1	33,2	6,9	21,9

Rensat för avfallsskatt är resultatet per augusti 3,8 miljoner kronor. Budgeten för motsvarande period, rensad för avfallsskatt, är 6,3 miljoner kronor. Avvikelsen på 2,5 miljoner kronor förklaras av biogasverksamheten. Intäkterna för biogas är högre, men möts av än högre kostnader för inköp av naturgas, problem med gasrening som begränsar den egna gasproduktionen samt reservdelsinköp och reparationer som dragit över budget. Hovgården har högre entreprenörskostnaderna än budgeterat men följer ändå budget då högre intäkter dämpar ökningen.

Utfallet per augusti, rensat från avfallsskatt, är 6,4 miljoner kronor lägre än föregående år. Det beror på högre entreprenörskostnaderna i samband med hantering av materialet på Hovgården.

Prognosen för året förväntas uppgå till 33,2 miljoner kronor och överstiger budget med 26,3 miljoner kronor. Rensat för avfallsskatt förväntas resultatet bli 3,1 miljoner kronor vilket är 6,3 miljoner lägre än budget. Som ovan nämnts beror det lägre resultatet på kostnader för entreprenörer som hanterar materialet på Hovgården.

Jämfört med föregående år är utfallet 14,4 miljoner kronor lägre. Förutom ovan nämnda kostnader förklaras avvikelsen av att bolaget under innevarande år genomfört fler reparationer och haft högre underhållskostnader.

Per augusti uppgår de upparbetade investeringar till 212,8 miljoner kronor och beräknas för helåret uppgå till 360 miljoner kronor, motsvarande 67 procent av budget. Den enskilt största förklaringen till den lägre prognosen är att byggstarten avseende ny kretsloppspark i Brillinge förskjutits till 2019 i och med att detaljplanen ännu inte är fastställd. Även förskjutningar av investeringar i överföringsledningar mellan Rosendal och Ulleråker påverkar. Bolaget indikerar att den investeringen kan komma att bli högre än planerat med anledning av att Länsstyrelsen ställt utökade krav på tätning av ledningarna.

Bilagor

Bilaga 1 Ekonomisk översikt

Resultaträkning

		SAMMANSTÄLLD REDOVISNING		KOMMUNEN		
Belopp i miljoner kronor	Not	Utfall 201808	Utfall 201708	Budget 2018	Utfall 201808	Utfall 201708
Verksamhetens intäkter		3 276	3 127	3 074	1 861	1 842
Verksamhetens kostnader		-9 603	-9 064	-14 251	-9 073	-8 588
Avskrivningar	6-8	-664	-621	-229	-150	-131
Verksamhetens nettokostnader	1	-6 991	-6 558	-11 406	-7 362	-6 878
Skatteintäkter	2	7 013	6 783	10 573	7 013	6 783
Generella statsbidrag och utjämning	2	766	600	1 101	766	600
Finansiella intäkter	3	21	26	122	117	103
Finansiella kostnader	4	-144	-156	-135	-67	-61
Resultat före skatt		665	695	255	466	547
Skatt	5	1				
Minoritetsintresse						
Årets resultat		666	695	255	466	547

Prognos helår 2018

		SAMMANSTÄLLD REDOVISNING		KOMMUNEN		
Belopp i miljoner kronor	Not	Prognos helår 201808	Utfall helår 201712	KF-Budget helår 201812	Prognos helår 201808	Utfall helår 201712
Verksamhetens intäkter		4 997	5 391	3 074	2 838	3 355
Verksamhetens kostnader		-15 045	-13 896	-14 251	-14 108	-13 424
Avskrivningar	6-8	-1 026	-1 344	-229	-230	-573
Verksamhetens nettokostnader	1	-11 074	-9 849	-11 406	-11 499	-10 642
Skatteintäkter	2	10 532	10 199	10 573	10 533	10 199
Kommunalekonomisk utjämning	2	1 149	982	1 101	1 150	982
Finansiella intäkter	3	29	37	122	195	162
Finansiella kostnader	4	-241	-251	-135	-169	-119
Resultat före skatt		395	1 118	255	208	581
Skatt	5		-156			
Minoritetsintresse			0			
Årets resultat		395	962	255	208	581

Balansräkning

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING

KOMMUNEN

Belopp i miljoner kronor	20180831	20171231	20170831	20180831	20171231	20170831
TILLGÅNGAR						
Anläggningstillgångar						
Immateriella anläggningstillgångar 6	20	28	31	9	16	19
Materiella anläggningstillgångar						
Mark, byggnader och tekniska anläggningar 7	25 033	23 473	23 708	5 159	4 891	6 073
Maskiner och inventarier 8	2 233	2 236	2 104	339	357	333
Summa materiella anläggningstillgångar	27 266	25 709	25 813	5 498	5 248	6 406
Finansiella anläggningstillgångar						
Värdepapper och andelar 9	1 038	1 080	1 004	3 288	3 218	3 206
Bostadsrätter	130	130	137	130	130	137
Långfristiga fordringar 10	266	210	235	9 697	8 395	8 106
Summa finansiella anläggningstillgångar	1 434	1 420	1 376	13 115	11 742	11 449
Summa anläggningstillgångar	28 720	27 157	27 219	18 622	17 006	17 874
Omsättningstillgångar						
Förråd och lager	17	19	21	16	18	20
Exploateringsfastigheter 20	16	-48	-838	16	-48	-838
Kortfristiga fordringar 11	1 294	1 235	1 212	4 789	3 366	2 696
Kassa och bank	382	1 020	612	373	750	277
Summa omsättningstillgångar	1 709	2 226	1 006	5 194	4 085	2 154
Summa tillgångar	30 429	29 383	28 225	23 816	21 091	20 028
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Eget kapital						
Eget kapital exkl. årets resultat	8 454	7 301	7 083	8 196	7 428	7 210
Övrigt		188		0	188	0
Årets resultat	666	962	695	466	581	547
Summa eget kapital 12	9 120	8 451	7 777	8 663	8 196	7 757
Minoritetsintresse	-	-	-	-	-	-
Avsättningar						
Pensioner och särskild löneskatt	1 033	963	946	1 028	959	941
Uppskjuten skatteskuld	285	305	156	0	-	0
Övriga avsättningar	64	71	71	0	7	9
Summa avsättningar 13	1 382	1 339	1 173	1 029	966	950
Skulder						
Långfristiga skulder						
Obligationslån och skulder till kreditinstitut 14, 18	12 450	10 730	10 730	8 450	7 230	6 130
Övriga långfristiga skulder 15	1 352	1 254	1 951	837	752	1 505
Summa långfristiga skulder	13 802	11 984	12 681	9 287	7 982	7 635
Kortfristiga skulder						
Kortfristiga lån 16, 18	3 532	4 771	4 171	2 731	1 757	1 856
Övriga kortfristiga skulder 17	2 593	2 838	2 423	2 106	2 189	1 830

Summa kortfristiga skulder	6 125	7 609	6 594	4 837	3 946	3 686
Summa skulder	19 927	19 593	19 275	14 124	11 929	11 321
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	30 429	29 383	28 225	23 816	21 091	20 028
STÄLLDA PANTER						
Företagsinteckningar	-	-	-	-	-	-
Fastighetsinteckningar	810	810	808	0		
Summa ställda panter	810	810	808	0	0	0
ANSVARSFÖRBINDELSER	19	5 516	4 494	4 473	5 246	5 336
pensionsförpliktelse och löneskatt som ej upptagits som skuld eller avsättning		3 947	3 996	4 082	3 946	3 993
övriga borgens- och garantiförbindelser		1 570	498	391	1 300	1 343
					1 186	

Kassaflödesanalys

Belopp i miljoner kronor	SAMMANSTÄLLD REDOVISNING		KOMMUNEN	
	20180831	20170831	20180831	20170831
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets resultat	666	695	466	547
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet				
- av- och nedskrivningar (+)	664	621	150	131
- realisationsvinster (-) /-förluster (+)	-23	-1	-5	-3
- förändrade avsättningar för pensioner och särskild löneskatt	70	44	70	44
- gjorda övriga avsättningar (+)	-19	-22		0
- ianspråktaga övriga avsättningar (-)	-7	0	-7	
- övriga ej kassapåverkande poster	10	3		
- betald skatt	-3	-31		
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital	1 358	1 310	675	719
Förändring i rörelsekapital				
- ökning (-) /minskning (+) av förråd och varulager	2	-2	2	-2
- ökning (+) /minskning (-) av exploateringsfastigheter	-64	437	-64	437
- ökning (-) /minskning (+) av kortfristiga fordringar	-59	-104	-1 424	-32
- ökning (+) /minskning (-) av kortfristiga skulder	-245	-214	-83	-356
Förändring i rörelsekapital	-367	117	-1 569	48
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	991	1 427	-895	766
Investeringsverksamheten				
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar (-)	-1	-7	-1	-4
Investeringar i materiella anläggningstillgångar (-)	-2 265	-2 103	-373	-533
Korrigerig från föregående år immateriella och materiella anläggningstillgångar ¹	-20	0	-20	1
Försäljning av materiella anläggningstillgångar (+)	87	1	1	0
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar (-)	0	-115	0	7

Korrigerig finansiella anläggningstillgångar	1	0	1	0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar (+)	4	21	4	0
Erhållna kostnadsersättningar och investeringsbidrag (+)	73	0	73	0
Investeringsverksamhetens kassaflöde	-2 121	-2 203	-315	-528
Finansieringsverksamheten				
Nyupptagna lån (+)	4 350	3 280	4 350	3 280
Amortering av skuld (-)	-3 869	-2 496	-2 156	-1 900
Ökning (+) /minskning (-) av övriga långfristiga skulder	25	109	12	97
Ökning (-) /minskning (+) av långfristiga fordringar	-56	-56	-1 302	-1 601
Ökning (-) /minskning (+) av lång- och kortfristiga placeringar	42	-332	-70	-289
Erhållet (+) /lämnat (-) aktieägartillskott			0	
Utbetald utdelning (-)	0		0	0
Finansieringsverksamhetens kassaflöde	492	505	833	-413
Årets kassaflöde	-638	-271	-377	-175
Kassa och bank vid årets början	1 020	883	750	452
Kassa och bank vid årets slut	382	612	373	277

1) Se kommentar not 7.

Noter

Not 1 Verksamhetens nettokostnader

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING		
Belopp i miljoner kronor	201808	201708
Verksamhetens intäkter	3 276	3 127
Varav jämförelsestörande poster		
realisationsvinster	-29	-9
försäljning av exploateringsfastigheter	50	0
Verksamhetens kostnader	-9 603	-9 065
Varav avsättningar	-43	-20
Varav jämförelsestörande poster		
realisationsförluster	-7	-8
Ansk,kostnad såld exploateringsfastighet	-2	0
Avskrivningar	-664	-621
Verksamhetens nettokostnader	-6 991	-6 559

KOMMUNEN		
	201808	201708
Nämndernas intäkter	16 220	15 160
realisationsvinster	1	-4
försäljning av exploateringsfastigheter	50	0
Avgår interna transaktioner	-14 359	-13 318
Verksamhetens intäkter enligt resultaträkningen	1 861	1 842
Nämndernas kostnader	-23 432	-21 906
realisationsförluster	-1	-1
Ansk.kostnad såld exploateringsfastighet	-2	0
Avgår interna transaktioner	14 359	13 318
Verksamhetens kostnader enligt resultaträkningen	-9 073	-8 588
Avskrivningar	-150	-131
Verksamhetens nettokostnader	-7 362	-6 878

Not 2 Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

KOMMUNEN		
Belopp i miljoner kronor	201808	201708
Egna skatteintäkter		
Allmän kommunalskatt	7 040	6 821
Slutavräkning föregående år	0	-56
Preliminär slutavräkning året	-28	17
Summa skatteintäkter	7 013	6 783
Generella statsbidrag och utjämning		
Inkomstutjämningsbidrag	829	742
Strukturbidrag	0	0
Införandebidrag	0	0
Regleringsbidrag	0	0
Utjämningsbidrag LSS	15	24
Kommunal fastighetsavgift	221	212
Konjunkturstöd	59	57
Summa statsbidrag och utjämning	1 124	1 034
Regleringsavgift	23	-1
Kostnadsutjämningsavgift	-381	-433
Summa utjämningskostnader	-358	-434
Summa ekonomisk utjämning	766	600
Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	7 779	7 383
Slutavräkning (kr/invånare)	-130	83
Preliminär avräkning (kr/invånare)	1	-390

Not 3 Finansiella intäkter - rapporteras enbart vid årsbokslut

Not 4 Finansiella kostnader - rapporteras enbart vid årsbokslut

Not 5 Skatt - rapporteras enbart vid årsbokslut

Not 6 Immateriella anläggningstillgångar

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING			KOMMUNEN	
Belopp i miljoner kronor	Förvärvade immateriella tillgångar	Summa	Förvärvade immateriella tillgångar	Summa
Ingående anskaffningsvärde	138	138	124	124
Årets anskaffningar	1	1	1	1
Årets försäljning/utrangering	0	0		0
Omklassificeringar/överföringar	0	0		0
Utgående anskaffningsvärde	139	139	125	125
Ingående ack avskrivningar	-110	-110	-108	-108
Årets försäljning/utrangering	0	0		
Årets avskrivningar	-9	-9	-8	-8
Omklassificeringar/överföringar		0		0
Utgående ack avskrivningar	-119	-119	-116	-116
Planenligt restvärde	20	20	9	9

Not 7 Mark, byggnader och tekniska anläggningar

KOMMUNEN								
Belopp i miljoner kronor	Pågående nyanläggning	Markreserv	Verksamhetsfastigheter	Fastigheter för affärsverksamhet	Publika fastigheter	Fastigheter för annan verksamhet	Övriga fastigheter	Summa
Ingående anskaffningsvärde	875	1575	379	13	3131	9	267	6 248
Korrigerig föregående års anskaffningar ¹	20							20
Årets anskaffningar	294	16	2		35			347
Årets försäljning/utrangering		0			0		0	-1
Omklassificeringar/överföringar			0		0			0
Utgående anskaffningsvärde	1189	1591	381	13	3165	9	267	6 615
Ingående ack avskrivningar		-377	-142	-5	-758	-4	-71	-1 357
Årets försäljning/utrangering		0			0		0	0
Årets avskrivningar		0	-15	0	-72	0	-11	-99
Årets nedskrivning								0
Omklassificeringar/överföringar			0		0			0
Utgående ack avskrivningar	0	-377	-157	-5	-830	-4	-82	-1 456
Planenligt restvärde	1189	1214	224	8	2335	4	185	5 159

1) Kommunens arbete med genomlysning av exploateringsverksamheten har fortsatt under 2018. I detta arbete konstateras så här långt under året att 20 miljoner kronor borde ha redovisats som pågående nyanläggning i stället för som exploateringsfastigheter. Tillgången har därför oklassificerats, fler likande omklassificeringar förutses även framgent.

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING			
Belopp i miljoner kronor	Pågående nyanläggning	Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Summa
Ingående anskaffningsvärde	4 105	30 623	34 728
Ingående uppskrivningar		508	508
Korrigerig föregående års anskaffningar			0
Årets anskaffningar	2 188	49	2 237
Årets försäljning/utrangering	0	-77	-77
Årets försäljning/utrangering uppskrivningar			0
Omklassificeringar/överföringar	-166	80	-87
Utgående anskaffningsvärde	6 126	31 182	37 308
Ingående ack avskrivningar	0	-11 582	-11 582
Ingående ack nedskrivningar	0	-176	-176
Årets försäljning/utrangering	0	10	10
Årets försäljning/utrangering uppskrivningar	0	0	0
Årets avskrivningar	0	-521	-521
Årets nedskrivningar	0	0	0
Årets avskrivningar uppskrivningar	0	-8	-8
Omklassificeringar/överföringar	0	1	1
Utgående ack avskrivningar och nedskrivningar	0	-12 276	-12 276
Planenligt restvärde	6 126	18 906	25 033

Not 8 Maskiner och inventarier

KOMMUNEN									
Belopp i miljoner kronor	Finansiell leasing	Maskiner	Inventarier	Fordon	IT-utrustning	Förbättrings-utgifter annans fastighet	Konst	Djur	Summa
Ingående anskaffningsvärde	8	77	426	153	82	11	78	1	835
Årets anskaffningar		6	16	1	1	0	2		26
Årets försäljning/utrangering		-2	-1	-3	-1				-7
Omklassificeringar/överföringar			0						0
Utgående bokfört värde	8	81	441	150	82	11	80	1	855
Ingående ack avskrivningar	-7	-40	-267	-92	-69	-3	0	0	-478
Årets försäljning/utrangering		2	1	3	1				6
Årets avskrivningar	-1	-6	-25	-6	-4	-2		0	-44
Omklassificeringar/överföringar			0						0
Utgående ack avskrivningar									-516
Planenligt restvärde	8	81	441	150	82	11	80	1	339

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING			
Belopp i miljoner kronor	Finansiell leasing	Maskiner och inventarier	Summa
Ingående anskaffningsvärde	8	3 450	3 458
Årets anskaffningar		117	117
Årets försäljning/utrangering		-9	-9
Omklassificeringar/överföringar		6	6
Utgående bokfört värde	8	3 563	3 571
Ingående ack avskrivningar	-7	-1 216	-1 223
Årets försäljning/utrangering		9	9
Årets avskrivningar	-1	-124	-125
Omklassificeringar/överföringar		0	0
Utgående ack avskrivningar	-8	-1 331	-1 338
Planenligt restvärde	0	2 232	2 233

Not 9 Värdepapper och andelar - rapporteras enbart vid årsbokslut

Not 10 Långfristiga fordringar - rapporteras enbart vid årsbokslut

Not 11 Kortfristiga fordringar - rapporteras enbart vid årsbokslut

Not 12 Eget kapital

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING		
Belopp i miljoner kronor	201808	201708
Ingående balans	8 450	7 301
Utrangering ¹		-218
Övrigt	4	
Årets resultat	666	695
Summa	9 120	7 778

KOMMUNEN		
	201808	201708
Ingående balans	8 196	7 428
Utrangering ¹		-218
	0	
Årets resultat	466	547
Summa	8 663	7 757
Varav reserverade medel för pensionsutbetalningar	255	255

1) Under 2017 utrangerades 218 miljoner kronor avseende anläggningsvärden som inte kunde spåras och knytas till verklig tillgång. Ursprunget till denna post utgjordes av en uppskrivning från 1990, se mer i avsnittet redovisningsprinciper under rubriken Materiella anläggningstillgångar – RKR 11.4.

Not 13 Avsättningar - rapporteras enbart vid årsbokslut

Not 14 Obligationslån och skulder till kreditinstitut

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING			KOMMUNEN		
Belopp i miljoner kronor	201808	201708		201808	201708
Obligationslån	7 700	3 200	Obligationslån	5 100	3 800
Skulder till kreditinstitut	4 750	7 530	Skulder till kreditinstitut	3 350	2 330
Summa	12 450	10 730	Summa	8 450	6 130
			Lånens löptider		
			andel lån på mellan 1-5 år	81,1%	96,7%
			andel lån på mellan 6-10 år	18,9%	3,3%
			Totalt	100%	100%
			Genomsnittsränta	0,4%	0,6%

Not 15 Övriga långfristiga skulder

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING			KOMMUNEN		
Belopp i miljoner kronor	201808	201708		201808	201708
Checkräkningskrediter	0	0	Checkräkningskrediter (2 000 mnkr)	0	0
Deponerade medel elhandel	10	12	Deponerade medel elhandel	12	12
Förutbetalda anläggningsavgifter VA	354	320			
Skuld för kostnadsersättningar och investeringsbidrag ¹	875	1 525	Skuld för kostnadsersättningar och investeringsbidrag ¹	825	1 492
Investeringsfond VA	70	74			
Långfristig leasingsskuld	0	1	Långfristig leasingsskuld	0	1
Parkeringsfriköp	43				
Övrigt		20			
Summa	1 352	1 951	Summa	837	1 505
			Genomsnittsränta checkräkningskrediter	0,0%	0,0%

- 1) I posten ingår avtalad exploateringsavgift med 454 mnkr. Exploateringsavgift betraktas som förutbetalad och ska möta avskrivning av vissa anläggningstillgångar som kommunen avtalat om med externa parter och uppfört för att dessa ska kunna bruka exempelvis mark i avsett syfte. I postens 454 mnkr ingår en beräknad del om 202 mnkr. Beräkningen baseras på kunskap från genomlysningsprojektet som konstaterat att avtalen historiskt uppvisat en 63 procentig finansieringsgrad av uppförda anläggningstillgångar. Posten har därför justerats (202 mnkr) att motsvara 63 procent av pågående nyanläggning inom exploatering, varvid omsättningstillgången minskats motsvarande.

Not 16 Kortfristiga lån

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING			KOMMUNEN		
Belopp i miljoner kronor	201808	201708		201808	201708
Kortfristiga låneskulder till kreditinstitut	3 532	4 171	Kortfristiga skulder till kreditinstitut	2 731	1 856
			varav nästa års amorteringar	2 731	956
			kortfristiga del finansiell leasing	0	
Summa	3 532	4 171	Summa	2 731	1 856

Not 17 Övriga kortfristiga skulder - rapporteras enbart vid årsbokslut

Not 18 Derivat - rapporteras enbart vid årsbokslut

Not 19 Ansvarsförbindelser - rapporteras enbart vid årsbokslut

Not 20 Exploateringsfastigheter pågående projekt - rapporteras enbart vid årsbokslut

Redovisningsprinciper

Kommunens årsredovisning är i allt väsentligt upprättad i enlighet med lag (1997:614) om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR). De fall där kommunen väsentligt avviker från lag eller rekommendation redogörs för nedan.

Exploateringsredovisning – RKR 11.4

Kommunens redovisning av mark- och exploateringsverksamhet har under en längre tid avvikit från gällande normering. Ett arbete pågår för att komma till rätta med bristerna. Här ingår både en revidering av verksamhetens framtida arbetssätt och redovisning. I arbetet utgör RKR:s vägledning om exploateringsredovisning en viktig del. En systematisk genomgång av samtliga icke avslutade projekt ingår. Detta ska säkerställa ett rimligt avslut av projekt som anses färdigställda och ett strukturerat upplägg för projekt som anses pågående.

Historiskt har inkomster från markförsäljning (RKR 18.1) och exploateringsavgifter tillsammans med utgifter i exploateringsverksamheten (RKR 11.4) avslutats och nettoredovisats mot kommunens resultat. Detta upphörde i samband med att problematiken identifierades vid omorganisationer 2015 och 2016. Under 2017 genomlystes och avslutades betydande delar av kommunens exploateringsprojekt efter ett omfattande dokumentationsarbete. Detta arbete fortsätter under 2018 i syfte att åstadkomma enhetlig struktur, dokumentation och redovisning av kommunens pågående exploateringsprojekt. Förväntade effekter av detta arbete är fortsatt omklassificering från omsättningstillgångar (exploateringsfastigheter) till pågående nyanläggning (kommunal infrastruktur) och långfristiga skulder (exploateringsavgifter).

Från och med 2017 tillämpar Uppsala kommun helt RKR 18.1, vilket innebär att samtliga markförsäljningar intäcksredovisas i samband med att marken överförs till köparen.

Materiella anläggningstillgångar – RKR 11.4

I november 2016 identifierades att kommunens anläggningstillgångar, efter beslut i kommunstyrelsen, skrivits upp i värde (1990). Uppskrivningen fördelades senare (1994) proportionellt mot befintliga anläggningstillgångar och avskrivning påbörjades i samma takt som den respektive anläggning mot vilken uppskrivningen knutits. I samband med att lag (1997:614) om kommunal redovisning infördes 1998 borde dessa uppskrivningar ha utrangerats vilket inte gjordes. Återstående bokförd uppskrivning utrangerades därför i februari 2017 som redovisas som jämförelsetal i denna delårsrapport. Utrangeringen reglerades direkt mot eget kapital, motiverat av uppskrivningens ålder.

Sammanställd redovisning – RKR 8.2

Syftet med den sammanställda redovisningen, den kommunala motsvarigheten till koncernredovisning, är att ge en sammanfattande bild av kommunens totala ekonomiska ställning och åtaganden. Den omfattar all kommunal verksamhet i den mån kommunen har ett bestämmande eller väsentligt inflytande, oavsett vilken form den bedrivs i. 291

Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att eget kapital i det förvärvade företaget vid förvärvstidpunkten eliminerats. I redovisningen ingår sålunda endast kapital som intjänats

efter förvärvet. Med proportionell konsolidering menas att i den sammanställda redovisningen ingår så stor del av dotterföretagets eller intresseföretagets resultat- och balansräkning som svarar mot kommunens ägarandel.

I sammanställd redovisning har konsolideringen skett av boksluten för de civilrättsliga underkoncernerna. Uppskrivning av koncernföretagens materiella anläggningstillgångar återförs före konsolidering. I balansräkning uppdelas de obeskattade reserverna i en del som uppskjuten skatt under avsättningar och i en del under eget kapital.

Bilaga 2 Översikt av måluppfyllelse för inriktningsmål och uppdrag per nämnd och bolagsstyrelser samt gemensamma nämnder

Översikt av måluppfyllelse för inriktningsmål och uppdrag per nämnd

Översikten visar hur kommunens olika nämnder och bolagsstyrelser bedömt statusen för kommunfullmäktiges inriktningsmål och uppdrag ur Mål och budget 2018-2020. Måluppfyllelsen för de båda nämnder som Uppsala kommun har gemensamt med andra kommuner (räddningsnämnden och överförmyndarnämnden) presenteras längst bak i bilagan. Valnämnden arbetar endast med ett uppdrag,

Förklaringar för bedömningen av mål		Förklaringar för bedömningen av uppdrag	
Blå	Nämnden/styrelsen bedömer att den kommer att uppnå det den planerar (eller mer) för att bidra till inriktningsmålet.	Blå	Uppdraget är genomfört
Grön	Nämnden/styrelsen bedömer att den kommer att uppnå övervägande del av det den planerar för att bidra till inriktningsmålet.	Grön	Arbetet med uppdraget går enligt plan
Gul	Nämnden/styrelsen bedömer att den (enbart) kommer att uppnå delar av det den planerar för att bidra till inriktningsmålet.	Gul	Arbetet med uppdraget är inte påbörjat eller löper inte på enligt plan
Röd	Nämnden/styrelsen bidrar inte till inriktningsmålet.	Röd	Uppdraget genomförs ej

I vissa fall bedöms ett uppdrag vara grönt på fullmäktigenivå trots att enstaka nämnder eller bolag har bedömt uppdraget som gult eller rött. Det beror i dessa fall på att dessa nämnder och bolag har ett grunduppdrag som innebär att de har jämförelsevis små möjligheter att påverka uppdraget.

Förkortningar för nämnder			
KS	Kommunstyrelsen	UBN	Utbildningsnämnden
GSN	Gatu- och samhällsmiljönämnden	OSN	Omsorgsnämnden
MHN	Miljö- och hälsoskyddsnämnden	SCN	Socialnämnden
NGN	Namngivningsnämnden	ÄLN	Äldrenämnden
PBN	Plan- och byggnadsnämnden	IFN	Idrotts- och fritidsnämnden
AMN	Arbetsmarknadsnämnden	KTN	Kulturnämnden
VLN	Valnämnden		

[illegible]

NÄMNDERS RAPPORTERING AV MÅL OCH UPPDRAG		KS	GSN	MHN	NGN	PBN	AMN	UBN	OSN	SCN	ÄLN	IFN	KTN	Total
Mål 2	Uppsala ska vara attraktivt att leva, verka och vistas i													
2.1	Underlätta för innovationer i den egna verksamheten och utgöra testbädd för ny teknik, smarta tjänster och klimatsmarta innovationer (2017)	2019		2018					2018	2019	2018			2019
2.2	Utifrån genomförd nollmätning stärka platsvarumärket Uppsala (2017)	2018		2018			2018		2019		2018	2019	2018	2019
2.3	Ta fram en gemensam strategi för utveckling av kulturmiljöarbetet (2017)	2019												2019
2.4	Utveckla kulturcentrum i Gränbyområdet som försörjer de nordöstra stadsdelarna (2017)												2019	2019
2.5	Förbereda kommunens åtagande avseende världsarvsansökan inom the Rise of systematic biology för Linnés vetenskapliga gärning, exempelvis genom att inrätta naturreservatet Årike Fyris (2017)	2019												2019
2.6	Utveckla hållbar turism som skapar arbetstillfällen och främjar natur, lokal kultur och lokala produkter (2017)	2019											2019	2019
2.7	Driva och utveckla projektet "Ren Stad" i samverkan med andra aktörer för att upprätthålla en trygg, vacker, tillgänglig och säker kommun (2017)	2018												2018
2.8	Genomföra en översyn av behoven av samlings- och kulturlokaler i befintliga och nya områden (2017)	2019											2018	2019
2.9	Stärka krisberedskapen i kommunens alla verksamheter (2018)	2020		2018			2018		2019		2019	2018	2018	2020
2.10	Stärka planeringen av det civila försvaret (2018)	2019												2019
2.11	Ta fram en handlingsplan för ökad trygghet och säkerhet (2018)													
2.12	Ta fram ett förslag till Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner på ett Handlings-program för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor som ska gälla från och med 2020 (2018)*													
2.13	Utreda formerna för samordning av evenemang (2018)	2018												2018

* Redovisas i tabellen över uppdrag som rör de gemensamma nämnderna längre fram.

[illegible]

NÄMNDERS RAPPORTERING AV MÅL OCH UPPDRAG		KS	GSN	MHN	NGN	PBN	AMN	UBN	OSN	SCN	ÄLN	IFN	KTN	Total
3.19	Påskynda utbyggnaden av bredband på landsbygden genom förbättrad samordning (2017)	2020												2020
3.20	Se över hur man kan lösa byggnation av parkeringsanläggningar med lokaler i markplan för andra ändamål än parkeringsverksamheten (2018)	2018												2018

NÄMNDERS RAPPORTERING AV MÅL OCH UPPDRAG		KS	GSN	MHN	NGN	PBN	AMN	UBN	OSN	SCN	ÄLN	IFN	KTN	Total
Mål 4	Uppsala ska vara jämlikt, med goda levnadsvillkor för invånarna													
4.1	I samarbete med WHO:s nätverk utveckla en äldrevänlig stad (2017)	2019		2018			2019		2019	2018	2020		2019	2020
4.2	Inom ramen för äldrevänlig stad identifiera rekreatiionsstråk och tillgängliggöra parkbänkar (2018)													
4.3	Inom ramen för äldrevänlig stad möjliggöra för civilsamhället att öka utbudet av aktiviteter för förbättrad folkhälsa bland äldre (2018)	2019					2018		2019	2018	2019		2019	2020 *
4.4	Utveckla Uppsalamodellen inom mark- och exploatering för att stärka den sociala hållbarheten och arbetsmarknaden (2018)	2019					2018							2019
4.5	Utifrån kartläggning av levnadsvillkor och hälsa fortsätta utvecklingen av främjande, förbyggande och tidiga insatser för barn och unga (2017)	2018					2018		2018			2018	2019	2019
4.6	Utveckla barn- och ungas möjligheter att utöva och uppleva kultur i skolan och under den fria tiden. Bland annat genom kulturgaranti (2017)												2020	2020
4.7	Samverka med Region Uppsala gällande ett utvecklat föräldrastöd, tobaksfri skoltid och ökad fysisk aktivitet på jämlika villkor (2017)	2018								2020		2019		2020
4.8	Stödja det tobakspreventiva arbetet inom skolan genom att utföra tillsyn av skolgårdar och handlare (2017)			2018										2018
4.9	Med stöd av sociala investeringar särskilt stärka det förebyggande arbetet för barn och unga gällande psykisk ohälsa, ekonomisk utsatthet, skolfrånvaro samt missbruk (2017)	2018					2018						2019	2018
4.10	Genomföra ett kompetenslyft om barnrätt inom kommunen (2018)	2019		2018			2020		2019			2019	2019	2020
4.11	Utreda förutsättningar för att säkra den allmänna dricksvattenförsörjningen i Uppsala kommun (2018)	2019												2019
4.12	Stärka det kommunövergripande operativa arbetet med att motverka våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck (2018)													

* Nämndernas kommentarer avser i mycket liten grad samverkan med civilsamhället.

[illegible]

NÄMNDERS RAPPORTERING AV MÅL OCH UPPDRAG		KS	GSN	MHN	NGN	PBN	AMN	UBN	OSN	SCN	ÄLN	IFN	KTN	Total
Mål 6	Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning och utmanas i sitt lärande													
6.1	Bibehålla barngruppsstorleken på fortsatt låg nivå i förskolan (2017)													
6.2	Utöka verksamheten med förskolebussar och förbättra infrastruktur för målpunkterna (2018)	2019												2019
6.3	Införa arbetskläder för personal i förskola och fritidshem (2018)													
6.4	Fortsatt satsningen på tidiga insatser i grundskolans lägre årskurser (2017)													
6.5	Bygga och förbättra utbildningsmiljöer som är anpassade för barn och personer med funktionsnedsättning samt tar hänsyn till jämställdhetsaspekter (2017)	2019					2019							2019
6.6	Intensifiera arbetet med genomförandet av handlingsplan för särbegåvade elever (2018)													
6.7	Genomföra en riktad biblioteks- och lässatsning på kommunens landsbygdsskolor (2017)												2018	2018
6.8	Ta fram en modell för samverkan med Region Uppsala som möjliggör en förstärkning av elevhälsans förebyggande arbete mot psykisk ohälsa (2018)													
6.9	Fortsätta utveckla barn och ungas möjligheter till skapande verksamhet, genom utbyggnad och utveckling av kulturskolverksamheter (2017)												2020	2020
6.10	Fortsätta utvecklingen av Naturskolan (2017)												2018	2018
6.11	Fler ska ges möjlighet att delta i vuxenutbildning (2018)						2018							2018

NÄMNDERS RAPPORTERING AV MÅL OCH UPPDRAG		KS	GSN	MHN	NGN	PBN	AMN	UBN	OSN	SCN	ÄLN	IFN	KTN	Total
Mål 7	I Uppsala ska invånare leva ett oberoende liv och få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov													
7.1	Utred villkor samt finansiering för, möjliga partnerskap och tillgänglighet till anpassad friskvård (2017)										2019			2019
7.2	Öka möjligheten till inflytande och egenmakt så att stöd och insatser bättre motsvarar behoven (2017)								2018	2018	2018			2018
7.3	Vidareutveckla samverkan och de befintliga resurser som finns för personer med social problematik för att nå bättre effekt (2018)						2018		2018		2018			2018
7.4	Utveckla fler aktiviteter till unga vuxna i kommunens stads- och landsbygdsdelar (2017)						2018						2019	2018
7.5	Utveckla det förbyggande arbetet för psykisk hälsa (2017)								2018	2018	2018		2018	2018
7.6	Stärka insatserna för att förebygga och behandla drog- och spelmissbruk (2017)								2018		2018			2018
7.7	Säkra en jämställd biståndsbedömning (2017)						2018		2020	2019	2019			2020
7.8	Skapa trygghet och säker hemgång för utskrivningsklara i samarbete med Region Uppsala (2018)								2018		2018			2018
7.9	I samverkan med Region Uppsala utveckla och förstärka tidiga insatser mot psykisk ohälsa hos barn och unga (2018)	2018							2019					2019
7.10	Utveckla samverkan med Region Uppsala och polismyndigheten kring barn och ungdomar med missbruksproblem (2018)	2018							2018					2018
7.11	Utveckla samverkan med region Uppsala och civilsamhället kring hemlösa personer (2017)									2018				2018

NÄMNDERS RAPPORTERING AV MÅL OCH UPPDRAG		KS	GSN	MHN	NGN	PBN	AMN	UBN	OSN	SCN	ÄLN	IFN	KTN	VLN	Total
Mål 8	Uppsalas invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället														
8.1	Öka valdeltagande i områden och för grupper med lågt valdeltagande samt verka för ett mer jämlikt valdeltagande (2017)	2019													2019
8.2	Öka tillgängligheten vid allmänna val (2018)														
8.3	Utveckla och samordna kommunens synpunktshantering och felanmälan (2017)	2018													2018
8.4	Tillämpa modellen för medborgardialog och demokratiutveckling, i enlighet med SKL:s delaktighetstrappa. (2017)	2018		2018			2019		2018	2020	2019	2018	2019		2019
8.5	Utifrån framtagna handlingsplan stärka kommunens engagemang för att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism (2018)	2018		2018		2020	2019		2019	2020			2018		2020
8.6	Öka samverkan mellan kommunen och föreningslivet genom Lokal överenskommelse med föreningslivet - LÖK (2017)	2018					2018		2018	2020	2019	2018	2018		2018
8.7	Ta fram en informationshanteringsplan som utifrån verksamheternas processer stödjer en effektiv, rättsäker och digital informationshantering (2018)	2019		2018			2019	2019	2019	2018	2019	2018	2018		2019
8.8	Utifrån landsbygdsprogrammet öka delaktigheten och inflytande inom lämpliga områden med framtagna metod för medborgarbudget (2018)	2018					2020		2019	2020	2019	2018			2020
8.9	Utveckla arbetet med brukarrevisioner (2018)								2019	2020					2020

NÄMNDERS RAPPORTERING AV MÅL OCH UPPDRAG		KS	GSN	MHN	NGN	PBN	AMN	UBN	OSN	SCN	ÄLN	IFN	KTN	Total
Mål 9	Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala													
9.1	Intensifiera arbetet med att skapa attraktiva villkor för nuvarande och kommande bristyrken (2017)	2019		2018			2018		2018		2018		2018	2019
9.2	Säkra kompetensförsörjningen genom att genomföra åtgärder för att behålla och rekrytera kompetenta medarbetare i en hållbar arbetsmiljö (2017)	2018	2018	2018			2018		2018		2018	2018	2019	2018
9.3	Fortsätta genomförandet av heltidsreformen (2017)	2019						2018					2019	2019
9.4	Påbörja arbetet med att utforma en modell som ger medarbetare som önskar möjlighet att få tjänstledigt på deltid från heltidsarbete (2018)	2019												2019
9.5	Intensifiera arbetet med att åtgärda strukturella löneskillnader på grund av kön (2017)	2019					2018		2018			2019		2019
9.6	Utveckla former för upphandling av tjänster och entreprenader för att säkra kollektivavtalsenliga villkor, samt utveckla och genomföra 'Vita jobb'-modellen (2017)													
9.7	Föra in metoder för en mer tillitsbaserad styrning för att tillvarata medarbetares engagemang och kompetens (2018)	2019												2019
9.8	I ökad utsträckning agera för en inkluderande arbetsmarknad (2017)	2018	2018	2018					2018		2018		2018	2018
9.9	Inför möjligheter till grön rehab för anställda i Uppsala kommun i syfte att minska stressrelaterad ohälsa (2018)	2018					2018							2018
9.10	I samverkan med Arbetsförmedlingen erbjuda långtidsarbetslösa med försörjningsstöd nya vägar för att hitta ett nytt arbete (2018)						2018							2018
9.11	Stärka studenters jobb- och karriärmöjligheter (i Uppsala kommun) genom samverkan med universiteten inom ramen för studentmedarbetaranställning, samt öppna för fler möjligheter för studentmedarbetare inom Uppsala kommuns verksamheter (2018)	2018		2018			2018		2018			2018	2018	2018

Förkortningar för bolag			
IHUS	AB Uppsala Kommuns Industrihus	UKFAB	Uppsala Kommuns Fastighets AB
F-HOV	Fyrishov AB	UKK	Uppsala Konsert & Kongress AB
DUAB	Destination Uppsala	UPAB	Uppsala Parkerings AB
UBFAB	Uppsala bostadsförmedling AB	STA	Uppsala stadsteater AB
FFAB	Uppsala kommun Förvaltningsfastigheter AB	UVA	Uppsala Vatten och Avfall AB
SKOL	Uppsala kommun Skolfastigheter AB	UHEM	Uppsalahem
SPORT	Uppsala kommun Sport-och rekreationsfastigheter AB		

[illegible]

[illegible]

[illegible]

BOLAGS RAPPORTERING AV MÅL OCH UPPDRAG		IHUS	F-HOV	DUAB	UBFAB	FFAB	SKOL	SPORT	UKFAB	UKK	UPAB	STA	UVA	UHEM	Total
Mål 4	Uppsala ska vara jämlikt, med goda levnadsvillkor för invånarna														
4.1	I samarbete med WHO:s nätverk utveckla en äldrevänlig stad (2017)		2018											2020	
4.3	Inom ramen för äldrevänlig stad möjliggöra för civilsamhället att öka utbudet av aktiviteter för förbättrad folkhälsa bland äldre (2018)													2020	*
4.6	Utveckla barn- och ungas möjligheter att utöva och uppleva kultur i skolan och under den fria tiden. Bland annat genom kulturgaranti (2017)														
4.10	Genomför en kompetenslyft in barnrätt inom kommunen (2018)														
4.11	Utreda förutsättningar för att säkra den allmänna dricksvattensförsörjningen i Uppsala kommun (2018)												2019		

* Bolagens kommentarer avser i mycket liten grad samverkan med civilsamhället.

[illegible]

[illegible][illegible][illegible]

BOLAGS RAPPORTERING AV MÅL OCH UPPDRAG		IHUS	F-HOV	DUAB	UBFAB	FFAB	SKOL	SPORT	UKFAB	UKK	UPAB	STA	UVA	UHEM	Total
Mål 9	Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan kompetens möta Uppsala														
9.1	Intensifiera arbetet med att skapa attraktiva villkor för nuvarande och kommande bristyrken (2017)		2018								2018				2018
9.2	Säkra kompetenförsörjningen genom att genomföra åtgärder för att behålla och rekrytera kompetenta medarbetare i en hållbar arbetsmiljö (2017)	2018	2018	2018					2019	2018		2018			2019
9.5	Intensifiera arbetet med att åtgärda strukturella löneskillnader på grund av kön (2017)	2018	2018	2018					2019	2018	2018	2018			2019
9.8	I ökad utsträckning agera för en inkluderande arbetsmarknad (2017)		2018									2018			2018
9.10	I samverkan med Arbetsförmedlingen erbjuda långtidsarbetslösa med försörjningsstöd nya vägar för att hitta ett nytt arbete (2018)		2018						2018						2018
9.11	Stärka studenters jobb- och karriärmöjligheter (i Uppsala kommun) genom samverkan med universiteten inom ramen för studentmedarbetaranställning, samt öppna för fler möjligheter för studentmedarbetare inom Uppsala kommuns verksamheter (2018)	2018	2018	2018				2018				2018		2018	2018

Gemensamma nämnder – räddningsnämnden och överförmyndarnämnden

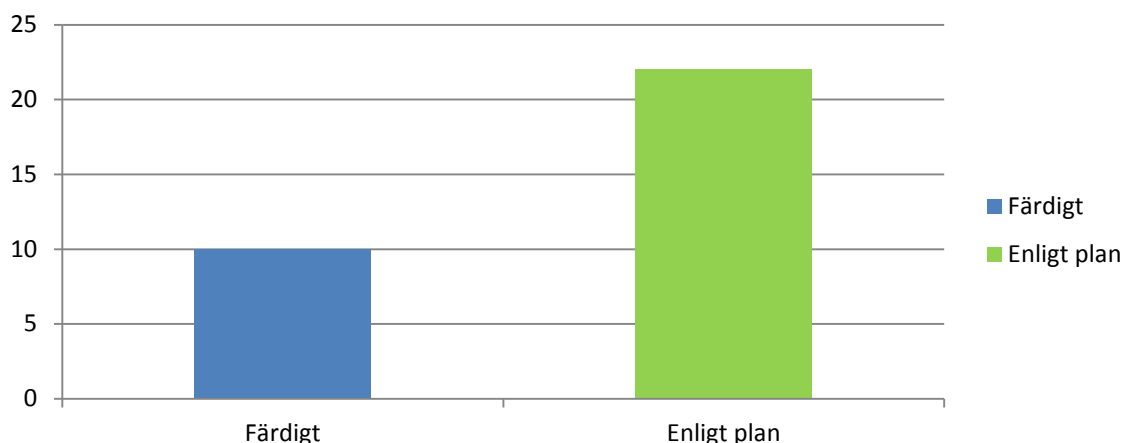
Uppsala är värdkommun för två nämnder som är gemensamma med andra kommuner: räddningsnämnden (RÅN) gemensam med Tierp och Östhammar, och överförmyndarnämnden (ÖFN) gemensam med Heby, Knivsta, Tierp, Älvkarleby och Östhammar. Nämnderna styrs gemensamt av de kommuner som samarbetar och de knyter an till mål och uppdrag i enlighet med vad samarbetskommunerna kommit överens om.

MÅL OCH UPPDRAG		RÅN	ÖFN
Mål 1	Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi		
1.2	Tydliggöra hur digitaliseringens möjligheter ska användas och dess utmaningar hanteras i verksamhetsplanering och affärsutveckling så att utvecklingen kan drivas så samlat och effektivt som möjligt		
1.4	Genomföra analyser för jämställdhetsbudgetering inom minst ett nytt utvecklingsområde årligen, samt att utifrån analys ta fram åtgärder i syfte att minska ojämställdhet		
1.5	Genomföra jämställdhetsanalyser i samband med kommande investeringar	2018	
1.6	Ta fram en långsiktig investeringsplan		
Mål 2	Uppsala ska vara attraktivt att leva, verka och vistas i		
2.9	Stärka krisberedskapen i kommunens alla verksamheter		
2.12	Ta fram ett förslag till Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner på ett Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor som ska gälla från och med 2020 (RÅN)	2018	
Mål 3	Uppsalas stad och landsbygd ska växa smart och hållbart		
3.1	Utveckla Uppsala till en Smart stad där innovationer, digitalisering och miljö- och klimatdrivet arbete skapar möjligheter att möta samhällets utmaningar på ett effektivt och hållbart sätt		
3.3	Utifrån den sociala kompassen fortsätta utveckla den samordnade planeringsprocessen för hållbar stads- och landsbygdsutveckling		
3.6	Stärk arbetet med att förebygga och förhindra social oro samt öka tryggheten		
3.14	Öka andelen förnybar energi och öka takten i arbetet med energieffektivisering och energisparande		
Mål 7	I Uppsala ska invånare leva ett oberoende liv och få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov		
7.2	Öka möjligheten till inflytande och egenmakt så att stöd och insatser bättre motsvarar behoven (ÅLN, OSN, SCN och ÖFN)		
Mål 8	Uppsalas invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället		
8.4	Tillämpa modellen för medborgardialog och demokratiutveckling, i enlighet med SKL:s delaktighetstrappa	2019	
8.5	Utifrån framtagna handlingsplan stärka kommunens engagemang för att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism		
8.7	Ta fram en informationshanteringsplan som utifrån verksamheternas processer stödjer en effektiv, rättsäker och digital informationshantering		
8.8	Utifrån landsbygdsprogrammet öka delaktigheten och inflytande inom lämpliga områden med framtagna metod för medborgarbudget		
Mål 9	Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala		
9.1	Intensifiera arbetet med att skapa attraktiva villkor för nuvarande och kommande bristyrken		
9.2	Säkra kompetensförsörjningen genom att genomföra åtgärder för att behålla och rekrytera kompetenta medarbetare i en hållbar arbetsmiljö		
9.5	Intensifiera arbetet med att åtgärda strukturella löneskillnader på grund av kön		
9.8	I ökad utsträckning agera för en inkluderande arbetsmarknad		

Bilaga 3 Måluppfyllelse av kvarvarande uppdrag och uppdrag som beslutats under året

Kvarvarande uppdrag och riktade satsningar från tidigare år

Det finns 32 kvarvarande uppdrag och riktade satsningar från tidigare år kvar att rapportera på i augustiuppföljningen. Av dessa är tio stycken nu färdiga. I 22 uppdrag pågår arbetet enligt plan och av dem är det elva som beräknas bli genomförda under 2018.

De uppdrag som är färdiga är:

- Förbättra möjligheterna för Uppsalaborna att komma ut i naturen genom att utveckla och förvalta gamla och nya naturreservat
- Arbetet med ny översiktsplan, fördjupad översiktsplan för södra staden och innerstadsstrategi som ska beslutas under 2016.
- Utställning av förslag till fördjupad översiktsplan för Södra staden KSN-2012-0452 (KS 2016-11-23).
- I en starkt expanderande kommun krävs åtgärder för bland annat den långsiktiga vattenförsörjningen. Föreskrifter för vattenskyddsområdet behöver därför förstärkas.
- Rättsäker och effektiv myndighetsutövning ska fortsätta utvecklas för att kunna ge en god service till medborgare och för att säkerställa kvaliteten i myndighetsutövningen.
- Att se över och eventuellt förnya hjälpmedlen i syfte att säkerställa att de svarar mot brukarnas behov.
- Fortsätta arbetet med att hitta nya vägar att rekrytera gode män och förvaltare som startades under 2015.
- Riktlinje för stöd till sociala företag KSN-2016-1923 (KF 2016-12-12)
- Se till att legitimerade förskollärare och lärare inom förskola, grund och gymnasieskolan samt utbildade fritidspedagoger, modersmåls lärare och yrkeslärare får en fortsatt positiv löneutveckling.
- Ta fram kriterier för en räkna-skriva-läsa-garanti och metod för uppföljning i grundskolans lägre årskurser.

I de två sistnämnda uppdragen har arbetet förts över i andra sammanhang.

Förklaring till färgmarkeringar:

- Blå färgmarkering betyder att uppdraget är färdigt.
- Grön färgmarkering betyder att uppdraget är påbörjat och löper på enligt plan.
- Gul färgmarkering betyder att uppdraget ännu inte är påbörjat eller att arbetet inte löper på enligt plan.
- Röd färgmarkering betyder att uppdraget är stoppat

KVARVARANDE UPPDRAG FRÅN TIDIGARE ÅR

Uppdrag riktade till flera nämnder

Förbättra möjligheterna för Uppsalaborna att komma ut i naturen genom att utveckla och förvalta gamla och nya naturreservat
Nämnder som har uppdraget: GSN, PBN

Kommentar: Satsningen är genomförd. De tre naturreservaten Hammarskog, Kronparken och Årike-Fyris är bildade. Beslutet om Hammarskog har överklagats.

Riktlinje för stöd till sociala företag KSN-2016-1923 (KF 2016-12-12)
Nämnder som har uppdraget: AMN, KS

Kommentar: Riktlinje för stöd till sociala företag togs fram och beslutades 2017. Arbetet med att ta fram en handlingsplan är färdigt och beslut tas i arbetsmarknadsnämnden i september och därefter i kommunstyrelsen.

Strategisk försörjning av utbildningslokaler 2016-2020, KSN-2016-0536 (KS 2016-04-06 § 57)
Nämnder som har uppdraget: KTN, IFN, KS

2018

Kommentar: Arbetet med en långsiktig strategisk infrastrukturplan inom kultur- och fritidsområdet fortsätter. Kulturnämnden beräknar att vara färdig med en lokalförsörjningsplan under 2018. Idrotts- och fritidsnämnden och kommunstyrelsen har rapporterat att de är färdiga med uppdraget.

Utveckla de särskilda boendeformerna
Nämnder som har uppdraget: KS, OSN, SCN och ÄLN

2019

Kommentar: Ett förslag på funktionsprogram för särskilda boenden enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade togs fram under 2017. Under 2018 tas funktionsprogram för övriga boendeformer fram tillsammans med berörda nämnder. Omsorgsnämnden och äldreomsorgen har levererat underlag för den strategiska lokalförsörjningsplanen. Socialnämnden menar att frågan behöver förtydligas då särskilda boendeformer inte faller under nämndens ansvar.

Utred för- och nackdelar med att låta andra aktörer investera, bygga och drifta lokaler
Nämnder och bolag som har uppdraget: KS, UBN, KTN, IFN, Sport- och rekreationsfastigheter, Uppsalahem, IHUS, UKFAB och Skolfastigheter

2018

Kommentar: Hösten 2018 görs en kompletterade och djuplodande undersökning av konsekvenserna av att låta externa aktörer investera, bygga och drifta fastigheter som kommunen hyr in på långsiktiga kontrakt. Tidigare utredning har lyft fram att tydliga lokal- och rumsfunktionsprogram är en förutsättning för en effektiv beställningsprocess i relation med en extern aktör. Idrotts- och fritidsnämndens utreder förutsättningarna för en ny simhall i nordöstra staden där bland annat olika former för ägande, investering och drift ingår

Fortsätta arbetet med att skapa förutsättningar för jämlik, jämställd och tillgänglig kultur, idrott och fritid
Nämnder och bolag som har uppdraget: KTN, Sportfastigheter, och UKK

Kommentar: Kommunen genomför ett flertal åtgärder som syftar till att skapa mer jämlik, jämställd och tillgänglig kultur. Kulturnämnden använder den sociala kompassen som beredningsunderlag och satsar på utveckling av fler fritidsgårdar, utökning av skollovsverksamheter för barn och unga samt fortsatt utveckling av kulturgaranti i samverkan med utbildningsnämnden. Sport- och rekreationsfastigheter AB har inlett arbetet med den konstnärlig utsmyckning på Studenternas arena.

Ta fram en plan för infrastruktur för kultur-, idrott- och fritidsverksamhet i Södra staden
Nämnder och bolag som har uppdraget: KTN och IFN

2018

Kommentar: Lokalförsörjningsplanerna för kultur-, idrott- och fritidsverksamhet koordineras och införlivas i den fysiska planeringen liksom i arbetet med Mål och budget. Kommunen genomför ett fördjupat utredningsarbete kring kultur- och fritidsverksamhet i Rosendal, Ulleråker och Gottsunda/Valsätra. Arbetet ingår som en del av framtagandet av en strategisk infrastrukturplan för kultur- och fritidsverksamhet.

Samordna den särskilda kollektivtrafiken
Nämnder och bolag som har uppdraget: UBN och GSN

2018

Kommentar: Arbeta pågår enligt plan och förväntas vara färdigt till årsskiftet.

Uppdrag till kommunstyrelsen

Antagande av översiktsplan för Uppsala kommun KSN-2014-1327 (KS 2016-11-23)

2019

Kommentar: Direktiv för programarbetet för Stabby och Flogsta beslutades under våren 2018.

Arbetet med ny översiktsplan, fördjupad översiktsplan för södra staden och innerstadsstrategi som ska beslutas under 2016

Kommentar: Utredningen kring mark- och dagvattenplan för Södra staden är färdigställd och valda delar ingår i fördjupad översiktsplan för Södra staden.

Implementera jämställdhets- och barnperspektivet i styrdokument och beslutsärenden

2018

Kommentar: Hållbarhetspolicyn har beslutats av kommunfullmäktige. En vägledning håller på att tas fram för hur hållbarhetsperspektiven ska lyftas in i beredningen av ärenden. Denna vägledning ska därefter integreras i utbildningar i ärendeskrivning.

Medborgardialoger och konsultstöd inom ramen för Planprogram för Gottsunda med social inriktning 2015-2017. Arbetet sker i samarbete med plan- och byggnadsnämnden

2018

Kommentar: Planprogram för Gottsundaområdet med fokus på social hållbarhet beslutades i april 2018. Programmet visar den övergripande strategiska fysiska utvecklingen för Gottsunda och Valsätra och har en särskild inriktning på social hållbarhet genom minskad segregation, ökad trygghet, inkludering med mera. I programarbetet har ett stort antal dialoger med allmänhet och lokalt verkssamma aktörer genomförts.

Utställning av förslag till fördjupad översiktsplan för Södra staden KSN-2012-0452 (KS 2016-11-23)

Kommentar: Utredningen kring mark- och dagvattenplan för Södra staden är färdigställd och valda delar ingår i fördjupad översiktsplan för Södra staden.

Översyn av besittningsrätt inom det kommunala bostadsrättsbeståndet KSN-2016-2315 (KS 2016-11-23)

2018

Kommentar: Ett pilotprojekt pågår i syfte att pröva metoder och tillvägagångssätt för att frigöra Uppsala kommuns bostadsrätter. Inom ramen för pilotprojektet ligger fokus på att frigöra lägenheter som ägs av kommunstyrelsen i bostadsrättsform. Det omfattar lägenheter där hyresgästen tilldelats en lägenhet via ett biståndsbeslut som senare återkallats. Involvering av hyresgästerna är en viktig del i de metoder som prövas.

Stadsbyggnad

Uppdrag till plan- och byggnadsnämnden

I en starkt expanderande kommun krävs åtgärder för bland annat den långsiktiga vattenförsörjningen. Föreskrifter för vattenskyddsområdet behöver därför förstärkas

Kommentar: Utredningen Mark- och vattenanvändning för Vattholma- och Uppsalaåsen del 1 och del 2 är klara. Riktlinjer för markanvändning på samma område beslutades i kommunfullmäktige i juni.

Vård och omsorg

Uppdrag till omsorgsnämnden

Rättsäker och effektiv myndighetsutövning ska fortsätta utvecklas för att kunna ge en god service till medborgare och för att säkerställa kvaliteten i myndighetsutövningen

Kommentar: Införandet av Socialstyrelsens modell Individens behov i centrum (IBIC) fortgår. För att ytterligare säkra en rättssäker och effektiv myndighetsutövning pågår revidering och framtagande av kvalitetsdokument så att lagkravet i SOSFS 2011:9 efterföljs. En ny mottagningsenhet har startats, vars uppgift är att samordna till förvaltningen inkommande ärenden för en korrekt och effektiv handläggning. En kvantitativ inriktad jämställdhetsanalys har genomförts inom området personlig assistans. Resultatet har visat förbättringsområden för att säkerställa en jämställd biståndshandläggning

Kartlägg behovet av vård- och omsorgsboende för personer i bostad med särskild service enligt SoL och LSS

Kommentar: Behovet är kartlagt och finns beskrivet i plan för hållbart boende. Planen ligger till grund för omsorgsnämndens leverans till Uppsala kommuns strategiska bostads- och lokalförsörjningsplan som förväntas beslutas i kommunstyrelsen under hösten 2018. Denna plan kommer att ersätta nämndens plan för hållbart boende.

Uppdrag till socialnämnden		
Fortsätta utveckla det förebyggande arbetet i syfte att motverka vräkningar och avhysningar		2018
<i>Kommentar:</i> En gemensam riktlinje om ansvarsfördelning med socialnämnden och omsorgsnämnden har tagits fram och fastställts.		
Handlingsplan mot kvinnofridskränkningar och våld i nära relationer, KSN-2016-0315 (KF 2016-09-05)		2019
<i>Kommentar:</i> I detta ärende beslutade kommunfullmäktige att uppdra till socialnämnden att ansvara för samordning och implementering av programmet och handlingsplanen i enlighet med föredragningen. Programmet beslutades 2016 och arbetet pågår till och med 2020. Därefter ska programmet och handlingsplanen följas upp och revideras.		
Inleda arbetet med att etablera så kallade halvvägshus i kommunen och arbetet med Bostad först för att skapa goda förutsättningar för människor att lämna missbruk och beroendeproblematik bakom sig		
<i>Kommentar:</i> Socialförvaltningen har en beredskap att starta ett halvvägshus när det finns lämplig lokal för ändamålet.		
Uppdrag till äldre- och funktionshjälpnämnden		
Att se över och eventuellt förnya hjälpmedlen i syfte att säkerställa att de svarar mot brukarnas behov		
<i>Kommentar:</i> Uppdraget är färdigt. Inom ramen för ordinarie hjälpmedelsarbete pågår en kontinuerlig anpassning och översyn.		
En fortsatt utveckling av tydlig information och relevanta jämförelsemått baserade på kvalitetsmätningar, med syftet att underlätta för medborgaren att göra informerade val		2018
<i>Kommentar:</i> Arbeta med att utveckla jämförelsetjänsten hitta och jämför är påbörjat och löper på enligt plan.		
Uppdrag till överförmyndarnämnden		
Fortsätta arbetet med att hitta nya vägar att rekrytera gode män och förvaltare som startades under 2015		
<i>Kommentar:</i> Arbetet med rekrytering pågår.		
Kultur, idrott och fritid		
Uppdrag till idrotts- och fritidsnämnden		
Ersätt kvicksilverarmatur med LED för energieffektivisering		2022
<i>Kommentar:</i> Arbetet med upprustning av elljusspårarna fortsätter under 2018 med byte av armaturer vid två spår. Uppdraget beräknas med befintliga resurser vara färdigt 2022.		
Realisera ombyggnad av Studenternas med ny fotbollsarena inom nuvarande område samt utveckling av anslutande område till en attraktiv aktivitetsanläggning för användning hela året, inklusive isbanor med huvudinriktning bandy, hastighetsåkning och allmänhetens åkning		2021
<i>Kommentar:</i> Under året har Studenternas fotbollsarena anpassats för spel i allsvenskan och planering pågår för nybyggnation av arenan. Beslut om att elitspel i bandy även i fortsättningen ska ske på Studenternas har tagits av idrotts- och fritidsnämnden. Bandybanorna kommer under sommartid att ställas om till ytor för aktiviteter och evenemang.		
Österängens plan rustas upp för amerikansk fotboll på elitnivå		2020
<i>Kommentar:</i> Beslut om samordning av lokalfunktioner med ny idrottshall vid Almtunaskolan har tagits. Det innebär att investeringsnivån på läktarbyggnaden inne på Österängen kan hållas nere inom beslutad ram. Detaljplanen ännu ej beslutad. Tillfälliga lösningar har installerats som gör att Amerikansk fotboll har kunnat spelas under 2018 med dispens från Svenska amerikanska fotbollsförbundet.		
Uppdrag till kulturnämnden		
Fortsätta utvecklingen av Uppsala konstmuseum		
<i>Kommentar:</i> En förstudie har delgivits kulturnämnden. Frågans lyfts av nämnden för vidare beredning i samband med Mål och Budget 2019.		

Handlingsplan för strategiskt förbättringsarbete avseende mottagande av nyanlända och asylsökande, KSN-2016-0068 (KS 2016-02-10 § 4)

2018

Kommentar: Den riktade satsningen är påbörjad. Genomförande av handlingsplanen för mottagande av asylsökande har genomförts enligt plan. Processen för att starta ett nytt kulturcentrum i Gränbyskolan påbörjades under 2017 i och med att en verksamhetsledare anställdes för att tillsammans med kommunala och civilsamhällets aktörer starta detta. Verksamhetsledaren slutade sin tjänst i början av 2018 och en ny verksamhetsledare började sin anställning i april. En plan på kort sikt är under utarbetande och där ingår det att försöka starta upp verksamhet succesivt under hösten i Gränbyskolan, för att utveckla ett koncept fullt ut i början av 2019. På lång sikt kan ett eventuellt ett kulturcentrum byggas utifrån planerad utbyggnad av hela Gränbyområdet. Samtal förs med delar av civilsamhällets representanter kring utvecklingen. Det finns ett stort intresse från deras sida kring en gemensam utveckling av ett kulturcentrum.

Tidiga insatser på barn och ungas fria tid

Kommentar: Nämnden fortsätter utvecklingen av ett kulturcentrum i Gränby. En ökning av aktiviteter under skollov genomförs med stöd av externa medel.

Utveckla kulturkvarteret Karin med Walmstedtska gården

2019

Kommentar: Framtagande av förslag till anpassning av lokaler i Walmstedtska har skett i samarbete med Uppsala konstnärsklubb och Uppsala författarsällskap. Nämnden inväntar återkoppling och förslag på lokalutformning från fastighetsägaren.

Utbildning och arbete

Uppdrag till utbildningsnämnden

Se till att legitimerade förskollärare och lärare inom förskola, grund och gymnasieskolan samt utbildade fritidspedagoger, modersmålslärare och yrkeslärare får en fortsatt positiv löneutveckling

Kommentar: Uppdraget har övergått till nytt uppdrag 2018. I nämndens verksamhetsplan ingår åtgärden att utveckla en tydlig och igenkänd lönebildning avseende ingångslön och löneutveckling kopplat till prestation och komplexitet.

Ta fram kriterier för en räkna-skriva-läsa-garanti och metod för uppföljning i grundskolans lägre årskurser

Kommentar: Uppdraget har övergått till nytt uppdrag 2018. I nämndens verksamhetsplan ingår åtgärden att fortsätta arbetet med läsa-skriva-räkna-garantin.

Uppdrag som lämnats under året

Uppdrag som lämnas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen under året följs upp med ett tertials eftersläpning. Det innebär att uppdrag som lämnas januari-april följs upp från och med uppföljningen per augusti, att uppdrag som lämnas maj-augusti följs upp från och med uppföljningen per helår och att uppdrag som lämnas september-december följs upp från och med apriluppföljningen året efter. På så sätt tar kommunfullmäktige och kommunstyrelsen hänsyn till att det behöver gå en viss tid för att uppdraget hinna verkställas.

Av de uppdrag som lämnades under 2017 ska 29 stycken avrapporteras i delårsuppföljningen per augusti, elva som lämnades under perioden januari till april, fyra stycken som lämnades under perioden maj till augusti och 14 stycken som lämnades under perioden september till december. Fyra stycken uppdrag blev färdiga redan under 2017.

Av de 29 resterande uppdragen är fem färdiga. Arbetet är påbörjat och går enligt plan i 22 fall medan två uppdrag ännu inte är påbörjade.

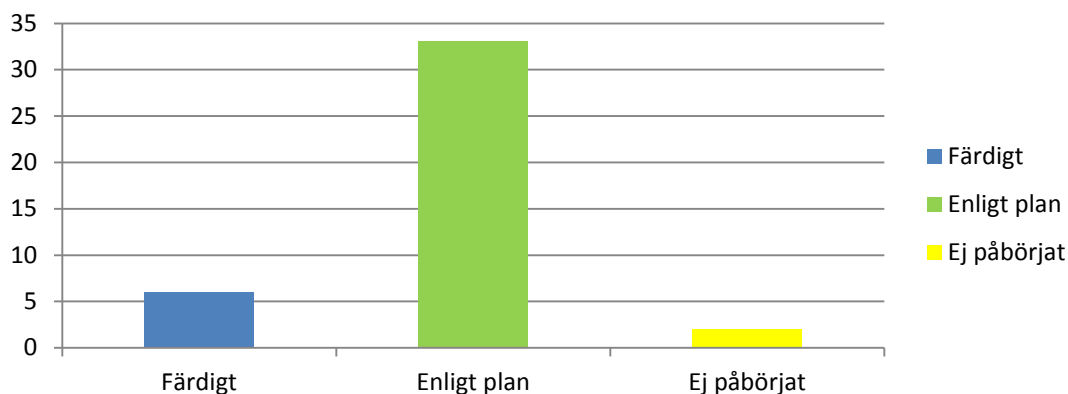
Det handlar om uppdragen

- att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en lathund för könsneutralt språk för kommunen.
- att uppdra till Uppsala Stadshus AB att löpande följa hur förnyelsen av Fyrishov AB:s bad- och simanläggning utvecklas avseende investeringsnivåer och behov av ersättning för allmänhetens simning och bad.

De fem färdiga uppdragen är:

- att uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att återkomma med förslag till gemensam avsiktsförklaring och vision för utvecklingen av Resecentrum och omkringliggande område, Uppsala Södra och logistikpunkter för järnvägen, enligt föredragningen.
- att uppdra till kommunledningskontoret att återkomma till kommunstyrelsen under hösten 2017 med en rapport kring bolagets ekonomiska situation.
- att ta fram förslag på ett nytt kompletterande etappmål för att minska miljö- och klimatpåverkan från byggmaterial i allmänhet och öka användningen av trä i byggnader och anläggningar i synnerhet i kommunorganisationen och i samhället
- att ta fram förslag till ett nytt kompletterande etappmål för att minska tillflödet av ny fossil plast i kommunorganisationen och i samhället.
- att uppdra till kommunstyrelsen att komplettera Miljö- och klimatprogrammet med ett avsnitt om klimatanpassning, samt ta fram en handlingsplan för klimatanpassning där roller och ansvarsfördelning förtydliga.

Under perioden januari till april 2018, fattade kommunfullmäktige och kommunstyrelsen beslut om tolv uppdrag. Uppdraget till kommunstyrelsen att ansvara för revidering av riktlinjerna för upphandling och inköp är färdigt och i övriga går arbetet enligt plan.

Förklaring till färgmarkeringar:

- Blå färgmarkering betyder att uppdraget är färdigt.
- Grön färgmarkering betyder att uppdraget är påbörjat och löper på enligt plan.
- Gul färgmarkering betyder att uppdraget ännu inte är påbörjat eller att arbetet inte löper på enligt plan.

NYA UPPDRAG UNDER 2017 (januari-april)

Uppdrag riktade till kommunstyrelsens förvaltningar

att uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att i samverkan med kommunledningskontoret utforma förslag till ett nytt regelverk för bidrag till vägföreningar enligt föredragningen	2018
---	------

Kommentar: Beslutsunkten ingick i ärendet Principer för huvudmannaskap och bidrag till vägföreningar (KSN-2016-2043), § 38 vid kommunstyrelsens sammanträde 2017-03-08. Ett dialogmöte har hållits med berörda vägföreningar för att ge information och ta in synpunkter. För närvarande pågår utredningsarbete och målet är att förslag utifrån utredningen underställs kommunstyrelsen för beslut hösten.

att uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att till kommunstyrelsen föreslå principer för huvudmannaskap samt regelverk för bidrag till vägföreningar	2018
---	------

Kommentar: Beslutsunkten ingick i ärendet Principer för huvudmannaskap och bidrag till vägföreningar (KSN-2016-2043), § 38 vid kommunstyrelsens sammanträde 2017-03-08. Ett dialogmöte har hållits med berörda vägföreningar för att ge information och ta in synpunkter. För närvarande pågår utredningsarbete och målet är att förslag utifrån utredningen underställs kommunstyrelsen för beslut hösten.

att uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att i samverkan med kommunledningskontoret och den kommunala lantmäterimyndigheten beskriva konsekvenser av skilda handlingsvägar avseende våghållning och huvudmannaskap i vägföreningar enligt föredragningen	2018
--	------

Kommentar: Beslutsunkten ingick i ärendet Principer för huvudmannaskap och bidrag till vägföreningar (KSN-2016-2043), § 38 vid kommunstyrelsens sammanträde 2017-03-08. Ett dialogmöte har hållits med berörda vägföreningar för att ge information och ta in synpunkter. För närvarande pågår utredningsarbete och målet är att förslag utifrån utredningen underställs kommunstyrelsen för beslut hösten.

att uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att utarbeta förslag till projektdirektiv för planprogram, ekonomiska ramar och tidsramar mm för beslut i kommunstyrelsen	
--	--

Kommentar: Beslutsunkten ingick i ärendet Utveckling av bad vid Fyrishov (KSN-2017-1394), § 89 vid kommunstyrelsens sammanträde 2017-04-05. Planarbete har påbörjats för del av Fyrishovs badanläggning. Analys och dialog pågår kring fortsatta utvecklingsmöjligheter och förslag till projektdirektiv och ekonomiska ramar kommer därefter att arbetas fram.

att uppdra till kommunledningskontoret att ansvara för implementering och samordning av handlingsplanen i enlighet med föredragningen	2018
---	------

Kommentar: Beslutsunkten ingick i ärendet Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism i Uppsala kommun (KSN-2016-2690), § 34 vid kommunstyrelsens sammanträde 2017-03-08. Det tidigare påbörjade utvecklingsarbetet fortsätter med fyra pilotverksamheter inom kommunen i människorättsbaserat arbetssätt. De deltagande verksamheterna får utbildning i mänskliga rättigheter och rättighetsbaserat arbetssätt samt handledning i att omsätta kunskaperna i handling. Arbetet ska leda till ökad tillgänglighet, inkludering, jämlikhet och transparens för dem som verksamheterna möter. Uppsala deltar också i Sveriges kommuners och landstings utvecklingsnätverk för blivande mänskliga rättighetskommuner. Syftet är att stärka det lokala och regionala arbetet med att säkerställa de mänskliga rättigheterna.

Uppdrag riktade till flera nämnder/bolagsstyrelser

att uppdra till Fyrishov AB och utbildningsnämnden att skapa förutsättningar för ett samlat skoluppdrag avseende simkunnighet

Kommentar: Beslutsunkten ingick i ärendet Utveckling av bad vid Fyrishov (KSN-2017-1394), § 124 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-04-24. Simkunnighet är ett viktigt uppdrag för skolan och ingår i läroplanen och betygskriterierna för årskurs 6. Fyrishov erbjuder simundervisning och bassånger för simundervisning och upplever att det råder stora skillnader mellan grundskolornas simundervisning. Styrelsen är därför mycket positiv till att tillsammans med utbildningsnämnden skapa förutsättningar för ett samlat skoluppdrag avseende simkunnighet. Styrelsen menar att simkunnigheten i Uppsalas behöver kartläggas ytterligare. Utbildningsnämnden tar fram ett underlag som visar dagens organisering av simundervisningen samt hur de närmaste fem årens behov ser ut när det gäller simhallar och personal för simundervisning för de kommunala grundskolorna.

Uppdrag riktade till kommunstyrelsen

att uppdra till kommunstyrelsen att i övrigt fatta de beslut och vidta de åtgärder som kan krävas för tillämpningen av fastställd riktlinje

2018

Kommentar: Beslutsunkten ingick i ärendet Arkivregler för Uppsala kommun (KSN-2016-2175), § 81 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-03-27. Den fastställda riktlinjen arbetas in i rutiner som tillgängliggörs. De utbildningar som hålls av stadsarkivet omfattar de nya arkivreglerna. Förslag kring iKlassa underställs kommunstyrelsen för beslut i november.

att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en lathund för könsneutralt språk för kommunen

2018

Kommentar: Beslutsunkten ingick i ärendet Motion av Mona Camara Sylvan och Tomas Karlsson (båda FI) om avkodning av könsprefix vid politiska förtroendeuppdrag och arbete i offentlig förvaltning (KSN-2016-2361), § 85 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-03-27. Arbetet är inte påbörjat.

Uppdrag riktade till gat- och samhällsmiljönämnden

att uppdra till gat- och samhällsmiljönämnden att beakta motionärens förslag i enlighet med föredragningen i samband med upprustning av torgytan vid kvarteret S:t Per

Kommentar: Beslutsunkten ingick i ärendet Motion av Mohammad Hassan (L) om att lägga in periodiska systemet som installation på gågatan i Uppsala (KSN-2015-1696), § 56 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-02-27. Gat- och samhällsmiljönämnden inväntar ombyggnation av Celsiustorget.

Uppdrag riktade till Uppsala Stadshus AB

att uppdra till Uppsala Stadshus AB att löpande följa hur förnyelsen av Fyrishov AB:s bad- och simanläggning utvecklas avseende investeringsnivåer och behov av ersättning för allmänhetens simning och bad

Kommentar: Beslutsunkten ingick i ärendet Utveckling av bad vid Fyrishov (KSN-2017-1394), § 124 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-04-24. Förnyelsen av Fyrishovs bad- och simanläggning har ännu inte kommit igång så det finns ännu ingen uppföljning att göra. USAB bevakar emellertid frågan gentemot Fyrishov.

Uppdrag riktade till Fyrishov

att uppdra till Fyrishov AB att till Uppsala Stadshus AB återkomma med beräknad investeringsutgift för entrélösning

Kommentar: Beslutsunkten ingick i ärendet Utveckling av bad vid Fyrishov (KSN-2017-1394), § 124 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-04-24. Arbetet pågår med förstudie kring inriktningen av entrélösning. När förstudien är klar kan investeringsutgift beräknas.

NYA UPPDRAG UNDER 2017 (maj-augusti)

Uppdrag riktade till kommunstyrelsens förvaltningar

att uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att återkomma med förslag till gemensam avsiktsförklaring och vision för utvecklingen av Resecentrum och omkringliggande område, Uppsala Södra och logistikpunkter för järnvägen, enligt föredragningen

Kommentar: Beslutsunkten ingick i ärendet Uppdrag om gemensam avsiktsförklaring och visionsarbete för Uppsala Resecentrum, Uppsala Södra och logistikpunkter för järnvägen (KSN-2017-2254), § 145 vid kommunstyrelsens sammanträde 2017-06-14. Avsiktsförklaring blev antagen av kommunstyrelsen i maj 2018.

att uppdra till kommunledningskontoret att återkomma med den fortsatta processen med föreningslivet efter genomförda dialoger

2019

Kommentar: Beslutsunkten ingick i ärendet Utredning om bidrag till föreningslivet i Uppsala (KSN-2017-0033), § 96 vid kommunstyrelsens sammanträde 2017-05-10. Dialoger med föreningslivet har genomförts. Resultatet användes som en del av underlaget i framtagandet av den uppdaterade lokala överenskommelsen med föreningslivet som kommunfullmäktige antog i

maj 2018. Implementering av handlingsplan för genomförande av den lokala överenskommelsen och framtagande av riktlinjer för bolagsformer och stöd påbörjas under hösten 2018.

att uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen, i samverkan med berörda förvaltningar och Uppsala Skolfastigheter AB, att genomföra åtgärderna inom de ramar som fastställs av kommunfullmäktige i Mål och budget	2021
---	------

Kommentar: Beslutsunkten ingick i ärendet Lokalförsörjningsplan för pedagogiska lokaler 2017-2020 med utblick mot 2030 (KSN-2017-1793), § 94 vid kommunstyrelsens sammanträde 2017-05-10. Genomförandet av lokalförsörjningsplanen pågår. Under 2018 har stadsbyggnadsförvaltningen tillsammans med respektive förvaltning tagit fram utkast till lokalförsörjningsplaner för verksamheterna. Dessa ska presenteras för nämnderna under hösten, så att nämnderna har möjlighet att fastställa planerna i samband med respektive verksamhetsplan. I lokalförsörjningsplanerna 2019 ska det finnas en ekonomisk bilaga och redan i år kommer den bilagan att finnas i några av planerna. Bilagorna kommer således att utgöra ett verktyg för avstämning mot Mål och budget.

att uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att inleda genomförandet av lokalåtgärderna i planen och återkomma till kommunstyrelsen med slutliga genomförandeförslag enligt gällande ansvarsfördelning och delegationsordning	2021
--	------

Kommentar: Beslutsunkten ingick i ärendet Lokalförsörjningsplan för pedagogiska lokaler 2017-2020 med utblick mot 2030 (KSN-2017-1793), § 94 vid kommunstyrelsens sammanträde 2017-05-10. Beställningar har fortlöpande genomförts enligt lokalförsörjningsplanen. Kommunstyrelsen driver tillsammans med utbildningsnämnden och Skolfastigheter AB ett arbete för att kvalitetssäkra leveransdatumerna för lokalbeställningarna enligt planen. Utredning av om beställningar som senarelags får några kapacitetskonsekvenser pågår.

NYA UPPDRAG UNDER 2017 (September- december)

Uppdrag riktade till kommunstyrelsens förvaltningar

att kommunens landsbygdsstrateg ges i uppdrag att ta fram ett förslag på hur Uppsala kommun kan lyfta sina lokala landsbygdsnätverk, marknadsföra sitt utvecklingsarbete för landsbygden samt dra lärdom av andras utvecklingsarbete för landsbygden i samband	2020
--	------

Kommentar: Beslutsunkten ingick i ärendet Stöd till arrangerandet av Landsbygdsriksdagen i Uppsala län år 2020 (KSN-2017-3664), § 271 vid kommunstyrelsens sammanträde 2017-12-13. Besked angående Landsbygdsriksdag 2020 meddelas från Riksorganisationen Hela Sverige ska leva tidigast i december 2018.

att uppdra till kommunledningskontoret att återkomma till kommunstyrelsen under hösten 2017 med en rapport kring bolagets ekonomiska situation	
--	--

Kommentar: Beslutsunkten ingick i ärendet Ansökan om amorteringsfrihet för Curlingcompaniet AB (KSN-2017-2517), § 214 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-09-11. Curlingcompaniet har beretts möjlighet att redogöra för bolagets ekonomiska och finansiella ställning. Läget är fortfarande ansträngt men bolaget har vidtagit åtgärder för att inom närmaste åren få rätsida på sin ekonomi och bygga upp en långsiktigt hållbar situation. Utifrån detta beslutade kommunstyrelsen innan sommaren att bevilja amorteringsfrihet i ytterligare två år.

Uppdrag riktade till flera nämnder/bolagsstyrelser

att uppdra åt samtliga nämnder och bolagsstyrelser att under 2018 arbeta fram egna ledningsplaner inför och vid allvarliga störningar i enlighet med rutin för detta	
--	--

Kommentar: Beslutsunkten ingick i ärendet Ledningsplan inför och vid allvarlig störning (KSN-2017-2895), § 254 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-11-06. Många nämnder och bolag pekar på att de redan har planer som omfattar allvarliga störningar medan andra avvaktar stöd från kommunstyrelsen som utlovats. I huvudsak kommer stödet att vara aktuellt efter det att höstens risk- och sårbarhetsanalysarbete är genomfört.

Uppdrag riktade till kommunstyrelsen

att se över hur styrning för en ökad jämställdhetsintegrering kan förenklas i syfte att få större effekt samt därmed revidera Riktlinje för normkritiskt arbete för ökad jämställdhet enligt CEMR	2018
---	------

Kommentar: Beslutsunkten ingick i ärendet Uppföljning av program och planer 2017 (KSN-2017-3388), § 234 vid kommunstyrelsens sammanträde 2017-11-22. Revidering av riktlinje om jämställdhetsintegrering pågår inom ramen för kommungemensam programhantering.

att starta en medborgarbudgetprocess i Järlåsa-, Vänge och södra Hagundabygden inom ramen för landsbygdsarbetet under 2018	2018
--	------

Kommentar: Beslutsunkten ingick i ärendet Pilotprojekt med medborgarbudget - 50 000 idéer för Sveriges bästa landsbygd (KSN-2017-1277), § 242 vid kommunstyrelsens sammanträde 2017-11-22. Medborgarbudgetprocessen startade under april med informationsmöten i aktuella bygder och start av lokal arbetsgrupp. Arbetet fortsätter under året.

att ställa om lantbruket vid Jälla egendom till ekologiskt certifierad mjölkproduktion, lammproduktion och växtodling, att omställningen av lantbruket till ekologisk produktion ska påbörjas under 2018 med målet att produktionen är certifierad vid utgången 2020	2020
--	------

Kommentar: Omläggningen av lantbruket till ekologisk produktion är påbörjad. I juni 2018 beviljades ett lån på 1,6 miljoner kronor för de första investeringarna på egendomen (KSN 2016 2620). En fullständig plan med kostnadsberäkningar för den fortsatta omställningen under 2018–2020 är framtagen och ska delges kommunstyrelsen. Vissa medel avsatta i budget 2018 beräknas inte användas under 2018 då kostnader har skjutits fram.

att ta fram förslag på ett nytt kompletterande etappmål för att minska miljö- och klimatpåverkan från byggmaterial i allmänhet och öka användningen av trä i byggnader och anläggningar i synnerhet i kommunorganisationen och i samhället

Kommentar: Beslutsunkten ingick i ärendet Uppföljning av program och planer 2017 (KSN-2017-3388), § 282 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-12-11. Kommunfullmäktige beslutade i maj 2018 om att komplettera miljö- och klimatprogrammet med nya etappmål för byggmaterial. Etappmålet för byggmaterial och för att bygga i trä innebär att i stadsbyggnadsprojekt med markanvisning och i kommunens egen produktion ska hälften färdigställd byggnadsvolym vara i trä vid utgången av 2030, och klimatpåverkan från betong ska vara minst 50 procent lägre 2030 jämfört med 2017.

att ta fram förslag till ett nytt kompletterande etappmål för att minska tillflödet av ny fossil plast i kommunorganisationen och i samhället

Kommentar: Beslutsunkten ingick i ärendet Uppföljning av program och planer 2017 (KSN-2017-3388), § 282 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-12-11. Kommunfullmäktige beslutade i maj 2018 om att komplettera miljö- och klimatprogrammet med nya etappmål för plast. Förslaget till etappmål för plast sträcker sig till 2030 då plasten i nyanskaffade produkter med plastinnehåll enbart ska komma från återvunnen eller förnybar råvara. Om alternativa material eller lösningar finns kan plast undvikas helt. Det långsiktiga målet kombineras med åtgärden att inventera kommunens plastanvändning och ta bort minst tre produktgrupper senast 2020. Ett delmål föreslås om att klimatpåverkan från nyinköpta produkter som innehåller plast i egen och i upphandlad verksamhet ska vara halverad 2023 jämfört med läget vid den inventering som ska göras senast 2020.

att uppdraga till kommunstyrelsen att komplettera Miljö- och klimatprogrammet med ett avsnitt om klimatanpassning, samt ta fram en handlingsplan för klimatanpassning där roller och ansvarsfördelning förtydligas

Kommentar: Beslutsunkten ingick i ärendet Uppföljning av program och planer 2017 (KSN-2017-3388), § 282 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-12-11. Kommunfullmäktige beslutade i april 2018 att komplettera miljö- och klimatprogrammet med ett avsnitt om klimatanpassning. I samma beslut konstaterade fullmäktige att det inte är lämpligt med en särskild handlingsplan för klimatanpassning. Utredningar och åtgärder bör i stället göras i sitt sammanhang integrerat med respektive nämnd och bolags verksamhetsansvar.

att uppdraga till kommunstyrelsen att ta fram en riktlinje för kriskommunikation

2018

Kommentar: Beslutsunkten ingick i ärendet Policy för kommunikation inom Uppsala kommunkoncern (KSN-2017-2920), § 280 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-12-11. En kriskommunikationsplan är under beredning och planeras underställas kommunstyrelsen hösten 2018.

att uppdraga till kommunstyrelsen att ta fram förslag på program och handlingsplan för barn och unga i Uppsala kommun med utgångspunkt i Agenda 2030 och barnkonventionen

2019

Kommentar: Beslutsunkten ingick i ärendet Uppföljning av program och planer 2017 (KSN-2017-3388), § 282 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-12-11. Arbetet leds av utvecklingsledningsgruppen barn och ungas hela dygn. En förvaltningsövergripande arbetsgrupp genomför arbetet. Under första halvåret 2018 har fokus varit på dialog med barn och unga. Olika typer av dialoger har genomförts under året. Bland annat har barnombudet i Uppsala län genomfört dialoger med samtliga klasser på Tunabergsskolan. Under sommaren har även 15 dialoger genomförts med cirka 100 barn och unga på fritidsklubbar, fritidsgårdar och Allis lägerverksamhet. Syftet med dialogerna har varit att bereda barn och unga möjlighet till delaktighet och inflytande över det kommande programmet. Under hösten fortsätter framtagandet av program och handlingsplan i gemensam beredning.

att uppdraga till kommunstyrelsen att utreda förutsättningarna för att reglera de majoritetsägda bolagens medverkan i hanteringen av en allvarlig störning

2018

Kommentar: Beslutsunkten ingick i ärendet Ledningsplan inför och vid allvarlig störning (KSN-2017-2895), § 254 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-11-06. En utredning av förutsättningarna för att reglera de majoritetsägda bolagens medverkan i hanteringen av en allvarlig störning är påbörjad. Resultatet av utredningen väntas bli färdigt under hösten 2018.

att uppdraga åt kommunstyrelsen att revidera kommunens grafiska profil

2018

Kommentar: Beslutsunkten ingick i ärendet Policy för kommunikation inom Uppsala kommunkoncern (KSN-2017-2920), § 280 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-12-11. Framtagande av ny grafisk profil pågår och är presenterad i vissa delar för kommunledning. Vissa revideringar och förtydliganden kommer att arbetas fram under hösten 2018.

Uppdrag riktade till socialnämnden

att uppdraga till socialnämnden att revidera Drogpolitiskt program med inriktningen att komplettera programmet med förebyggande insatser för fler typer av beroenden så som till exempel spel, samt att genom framtagandet av en handlingsplan förtydliga roller

2019

Kommentar: Beslutsunkten ingick i ärendet Uppföljning av program och planer 2017 (KSN-2017-3388), § 282 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-12-11. Arbetet med en tidsplan för revidering är påbörjat.

NYA UPPDRAG UNDER 2018 (januari-april)

Uppdrag riktade till kommunstyrelsens förvaltningar

att uppdra till kommunledningskontoret att ta fram förslag till reviderad handlingsplan baserat på vad som framkommer vid samrådet av Planprogram för Gottsundaområdet och de yttranden över Handlingsplan Gottsunda/Valsätra som inkommer med anledning av det ärendet

2019

Kommentar: Beslutspunkterna ingick i Inhämtande av yttranden över Handlingsplan Gottsunda/Valsätra (KSN-2018-0108) vid kommunstyrelsens sammanträde 2018-04-11. Arbetet med att sammanställa inkomna svar pågår. Förslag till revidering av handlingsplan Gottsunda/Valsätra läggs fram under hösten.

att uppdra till kommunledningskontoret att återkomma till kommunstyrelsen med en redovisning om hur kraven i upphandlingspolicyn får genomslag i kommunorganisationen

2018

Kommentar: Beslutspunkten ingick i Policy och riktlinjer för upphandling och inköp (KSN-2017-1989) § 26 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2018-03-26. Arbetet med uppföljning av kommunstyrelsens beslutad upphandlingspolicy sker löpande i verksamheten och kommer att delges kommunstyrelsen under hösten 2018.

att uppdra till kommunstyrelsen att ansvara för revidering av riktlinjerna för upphandling och inköp

Kommentar: Beslutspunkten ingick i Policy och riktlinjer för upphandling och inköp (KSN-2017-1989) § 26 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2018-03-26. Reviderad riktlinje för upphandling och inköp beslutades av kommunstyrelsen i mars.

att uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att ansvara för att den av utbildningsförvaltningen inledda beställningsprocessen av lokalåtgärderna i planen fullföljs inom de ramar som fastställs av kommunfullmäktige i Mål och budget samt återkomma till kommunstyrelsen med slutliga genomförandeförslag

2022

Kommentar: Beslutspunkten ingick i Lokalförsörjningsplan för pedagogiska lokaler 2018 till och med läsåret 2021/2022 med utblick mot 2030 (KSN-2017-3575) vid kommunstyrelsens sammanträde 2018-02-07. Stadsbyggnadsförvaltningen har under 2018 inrättat en tydlig beställarfunktion som träder i kraft den 1 september. Förändringen bidrar till att tydliggöra stadsbyggnadsförvaltningens, Skolfastigheters samt utbildningsförvaltningens olika roller. Lokalförsörjningsplanen är utgångspunkten för utbildningsförvaltningens beställningar. Vidare tillkommer mindre beställningar som ligger utanför planen samt vissa större beställningar där speciella insatser är nödvändiga.

att uppdra till Uppsala Innovation Centre AB att genomföra en strategisk satsning på tech-sektorn i Uppsala enligt bilaga

2018

Kommentar: Beslutspunkterna ingick i Strategisk satsning på tech-sektorn i Uppsala 2018-2020 (KSN-2018-0111) vid kommunstyrelsens sammanträde 2018-03-07. Uppsala Innovation Centre styrelse tackade nej till att åtta sig uppdraget. Därför upphandlas nu en aktör som ska genomföra den av kommunstyrelsen beslutade strategiska satsningen på Tech-sektorn i Uppsala.

att uppdra åt stadsbyggnadsförvaltningen att efter samråd med länsstyrelsen initiera en utvärdering av mätningar och åtgärdsprogram och återkomma före 2019

2018

Kommentar: Beslutspunkten ingick i Rapportering av åtgärdsprogrammet för luft 2017 (KSN-2018-0671) vid kommunstyrelsens sammanträde 2018-04-11. Genomförande påbörjas hösten 2018.

att uppdra åt stadsbyggnadsförvaltningen att ta fram vägledning och rutiner kopplat till riktlinjerna

2019

Kommentar: Beslutspunkterna ingick i Riktlinjer för markanvändning inom Uppsala- och Vattholmaåsarnas tillrinningsområde ur grundvattensynpunkt (KSN-2017-4316) vid kommunstyrelsens sammanträde 2018-04-11. Arbetet med att ta fram vägledning och rutiner utifrån riktlinjerna har påbörjats.

Uppdrag riktade till kommunstyrelsen

att kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en plan för systematisk uppföljning av klimatanpassningsarbetet

2019

Kommentar: Beslutspunkten ingick i Klimatanpassning som en del av Miljö- och klimatprogrammet (KSN-2018-0705) § 79 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2018-04-23. Planering för uppdraget påbörjas hösten 2018

att ta fram åtgärdsplan för grundvattenförekomsterna inom tillrinningsområdet för Uppsala- och Vattholmaåsarna

2019

Kommentar: Beslutspunkterna ingick i Riktlinjer för markanvändning inom Uppsala- och Vattholmaåsarnas tillrinningsområde ur grundvattensynpunkt (KSN-2017-4316) vid kommunstyrelsens sammanträde 2018-04-11. Arbetet med att ta fram åtgärdsplan för grundvattenförekomsterna har påbörjats.

Uppdrag riktade till socialnämnden

att socialnämnden ska rapportera om satsningen till kommunstyrelsen i ordinarie delårsuppföljning

Kommentar: Beslutspunkten ingick i Ansökan om medel för social investering "Förbättra för barn i familjer med missbruk - Insats Sofia" (KSN-2018-0690) vid kommunstyrelsens sammanträde 2018-04-11. En projektledare är anställd och projektet startade 1 september 2018 och kommer att pågå till 31 augusti 2021.

Uppdrag riktade till Uppsala vatten och avfall AB

att uppdra till Uppsala Vatten och Avfall AB att ta fram en VA-plan inklusive en dagvattenplan i samarbete med berörda förvaltningar

Kommentar: Beslutspunkten ingick i Planeringsunderlag för vatten- och avloppsförsörjning (KSN-2015-1310) § 80 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2018-04-23. Arbetet pågår enligt plan.

Uppdrag riktade till Uppsalahem AB

att återkomma till kommunstyrelsen med en utförlig utvärdering av satsningen inom ramen för sociala investeringar

2018

Kommentar: Beslutspunkterna ingick i Handlingsplan Gottsunda/Valsätra (KSN-2018-0108) vid kommunstyrelsens sammanträde 2018-02-07. Mötesplats Gottsunda invigdes i juni 2018. En första delårsrapport kommer att presenteras i november 2018 enligt plan.

Bilaga 4 Ordförklaringar

Aktualiseringsgrad. Den andel av personakterna för anställd medarbetare som är uppdaterad med avseende på tidigare pensionsgrundande anställningar.

Anläggningstillgångar. Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav. Tillgångarna kan vara materiella, till exempel byggnader, eller finansiella, till exempel obligationer.

Ansvarsförbindelse. Åtagande att fullgöra viss ekonomisk förpliktelse, exempelvis pensionsåtagandet.

Avskrivning. Anläggningstillgångens periodiserade kostnad utifrån beräknad livslängd/nyttjandetid.

Avsättningar. Ekonomiska förpliktelser eller åtaganden som är säkra eller sannolika, men ovissa till belopp eller till den tidpunkt de ska infrias, till exempel pensionsförpliktelse.

Balanskravet. I kommunallagen regleras att kommunerna varje år ska ha ekonomi i balans samt vilka åtgärder som ska vidtas vid avvikelse mot detta krav.

Balansräkning. Beskriver kommunens finansiella ställning vid en viss tidpunkt. Visar hur kapitalet har använts (tillgångar) och hur detta har anskaffats, det vill säga med främmande (skulder) och med egna (eget kapital) medel.

Eget kapital. Visar den del av tillgångarna som finansierats med egna medel.

Inriktningsmål. Mål i kommunfullmäktiges planerings- och budgetdokument Inriktning, Verksamhet, Ekonomi (från och med 2016 kallat Mål och budget).

Kassaflödesanalys. Visar hur en räkenskapsperiods löpande verksamhet har finansierats samt hur periodens löpande verksamhet och investeringar har inverkat på finansiell verksamhet och likvid ställning.

Kommunbidrag. De ekonomiska ramar som kommunfullmäktige fördelar till uppdragsnämnderna. Huvudsakligen består dessa ramar av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning.

Kortfristiga skulder/fordringar. Lån, skulder och fordringar som förfaller till betalning inom ett år.

Likvida medel/likviditet. Anger vilken betalningsberedskap som finns på kort sikt. Motsvarar kassa och bank.

Kassalikviditet. Indikator för kortsiktig betalningsförmåga. En kassalikviditet om 100 % eller mer innebär att kortfristiga skulder kan betalas direkt

Långfristiga skulder/fordringar. Skulder och fordringar som förfaller till betalning senare än ett år efter räkenskapsårets utgång.

Nettokostnad. Skillnaden mellan verksamhetens driftkostnader och intäkter (exempelvis vissa statsbidrag, taxor och avgifter från kunder och brukare). Verksamhetens nettokostnader finansieras med skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning.

Nettokostnadsavvikelse. Skillnaden mellan kommunens nettokostnader och den strukturårsjusterade standardkostnad som beräknats inom ramen för det kommunala kostnadsutjämningsystemet. Den strukturårsjusterade standardkostnaden tar hänsyn till strukturella skillnader mellan kommuner. Den visar vilken kostnad kommunen skulle ha om kommunen har samma ambitions- och effektivitetsnivå som riksgenomsnittet. Nettokostnadsavvikelser går bl.a. att hitta i jämförelsedatabasen Kolada (www.kolada.se).

Ohälsotal. Mått på utbetalda dagar med sjukpenning, rehabiliteringspenning samt sjuk- och aktivitetersättning. Med utbetalda dagar avses heldagar, vilket innebär att delar av dagar summeras upp till hela dagar. Ohälsotalet beräknas genom att summan av dessa dagar divideras med befolkningen 16-64 år. Ohälsotalet innehåller inte dagar med sjuklön från arbetsgivare.

Omsättningstillgångar. Tillgångar som inte innehas för stadigvarande bruk utan löpande byts ut eller förändras.

Periodisering. Fördelning av kostnader och intäkter till den period då resurserna förbrukas eller tillkommer.

R9-kommuner. Jämförelsenätverk av större mellansvenska kommuner där Uppsala ingår: Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Linköping, Norrköping, Uppsala, Västerås, Södertälje och Örebro. Genomsnittet för R9-kommunerna används som jämförelsegrund på flera ställen i årsredovisningen.

Resultaträkning. Sammanställning av årets driftverksamhet (intäkter och kostnader) och hur den genom sitt resultat påverkar eget kapital.

Sammanställd redovisning. Omfattar all kommunal verksamhet i den mån kommunen har ett bestämmande eller väsentligt inflytande, oavsett om den bedrivs i förvaltnings- eller företagsform. I denna årsredovisning avses Uppsala kommun med hel- och delägda aktiebolag.

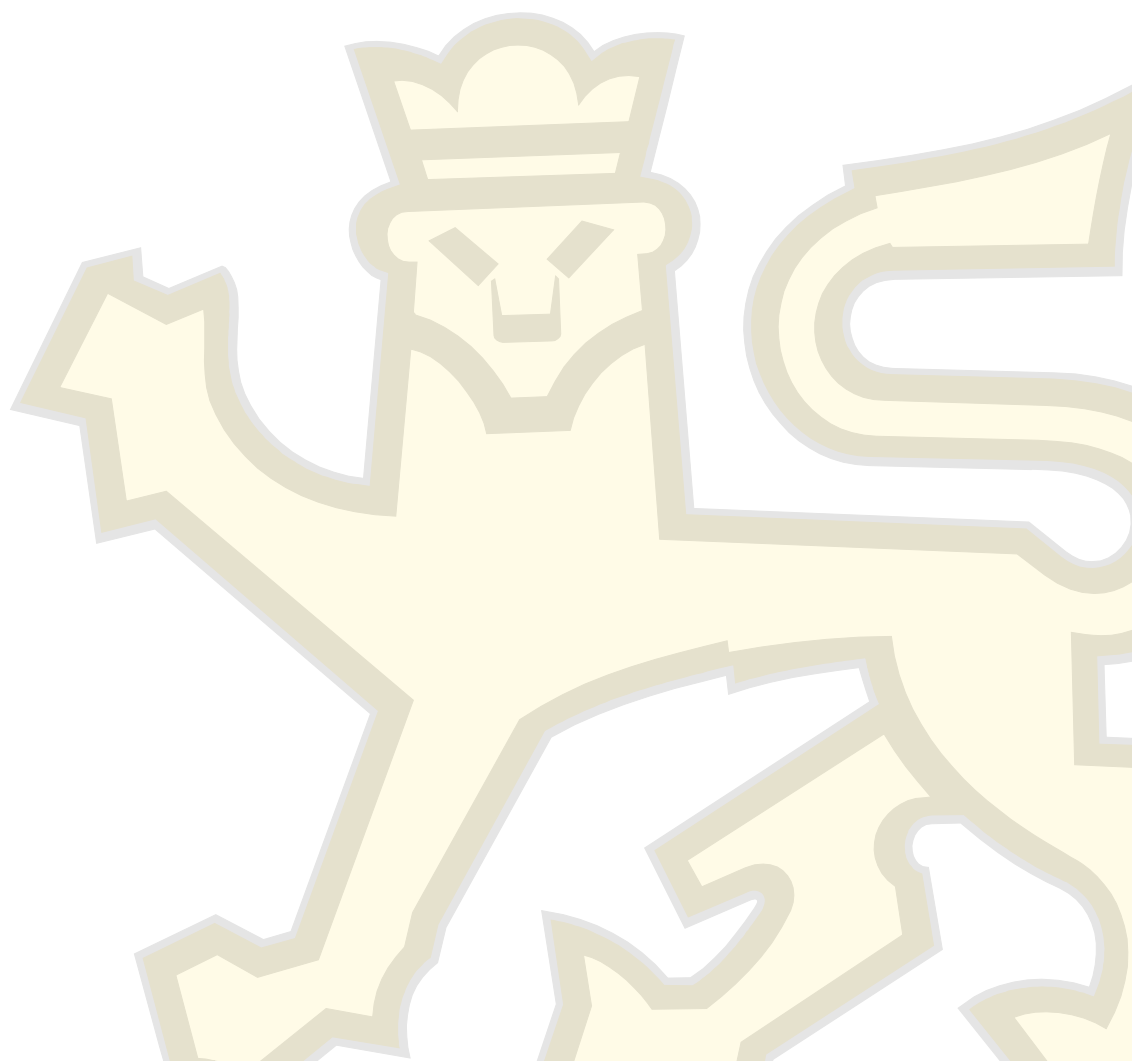
Soliditet. Andelen tillgångar som finansieras med egna medel (förhållandet mellan eget kapital och total balansomslutning). Soliditet är ett mått på långsiktig betalningsförmåga, där en högre soliditet innebär en lägre finansiell risk.

Soliditet inklusive ansvarsförbindelse. Den andel som eget kapital minus ansvarsförbindelse utgör av den totala balansomslutningen

Strukturårsjusterad standardkostnad. Den kostnad som kommunen skulle haft om verksamheten bedrevs på en genomsnittlig avgifts-, ambitions- och effektivitetsnivå och med hänsyn till de egna strukturella förutsättningarna. Strukturella förutsättningar är faktorer som kommunen har svårt att påverka, exempelvis åldersstruktur, invånarnas sociala bakgrund och bebyggelsestruktur.

Bilaga 1 - Kommunstyrelsens uppföljning per augusti 2018

Ett redovisande dokument som kommunstyrelsen fattade beslut om 2018-10-24

Innehållsförteckning

1. Kommunstyrelsens analys av ekonomiskt utfall.....	3
Kommunledning – utfall och prognos	3
Stadsbyggnad – utfall och prognos.....	4
Nettokostnader politisk verksamhet	6
Nettokostnader infrastruktur, skydd m.m.	6
Nettokostnader kultur och fritid	7
Nettokostnader vård och omsorg.....	8
Nettokostnader affärsverksamhet	8
Nettokostnader kommunledning och gemensam verksamhet	9
Nettokostnader övriga verksamheter	10
Risker och osäkerhet.....	10
Investeringar	11
Exploatering.....	11
Exploatering – investering.....	12
2. Status för kommunfullmäktiges inriktningsmål och uppdrag	13
Inriktningsmål 1: Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi.....	14
Inriktningsmål 2: Uppsala ska vara attraktivt att leva, verka och vistas i	17
Inriktningsmål 3: Uppsala stad och landsbygd ska växa smart och hållbart	19
Inriktningsmål 4: Uppsala ska vara jämlikt, med goda levnadsvillkor för invånarna	24
Inriktningsmål 5: Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete	26
Inriktningsmål 6: Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning och utmanas i sitt lärande	29
Inriktningsmål 7: I Uppsala ska invånare leva ett oberoende liv och få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov	29
Inriktningsmål 8: Uppsalas invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället.....	30
Inriktningsmål 9: Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala.....	31
Kvarvarande uppdrag och riktade satsningar från 2017	35
Tillkommande uppdrag.....	36
Uppföljning av program och handlingsplaner	40
Kommunstyrelsens nyckeltal.....	43
3. Uppföljning av intern kontroll 2018 per augusti	49
1. Kontrollmoment: Lagefterlevnad av LOU – utan anmärkning	49

2. Kontrollmoment: Avtalstrohet – mindre anmärkning	49
3. Kontrollmoment: Vitesbelopp lokalförsörjning – utan anmärkning	50
4. Kontrollmoment: Mutor, jäv och representation – mindre anmärkning.....	50
5. Kontrollmoment: Hot och trakasserier – utan anmärkning	52
6. Kontrollmoment: Bristande analyser – mindre anmärkning	52
7. Kontrollmoment: Kvalitetssäkrade verksamhetsdata – utan anmärkning	53
8. Kontrollmoment: Informationssäkerhet – granskning pågår.....	54
9. Kontrollmoment: Kvalitetssäkra ekonomiprocesser fastighet – mindre anmärkning	55

1. Kommunstyrelsens analys av ekonomiskt utfall

KOMMUNSTYRELSEN	Nettokostnad		Avvikelse från KF-budget		
	KF-budget	Helårsprognos	Helårsprognos	Periodens utfall	Periodens utfall
Belopp i miljoner kronor	2018	201808	201808	201801-201808	201701-201708
Nämnden totalt	379,9	429,7	-49,9	48,7	38,7
Politisk verksamhet (1)	63,5	63,4	0,2	4,8	5,9
Infrastruktur, skydd m.m (2)	168,2	185,2	-17,0	28,5	10,0
Kultur, övrigt (31)	7,0	7,5	-0,5	-0,3	-1,0
Fritid, övrigt (32)	1,2	8,5	-7,4	-7,7	0,7
Vård och omsorg (5)	4,3	3,0	1,3	1,3	5,0
Affärsverksamhet (7)	18,1	1,3	16,8	26,4	14,9
Kommunledning och gemensam verksamhet	117,6	158,5	-40,9	-2,1	3,7
Övriga verksamheter	0,0	2,4	-2,4	-2,2	-0,5
	KF-budget	Helårsprognos		Periodens utfall	Periodens utfall
	2018	201808		201801-201808	201701-201708
Nettoinvesteringar	285,4	181,3		94,3	348,4
	Försämring	Förbättring		Prognosspann	
Resultatrisk		4,0		-49,9	-45,9

Kommunstyrelsen har i bokslut per augusti lägre nettokostnader på 48,7 miljoner kronor i jämförelse med kommunfullmäktiges budget. Av det har kommunledning 53,1 miljoner kronor lägre nettokostnader och stadsbyggnad 4,4 miljoner kronor högre nettokostnader. Helårsprognosen visar 49,9 miljoner kronor högre nettokostnader, varav kommunledning visar 7,5 miljoner kronor lägre nettokostnader och stadsbyggnad visar 57,4 miljoner kronor högre nettokostnader. Större avvikelser i bokslut och prognos förklaras nedan uppdelat på kommunledning och stadsbyggnad.

KOMMUNSTYRELSEN	Nettokostnad		Avvikelse från KF-budget		
	KF-budget	Helårsprognos	Helårsprognos	Periodens utfall	Periodens utfall
Belopp i miljoner kronor	2018	201808	201808	201801-201808	201701-201708
Kommunstyrelsen totalt - alla verksamheter	379,9	429,7	-49,9	48,7	38,7
KLK - Kommunledningskontoret	302,7	295,2	7,5	53,1	51,8
SBF - Stadsbyggnadsförvaltningen	77,2	134,6	-57,4	-4,4	-13,1

Kommunledning – utfall och prognos

Kommunledning har i bokslut per augusti lägre nettokostnader på 53,1 miljoner kronor i jämförelse med budget. Det förklaras av lägre kostnader om 10,0 miljoner kronor för förfogandemedel, flera beslut är dock fattade som genererar kostnader under senare delen av året. Ytterligare 7,5 miljoner kronor av de lägre nettokostnaderna avser främjande åtgärder inom näringsliv och besöksnäring samt hållbarhet. För stabsverksamheten understiger nettokostnaderna budget i perioden med 14,4 miljoner kronor, vilket till stor del förklaras av senarelagda projekt och vakanser. Vakanserna innebär också lägre verksamhetskostnader inom berörda områden.

Av de 53,1 miljoner kronor i lägre nettokostnader jämfört med budget består 17,9 miljoner kronor av att kommunstyrelsen har fördelat budget utifrån hur kostnaderna och intäkter beräknas uppstå och att kommunfullmäktiges kommunbidrag är jämt fördelat över året.

Prognos per augusti visar 7,5 miljoner kronor i lägre nettokostnader än budgeterat för året. IT-verksamheten prognostiseras dock fortfarande ha högre nettokostnader än budget på 8,6 miljoner kronor, vilket förklaras som i mars av högre konsultkostnader i prioriterade IT-projekt, advokatkostnader och kommungemensamma kostnader. Därtill har överprövningar av tele- och datakommunikationsavtal inneburit högre kostnader. I jämförelse med tidigare prognos förväntas lägre nettokostnader för centralt ägd utrustning, inköp och licenser, samt kapitalkostnader på grund av senarelagda investeringar. En översyn av IT-verksamhetens ekonomi och styrning pågår och förväntas medföra löpande förbättringar.

Gemensam service prognostiserar en negativ avvikelse på 2,1 miljoner kronor, vilket till större del förklaras av ofinansierade kostnader för hållbara transporter under 2018 och som lyfts till budgetprocess 2019–2021.

Inom sociala investeringar finns nettokostnader upptagna i prognosen om 6,8 miljoner kronor som finansieras av markering i eget kapital. Kostnaderna avser de beslutade projekten Ökad skolnärvaro, Sofia (insats för barn med missbrukande föräldrar) och Mötesplats Gottsunda samt kostnad för utvecklingsledare.

Under 2018 prognostiseras 3,5 miljoner högre personalkostnader för partiernas politiska sekreterare, utrymmet finns reserverat för att nyttjas sista året i mandatperioden.

Resterande verksamhet prognostiserar lägre nettokostnader än budget.

Stadsbyggnad – utfall och prognos

Stadsbyggnad har i bokslut per augusti nettokostnader som är 4,4 miljoner kronor högre än budget. I utfallet ingår nettointäkter från försäljning av mark för exploatering (31 miljoner kronor) samt reavinster från försäljning av bostadsrätter (4 miljoner kronor). När dessa jämförelsestörande poster exkluderas, uppgår nettokostnadsavvikelsen mot budget till 39,4 miljoner kronor. Avvikelsen återfinns inom fastighetsverksamheten. Helårsprognos per augusti visar 57,4 miljoner kronor högre nettokostnader än budgeterat för året. Även i prognosen är det fastighetsverksamheten som står för merparten av avvikelsen; fastighet -51,3 miljoner, exploatering inklusive Ulleråker – 3,2 miljoner kronor, strategisk planering -2,8 miljoner kronor. Stadsbyggnadsförvaltningens verksamheter redovisas under flera olika koder. Nedan följer därför en sammanfattning per organisatoriskt område.

Fastighetsverksamhet

Fastighetsverksamhetens nettokostnad uppgår till 38,7 miljoner kronor jämfört med budgeterade 2,2 miljoner kronor, nettokostnaderna är därmed 36,5 miljoner kronor högre än budget.

Helårsprognosen per augusti indikerar att nettokostnadsutvecklingen är väsentligt högre än tidigare lämnad prognos, främst på grund av att tidigare prognos inte fullt ut fångade effekten av ändrade principer för fakturering och finansiering av verksamheten.

I utfallet till och med augusti ingår jämförelsestörande poster, från försäljning av bostadsrätter (+4,3 miljoner kronor) samt en bokföringskorrigerings från tidigare år (-1,2 miljoner kronor), som förbättrar resultatet med netto 3,1 miljoner kronor. Avvikelsen mot budget som

konstaterats i marsprognosen kvarstår – de åtgärder som vidtagits för att uppnå effektiviseringskraven från föregående år, får inte full effekt under året vilket motsvarar en avvikelse på omkring 10 miljoner kronor i utfallet och 15 miljoner kronor i prognosen. I utfallet per augusti har avvikelse tillkommit för anpassning av Studenternas till allsvenskt spel som tidigare aviserats (8,4 miljoner kronor). Utöver detta belastas utfallet per augusti med avvikelser på drygt 20 miljoner kronor för tomhyror, akuta underhållsåtgärder och arbete med projekt i tidiga skeden som ej kan belasta investeringsbudgeten. För dessa kostnader saknas finansiering i nuvarande avtalskonstruktioner och principer. Detta innebär att fastighetsverksamheten är underfinansierad medan nyttjande förvaltning belastas med alltför låga fastighetskostnader till följd av att serviceavtal och andra överenskommelser upphört i och med att teknik och service utvecklades.

Under föregående år och våren har ett antal åtgärder vidtagits, såsom tydligare beställningsrutiner och andra åtstramningsåtgärder för att bromsa upp underskottet, vilket minskat bruttokostnaderna men utan att resultatet förbättrats. En arbetsgrupp har sedan juli djupanalyserat den ekonomiska struktur som följde med den nya organisationen 2017. Resultatet av analysen är att det finns ett strukturellt intäktsunderskott efter att delar av produktionsstyrelsen teknik och service överförs till fastighetsavdelningen. Detta underskott återfinns idag som kostnadsminskningar på förvaltningarna och bolag. På helår beräknas denna underfinansiering i fastighetsverksamheten uppgå till cirka 35 miljoner kronor.

Vidare pågår arbete med genomgång av samtliga avtal vilket dels kan innebära ytterligare intäkter till fastighetsverksamheten, dels ge kvalitetssäkrat underlag för en ny finansieringsmodell för den löpande verksamheten inför kommande år. Diskussion och förhandling har även initierats för att klargöra ansvar för tomhyror, främst bostäder, vilket skulle kunna få viss positiv effekt redan under innevarande år.

Vidare pågår en omorganisation då projektenheten upphör, vilket innebär en successiv minskning av personalstyrkan. Från årsskiftet kommer effekten motsvarande ca 14 heltidstjänster.

Mark och exploatering

För mark- och exploateringsverksamheten uppgår nettokostnaderna till 0,6 miljoner kronor vilket är 31,6 miljoner kronor lägre än budget. I utfallet ingår jämförelsestörande intäkter från markförsäljning (netto 31 miljoner kronor). När detta exkluderas uppgår nettokostnaden till 31,6 miljoner kronor dvs i nivå med budget. Helårsprognosen per augusti visar en avvikelse mot budget med -3,2 miljoner kronor, exkluderat nettoeffekt från årets markförsäljningar, projektgenomgång och –avslut, avseende markförvaltning -3,0 miljoner kronor, bygglogistikcenter 1,4 miljoner kronor samt Ulleråkers fastighetsförvaltning -1,6 miljoner kronor.

Helårsprognosen för markförvaltningen uppgår till -3,0 miljoner kronor, vilket beror på kostnader kopplade till sommarens skogsbränder, ökad fastighetsskatt och kapitalkostnader. Bygglogistikcenter förväntas redovisa ett resultat på 1,4 miljoner kronor i och med att anslutningsavgifter från byggherrar i Rosendal nu redovisats.

Nettokostnaderna för Ulleråkers fastighetsförvaltning är 6,4 miljoner kronor lägre än budgeterat per augusti. Avvikelsen förklaras av fördröjda insatser för renovering- och lokalanpassningar. Helårsprognos per augusti uppgår till -1,6 miljoner kronor, främst kopplat till uppgörelse kring ett hyreskontrakt vid rivningen av en restauranglokal i området. I tidigare

lämnad prognos ingick även kostnad för en tidigare lagd utrantering, vilken nu inte ser ut att bli aktuell under året.

Pågående projektgenomgångar och årets markförsäljningar redovisas sedan 2017 enligt nya principer vilket innebär en osäker resultateffekt för 2018. Under 2018 har hittills 12 äldre exploateringsprojekt avslutats utan någon stor resultatpåverkan och markförsäljning har skett bland annat i Östra Fyrislund, Norby och Rosendal. Utfallet per augusti uppgår till netto 31 miljoner kronor. Vissa driftkostnader som tidigare belastat projekten, redovisas nu som driftkostnader med finansiering från markförsäljningen; för helåret omkring 6 miljoner kronor främst kostnader för marknadsföring och andra löpande projektkostnader. I övrigt ingår inga resultateffekter av markförsäljning och projektavslut i prognosen, då den samlade effekten än så länge inte går att bedöma.

Strategisk och översiktlig planering

För strategisk och översiktlig planering, uppgår nettokostnaderna till 16,6 miljoner kronor vilket är i nivå med budget. Under året har beslut tagits om att inleda planeringsarbete kopplat till överenskommelsen med staten om det så kallade Uppsalapaketet. Dessa icke budgeterade planeringsinsatser, i första hand för att ta fram en fördjupad översiktsplan för Bergsbrunna, innebär ökade nettokostnader under hösten med omkring 2,8 miljoner kronor utöver budget.

Nettokostnader politisk verksamhet

KOMMUNSTYRELSEN	Nettokostnad		Avvikelse från KF-budget		
	KF-budget	Helårsprognos	Helårsprognos	Periodens utfall	Periodens utfall
Belopp i miljoner kronor	2018	201808	201808	201801-201808	201701-201708
Politisk verksamhet (1)	63,5	63,4	0,2	4,8	5,9
KLK - Kommunledningskontoret	63,5	63,4	0,2	4,8	6,0
SBF - Stadsbyggnadsförvaltningen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Nettokostnaderna inom politisk verksamhet är 4,8 miljoner kronor lägre jämfört med budget. Av de lägre nettokostnaderna avser 2,1 miljoner kronor lägre kostnader för revision, sammanträdesarvoden och administrationskostnader inom kommunfullmäktige. Resterande avvikelse mot budget förklaras bland annat av att bidrag från KF-presidium är lägre än vad som budgeterats i perioden.

Helårsprognosen visar 0,2 miljoner kronor lägre nettokostnader än budget. Personal-kostnaderna för partiernas politiska sekreterare beräknas överstiga budget med 3,5 miljoner kronor och täcks av reserverade medel från 2015–2017. Övriga kostnader inom kommunfullmäktige och kommunstyrelse förväntas bli 1,4 miljoner kronor lägre än budgeterat i och med lägre administrationskostnader inom fullmäktige och kommunstyrelsen. Kostnader avseende valet fördelas till valnämnden, vilket medför lägre kostnader inom verksamhetsområdet.

Nettokostnader infrastruktur, skydd m.m.

KOMMUNSTYRELSEN	Nettokostnad		Avvikelse från KF-budget		
	KF-budget	Helårsprognos	Helårsprognos	Periodens utfall	Periodens utfall
Belopp i miljoner kronor	2018	201808	201808	201801-201808	201701-201708
Infrastruktur, skydd m.m. (2)	168,2	185,2	-17,0	28,5	10,0
KLK - Kommunledningskontoret	112,2	116,4	-4,2	8,8	13,9
SBF - Stadsbyggnadsförvaltningen	56,0	68,8	-12,8	19,7	-3,9

Nettokostnaderna inom verksamhetsområde infrastruktur, skydd m.m. är 28,5 miljoner kronor lägre i förhållande till budget.

Kommunledning har 8,8 miljoner kronor lägre nettokostnader som främst förklaras av främjande åtgärder som antagits i budget inom näringsliv och besöksnäring, hållbarhet och beredskap ännu inte upparbetats fullt ut. Kostnader för ekologiska livsmedel och fossilfria fordon återfinns per augusti inom verksamhetsområde kommunledning och gemensam verksamhet men är budgeterade inom detta område. Till verksamhetsområdet hör kostnad för föreningsbidrag till Barnombudet i Uppsala medan budget återfinns inom verksamhet vård och omsorg under 2018.

I prognosen visas en negativ avvikelse på 4,2 miljoner kronor vilket främst beror på beslutade satsningar under året. Satsningarna avser trygghetsvakter och handlingsplan Gottsunda/Valsätra samt den sociala investeringen projekt Mötesplats Gottsunda. Därutöver ingår i prognosen arrangementet O-ringens kostnader för 2018 som prognostiseras med en ändring i utbetalningsplan mellan åren 2018 och 2020. I prognosen för detta verksamhetsområde ingår också föreningsbidrag till Barnombudet i Uppsala. Sammantaget uppgår ovanstående poster till 13,5 miljoner kronor och finansiering finns inom andra verksamhetsområden eller som markering i eget kapital. Samtidigt är lägre kostnader prognostiserade inom områdena hållbarhet, näringsliv och besöksnäring samt för avgift för gemensam nämnd, Region Uppsala. De lägre kostnaderna förklaras bland annat av vakanta tjänster som till del även medför att övriga verksamhetskostnader prognostiserats lägre.

Stadsbyggnadsförvaltningen har 19,7 miljoner kronor lägre nettokostnader i perioden. När jämförelsestörande poster kopplade till markförsäljning exkluderas, är nettokostnaderna 11,3 miljoner högre än budgeterat för perioden.

Prognosen visar en negativ avvikelse på 12,8 miljoner kronor. I prognosen ingår ingen jämförelsestörande effekt av markförsäljning.

Avvikelse i utfall och prognos avser främst Ulleråkers fastighetsförvaltning där uppdelningen av verksamhetens kommunbidrag inte följer verksamhetens kostnadsfördelning. Underskott inom infrastrukturuområden och affärsverksamhet, uppvägs av överskott inom verksamhet lokalförsörjning. Övriga avvikelser avser markförvaltning till följd av ökad fastighetsskatt och kostnader för sommarens skogsbränder, samt i prognos även avvikelse inom strategisk planering för arbete som satts igång kopplat till beslut om det så kallade Uppsalapaketet.

Nettokostnader kultur och fritid

KOMMUNSTYRELSEN	Nettokostnad		Avvikelse från KF-budget		
	KF-budget	Helårsprognos	Helårsprognos	Periodens utfall	Periodens utfall
Belopp i miljoner kronor	2018	201808	201808	201801-201808	201701-201708
Kultur och fritid (3)	8,1	16,0	-7,9	-8,0	-0,3
KLK - Kommunledningskontoret	8,1	7,6	0,5	0,3	-0,3
SBF - Stadsbyggnadsförvaltningen	0,0	8,4	-8,4	-8,4	0,0

Nettokostnaderna inom verksamhetsområde kultur och fritid är 8,0 miljoner kronor högre än budget.

Inom kommunledning återfinns nettokostnader för de linneanska trädgårdarna, arrangemangsstöd till kulturverksamhet och räntebidrag till föreningar. I både utfall och prognos är nettokostnaderna lägre än kommunfullmäktiges budget. Avvikelseorna förklaras av

att verksamhetsområdet har ett något högre kommunbidrag än de faktiska kostnaderna som redovisas inom området.

Inom stadsbyggnad har kostnader för 2018 avseende anpassning av Studenternas till allsvenskt spel, fakturerats från Sportfastigheter, i enlighet med kommunstyrelsens tidigare beslut och hantering i bokslut 2017. Kostnaderna uppgår till 8,4 miljoner kronor i perioden och prognosen.

Nettokostnader vård och omsorg

KOMMUNSTYRELSEN	Nettokostnad		Avvikelse från KF-budget		
	KF-budget	Helårsprognos	Helårsprognos	Periodens utfall	Periodens utfall
Belopp i miljoner kronor	2018	201808	201808	201801-201808	201701-201708
Vård och omsorg (5)	4,3	3,0	1,3	1,3	5,0
KLK - Kommunledningskontoret	4,3	3,1	1,2	1,2	5,0
SBF - Stadsbyggnadsförvaltningen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Nettokostnaderna inom verksamhetsområde vård och omsorg är 1,3 miljoner kronor lägre än budget.

De kostnader som redovisas här avser den sociala investeringen Supported education och Insats Sofia (en insats för barn med missbrukande föräldrar) och som bedrivs av andra nämnder samt kostnader för utvecklingsledare.

En avvikelse i utfall och prognos består av att kostnad för föreningsbidrag till Barnombudet i Uppsala redovisas inom verksamhet infrastruktur, skydd, m.m. medan årets budget finns inom detta verksamhetsområde.

Nettokostnader affärsverksamhet

KOMMUNSTYRELSEN	Nettokostnad		Avvikelse från KF-budget		
	KF-budget	Helårsprognos	Helårsprognos	Periodens utfall	Periodens utfall
Belopp i miljoner kronor	2018	201808	201808	201801-201808	201701-201708
Affärsverksamhet (7)	18,1	1,3	16,8	26,4	14,9
KLK - Kommunledningskontoret	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
SBF - Stadsbyggnadsförvaltningen	18,1	1,3	16,8	26,4	14,9

Nettokostnaderna inom verksamhetsområdet affärsverksamhet är 26,4 miljoner kronor lägre än kommunfullmäktiges budget per augusti och 16,8 miljoner kronor lägre i helårsprognosen. I utfall och prognos ingår intäkter från försäljning av bostadsrätter med 2,2 miljoner kronor.

Avvikelse förklaras av att intäkter från tillhandahållande av vissa bostäder och vissa lokaler till externa nyttjare, redovisas här medan motsvarande kostnaderna återfinns under verksamhet 8, lokalförsörjning. I prognos för perioden september-december har även en stor del av intäkterna prognostiserats på verksamhet 8 (kommunledning och gemensam verksamhet).

Nettokostnader kommunledning och gemensam verksamhet

KOMMUNSTYRELSEN	Nettokostnad		Avvikelse från KF-budget		
	KF-budget	Helårsprognos	Helårsprognos	Periodens utfall	Periodens utfall
Belopp i miljoner kronor	2018	201808	201808	201801-201808	201701-201708
Kommunledning och gemensam verksamhet (8)	117,6	158,5	-40,9	-2,1	3,7
KLK - Kommunledningskontoret	114,5	102,4	12,2	40,1	27,8
SBF - Stadsbyggnadsförvaltningen	3,1	56,1	-53,0	-42,2	-24,2

Nettokostnaderna inom verksamhetsområde kommunledning och gemensam verksamhet är 2,1 miljoner kronor högre i förhållande till budget och förklaras av lägre nettokostnader inom kommunledning med 40,1 miljoner kronor och 42,2 miljoner kronor i högre nettokostnader inom stadsbyggnad.

Av de 40,1 miljoner kronor i lägre nettokostnader jämfört med budget inom kommunledning består 12,5 miljoner kronor av att kommunstyrelsen har fördelat budget utifrån hur kostnaderna och intäkter beräknas uppstå under året och att kommunfullmäktiges kommunbidrag är jämt fördelat över året.

En bidragande anledning till kommunlednings lägre nettokostnader består av kvarvarande medel om 11,0 miljoner kronor till kommunstyrelsens och kommunledningskontorets förfogande, varav 2,0 miljoner kronor redovisas inom området Infrastruktur, skydd m.m.

För stabsverksamheten är nettokostnaderna 16,3 miljoner kronor lägre än budgeterat, vilket till stor del förklaras av senarelagda projekt och vakanser. Vakanserna innebär också lägre verksamhetskostnader inom berörda områden.

För att sträva efter ekonomi i balans har åtgärder vidtagits inom såväl IT som övriga verksamheter inom kommunledningskontoret. Prognos per augusti visar därför lägre nettokostnader om 12,1 miljoner kronor, vilket kan jämföras med prognos per mars som visade högre nettokostnader om 13,9 miljoner kronor. IT-verksamheten prognostiseras dock fortfarande ha högre nettokostnader än budget på 8,6 miljoner kronor, vilket förklaras som i mars av högre konsultkostnader i prioriterade IT-projekt, advokatkostnader och kungömskostnader. Därtill har överprövningar av tele- och datakommunikationsavtal inneburit högre kostnader. I jämförelse med tidigare prognos förväntas lägre nettokostnader för centralt ägd utrustning, inköp och licenser, samt kapitalkostnader på grund av senarelagda investeringar. En översyn av IT-verksamhetens ekonomi och styrning pågår och förväntas medföra löpande förbättringar.

Gemensam service prognostiserar en negativ avvikelse på 2,1 miljoner kronor. Det förklaras till större delen av ofinansierade kostnader för hållbara transporter under 2018 och som lyfts till budgetprocess 2019–2021.

I lämnad prognos ingår förfogandemedel med lägre nettokostnader än budget om 14,1 miljoner kronor. Utfall och prognos redovisas inom verksamhetsområde infrastruktur, skydd m.m. och avser bland annat satsningarna för trygghetsvakter och handlingsplan Gottsunda/Valsätra.

Återstående lägre nettokostnader i prognosen förklaras som i bokslut till stor del av senarelagda projekt och vakanser. Vakanserna innebär också lägre verksamhetskostnader inom berörda områden.

Inom stadsbyggnadsförvaltningen är nettokostnaderna inom verksamhetsområde kommunledning och gemensam verksamhet, 42,2 miljoner kronor högre än budgeterat i utfallet och 53,0 miljoner kronor högre än budgeterat i prognosen. I utfall och prognos ingår intäkter från försäljning av bostadsrätter med 2,0 miljoner kronor.

Ulleråkers fastighetsförvaltning visar överskott i verksamhetsområdet (+7,9 miljoner kronor i utfall, +12,0 miljoner kronor i prognos), vilket motsvaras av underskott inom verksamhetsområde infrastruktur och affärsverksamhet.

Fastighetsverksamheten i övrigt visar underskott i perioden med -50 miljoner och i prognos med -65 miljoner vilket till del uppvägs av överskott inom verksamhetsområde affärsverksamhet. Det är inom verksamhetsområde gemensamt/lokalförsörjning som de stora avvikelserna inom fastighetsverksamheten återfinns såsom kostnader för tomhyror, lokalförsörjningsplanering, akuta underhållsåtgärder samt det icke realiserade effektiviseringskravet. Se sammanfattad analys under avsnitt *Stadsbyggnad - utfall och prognos* ovan.

Nettokostnader övriga verksamheter

KOMMUNSTYRELSEN	Nettokostnad		Avvikelse från KF-budget		
	KF-budget	Helårsprognos	Helårsprognos	Periodens utfall	Periodens utfall
Belopp i miljoner kronor	2018	201808	201808	201801-201808	201701-201708
Övriga verksamheter	0,0	2,4	-2,4	-2,2	-0,5
KLK - Kommunledningskontoret	0,0	2,4	-2,4	-2,2	-0,5
SBF - Stadsbyggnadsförvaltningen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Övriga verksamheter omfattar för kommunstyrelsens del pedagogisk verksamhet (4) och särskilt riktade insatser (6). Inom pedagogisk verksamhet avses projekt inom social investering, ökad skolnärvaro där utfall uppgår till 1,0 miljoner kronor och prognos till 2,4 miljoner kronor. Projektet finansieras genom markering i eget kapital. Därutöver finns i utfall inom verksamhet särskilt riktade insatser två projekt, Agata och effektivare mottagande som i prognosen bedöms erhålla EU-bidrag i nivå med redovisade nettokostnader.

Risker och osäkerhet

IT-verksamheten bedöms ha tagit tillräcklig höjd för ej budgeterade kostnader i prognosarbetet. Samtliga verksamheter inom kommunledning har där det är möjligt bidragit till en förbättrad prognos jämfört med tidigare lämnad prognos.

Inom fastighetsverksamheten bedöms att genomförda analyser, nu till större del än tidigare fångat de väsentliga avvikelserna kopplade till bortfall av tidigare finansiering, vakanser i lokalbeståndet och behov av effektivisering av verksamheten. Möjlighet till förbättring kan finnas om överenskommelser nås med förvaltningarna om finansiering, vilket i så fall inte påverkar kommunens samlade resultat. Risk för försämring finns om de akuta underhållsåtgärderna blir ännu större än nu prognostiserats.

Ingen bedömning har gjorts av resultateffekt netto av årets markförsäljning och avslut av projekt inom exploateringsverksamheten.

Investeringar

Kommunstyrelsens investeringsmedel för 2018 uppgår till 285,4 miljoner kronor, varav 76,4 miljoner kronor avser investeringsmedel som överförts från 2017. Per augusti har 32,4 miljoner kronor använts varav 14,7 miljoner kronor inom kommunledning och 17,7 miljoner kronor inom stadsbyggnad.

KOMMUNSTYRELSEN						
Belopp i miljoner kronor	Från M&B 2018	Budget-revideringar	Total budget 2018	Prognos per mars	Utfall 201808	Prognos per augusti
		2018				
KLK - nettoinvesteringar	50,0	44,1	94,1	98,4	14,7	82,1
Inventarier gemensam service	3,0	0,0	3,0	3,0	0,3	1,8
IT-investeringar	47,0	0,0	47,0	51,2	14,4	36,2
Vindkraft	0,0	0,0	0,0	44,2	0,0	0,0
Solenergi	0,0	44,1	44,1	0,0	0,0	44,1
SBF - nettoinvesteringar	159,0	32,3	191,3	194,3	17,7	99,2
Fastighet - underhåll och förvärv	56,0	31,8	87,8	87,8	7,4	87,2
Markförvärv	100,0	0,0	100,0	100,0	8,1	8,6
Stadshus 2020	3,0	0,5	3,5	6,5	1,8	3,5
Återköp av fastighet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0
Kommunstyrelsen	209,0	76,4	285,4	292,6	32,4	181,3

Investeringarna inom kommunledning i bokslut per augusti avser till största del IT-investeringar. För året beräknas utgifterna avseende IT-investeringar att uppgå till 36,2 miljoner kronor och 1,8 miljoner kronor för fordon och inventarier inom gemensam service. Beslut har fattats under året om investering i solenergi och att överföra den outnyttjade investeringsramen från vindkraft.

Stadsbyggnadsförvaltningens investeringsram avser fastighetsverksamheten samt strategiska markförvärv. När det gäller de strategiska markförvärven beräknas merparten av planerade förvärv, genomföras kommande år. Under året har mindre förvärv skett bland annat av mark i Vänge.

Inom fastighet beräknas årets investeringsram användas under året. Dock finns osäkerhet om hur långt projekten kommer att hinna under året. Framför allt vad gäller investeringarna i Hammarskog och Samariterhemmet, där beslut om fortsatt inriktning ännu inte är tagna. Det innebär att investeringsmedel kan behöva överföras till kommande år.

Exploatering

Det senaste året har bostadsmarknaden bromsats upp på ett nationellt plan. Den enskilt största orsaken till detta är de förändrade regler som påverkar privatpersoners möjlighet att ta bostadslån. De nya reglerna för belåning gör att nyproducerade bostadsrätter generellt sett blir svårare att sälja. Inbromsningen har gett ett genomslag även på Uppsalas bostadsmarknad där inbromsningen också kan förklaras med att det skapats ett överutbud på bostadsrätter i det dyrare segmentet. Inbromsningen förväntas relativt snart övergå till en återigen normaliserad bostadsmarknad där utbudet bättre anpassats till efterfrågan. Inbromsningen förväntas inte ge några större effekter på det långsiktiga bostadsbehovet. Arbete pågår därför planenligt för att kommunen ska kunna uppfylla sina åtaganden som är kopplade till Uppsalapaketet. Likväl behöver den tillfälliga inbromsningen hanteras genom ett antal åtgärder under detta och nästkommande år.

De åtgärder som tillfälligt genomförs för att försäljningen av mark ska vidmakthållas är:

- Resurser fokuseras mot försäljning av mark avsedd för verksamheter
- Diskussioner förs med markanvisade byggherrar för att utröna vad som kan göras för att anvisningarna ska fullföljas
- En viss prioritering mot hyresrätter görs, då dessa inte påverkas av de hårdare belåningsregler som slår mot bostadsrättsmarknaden.
- Möjligheten att bredda bostads- och upplåtelseformer utreds inför i kommande markanvisningar.

Inbromsningen har under året lett till att marktillträden försenats jämfört med prognos vilket påverkar kommunens kassaflöden negativt. Att inbromsningen också leder till att vissa kommunala utbyggnadskostnader skjuts på framtiden väger inte upp förekommande förskjutningar av markförsäljningar.

Vid årets början gjordes bedömningen att den samlade exploateringsverksamheten skulle ge ett positivt kassaflöde på omkring 400 miljoner kronor under 2018. I prognos per mars, reviderades bedömningen till omkring 260 miljoner kronor. Bedömningen i nuvarande prognos är att kassaflödet beräknas bli negativt för 2018, -30 miljoner kronor. Detta trots att ett antal försäljningar genomförts under året inom Rosendal, Östra Fyrislund och Norby.

Det är framför allt inbromsningen i Rosendal som slår igenom i prognosen. Tillträdena i etapp 2 och 3 är försenade och därtill osäkra, vilket innebär ett bortfall av kassaflöde från markförsäljningarna med uppåt 250 miljoner kronor under 2018. Fördröjning i markförsäljningar i bland annat Östra Fyrislund, Gunsta och Gamla Uppsala, minskar kassaflödet med ytterligare omkring 100 miljoner kronor.

Det har tillkommit försäljningar som inte tidigare prognostiserats. Utöver detta har utbyggnadskostnader skjutits framåt i tiden inom bland annat Storvreta (Fullerö bostäder), Ulleråker och Bäcklösa. Detta innebär att kassaflödet netto minskar med omkring 300 miljoner kronor jämfört med tidigare bedömningar.

Inom Ulleråker har de två första detaljplanerna antagits och där efter överklagats. Länsstyrelsen har granskat och beslutat att inte upphäva detaljplanerna varvid överklagandeprocessen i mark- och miljödomstolen inletts.

Exploatering – investering

KOMMUNSTYRELSEN						
Belopp i miljoner kronor	Från M&B 2018	Budget-revideringar 2018	Total budget 2018	Prognos per mars	Utfall 201808	Prognos per augusti
Anläggning/exploatering	0,0	0,0	0,0	0,0	61,0	0,0
Ulleråker - anläggning/exploatering	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	0,0
Kommunstyrelsen	0,0	0,0	0,0	0,0	61,9	0,0

Investeringar i anläggningar inom exploateringsverksamheten, finansieras av exploateringsavgifter eller – ersättningar. Det är vanligt att inkomster och utgifter inte infaller under samma period/år, vilket innebär att ett nettoutfall redovisas, för denna period 61 miljoner kronor. Utbyggnad av anläggningar inom exploateringsområdena pågår bland annat inom Rosendal och Östra Salabacke.

2. Status för kommunfullmäktiges inriktningsmål och uppdrag

Kommunstyrelsens verksamhetsplan är treårig och visar hur nämnden ska förverkliga kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget 2018–2020. I verksamhetsplanen finns kommunfullmäktiges inriktningsmål och uppdrag samt nämndmål och åtgärder som kommunstyrelsen har valt att lägga till.

Bedömning av status per mål och uppdrag

I verksamhetsuppföljningen bedömer kommunstyrelsen i vilken mån den bidragit till att förverkliga kommunfullmäktiges uppdrag och kommunstyrelsens egna mål. Denna bedömning baseras på uppföljningen av kommunstyrelsens åtgärder. Bedömningen avseende måluppfyllnad baseras på den del av måluppfyllnaden som kommunstyrelsen kan råda över.

Status för inriktningsmålen redovisas utifrån en kommungemensam modell. För varje mål anges om:

- Nämnden bedömer att den kommer att uppnå det den planerar (eller mer) för att bidra till inriktningsmålet.
- Nämnden bedömer att den kommer att uppnå övervägande del av det den planerar för att bidra till inriktningsmålet.
- Nämnden bedömer att den (enbart) kommer att uppnå delar av det den planerar för att bidra till inriktningsmålet.
- Nämnden bidrar inte till inriktningsmålet.

I tabellerna för respektive inriktningsmål tydliggörs bedömningen av måluppfyllelse för uppdragen enligt färgmarkering:

Blått	Uppdraget är genomfört
Grönt	Arbetet med uppdraget går enligt plan
Gult	Arbetet med uppdraget är inte påbörjat eller löper inte på enligt plan
Rött	Uppdraget genomförs ej

Bedömningen av kommunstyrelsens egna mål görs – där det är möjligt – även med stöd av indikatorer.

Teckenförklaring för beskrivning av trend	
↗	Ökar
→	Stabil
↘	Minskar
~	Växlande
-	Underlag för att bedöma trend saknas

Årtalet som återfinns i tabellerna i samband med färgmarkeringen är en bedömning om när uppdraget beräknas vara genomfört. Utöver inriktningsmål och uppdrag i gällande Mål och

budget rapporteras i denna uppföljning även statusen för kvarvarande uppdrag från tidigare år samt tillkommande uppdrag som lämnats av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen april 2018 eller tidigare. Det ingår även en uppföljning av hur kommunstyrelsen bidrar till att genomföra olika program och handlingsplaner.

Inriktningsmål 1: Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi

Nämnden bedömer att den kommer att uppnå övervägande del av det den planerar för att bidra till inriktningsmålet.

För att säkerställa en samordnad och ekonomiskt hållbar stads- och landsbygdsutveckling som möter Uppsalas tillväxt har tydliga projekt- och portföljstyrningsprocesser tagits fram. Genom att processerna gjorts kända internt och hos externa samarbetspartners säkerställs en långsiktig planering med tydliga prioriteringar. Tillsammans med samordning av investerings- och exploateringsprojekt ger det förutsättningar för ekonomiskt hållbar utveckling. Under perioden har prioriteringarna och den långsiktiga planeringen påverkats av överenskommelsen med staten om utbyggnad av fyrspår mellan Uppsala och Stockholm som medför ett åtagande för kommunen att bygga 33 000 nya bostäder i södra Uppsala. Arbete med fördjupad översiktsplan för Bergsbrunna för att möjliggöra detta har inletts vilket innebär ökade kostnader.

Ett strukturerat arbete pågår med att ta fram lokalförsörjningsplaner för samtliga förvaltningar. Genom lokalförsörjningsplaner som visar både befintligt lokalbestånd och de kommande årens lokalbehov läggs grunden för en effektiv lokalförsörjningsprocess. Målbilden är en lokalförsörjning till rimliga hyresnivåer med en optimerad vakansgrad. Helårsprognosen per augusti visar dock att arbetet med lokalförsörjningsplanerna inte är fullt finansierade 2018.

Den sviktande bostadsmarknaden innebär minskad takt i bostadsbyggandet och därmed lägre intäkter från markförsäljning än förväntat. Det möjliggör samtidigt ett ökat fokus på exploatering och försäljning av mark för verksamhetsområden. Ett arbetssätt för att samordna användning av mark har etablerats. Ett sådant exempel är att mark har anvisats för bostäder i kombination med centrumlokaler och parkering i Rosendal.

Jämställdhetsintegrering har inletts av flera interna styrprocesser, bland annat processen för samhällsbyggnadsprojekt som har identifierats som en viktig process som omfattar många investeringar. En kartläggning pågår även av vilka verksamhetssystem som kan tillhandahålla könsuppdelade kostnader. Utifrån resultatet ska rutiner för uppföljning och analys tas fram i syfte att verksamhetsutveckla och styra mot en jämställd ekonomi.

Kommunfullmäktige beslutade i maj 2018 om riktlinje för persontransport i tjänst som innehåller klimatväxling för flygresor. Beslutet innebär att en avgift sätts på varje flygresor som finansierar olika klimatfrämjande åtgärder i organisationen. Under våren 2018 har även teknisk utrustning för att underlätta resfria möten installerats på några av kommunens arbetsplatser.

Nämndmål	Status
N1.1 Uppsala kommun ska ha en hållbar ekonomi med utrymme för både kvalitetsförbättringar och nödvändiga investeringar i den växande kommunen Under 2017 utvecklades mål och budgetprocessen i syfte att säkerställa ett systematiskt arbete med att möta framtidens utmaningar. Det omfattar utveckling inom flera områden där ett år införandet av årliga kostnads- och kvalitetsjämförelser med andra kommuner. En ny investeringsprocess som ger kontroll över vilken finansiering och soliditet som är hållbar för Uppsala kommun och en ekonomimodell som möjliggör för verksamheterna att styra resurser på ett effektivare sätt har införts. Under 2018 har arbetet fortsatt med att ta ett samlat grepp om kommunens IT-leverantörer och IT-avtal.	2018
N1.2 En samordnad och ekonomiskt hållbar stads- och landsbygdsutveckling med tydliga prioriteringar. Tydliga projekt- och portföljstyrningsprocesser har tagits fram och implementeras internt och mot externa samarbetspartners. Detta bidrar till att säkerställa en långsiktig planering och tydliga prioriteringar. Tillsammans med samordning av investerings- och exploateringsprojekt ger det förutsättningar för maximal utväxling av varje investerad skattekrona. Parallellt pågår ett strukturerat arbete med lokalförsörjningsplaner för samtliga förvaltningar som visar både befintligt lokalbestånd och de kommande årens lokalbehov. Helårsprognosen per augusti visar att arbetet med lokalförsörjningsplanerna inte är fullt finansierade 2018. Den sviktande bostadsmarknaden innebär minskad takt i bostadsbyggandet och därmed lägre intäkter från markförsäljning. Det möjliggör samtidigt ett ökat fokus på exploatering och försäljning av mark för verksamhetsområden. Prioriteringarna och den långsiktiga planeringen har under perioden påverkats av beslut om Uppsalapaketet. Arbetet med fördjupad översiktsplan för Bergsbrunna har inletts vilket innebär ökade kostnader för strategisk planering.	2018

Indikatorer				
Kommunstyrelsens mål N1.1				
Uppsala kommun ska ha en hållbar ekonomi med utrymme för både kvalitetsförbättringar och nödvändiga investeringar i den växande kommunen.				
Indikatorer	Nuvärde	Jämförvärde	Målsättning	Trend
1. Ekonomiskt resultat, kommun (helårsprognos 2018 per aug)				
1a. Ekonomiskt resultat som andel av skatter och kommunalekonomisk utjämning	1,8%	5,2%	2,0%	~
1b. Förändringen av skatt och kommunalekonomisk utjämning	4,5%	5,7%	1.1b ≥ 1.1c	~
1c. Förändringen av nettokostnad för egentlig verksamhet, justerad för jämförelsestörande poster	7,9%	5,5%	1.1b ≥ 1.1c	↗
2. Soliditet kommunkoncern, inklusive pensionsåtaganden (helårsprognos per aug 2018)	15	22	22	↗
3. Låneskuld per invånare ((helårsprognos per aug 2018))	74	66	Öka <5%	↗
Kommunstyrelsens mål N1.2				
En samordnad och ekonomiskt hållbar stads- och landsbygdsutveckling med tydliga prioriteringar.				
Följs upp genom en sammanvägd bedömning av åtgärderna.				

- N1.1 Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser helårsprognos för 2018 per augusti. Jämförvärde: helår 2017. Uppdateras en gång per år (februari).
- N1.2 Källa: Kolada (N03034). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (februari).
- N1.3 Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde saknas. Uppdateras en gång per år (februari).

Uppdrag	Status
1.1 Aktivt och strategiskt söka extern finansiering Kommunstyrelsen samverkar med ett flertal förvaltningar för att säkerställa kunskap om möjliga externa finansieringskällor och ger stöd i att formulera ansökningar. Under hösten kommer bland annat en ansökan om extern finansiering för en fortsättning av Green IoT (internet of things) att tas fram. Riktlinjer för hur Uppsala kommun ska arbeta med extern finansiering håller på att utarbetas. I juni beslutade kommunstyrelsen om en fördelningsmodell för exploateringskostnader för utveckling inom Störvreta/Fullerö.	2018

Uppdrag	Status
1.2 Tydliggöra hur digitaliseringens möjligheter ska användas och dess utmaningar hanteras i verksamhetsplanering och affärsutveckling så att utvecklingen kan drivas så samlat och effektivt som möjligt Under perioden har arbetet med digitalt ledarskap i utvecklingsledningsgrupper utvecklats. En modell har tagits fram för lägesbeskrivning av pågående och planerade verksamhetsutvecklingsinsatser med IT-stöd som löpande uppdateras och diskuteras. En processkartläggning av verksamhetsutveckling med stöd av IT har påbörjats för att stödja integrerad IT-utveckling och digitalisering i kommunens verksamheter. Digitalisering av processerna för bygglov och grävstillstånd löper något långsammare än planerat. Utvecklingsarbete med webben och kontaktcenter som en viktig kanal fortgår.	2019
1.3 I samarbete med övriga parter förstärka näringslivsutvecklingen utifrån intentionerna i näringslivsprogrammet (KS) Flera insatser genomförs för en förbättrad företagservice, bland annat leverantörsträffar och utveckling av ett kontaktcenter. Kommunen deltar även i samverkan mellan myndigheter och kommuner. En webb- och kanalöversyn pågår i syfte att kundanpassa informationen. Starkt fokus på att öka utbudet av verksamhetsmark samt att ta in näringslivets önskemål i planprocessen. En effektivare lokalförsörjning kommer på sikt att frigöra attraktiva lokaler för möjlig näringslivsinhyrning. En aktör håller på att upphandlas för att genomföra åtgärderna kopplade till kommunstyrelsens strategiska satsning på att utveckla tech-sektorn i Uppsala.	2019
1.4 Genomföra analyser för jämställdhetsbudgetering inom minst ett nytt utvecklingsområde årligen, samt att utifrån analys ta fram åtgärder i syfte att minska ojämställdhet Arbete pågår med att utveckla styrningen och uppföljning av jämställdhet inom ramen för ordinarie styrning. Jämställdhetsintegrering har inletts av flera interna styrprocesser, bland annat processen för samhällsbyggnadsprojekt, särskilt centrala och/eller nya program samt kommande chefs- och ledarskapsinsatser. En jämställdhetsanalys genomförs inom kommunens styrelsens städverksamhet. Stöd ges löpande till jämställdhetsrådet och kommunens nätverk med jämställdhetssamordnare. En coachande utbildning i jämställdhetsanalys har genomförts och ett digitalt stödmaterial har tillgängliggjorts på Insidan. För att kunna hantera upplevda krockar mellan jämställdhets- och hbtq-arbetet pågår ett utvecklingsarbete tillsammans med RFSL, Antidiskrimineringsbyrån Uppsala och Stockholm stad. SKL:s modellkommunprojekt är avslutat och nu förbereds för att Uppsala kommun ska bli mentorskommun åt två andra kommuner 2019.	2018
1.5 Genomföra könsekvensbeskrivningar i samband med kommande investeringar Stödmaterial har tagits fram för att bedöma när könsekvensbeskrivning är relevant och att genomföra könsekvensbeskrivning. En kartläggning pågår av vilka verksamhetssystem som kan tillhandahålla könsupplade kostnader. Utifrån resultatet ska rutiner för uppföljning och analys tas fram i syfte att verksamhetsutveckla och styra mot en jämställd ekonomi. Processen för samhällsbyggnadsprojekt är en viktig process som omfattar många investeringar och håller nu på att jämställdhetsintegreras.	2019
1.6 Ta fram en långsiktig investeringsplan Investeringsprocessen har visualiserats. Tillsammans med nämnder och bolag har en långsiktig investeringsplan tagits fram (2019 - 2029). Planen som finns nerbruten per fastighet/objekt inklusive kassaflöde. Den långsiktiga planen tar avstamp i fattade beslut, strategiska lokalförsörjningsplaner, detaljplaner och aktuella behov. Processen och den långsiktiga planen har tagits fram i samråd mellan nämnder och bolag. Vid större projekt görs en bedömning om grön upplåning kan ske. I exploateringsverksamheten utreds möjligheter till medfinansiering i varje projekt inom ramen för den samordnade planeringsprocessen.	2018
1.8 Identifiera tillgångar för möjlig avyttring för att lösa finansiering samtidigt som kommunen stärker soliditeten (KS och fastighetsbolagen) Samtliga bolag har rapporterat en sammanställning över sina ägda objekt och fastigheter inklusive aktuella kassaflöden. En dialog pågår med några av de kommunala bolagen om tillgångar som kan vara möjliga att avyttra. Möten har även skett med ett antal intressenter. Arbetet pågår och förhoppningen är att någon avyttring kan bli aktuell under 2018, men troligtvis först under 2019.	2019
1.9 Samordna användning och marknadsföring av lokaler, mark och anläggningar för ökad tillgänglighet för föreningar och andra grupper med behov och därigenom öka nyttjandegraden och intäkterna till kommunkoncernen (KS, IFN, Fyrishov, Sport- och rekreationsfastigheter och Skolfastigheter) Samordningen av lokaler ingår som en del i arbetet med lokalförsörjningsplaner inför nästa år. I helårsprognosen per augusti har kostnader för vakanta lokaler synliggjorts vilket ökar möjligheterna till en bättre styrning. Ett arbetssätt för att samordna användning av mark är etablerat. Till exempel har detta gjorts när mark anvisats för bostäder i kombination med centrumlokaler och parkering i Rosendal. Arbete pågår för att utarbeta en process för att markanvisa multifunktionella byggrätter där kommunen ska göra inhyrning av lokaler.	2019

Uppdrag	Status
1.10 Ta fram en modell för att klimatväxla flygresor för kommunkoncernen (KS) Kommunfullmäktige beslutade i maj 2018 om riktlinje för persontransport i tjänst som innehåller klimatväxling för flygresor. Beslutet innebär att en avgift sätts på varje flygresa som finansierar olika klimatfrämjande åtgärder i organisationen. Under våren 2018 har även teknisk utrustning för att underlätta resfria möten installerats på några av kommunens arbetsplatser.	2018

Inriktningsmål 2: Uppsala ska vara attraktivt att leva, verka och vistas i

Nämnden bedömer att den kommer att uppnå övervägande del av det den planerar för att bidra till inriktningsmålet.

Kommunfullmäktige har fattat beslut om att Årike Fyris, Kronparken och Hammarskog blir naturreservat. Tillsammans omfattar de tre nya naturreservaten 1046 hektar natur, som nu skyddas som gröna oaser för dagens och framtidens Uppsalabor. Uppsala får därmed tre nya kommunala stadsnära naturreservat som både ger ett långsiktigt skydd av biologisk mångfald och som ger människor tillgång till skog och mark. Reservatsbildning är även ett första konkret incitament för en framtida världsarvsansökan.

Arbete för att stärka Uppsalas attraktivitet pågår inom flera områden. Under hösten kommer kommunen i dialog med besöksnäringen och Destination Uppsala AB se över hur kommunen kan utveckla hållbar turism som skapar arbetstillfällen. Projektet "Kulturhistorisk mat och besöksnäring" pågår och skapar nytt utbyte mellan aktörer inom besöksnäringen. Inom ramen för samarbetet med Stockholm Business Alliance pågår program för att positionera Uppsala som en plats för investeringar inom life science, avancerade material, ICT samt clean tech.

Uppsala kommun deltar i flera samarbeten och är testbädd för klimatsmarta innovationer. I projektet "Klimathjälpen" hjälps företag, organisationer och individer åt att visualisera individens klimatpåverkan i en IT-lösning. Det görs i kombination med att tjänster, produkter och lösningar samt kunskap för lägre klimatpåverkan lyfts fram. Inom ett annat samarbete utvecklas ett effektivare system för att samla in information om luftens och vattnets kvalitet i städer. Syftet är att möjliggöra bättre beslutsunderlag och bidra till att förändra människors beteenden.

En handlingsplan för ökad trygghet och säkerhet har tagits fram. Handlingsplanen innehåller 118 åtgärder inom nio målområden som ska öka tryggheten och säkerheten för uppsalaborna. Brottsstatistik visar samtidigt att Uppsala har färre anmälda våldsbrott än genomsnittet för jämförbara kommuner. Handlingsplanen fungerar också som kommunens handlingsplan enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO) för samordning av förebyggande arbete mot andra olyckor än bränder. Tillstånd för kamerabevakning prövas nu i en ansökan mot Datainspektionen.

Under sommaren var det långa perioder med hög värme och torka som kunde innebära allvarliga risker för kommunens verksamheter och samhället i övrigt. I juli förstärkte SMHI sin vädervarning till en klass 2-varning. I enlighet med Ledningsplan inför och vid allvarlig störning aktiverade kommunen en samordnings- och inriktningsfunktion för att minska eventuella risker och förenkla det gemensamma arbetet. Samordningsfunktionen arbetade främst med fyra riskområden som var extrem brandrisk, extremt höga temperaturer, mycket låga grundvattennivåer i små vattenmagasin och att lantbruket påverkas av torkan.

Erfarenheter från sommarens arbete utifrån ledningsplanen tas omhand systematiskt och omsätts i lärande.

Nämndmål	Status
N2.1 Invånare och besökare ges möjlighet till en nära, trygg och inspirerande miljö. En policy för trygghet och säkerhet med tillhörande handlingsplan för ökad trygghet och säkerhet beslutades av kommunfullmäktige i juni. Dessa utgör grunden för utvecklat arbete och stärkt säkerhetskultur. Det utgör också handlingsprogram enligt Lagen om skydd mot olyckor för samordning av förebyggande arbete mot andra olyckor än bränder. Tillstånd för kamerabevakning provas nu i en ansökan mot Datainspektionen, därefter kan behov av styrdokument och utformning av dessa ta vid.	2018

Indikatorer							
Kommunstyrelsens mål N2.1							
Invånare och besökare ges möjlighet till en nära, trygg och inspirerande miljö.							
Indikatorer	Nuvärde				Jämförvärde	Målsättning	Trend
	Totalt	Kvinnor	Män	Annan			
1. Ungdomar som alltid känner sig trygga på stan eller i centrum, andel (2017)	34	20	47	41	36	Öka	↘
2. Personer som känner sig trygga vid Resecentrum (2017)	42	30	57	-	-	Öka	-
3. Våldsbrott och personrån vid Resecentrum, genomsnitt senaste tre åren (2017)							
3a Våldsbrott	53	-	-	-	49	Minska	↗
3b Tillgreppsbrott	49	-	-	-	43	Minska	↗
N2.1.1 Källa: Liv och hälsa ung (åk 7 och åk 9 i grundskolan, åk 2 i gymnasieskolan). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: länet totalt. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs).							
N2.1.2 Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2017 (september). Jämförvärde saknas. Uppdateras en gång per år. Indikatorn är så ny att det inte går att utläsa någon trend.							
N2.1.3 Källa: Polisens uppföljning av medborgarlöftet kring åtgärder vid Uppsala resecentrum. Nuvärde avser genomsnitt för 2015–2017. Jämförvärde avser genomsnitt för 2014–2016.							

Uppdrag	Status
2.1 Underlätta för innovationer i den egna verksamheten och utgöra testbädd för ny teknik, smarta tjänster och klimatsmarta innovationer En inventering och utvärdering av befintliga instrument för innovationssamverkan med lokala universitet och näringsliv är genomförd. Kommunen deltar i flera samarbeten och initiativ för att främja innovationer. Ett går under namnet "Klimathjälpen" där företag, organisationer och individer hjälps åt att visualisera individens klimatpåverkan i en IT-lösning. Det görs i kombination med att tjänster, produkter och lösningar samt kunskap för lägre klimatpåverkan lyfts fram. Inom ett annat samarbete utvecklas ett effektivare system för att samla in information om luftens och vattnets kvalitet i städer. Syftet är att möjliggöra bättre beslutsunderlag och bidra till att förändra människors beteenden. Arbetet med att etablera ett innovationsledningsstöd till kommunens bolag och nämnder i samband med innovationsnära verksamhetsutveckling behöver utredas ytterligare.	2019
2.2 Utifrån genomförd nollmätning stärka platsvarumärket Uppsala. Ny förvaltningsövergripande besluts- respektive arbetsgrupp har bildats för strategisk marknadsföring och arbete med den långsiktiga planen för att stärka platsens attraktivitet. Resultat av det arbetet kommer att bli synligt under 2018. Under perioden har fortsatt arbete gjorts för att informera om verktygslådan (meruppsala.se) som innehåller bilder, filmer och framgångssagor för platsen Uppsala som platsens aktörer fritt får använda. Inom ramen för samarbetet med Stockholm Business Alliance pågår program för att positionera Uppsala som en plats för investeringar inom life science, avancerade material, ICT samt clean tech.	2018
2.3 Ta fram en gemensam strategi för utveckling av kulturmiljöarbetet (KS, KTN, GSN och PBN) Arbetet har påbörjats och leds av ny stadsantikvarie. Bland annat har en kulturhistorisk byggnadsinventering av kvarteret Vingmuttern i Ulleråker genomförts.	2019

Uppdrag	Status
2.5 Förbereda kommunens åtagande avseende världsarvsansökan inom the Rise of systematic biology för Linnés vetenskapliga gärning, exempelvis genom att inrätta naturreservatet Årike Fyris (KS, GSN, PBN och KTN) Reservatsbildning är ett första konkret incitament för världsarvsansökan. Kommunfullmäktige beslutade om att inrätta naturreservatet Årike Fyris i juni 2018. Hänsyn är tagen till världsarv i beslutsunderlaget.	2019
2.6 Utveckla hållbar turism som skapar arbetstillfällen och främjar natur, lokal kultur och lokala produkter (KTN, KS och DUAB) En ny näringslivsstrateg med inriktning på besöksnäring tillträder under hösten 2018 och kommer i dialog med aktörer i branschen och Destination Uppsala AB se över hur Uppsala kommun kan utveckla hållbar turism som skapar arbetstillfällen. Projektet "Kulturhistorisk mat och besöksnäring" pågår och skapar nytt utbyte mellan aktörer inom besöksnäringen. Projektet genomförs i samarbete mellan stadsbyggnadsförvaltningen, kommunledningskontoret och Destination Uppsala AB. Samverkan sker bland annat inom världsarvsansökan för Linnéstigar.	2019
2.7 Driva och utveckla projektet "Ren Stad" i samverkan med andra aktörer för att upprätthålla en trygg, vacker, tillgänglig och säker kommun (KS och GSN) Olika kommunikationsinsatser planeras för att bidra till minskad nedskräpning. Delprojektet Gottsunda-Valsätra är under uppstart.	2018
2.8 Genomföra en översyn av behoven av samlings- och kulturlokaler i befintliga och nya områden (KTN, IFN, KS, PBN och de kommunala fastighetsbolagen) En lokalförsörjningsplan för kulturlokaler tas fram som säkerställer behoven av samlings- och kulturlokaler i befintliga och nya områden. En stadsutvecklingsmodell och modell för fysisk aktivitet är framtagna och en demografianalys genomförd. Befintliga anläggningar, lokaler och bostäder läggs in i kartverktyg. Behov av olika funktionalitet inventeras och förs in i markförsörjningsstrategin för att säkerställa ytor vid genomförande, med fokus på mångfunktionalitet. En särskild arbetsgrupp har startats med uppdrag att matcha lokaler.	2019
2.9 Stärka krisberedskapen i kommunens alla verksamheter Kommunstyrelsen stöttar övriga nämnder med att ta fram egna ledningsplaner utifrån den av kommunstyrelsen övergripande planen. Utbildningar planeras våren 2019. Utöver planerad verksamhet har också inträffade händelser som torka, värmebölja och skyfall gett upphov till lärdomar och erfarenheterna som tas omhand systematiskt och omsätts i lärande. Arbetet med att aktualisera Risk- och sårbarhetsanalysen pågår. Den planerade aktualiseringen av Styrning av el vid elleffektbrist (Styrel) är nationellt framflyttad till 2019/2020.	2020
2.10 Stärka planeringen av det civila försvaret (KS) Arbetet med att stärka civilt försvar är starkt beroende av nationell vägledning vilket har flyttats fram i tiden. En utbildningsinsats för krisberedskap kommer att erbjudas under hösten där grunder i säkerhetsskydd kommer att ingå.	2019
2.11 Ta fram en handlingsplan för ökad trygghet och säkerhet (KS) En handlingsplan för ökad trygghet och säkerhet fastställdes i kommunstyrelsen i maj 2018. Handlingsplanen innehåller 118 åtgärder inom nio målområden som ska öka tryggheten och säkerheten för uppsalaborna. Målområdena handlar bland annat om trygg miljö, minskad brottslighet, internt skydd och personsäkerhet samt civilt försvar. Det handlar även om brottsförebyggande frågor och arbete för att motverka våldsbejakande extremism. I handlingsplanen finns också ett särskilt fokus på barn och jämställdhetsperspektivet.	2018
2.13 Utredda formerna för samordning av evenemang (KS, KTN och DUAB) Uppsala kommun och Destination Uppsala AB ingår i Region Uppsalas besöksnäringssamarbetsgrupp. Underlag för kartläggning av evenemang tas fram. Arbetet med evenemangssäkerhet fortgår löpande i samverkan med berörda myndigheter och aktörer.	2018

Inriktningsmål 3: Uppsala stad och landsbygd ska växa smart och hållbart

Nämnden bedömer att den kommer att uppnå övervägande del av det den planerar för att bidra till inriktningsmålet.

Uppsala kommun har utsetts till årets globala klimatstad i WWF:s internationella stadsutmaning One Planet City Challenge. Uppsala tilldelas utmärkelsen tack vare ett ambitiöst arbete med breda samhällsövergripande satsningar och ett starkt fokus på hållbara transporter. Ett av de viktigaste styrdokumenterna inom området är miljö- och klimatprogrammet. Under perioden har miljö- och klimatprogrammet kompletterats med nya

etappmål om klimatanpassning, byggmaterial och minskad användning av fossil plast. Ett nytt energiprogram som ger förutsättningar för att Uppsala blir klimatpositivt 2050 har även beslutats av kommunfullmäktige.

Uppsala kommun ska vara en vägledande kraft för hållbar utveckling. Styrningen i mål och budget tar sin utgångspunkt i Agenda 2030 och de 17 globala målen. Det betyder att all verksamhetsutveckling ska gynna en hållbar utveckling för Uppsala kommun och dess invånare. Nu pågår en översyn av andra viktiga styrdokument som ska tas fram eller revideras under året.

En överenskommelse har slutits med staten om fyrspår mellan Stockholm och Uppsala, vilket är viktigt för Uppsalas fortsatta tillväxt och skapar förutsättningar för en hållbar arbetspendling i regionen.

Handlingsplan för Gottsunda/Valsätra fungerar tillsammans med planprogram för Gottsunda som pilot för att utveckla det strategiska arbetet med social hållbarhet i fysisk planering. En ny social kompass och trygghetsmodell har tagits fram som ska stödja planeringsförutsättningar i den fysiska planeringen. I Rosendalsprojektet används en modell för att skapa en större variation i utbudet av bostäder och på så sätt bidra till minskad segregation.

Uppsala kommun är medlem i en regional styrgrupp som har tagit fram en handlingsplan för att stärka den lokala livsmedelsproduktionen. En kommungemensam handlingsplan för att växla till ekologisk mat och öka andelen närodlade råvaror i kommunens verksamhet har tagits fram. Planering för ett ökat återtag från Jälla fortgår som en del av projektet för att lägga om lantbruket på Jälla till ekologiskt.

Ett nytt bredbandsprogram beslutades av kommunfullmäktige i juni som tydliggör kommunens ambitioner gällande utbyggnaden av bredband.

Nämndmål	Status
N3.1 Uppsala ska vara i framkant i miljö- och klimatomställningen samt förbättra beredskapen för ett förändrat klimat. Uppsala är Sveriges och Världens klimatstad 2018 i WWFs stadstävling. Uppsala är även utsedd till Årets cykelstad 2018. Under perioden har miljö- och klimatprogrammet kompletterats med avsnitt om klimatanpassning, byggmaterial och minskad användning av fossil plast. Ett nytt energiprogram som ger förutsättningar för att Uppsala blir klimatpositivt 2050 har beslutats av kommunfullmäktige. Flera åtgärder genomförs i enlighet med åtgärdsprogram för luft. Inom ramen för Ulleråkersprojekt utvecklas en modell för hållbarhetsfrågor i stadsutvecklingsprojekt. En modell för riskanalys för Uppsalaåsens tillrinningsområde ur grundvattensynpunkt har tagits fram och riktlinjer för markanvändning inom tillrinningsområdet har beslutats av kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige har även beslutat om att inrätta tre nya naturreservat. Ett systematiskt arbetssätt för att fånga upp upphandlingar där miljökrav ska tillämpas är framtaget och upphandling pågår av särskild kollektivtrafik samt entreprenader där det ställs successivt ökande krav på fossilfritt i syfte att nå 100 procent 2023. Stådmoppar som bidrar till minskad kemikalieförbrukning har införts på alla kommunens förskolor under året.	2019
N3.2 Utveckla det strategiska arbetet för hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030. FN:s globala mål är integrerade i mål och budget. Övrig styrning inom social och ekologisk hållbarhet ses över. Bland annat pågår eller planeras framtagande och revidering av flera relaterade styrdokument: barn- och ungdomspolitiskt program med handlingsplan, riktlinje om jämställdhetsintegrering, handlingsplan och policy för ökad trygghet och säkerhet, drogpolitiskt program samt handlingsplan mot våldsbekämpande extremism. Arbetet bedöms pågå under flera år.	2020

Indikatorer				
Kommunstyrelsens mål N3.1 Uppsala ska vara i framkant i miljö- och klimatomställningen samt förbättra beredskapen för ett förändrat klimat.				
Indikatorer	Nuvärde	Jämförvärde	Målsättning	Trend
Övergripande				
N3.1.1. Utsläpp av växthusgaser, kommungeografiskt, ton CO2ekv (2017)				
N3.1.1a. totalt	1244 (prel)	1246	2020: 1006	~
N3.1.1b. totalt per invånare	5,7 (prel)	5,8	2020: Minska	↘
N3.1.1c. från trafikarbete och arbetsmaskiner per invånare	1,2 (prel)	1,3	2020: Minska	↘
N3.1.2. Sveriges bästa miljökommuner. Aktuell hållbarhets ranking av 290 kommuner (2018)				
	7	5	Förbättras	➔
N3.1.3. Sveriges bästa klimatanpassningskommuner. Svensk försäkrings och IVL Svenska Miljöinstitutets ranking av kommuner (2017)				
	1	51	Vidmakthålla	↗
Fordon				
N3.1.4. Andel fossilfria fordon - egna personbilar/lätta lastbilar (kommunorganisatoriskt), procent (andra tertiet 2018)				
	58	47	2020: 100	↗
N3.1.5. Total energianvändning för motoriserade transporter (GWh), kommunorganisatoriskt (2017)				
	7,5	8,1	2020: oförändrat mot 2014 (6,6)	~
N3.1.6. Andel använd förnybar energi – egna personbilar och lätta lastbilar (kommunorganisatoriskt), procent (första tertiet 2018)				
	58 (prel)	47	2020: 100	↗
N3.1.7. Överskridande normvärde partiklar, antal tillfällen, avser mätpunkt i centrala staden (jan-sep 2018)				
N3.1.7a. PM10	11	37	Under norm (35)	-
N3.1.7b. Kvävedioxid	29	22	Under norm (7)	-
Fastigheter				
N3.1.8. Solenergi (2017)				
N3.1.8a. Solenergi – installerad effekt (MW), kommunorganisatoriskt	1,2	1,1	3,3	↗
N3.1.8b. Solenergi – installerad effekt (MW), kommungeografiskt	7,3	4,4	30	↗
N3.1.8c. Egenproducerad el från solceller av total elanvändning, procent	0,6	0,4	2020: 2,0	↗
N3.1.9. Andel klimatneutral fjärrvärme, kommunorganisatoriskt, procent (2017)				
	8,7	7,7	2020: 100	↗
N3.1.10. Total energianvändning för fastigheter och verksamheter (GWh), kommunorganisatoriskt (2017)				
	430	448	2020: oförändrat mot 2014 (445 GWh)	↘
N3.1.11. Energianvändning per yta (kWh/m2), kommunorganisatoriskt (2017)				
N3.1.11a. totalt	159	168	Minska	↘
N3.1.11b. för lokaler	143	154	Minska	↘
N3.1.11c. för bostäder	173	181	Minska	↘
N3.1.12. Andel använd förnybar energi (stationära ändamål exkl. VA-verksamhet, gatubelysning, markvärme), kommunorganisatoriskt, procent (2017)				
	65	62	2020: 100	➔
Vatten, mark och mat				
N3.1.13. Antal arter vid provfiske i Fyrisån (2017)				
	11	12	Öka	➔
N3.1.14. Kemisk och ekologisk vattenstatus i Fyrisån (mät punkt Flottsund, mikrogram per liter) (2017)				
N3.1.14a. Halt av fosfor	50,9	-	50 (årsmedel)	-
N3.1.14b. Halt av zink	6,6	-	5,5 (årsmedel)	-
N3.1.14c. Halt av koppar	2,6	-	0,5 (årsmedel)	-

N3.1.15. Andel naturreservat av total areal (2017)	3,1	5,6	Öka	↗
N3.1.16. Andel ekologiskt producerade livsmedel i egen verksamhet, procent (avser jan-juli 2018)	42	41	2023: 100	↗

Kommunstyrelsens mål N3.2

Utveckla det strategiska arbetet för hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030.

Följs upp genom en sammanvägd bedömning av åtgärderna.

N3.1.1	Källa: Olika källor. Kombinerar av Uppsala kommun. Nuvärde avser preliminära uppgifter för 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016.
N3.1.2	Källa: Aktuell hållbarhet. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde 2017, Målsättningen är att förbättra snittet under en 10-årsperiod, 2009-2018 där Uppsala har en snittplacering på 13: I genomsnittsranking för kommungruppen Större städer ligger Uppsala på plats 6 av 21.
N3.1.3	Källa: Svensk Försäkring. Nuvärde avser 2017 (202 deltagande kommuner). Jämförvärde: Genomsnittsranking för deltagande R9-kommuner (samtliga utom Örebro).
N3.1.4	Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser första tertiet 2018. Jämförvärde: Uppsala helår 2017.
N3.1.5	Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016.
N3.1.6	Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser första tertiet 2018. Jämförvärde: Uppsala helår 2017.
N3.1.7	Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser januari 2018-mars 2018. Jämförvärde: Uppsala 2017. Det går inte att se trend, eftersom mätstationen är flyttad och därmed inte är jämförbar med mätningar före 2017.
N3.1.8	Källa: a) Egen uppföljning, b) Energikontoret i Mälardalen AB. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016. c) Egen uppföljning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016.
N3.1.9	Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016.
N3.1.10	Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016.
N3.1.11	Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016.
N3.1.12	Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016.
N3.1.13	Källa: Upplandsstiftelsen. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016.
N3.1.14	Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde saknas, eftersom länsstyrelsen har ändrat vilka provpunkter som ligger till grund för statusbedömningen på denna sträcka. 2017 kommer därför att fungera som utgångsvärde för en ny tidsserie.
N3.1.15	Källa: Statistiska centralbyrån. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt av R9-kommunerna (där spridningen är mellan 1,9 för Linköping och 14,1 för Västerås).
N3.1.16	Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser första tertiet 2018. Jämförvärde: helår 2017.

Uppdrag	Status
3.1 Utveckla Uppsala till en Smart stad där innovationer, digitalisering och miljö- och klimatdrivet arbete skapar möjligheter att möta samhällets utmaningar på ett effektivt och hållbart sätt En genomlysning av pågående initiativ genomförs och ska sammanställas och analyseras under hösten 2018 som underlag för organisatoriskt lärande. Utöver detta pågår ett flertal initiativ i projektform, bland annat inom ramen för STUNS-samarbetet och ett antal EU-finansierade utvecklingsprojekt. Uppföljningen och användandet av olika hållbarhetsdata utvecklas, bland annat genom att utreda möjligheter till ökad uppföljning av indirekta utsläpp och genom regional samverkan för att möjliggöra ett regionalt klimatboksut.	2019
3.2 I samverkan med Region Uppsala verka för att utbyggnad av fyra spår Uppsala-Arlanda-Stockholm kan påbörjas före 2029 (KS) Ett första beslutsärende antogs av kommunfullmäktige i januari. Regeringen beslutade om infrastrukturpaketet under våren där två ytterligare spår mellan Uppsala och Stockholm fanns med. Överenskommelsen om fyrspår innebär att staten ska gå in med miljardinvesteringar och att Uppsala ska bygga 33 000 nya bostäder i södra Uppsala. Fortsatt arbete sker i linjen under ledning av stadsbyggnadsförvaltningen.	2018
3.3 Utifrån den sociala kompassen fortsätta utveckla den samordnade planeringsprocessen för hållbar stads- och landsbygdsutveckling Det pågår ett löpande arbete med landsbygdsperspektivet inom infrastruktur. Insatser görs bland annat för fler pendlarparkeringar och under året ska en sådan börja att anläggas i Knutby. Utveckling av analyser för ökad social hänsyn i fysisk planering pågår genom ett pilotprojekt knutet till arbete med fördjupade översiktsplaner. Hur trygghets/seniorboenden ska åstadkommas i prioriterade tätorter utreds inom ramen för kommunens bostadsberedningsgrupp. I april genomfördes en landsbygdsutställning med fokus på byggande i prioriterade tätorter.	2019

Uppdrag	Status
3.4 Utveckla den strategiska planeringen för ökad jämlikhet och minskad segregation utifrån kartläggning av levnadsvillkor och hälsa (KS, PBN, GSN, Uppsalahem och UKFAB) Handlingsplan för Gottsunda/Valsätra fungerar tillsammans med planprogram för Gottsunda som pilot för att utveckla det strategiska arbetet med social hållbarhet i fysisk planering. En ny social kompass och trygghetsmodell har tagits fram som ska stödja planeringsförutsättningar i den fysiska planeringen. Uppsala är en av regeringens utpekade kommuner för tilldelning av statsbidrag för att motverka segregation med ansökan i september. I Rosendalsprojektet används en modell för att skapa en större variation i utbudet av bostäder och på så sätt bidra till minskad segregation.	2020
3.5 Utveckla strategin för markförvärv (KS, PBN och bolag) En markstrategi som innehåller tänkta förvärvsfastigheter har tagits fram och ska kompletteras med behov för social infrastruktur. Planeringen av verksamhetsområde främre Boländerna pågår och Västra Librobäck startar under hösten 2018. Försäljning pågår av fastigheter i Östra Fyrislund vilket beräknas vara klart 2022. Kommunal mark för bostäder aktiveras i samband med prioriterade projekt och utifrån de prioriterade tätorterna. Pågående arbete med förvärv skapar handlingsutrymme för kommunen för stadens tillväxt. Under 2019 ska strategin vara klar för att därefter löpande revideras.	2019
3.6 Stärk arbetet med att förebygga och förhindra social oro samt öka tryggheten Policy och handlingsplan för trygghet och säkerhet är antagen av kommunfullmäktige. Åtgärder för att motverka våldsbekämpande extremism är inlagda i handlingsplanen. Kommunstyrelsen samordnar och ansvarar för implementeringen av denna samt av handlingsplan Gottsunda/Valsätra. Det nationella brottsförebyggande programmet har varit en av utgångspunkterna i arbetet med handlingsplanerna. En trygghetsundersökning har genomförts och analys av brottsutveckling pågår. Samverkan sker löpande med polisen samt med andra intressenter inom ramen för bland annat ett interreligiöst samverkansforum och en fastighetsägarförening i Gottsunda.	2019
3.7 Modernisera naturvårdsarbetet genom att ta fram digitaliserade och lättanvända verktyg för att bevara, stärka och utveckla naturvärden och grön infrastruktur (KS, GSN och PBN) Uppdatering och kvalitetssäkring av naturdata enligt SIS-standard håller på att upphandlas och genomförandet förväntas starta i september. Naturdata ska samlas in och tillgängliggöras i lättanvänd databas. Arbetet med att ta fram ett nytt långsiktigt styrdokument för natur och friluft är påbörjat men något försenat.	2019
3.8 Utveckla en modell för kompensations- och förstärkningsåtgärder av ekosystemtjänster och biologisk mångfald i den växande staden (KS, GSN och PBN) En omvärldsanalys är genomförd. På grund av att naturreservatsbildning har prioriterats så har arbetet med att utveckla ekosystemtjänster blivit något försenat.	2019
3.11 Inom ramen för klimatprotokollet tillsammans med näringslivet, universiteten och organisationer utveckla arbetet för att nå klimatmålen fossilfritt 2030 och klimatpositivt 2050 Under 2018 har period 3 av Uppsala klimatprotokoll avslutats och period 4 inleds. Det tredje Klimatprotokollet utvecklade klimatutmaningar som ytterligare konkretiserar arbetet med att nå ett fossilfritt och klimatpositivt Uppsala. Det inledda arbetet med Jakten på plasten har rönt stor uppmärksamhet. Inom ramen för protokollet har arbete med framtagande av nya etappmål för miljö- och klimatprogrammet samt ett nytt energiprogram skett. Uppsala kommun är delaktiga i utredningar och forskningsprojekt som rör alternativa energikällor såsom en solpark och biokol. Arbetet med att ställa om kommunens fordonsflotta till fossilbränslefritt fortsätter med målsättning att gå från 50 till 70 procent under 2018. Ett nytt projekt för minskad klimatpåverkan inom restaurangbranschen startar under hösten.	2019
3.12 Utveckla arbetet med klimatanpassning genom samverkan med fastighetsägare (KS) Kommunfullmäktige beslutade i april att komplettera miljö- och klimatprogrammet med ett avsnitt om klimatanpassning. Beslut togs även om att inte ta fram en särskild handlingsplan för klimatanpassning. Utredningar och åtgärder bör i stället göras i sitt sammanhang integrerat med respektive nämnd och bolags verksamhetsansvar. Samverkan med fastighetsägare kommer ske inom ramen för Uppsala klimatprotokoll.	2019
3.13 Öka återanvändning och återvinning genom förbättrade och enklare möjligheter för invånare att källsortera I samtliga kranstättorter utom Knutby finns idag återvinningsstationer. I Knutby har bygglovet nu vunnit laga kraft, markarbeten och utplacering av återvinningsstation pågår. Uppsala Vatten och Avfall AB kommer att starta tester med insamling från sopkärl med flerfack för källsortering i hushållen samt påbörjar planeringsarbetet för insamling av matavfall i papperspåse.	2019
3.14 Öka andelen förnybar energi och öka takten i arbetet med energieffektivisering och energisparande Ett nytt energiprogram som ger förutsättningar för att Uppsala blir klimatpositivt 2050 har beslutats av kommunfullmäktige i maj 2018. Förslaget innehåller även en utvecklingsplan för energidistribution och konkretiserar arbetet med att skapa förutsättningar för nya samordnade lösningar för samhällstekniska försörjningssystem. Nu förbereds två projekt kopplat till samhällsteknisk infrastruktur. Effektarbetet siktar på implementering av åtgärder från effektutredningen genom ett EU-finansierat projekt med start 2019.	2020

Uppdrag	Status
3.15 Vid upphandling av särskilda kollektivtrafiken ska krav ställas på att fordonen använder lokalt producerad biogas eller andra lokala drivmedel som uppfyller gällande hållbarhetskriterier (KS och GSN) Upphandling av särskilda kollektivtrafiken tillämpar framtagna hållbarhetskriterier och beräknas vara klar under 2018.	2018
3.16 Ta fram en strategisk plan för att växla till ekologisk mat och öka andelen närodlade råvaror i kommunens verksamhet (KS) En kommungemensam handlingsplan är framtagen och verkställs i samverkan mellan berörda förvaltningar. Bland annat genomförs insatser för att uppmärksamma allas gemensamma ansvar för att bidra till målen om en ökad andel ekologiska och närproducerade livsmedel. Kommunstyrelsens egna måltidsverksamhet har ett mål om 50 procent ekologiska livsmedel 2018 och utfallet ligger hittills på 46 procent. För att möjliggöra en ökad andel närproducerade livsmedel planeras en leverantörsträff med lokala producenter samt grossister. Planering för ett ökat återtag från Jälla fortgår som en del av projektet för att lägga om lantbruket på Jälla till ekologiskt. Uppsala kommun är även medlem i en regional styrgrupp som har tagit fram en handlingsplan för att stärka den lokala livsmedelsproduktionen.	2019
3.19 Påskynda och effektivisera utbyggnaden av bredband på landsbygden (KS) Ett nytt bredbandsprogram beslutades av kommunfullmäktige i juni. Under hösten återupptas arbetet med det nya nätverket kring bredband i kommunen. Kommunens hemsida har uppdaterats med information om bredbandsutbyggnaden. En ny ansökan om Wifi4EU kan ske under hösten. Löpande strategiskt arbete sker tillsammans med grannkommuner och Region Uppsala.	2020
3.20 Se över hur man kan lösa byggnation av parkeringsanläggningar med lokaler i markplan för andra ändamål än parkeringsverksamheten (KS och Parkeringsbolag AB) Uppsala Parkerings AB har påbörjat arbetet med att se över hur parkeringsgarage med verksamhetslokaler ska kunna lösas. I det arbetet involveras även andra dotterbolag. Tillsammans med bolaget kommer arbetet de närmaste månaderna tas vidare. Under beredningsprocessen inför Mål och budget 2019-2021 kommer översyn av bolagets ägardirektiv att ske, med avseende på möjligheten att bygga parkeringsgarage med verksamhetslokaler. Därefter kommer frågan om ändring av bolagets bolagsordning att aktualiseras.	2018

Inriktningsmål 4: Uppsala ska vara jämlikt, med goda levnadsvillkor för invånarna

Nämnden bedömer att den kommer att uppnå övervägande del av det den planerar för att bidra till inriktningsmålet.

Kompetensförstärkningen inom hbtq fortsätter i syfte att utveckla ett välkomnade, inkluderande och professionellt bemötande av invånare och medarbetare i kommunens verksamheter. Utbildningar erbjuds medarbetarna både i analog och digital form. Fem av kommunens verksamheter har hbtq-diplomerats under året. Under hösten anordnas en fördjupningskonferens med deltagare från hbtq-diplomerade verksamheter samt elevhälsans hbtq-ambassadörer. Arbeta pågår för att tydligare koppla hbtq-diplomeringsprocessen till verksamheternas systematiska kvalitetsarbete.

I ett led att utveckla Uppsalas modell inom mark- och exploatering för att stärka den sociala hållbarheten och arbetsmarknaden genomförs ett pilotprojekt i Rosendal där mark har anvisats till byggemenskaper. Ett par ytterligare platser i kommunen har identifierats som möjliga för liknande insatser. Uppsala kommun arbetar inom ramen för mark- och exploateringsverksamheten med genomförandet av "Bostad för alla". Möjligheten att ställa krav på arbetsmarknadsstödande åtgärder med mera finns inarbetat i förslag till fördjupade riktlinjer för markanvisning inom ramen för Uppsalamodellen för markanvisningar.

Sociala investeringar är ett nytt arbetssätt för att hjälpa individer och grupper som riskerar att hamna i utsatthet i samhället. Kommunstyrelsen möjliggör för nämnder och bolag att testa nya metoder och utveckla befintliga metoder genom sociala investeringar. Behov som identifieras av nämnderna i samband med verksamhetsplaneringen kan formuleras till

ansökningar om sociala investeringar. Fyra sociala investeringar har beslutats som syftar till att arbeta förebyggande kring skolfrånvaro, barn i missbruksfamiljer, personer med psykisk funktionsnedsättning samt områdesarbete inom Gottsunda.

Nämndmål	Status
N4.1 HBTQ-personer, både invånare och medarbetare, ska känna sig välkomna, inkluderade och trygga med att bli professionellt bemötta i kommunens verksamheter. Två analoga grundutbildningar har genomförts och en webbutbildning är lanserad. Hittills har fem verksamheter hbtq-diplomerats och ytterligare verksamheter är utsedda som ska inleda sina diplomeringsprocesser. Under hösten anordnas en fördjupningskonferens med deltagare från hbtq-diplomerade/certifierade verksamheter samt elevhälsans hbtq-ambassadörer. Stöd ges även med kompetens och kunskap till projekt såsom Effektivt mottagande och Studenternas. Arbete pågår för att tydligare koppla hbtq-diplomeringsprocessen till verksamheternas systematiska kvalitetsarbete och till kommunens kvalitetspolicy. Samverkan med RFSL Uppsala och Region Uppsala är under utveckling. Kommunen deltar i ett utvecklingsarbete tillsammans med RFSL, Antidiskrimineringsbyrån Uppsala och Stockholms stad för att kunna hantera upplevda krockar mellan jämställdhets- och hbtq-arbetet.	2019

Indikatorer						
Kommunstyrelsens mål N4.1 HBTQ-personer, både invånare och medarbetare, ska känna sig välkomna, inkluderade och trygga med att bli professionellt bemötta i kommunens verksamheter.						
Indikatorer	Nuvärde	Jämförvärde	Målsättning	Trend		
1a. Antal verksamheter som erhållit hbtq-diplomering eller hbtq-certifiering (jan-aug 2018)	6	4	Öka	↗		
1b. Antal personer som genomgått hbtq-diplomeringsutbildning (jan-aug 2018)	155	118	Öka	↗		
2. Antal medarbetare som gått en grundkurs i normkritik och hbtq (jan-aug 2018)	286	290	Öka	↗		
Indikatorer	Nuvärde	Jämförvärde	Målsättning	Trend		
	Totalt	Kvinnor	Män	Annan		
3. Ungdomar som uppger att de mår bra, andel (2017)	74	67	81	45	72	Öka ↗
4. Ungdomar som tycker att man i allmänhet kan lita på de flesta människor, andel (2017)	59	55	63	42	56	Öka -
5. Ungdomar som alltid känner sig trygga i sitt bostadsområde på kvällen/natten, andel (2017)	53	41	66	50	54	Öka ↘
6. Ungdomar som alltid känner sig trygga på stan eller i centrum, andel (2017)	34	20	47	41	36	Öka ↘
N4.1.1a Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser januari-aug 2018. Jämförvärde avser helår 2017. Trenden baseras på att takten tycks vara högre under 2018 om man ser till de första åtta månaderna.						
N4.1.1b Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser januari-aug 2018. Jämförvärde avser helår 2017. Trenden baseras på att takten tycks vara högre under 2018 om man ser till de första åtta månaderna.						
N4.1.2 Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser januari-aug 2018 Jämförvärde avser helår 2017.						
N4.1.3 Källa: Liv och hälsa ung (åk 7 och åk 9 i grundskolan, åk 2 i gymnasieskolan). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: länet totalt. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs).						
N4.1.4 Se N4.1.3. Måttet är så nytt att det inte går att avläsa trend.						
N4.1.5 Se N4.1.3.						
N4.1.6 Se N4.1.3.						

Uppdrag	Status
4.1 I samarbete med WHO:s nätverk utveckla en äldrevänlig stad Inväntar äldrenämndens arbete med handlingsplan för äldrevänlig stad.	2019
4.3 Inom ramen för äldrevänlig stad möjliggöra för civilsamhället att öka utbudet av aktiviteter för förbättrad folkhälsa bland äldre Inväntar äldrenämndens arbete med handlingsplan för äldrevänlig stad.	2019
4.4 Utveckla Uppsalamodellen inom mark- och exploatering för att stärka den sociala hållbarheten och arbetsmarknaden (KS och AMN) Arbete pågår i pilotprojekt Rosendal där mark har anvisats till byggemaskiner. Fortsatt arbete sker genom utveckling och utvärdering av pågående pilotprojekt. Ett par ytterligare platser i kommunen har identifierats som möjliga för liknande insatser. Uppsala kommun arbetar inom ramen för mark- och exploateringsverksamheten med genomförandet av "Bostad för alla". Möjligheten att ställa krav på arbetsmarknadsstödjande åtgärder med mera finns inarbetat i förslag till fördjupade riktlinjer för markanvisning inom ramen för Uppsalamodellen för markanvisningar.	2019
4.5 Utifrån kartläggning av levnadsvillkor och hälsa fortsätta utvecklingen av främjande, förbyggande och tidiga insatser för barn och unga (KS, UBN, AMN, SCN, OSN, KTN och IFN) En kartläggning över skillnader i levnadsvillkor och hälsa mellan kommunens olika stadsdelar/bygder är framtagen. Nu vidtas åtgärder för att implementera ett arbetssätt där kartläggningen används som underlag vid planering och prioritering av insatser. Uppgifter uppdateras vart eftersom de tas fram i kartverket. En ny social kompass är framtagen 2018. Förslag på indikatorer inom social hållbarhet har tagits fram inom ramen för mål och budgetprocessen. För att främja ökad måluppfyllelse av barnkonventionen sker samverkan med bland annat barnombudsmannen och insatser för förbättrad dialog med unga.	2018
4.7 Samverka med Region Uppsala gällande ett utvecklat föräldrastöd, tobaksfri skoltid och ökad fysisk aktivitet på jämlika villkor (KS, SCN, UBN och IFN) Uppdraget är till viss del påbörjat genom att tillsyn på skolor kopplat till tobaksfri skoltid ska genomföras med start i höst. Tillsynen av tobaksförekomst på skolgårdar genomförs av miljöförvaltningen och omfattar högstadieskolor och gymnasium. Regionala grupper har funnits inom föräldrastöd och ANDT tidigare, vilket varit ett samarbete mellan länets kommuner, Regionen och Länsstyrelsen. Översyn sker för tillfället på länsstyrelsen/regionalt nivå hur styrgrupper och arbetsgrupper ska se ut framöver. Kommunens föräldrastöd bedrivs av utbildningsnämnden och socialnämnden.	2018
4.9 Med stöd av sociala investeringar särskilt stärka det förebyggande arbetet för barn och unga gällande psykisk ohälsa, ekonomisk utsatthet, skolfrånvaro samt missbruk (KS, UBN, SCN, AMN och KTN) Beslutade sociala investeringar syftar till att arbeta förebyggande kring skolfrånvaro, barn i missbruksfamiljer, personer med psykisk funktionsnedsättning samt områdesarbete inom Gottsunda. Kommunstyrelsen möjliggör för nämnder och bolag att testa nya metoder och utveckla befintliga metoder genom sociala investeringar. Behov som identifieras av nämnderna i samband med verksamhetsplaneringen kan formuleras till ansökningar om sociala investeringar. Avtal finns med SKL för att stärka kommunens kompetens inom området och få stöd för granskning av ansökningar.	2018
4.10 Genomföra ett kompetenslyft om barnrätt inom kommunen Ett kunskapsmaterial har gjorts tillgängligt på insidan. Särskilt fokus har varit på kunskapshöjning inom dialog med barn och unga samt delaktighet. Under hösten kommer en plan för det fortsatta arbetet att tas fram. Överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap har träffats med Barnombudet i Uppsala län.	2019
4.11 Utredda förutsättningar för att säkra den allmänna dricksvattenförsörjningen i Uppsala kommun (KS och Uppsala vatten) En riskanalys har genomförts och riktlinjer för markanvändning på Uppsala- och Vattholmaåsarne tillrinningsområde är beslutade av kommunfullmäktige. Arbete med att ta fram åtgärdsplaner, vägledning och rutiner har påbörjats. Arbetet med strategisk vattenförsörjningsplan för Uppsala kommun är i slutfas och beräknas bli klart under 2018.	2019

Inriktningsmål 5: Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete

Nämnden bedömer att den kommer att uppnå övervägande del av det den planerar för att bidra till inriktningsmålet.

I augusti utsågs Uppsala till årets tillväxtkommun 2018. Priset delas ut av Sweco och Arena för tillväxt till den kommun som har en tillväxt och utveckling utöver det vanliga. Uppsala har under de senaste åren haft en befolkningsutveckling, och sysselsättningsutveckling långt över

riksgenomsnittet. Vi bygger också fler bostäder än i någon annan del av landet. Att vi bygger hållbart, har tuffa klimatmål och erbjuder möjligheter till utbildning och rekreation är framgångsfaktorer.

Inom ramen för näringslivsprotokollet fortsätter arbetet med att tillsammans med näringslivets olika aktörer skapa förutsättningar för 70 000 nya jobb till 2050. Kärnan är samverkan och att skapa fler jobb tillsammans med andra aktörer i samhället. I samarbete med näringsliv, akademi, offentliga organisationer och coworking spaces främjas företagande på olika sätt och inom olika branscher. Bland annat främjas kvinnors företagande på landsbygden. Under 2018 gör kommunen bland annat en Tech-satsning, har värdschap för Nanoforum och Yrkes-SM, stödjer eventet Wonder Women samt Ung Företagsamhets mäsä.

Arbete inom flera områden som är kopplade till programmet för Uppsala kommuns arbetsmarknadspolitik pågår. Programmet beslutades i december 2017 varför många av uppdragen som kopplar till handlingsplanen är i ett planeringsskede. För att stärka och utveckla en hållbar och aktiv arbetsmarknadspolitik utgår programmet från fyra målområden: stöd till egen försörjning, stöd utifrån individens förutsättningar och behov, kompetensförsörjning och Uppsala kommuns arbetsgivaransvar.

Olika insatser görs för att förkorta den tid det tar för nyanlända att få egen försörjning. Genom projektet Effektivt mottagande skapas förutsättningar för ett bättre mottagande genom att Uppsala kommuns medarbetare får ökad kunskap och på så sätt kan utveckla och effektivisera arbetet. Kommunstyrelsen tillhandahåller i stor utsträckning platser för arbete och praktik inom den kommungemensamma serviceverksamheten. Samordningsrutiner för bostad till nyanlända är upprättade.

Arbete pågår för att skapa förutsättningar som bidrar till lägre boendekostnader. Nya riktlinjer för markanvisning, där frågor kring innovation och boendekostnader särskilt lyfts fram, har tagits fram för beslut i kommunfullmäktige hösten 2018. Mark har anvisats till ett pilotprojekt i Rosendal för bostäder med lägre hyror och statligt investeringsstöd. Markanvisningar görs även för att skapa en variation av boendeformer. Olika workshops planeras med parter på fastighetsmarknaden i syfte att identifiera möjligheter och framgångsfaktorer för att skapa kostnadseffektiva bostäder. Ett förslag till handlingsplan Bostad för alla har arbetats fram för beslut i kommunstyrelsen.

Uppdrag	Status
5.1 Inom ramen för näringslivsprotokollet tillsammans med näringslivets olika aktörer skapa förutsättningar för 70 000 nya jobb till 2050 (KS) Åtgärder inom ramen för näringslivsprogrammet genomförs enligt plan. Nyckeltal visar att utvecklingen går åt rätt håll och Uppsala har fått pris för Årets tillväxtkommun 2018. Kärnan är samverkan, att skapa fler jobb tillsammans, och där pågår många saker både som projekt och som grunduppdrag. I samarbete med näringsliv, akademi, offentliga organisationer och coworking spaces främjas kvinnors företagande, olika mötesplatser, nya företagsfrämjande aktörer, de kunskapsintensiva branscherna och företagande på landsbygden. Under 2018 gör kommunen bland annat en Tech-satsning, har värdschap för Nanoforum och Yrkes-SM, stödjer eventet Wonder Women samt Ung Företagsamhets mäsä.	2018
5.2 Öka byggande av flerfamiljshus på landsbygden (Uppsalahem, KS och PBN) Landsbygdsprogrammets målsättningar används i prioritering av planarbeten. Bostadsprojekt på kommunal mark, med inslag av flerbostadshus i Gunsta, Storröta och Länna, har säkrats i balanseringen av portföljen. I syfte att möta behovet av billiga bostäder samt behovet av bostäder i kransorter till Uppsala planeras paketering av två eller flera markanvisningar att göras där mark med höga och låga marknadsvärden kombineras. Åtgärden pausas dock till följd av en avvaktande bostadsmarknad. Inom ramen för arbetet med lokalförsörjningsplaner har tomter identifierats och ett samarbete med Uppsalahem är inlett för ökat byggande av särskilda boendeformer som kommunen ska tillhandahålla.	2019

Uppdrag	Status
5.3 Bidra till ökad tillgång på mark och lokaler i olika prisklasser och lägen för företag som behöver växa eller önskar etablera sig i Uppsala (PBN och KS) För att öka tillgången på mark och lokaler i olika prisklasser och lägen behöver arbetet med att se över olika upplåtelseformer för verksamheter intensifieras, till exempel brf-form, andelsägande och kontorshotell. Ett pilotprojekt ska drivas inom ramen för planeringen av Västra Librobäck. Tydliggörande av byggbar mark för näringslivet är sjösatt genom Objektvision på uppsala.se näringsliv. En prioriteringslista för markköp i Östra Fyrislund har tagits fram och nu kontaktas intressenter inför försäljning.	2020
5.4 Genom ökad samordning förkorta den tid det tar för nyanlända att få egen försörjning Olika arbetsmarknadspolitiska åtgärder ingår i verksamhetens kompetensförsörjningsarbete. Genom projektet Effektivt mottagande skapas förutsättningar för ett bättre mottagande genom att Uppsala kommuns medarbetare får ökad kunskap och på så sätt kan utveckla och effektivisera arbetet. Kommunstyrelsen tillhandahåller i stor utsträckning platser för arbete och praktik inom gemensam service. Genom ett Vinnova-projekt ska takten och kunskapen kring nyanlända ute på arbetsmarknaden öka. Samordningsrutiner för bostad till nyanlända är upprättade. Bostadsavtalen är andrahandsavtal under etableringstiden och under våren 2019 kommer personer att bli uppsagda i och med att avtalstiden går ut.	2019
5.6 Utifrån strukturella hinder, behov av stöd och samordning samt strategiska utvecklingsområden utveckla stödet till sociala företag (AMN, SCN, OSN, KTN och KS) Kommunstyrelsen har en stödjande roll. Arbetsmarknadsnämnden har tagit fram en handlingsplan för de sociala företagen. Denna kommer att skickas till kommunstyrelsen för vidare hantering.	2019
5.7 Utredda möjligheter till start av mikrofond utifrån intentionerna i Uppsala kommuns riktlinjer för stöd till sociala företag och landsbygdsprogram (KS och AMN) Ett etableringsprojekt med Coompanion Uppsala län för att utreda förutsättningarna, organisation och ansvar för en mikrofond. Projektet ska säkerställa etableringen av en mikrofond i Uppsala län med ett första steg i Uppsala kommun under 2018. Ett förslag har varit uppe i arbetsmarknadsnämnden och ska vidare till kommunstyrelsen under hösten.	2019
5.8 Fler ungdomar ska erbjudas feriearbete för att få erfarenheter, kontakter och nätverk inför kommande yrkesliv Arbetet fortgår med att se över förutsättningar, identifiera feriearbeten och olika arbetsmöjligheter samt få tillgång till fler arbetsplatser inom olika verksamheter. Relevant stöd är framtaget och alla administrativa förutsättningar är på plats. Fortsatta insatser för att kommunicera och arbeta med verksamhetsnära kompetensplanering.	2018
5.9 Kommunen ska tillsammans med Arbetsförmedlingen genom arbetsmarknadsanställningar/åtgärder som extratjänster och traineejobb, exempelvis med gröna jobb, möjliggöra för nyanlända och personer långt från arbetsmarknaden att etablera sig i arbetslivet Ett samarbete är initierat med arbetsförmedlingen. Arbetsmarknadsnämnden arbetar med förmedling av platser, tjänster och utveckling av exempelvis extratjänster i samarbete med kommunens verksamheter. Förvaltningar och staber har fått målsättningar gällande extratjänster som följs upp i relation till det politiska målet.	2018
5.10 I större utsträckning använda kommunens egna sysselsättnings- och arbetsmarknadsverksamheter för intern service Utredning pågår av förutsättningarna för att använda kommunens egna sysselsättnings- och arbetsmarknadsverksamheter för intern service. Dialog med arbetsmarknadsnämnden är initierad.	2019
5.11 Skapa en egenförvaltd bostadssocial resurs med 2 000 bostäder med tillhörande boendekedja för prioriterade målgrupper för att minska tillfälliga och dyra boendelösningar (KS, SCN och AMN) I samband med lokalförsörjningsplansarbetet för sociala bostäder har det framkommit att behovet understiger den tidigare skattade siffran. Planerna kommer att presenteras för nämnderna under hösten 2018 och därefter tas ett politiskt beslut om vägen fram för den bostadssociala resursen.	2019
5.12 Utveckla och starta minst ett hyresrättsprojekt i kommunen som lever upp till kraven för Boverkets investeringsstöd för produktion av hyresrätter (Uppsalahem, PBN och KS) Enligt beslut i kommunstyrelsens mark- och exploateringsutskott i augusti 2018 är mark anvisad till ett pilotprojekt i Rosendal för bostäder med lägre hyror och statligt investeringsstöd. En strategi utarbetas för arbetet med uppföljning av bostadsbyggandet för att möjliggöra uppskattningar av bostadsbyggandet i närtid och prognoser på längre sikt. Ett förslag till handlingsplan Bostad för alla har arbetats fram för beslut i kommunstyrelsen. Samverkan sker med Uppsalahem och Handelskammarens fastighetsägarnätverk.	2018
5.13 Ta fram en strategisk lokalförsörjningsplan för vård och omsorg (KS, SCN, OSN och ÄLN) Ett utkast till en strategisk lokalförsörjningsplan för vård och omsorg är framtaget.	2018

Uppdrag	Status
5.14 Genom innovation och nya lösningar vid byggande och förnyelse av bostäder skapa förutsättningar som bidrar till lägre boendekostnader (KS, PBN, Uppsalahem och UKFAB) Nya riktlinjer för markanvisning, där frågor kring innovation och boendekostnader särskilt lyfts fram, har tagits fram för beslut i kommunfullmäktige hösten 2018. Mark har anvisats för byggande av bostäder med investeringsstöd. Markanvisningar för en variation av boendeformer pågår bland annat i Rosendal. Mark och exploateringsverksamheten följer framtagna riktlinjer för "Bostad för alla". Under 2018/2019 kommer det att arrangeras workshops med parter på fastighetsmarknaden i syfte att identifiera möjligheter och framgångsfaktorer för att skapa kostnadseffektiva bostäder.	2019

Inriktningsmål 6: Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning och utmanas i sitt lärande

Nämnden bedömer att den kommer att uppnå övervägande del av det den planerar för att bidra till inriktningsmålet.

Arbetet med att utbildningsmiljöer ska vara anpassade för barn med funktionsnedsättning och som tar hänsyn till jämställdhetsaspekter fortsätter i utvecklingen av arbetet med lokalförsörjningsplaner. Även förbättrad infrastruktur för målpunkterna för förskolebussar omhändertas inom ramen för utbildningsnämndens lokalförsörjningsplan.

Uppdrag	Status
6.2 Utöka verksamheten med förskolebussar och förbättra infrastruktur för målpunkterna (UBN, KS, GSN, Skolfastigheter och Sport- och rekreationsfastigheter) Insatser för att förbättra infrastruktur för målpunkterna för förskolebussar ingår som en del i arbetet med lokalförsörjningsplanen för utbildningsnämnden.	2019
6.5 Bygga och förbättra utbildningsmiljöer som är anpassade för barn och personer med funktionsnedsättning samt tar hänsyn till jämställdhetsaspekter (KS, UBN, AMN och Skolfastigheter) Ingår som en del i det pågående arbetet med lokalförsörjningsplanen för utbildningsnämnden. Därigenom säkerställs behoven och att respektive byggherre använder sig av de funktionsprogram som är framtagna.	2019

Inriktningsmål 7: I Uppsala ska invånare leva ett oberoende liv och få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov

Nämnden bedömer att den kommer att uppnå övervägande del av det den planerar för att bidra till inriktningsmålet.

Kommunstyrelsens samverkan med Region Uppsala för att stärka tidiga insatser mot psykisk ohälsa och missbruk med barn och unga som målgrupp inväntar regionens strategiska formering inom social hållbarhetsfrågor.

Uppdrag	Status
7.9 I samverkan med Region Uppsala utveckla och förstärka tidiga insatser mot psykisk ohälsa hos barn och unga (KS, UBN, SCN och OSN) Mycket arbete sker genom samverkanschef på omsorgsförvaltningen. För kommunstyrelsens del inväntas regionens strategiska formering inom social hållbarhetsfrågor.	2018

Uppdrag	Status
7.10 Utveckla samverkan med Region Uppsala och polismyndigheten kring barn och ungdomar med missbruksproblem (KS, OSN, SCN, KTN och UBN) Mycket arbete sker genom samverkanschef på omsorgsförvaltningen. För kommunstyrelsens del inväntas regionens strategiska formering inom social hållbarhetsfrågor.	2018

Inriktningsmål 8: Uppsalas invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället

Nämnden bedömer att den kommer att uppnå övervägande del av det den planerar för att bidra till inriktningsmålet.

Arbete som syftar till att stärka demokratin genom att öka insyn och kunskap om möjligheten att påverka samhället pågår inom flera områden. Fortsatt utvecklingsarbete sker inom uppdrag som handlar om former för medborgardialog, medborgarbudget och systemstöd som underlättar insyn. Riktlinjer för tillämpning av medborgarbudget beslutades av kommunstyrelsen i maj 2018. Ett pilotprojekt pågår och idéer samlas just nu in. Erfarenheter utbyts med andra kommuner via Sveriges kommuners och landstings nätverk för medborgarbudget.

Projektet Rätt att rösta har genomförts med syfte att öka valdeltagandet i de områden och för de grupper där valdeltagandet tidigare varit lågt. 24 demokratiambassadörer har haft till uppgift att informera om varför det är viktigt att rösta och hur en gör. Ambassadörerna har varit verksamma inom de stadsdelar och områden där valdeltagandet tidigare varit lågt. Målgruppen för den ökade informationen var utrikes födda, unga samt personer med funktionsnedsättning.

För att öka samverkan med föreningslivet har en ny överenskommelse tagits fram. Underlag till en handlingsplan som bygger vidare på tidigare arbete inom samarbetet har tagits fram i dialog med föreningslivet. Kommunfullmäktige beslutade i maj att anta den nya överenskommelsen med tillhörande handlingsplan. Överenskommelsen består av principer för god samverkan och åtaganden för kommunen och föreningslivet. Handlingsplanen reglerar vad som ska utföras för att uppnå åtagandena och när de ska utföras. Hittills har kommunen börjat arbeta med 5 av 12 åtaganden.

Ett utvecklingsarbete som syftar till att stärka kommunens engagemang för att främja mänskliga rättigheter bedrivs med fyra pilotverksamheter. De deltagande verksamheterna får utbildning i mänskliga rättigheter och rättighetsbaserat arbetssätt samt handledning i att omsätta kunskaperna i handling. Arbetet ska leda till ökad tillgänglighet, inkludering, jämlikhet och transparens för dem som verksamheterna möter. Uppsala är en av 7 utvalda kommuner som deltar i Sveriges kommuners och landstings utvecklingsnätverk för blivande MR-kommuner (mänskliga rättighetskommuner). Syftet är att stärka det lokala och regionala arbetet med att säkerställa de mänskliga rättigheterna.

Uppdrag	Status
8.1 Öka valdeltagande i områden och för grupper med lågt valdeltagande samt verka för ett mer jämlikt valdeltagande (KS och VLN) Projektet Rätt att rösta har genomförts, som handlar om att öka valdeltagandet i de områden och för de grupper där valdeltagandet tidigare varit lågt. 24 demokratiambassadörer har haft till uppgift att informera om varför det är viktigt att rösta och hur man gör. Ambassadörerna har varit verksamma inom de stadsdelar och områden där valdeltagandet tidigare varit lågt. Målgruppen för den ökade informationen var utrikes födda, unga samt personer med funktionsnedsättning. Ett öppet frukostseminarium för kommunanställda för att inspirera och informera om arbetet genomfördes i mars. Vidare har SKL särskilt uppmärksammat Uppsalas arbete. En slutrapport återstår.	2019
8.3 Utveckla och samordna kommunens synpunktshantering och felanmälan (KS) Riktlinjen för synpunkter, avvikelser, felanmälan och servicemätning fastställdes i januari 2018 när kvalitetspolicyn antogs av fullmäktige. En medborgardialog är planerad hösten 2018.	2018
8.4 Tillämpa modellen för medborgardialog och demokratiutveckling, i enlighet med SKL:s delaktighetstrappa En vägledning för medborgardialog är framtagen. Material om hur man för dialog med barn och unga är framtaget och publicerat på Insidan. Utveckling av strukturer och system för brukarinflytande påbörjas hösten 2018.	2018
8.5 Utifrån framtagen handlingsplan stärka kommunens engagemang för att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism Ett utvecklingsarbete bedrivs med fyra pilotverksamheter inom kommunen i människorättsbaserat arbetssätt. De deltagande verksamheterna får utbildning i mänskliga rättigheter och rättighetsbaserat arbetssätt, handledning i att omsätta kunskaperna i reell handling. Utvärdering av arbetet sker genom följeforskning. Arbetet som helhet, som pågår under hela året, ska leda till ökad tillgänglighet, inkludering, jämlikhet och transparens för dem som verksamheterna möter. Vidare är Uppsala en av 7 utvalda kommuner som deltar i Sveriges kommuners och landstings utvecklingsnätverk för blivande MR-kommuner (mänskliga rättigheterskommuner). Syftet är att stärka det lokala och regionala arbetet med att säkerställa de mänskliga rättigheterna.	2018
8.6 Öka samverkan mellan kommunen och föreningslivet genom Lokal överenskommelse med föreningslivet - LÖK, för att bland annat bidra till folkbildning och delaktighet Kommunfullmäktige beslutade i maj att anta den nya överenskommelsen med tillhörande handlingsplan. Överenskommelsen består av 6 principer för god samverkan, 12 kommunala åtaganden samt 9 åtaganden för föreningslivet. Nytt med den nya överenskommelsen är att det finns en handlingsplan som reglerar vad som ska utföras för att uppnå de 12 åtagandena och när de ska utföras. I beredningsprocessen har föreningsliv, politik och kommunorganisation involverats. Hittills har kommunen börjat arbeta med 5 av åtagandena.	2018
8.7 Ta fram en informationshanteringsplan som utifrån verksamheternas processer stödjer en effektiv, rättssäker och digital informationshantering En modell för arbetet med informationshanteringsplaner har tagits fram som kommunens verksamheter har börjat att följa. Stöd till kommunens verksamheter i att ta fram informationshanteringsplaner enligt framtagen modell fortsätter 2019. Arbetet med att ta fram underlag för beslut om en informationshanteringsplan för kommunstyrelsen utifrån IKLASSA är något försenat och beräknas bli klart under 2019.	2019
8.8 Utifrån landsbygdsprogrammet öka delaktigheten och inflytande inom lämpliga områden med framtagen metod för medborgarbudget Riktlinjer för tillämpning av medborgarbudget beslutades av kommunstyrelsen i maj 2018. Ett pilotprojekt pågår och idéer samlas just nu in. Erfarenheter utbyts med andra kommuner via SKL:s nätverk för medborgarbudget.	2018

Inriktningsmål 9: Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala

Nämnden bedömer att den kommer att uppnå övervägande del av det den planerar för att bidra till inriktningsmålet.

Att utveckla ledarskapet är en del i att skapa attraktiva villkor för att stärka arbetsgivarmärket. Flera steg har tagits i arbetet med att säkerställa ledarskapet som kulturbärare i att göra skillnad, arbeta tillsammans och välkomna nyskapande. Samordnade insatser kring aktivering av värdegrund och utveckling av chef och ledarskap har löpt på under året. Ett strategiarbete kring välfungerande arbetsgrupper har startat där ledarskapet och ledarens stöd till team och

grupper är i fokus. Framtidens ledarskap har varit tema för koncernledningen och bildat underlag för rätt fokus framåt.

Arbete med att skapa attraktiva villkor för bristyrken följer arbetet med attraktionskraften i stort. Metodik och stöd för kompetensplanering finns för att säkerställa att verksamhetskritisk kompetens utvecklas på lämpligt sätt. Utvecklingsgrupper inriktade på yrkesgrupper som är svårrekryterade har startat, med fokus på arbetsmiljöfrågor och hållbarhet för att behålla medarbetare.

Flera insatser för att kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv pågår. Mycket sker genom det verksamhetsnära stödet inom kontor och förvaltningar. Exempel på detta är hälsofrämjande insatser och projekt kring att sänka sjukfrånvaron, förberedelser för stöd till cheferna för att omhänderta resultat av medarbetarundersökningen samt kompetensinsatser för chefer inom arbetsmiljöområdet. Digitaliserad uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet planeras.

En strategisk samverkansgrupp med Uppsala universitet och Uppsala kommun arbetar med frågor gällande näringsliv och arbetsmarknad för att fler studenter ska se Uppsala som framtida arbetsmarknad. Det finns en fungerande väg in till Uppsala kommun genom en framtagen databas för studenter och praktikanter. Arbetet fortsätter för att göra detta känt i hela organisationen.

Arbetet med att åtgärda strukturella löneskillnader på grund av kön sker i tre spår: 1) ordinarie arbete med lönebildningen genom bland annat lönekartläggning, jämställdhetsanalys och aktiva åtgärder enligt Diskrimineringslagstiftningen, 2) jämställdhetsintegrering av insatser inom chefs- och ledarskapsutveckling, löpande utbildning av chefer i lönebildning och 3) arbetsmiljöområdet med fokus på att utveckla och förbättra arbetsmiljön i kvinnodominerade branscher, såsom hemtjänst.

Nämndmål	Status
N9.1 Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv där alla medarbetare mår bra och kan göra skillnad, arbeta tillsammans och välkomna nyskapande Mycket sker genom det verksamhetsnära stödet inom kontor och förvaltningar. Exempel på detta är hälsofrämjande insatser och projekt kring att sänka sjukfrånvaron, förberedelser för stöd till cheferna för att omhänderta resultat av medarbetarundersökningen samt kompetensinsatser kring chefer inom arbetsmiljöområdet. Digitaliserad uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet planeras och användning och utbildning i digitala verktyg är i högre grad initierat. Arbete med att tydliggöra ledarskapet och chefsuppdag planeras parallellt med utvecklingsinsatser, utbildning och metodstöd för förbättrad dialog.	2019
N9.2 Ledarskapet ska fungera som stark kulturbärare som kan leda medarbetare i att göra skillnad, arbeta tillsammans och välkomna nyskapande. Samordnade insatser kring aktivering av värdegrund och utveckling av chef och ledarskap har löpt på under 2018. Ett strategiarbete kring välfungerande arbetsgrupper har startat där ledarskapet och ledarens stöd till team och grupper är i fokus. Förslag till nytt introduktionsprogram och basutbildning för chefer, mentorsprogram samt coaching och handledning för chefer har tagits fram. Stöd för uppföljning och handlingsplaner kopplat till medarbetarundersökningen har genomförts liksom värdefulla chefsforum i förvaltningarna där ledarskap och värdegrund har adresserats. Kommungemensamma chefsdagar genomfördes i april 2018 med utgångspunkt i värdegrunden. Framtidens ledarskap har varit tema för koncernledningen och bildat underlag för rätt fokus framåt. Under hösten ska en tydlig strategi för arbetsgivarvarumärket tas fram och ett arbete kring chefsens förutsättningar konkretiseras.	2020

Nämndmål	Status
N9.3 Kommunen kännetecknas av god service, tillgänglighet och effektivitet. I uppdragets delar gällande stärkt styrnings- och ledningsförmåga och digitalisering är grunden lagd inom flertalet åtgärder, med undantag för telefoniupphandlingen där ett omtag har krävts på grund av överprövning. Ett flertal aktiviteter har genomförts för att öka kännedomen och användningen av arkiv tillsammans med skola och universitet. Kommunstyrelsen har till del skapat förutsättningar för kommunens verksamheter att ta tillvara och utveckla kompetens hos såväl brukare som medarbetare som möter personer med funktionsnedsättning. Vad gäller stärkt utveckling av kommunala servicetjänster på landsbygden så har bland annat ett projekt med stöd från Tillväxtverket startat för att förbättra kommunens service och närvaro på landsbygden.	2020

Indikatorer						
Kommunstyrelsens mål N9.1 Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv där alla medarbetare mår bra och kan göra skillnad, arbeta tillsammans och välkomna nyskapande.						
Indikatorer	Totalt	Nuvärde Kvinnor	Män	Jämför- värde	Mål- sättning	Trend
1. Medarbetare som har många frånvarotillfällen under de senaste 12 månaderna (6 eller fler), andel, tillsvidareanställda (2018)	10	11	7	10	Minska	↘
2. Totalindex HME (2017)	77	78	74	79	Öka	-
3. Andelen avslutade ärenden vad gäller rapporterade arbetsrelaterade arbetsskador och tillbud som registrerats i KIA (sep 2017-aug 2018)	69	-	-	-	Öka	↗
Kommunstyrelsens mål N9.2 Ledarskapet ska fungera som stark kulturbärare som kan leda medarbetare i att göra skillnad, arbeta tillsammans och välkomna nyskapande.						
Indikatorer	Totalt	Nuvärde Kvinnor	Män	Jämför- värde	Mål- sättning	Trend
1. Hållbart medarbetarengagemang (HME) avseende uppskattning, förtroende och förutsättningar från chef (ledarskapsindex, kommunen som helhet) (2017)	77	77	76	77	Öka	-
Kommunstyrelsens mål N9.3 Kommunen kännetecknas av god service, tillgänglighet och effektivitet.						
Indikatorer	Totalt	Nuvärde Kvinnor	Män	Jämför- värde	Mål- sättning	Trend
1. Medborgarnas helhetsbedömning av kommunens verksamheter (Nöjd-Medborgar-Index) (2017)	60	61	60	58	Öka	~
2. Företagarnas uppfattning av kommunens service (2017)	68	-	-	71	Öka	↗

N9.1.1 Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: motsvarande period 12 månader innan.

N9.1.2 Källa: Kolada (U00200). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt deltagande R9-kommuner 2017 (Eskilstuna, Gävle, Södertälje, Uppsala, Västerås). Måttet är för nytt för att visa på en trend.

N9.1.3 Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2017-04-01—2018-03-31. Jämförvärde saknas.

N9.2.1 Källa: Kolada (U00202). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt deltagande R9-kommuner 2017 (se 9.2.2). Måttet är för nytt för att visa på en trend.

N9.3.1 Källa: Kolada (U00401). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare.

N9.3.2 Källa: Kolada (U07451). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner.

Uppdrag	Status
9.1 Intensifiera arbetet med att skapa attraktiva villkor för nuvarande och kommande bristyrken Arbetet med att skapa attraktiva villkor för bristyrken har intensifierats genom utvecklingsgrupper och liknande initiativ. Metodik för kompetensplanering finns och stöd ges till respektive verksamhet i kompetensplaneringsprocessen för att arbetet med verksamhetskritisk kompetens ska intensifieras. Samordning av information och rekrytering i samband med att anställningsgaranti gällande undersköterskor och barnskötare är planerad.	2019
9.2 Säkra kompetensförsörjningen genom att genomföra åtgärder för att behålla och rekrytera kompetenta medarbetare i en hållbar arbetsmiljö Utvecklingsgrupper inriktade på yrkesgrupper som är svårrekryterade har startat. Fokus är både att behålla och att rekrytera ny kompetens. I grupperna samarbetar nämnder och förvaltningar på ett tillfredsställande sätt. Arbetsmiljöfrågan är central och rekrytering sker med fokus på hållbarhet för att behålla medarbetare.	2018
9.3 Fortsätta genomförandet av heltidsreformen (KS, GSN, UBN, IFN och KTN) Pågår enligt plan och alla konverteringar beräknas vara klara till årsskiftet 2018/2019. Utbildningsförvaltningen utom lärare konverterades per 1 januari 2018. Gemensam service och kulturförvaltningen konverteras per 1 januari 2019. Stöd erbjuds till berörda verksamheter med digitala lösningar och test av olika bemannings- och schemalägningsmodeller för att uppnå kostnadseffektivitet och god överblick.	2019
9.4 Påbörja arbetet med att utforma en modell som ger medarbetare som önskar möjlighet att få tjänstledigt på deltid från heltidsarbete (KS) Förberedelser pågår enligt plan och i enlighet med beslutad riktlinje. En modell som ger medarbetare som önskar möjlighet att få tjänstledigt på deltid är framtagen och förhandlas med facken i höst. Det finns vissa gemensamma utmaningar men modellen kommer att kunna sjösättas om än något modifierad i enlighet med beslut 1 januari 2020.	2019
9.5 Intensifiera arbetet med att åtgärda strukturella löneskillnader på grund av kön Arbetet sker i tre spår: 1) ordinarie arbete med lönebildningen genom bland annat lönekartläggning, jämställdhetsanalys och aktiva åtgärder enligt Diskrimineringslagstiftningen, 2) jämställdhetsintegrering av insatser inom chefs- och ledarskapsutveckling, löpande utbildning av chefer lönebildning och 3) arbetsmiljöområdet med fokus på att utveckla och förbättra arbetsmiljön i kvinnodominerade branscher, såsom hemtjänst. Inom ramen för att utveckla och förbättra arbetsmiljön i kvinnodominerade branscher omfattas även en analys av resursfördelningen.	2019
9.6 Utveckla former för upphandling av tjänster och entreprenader för att säkra kollektivavtalsenliga villkor, samt utveckla och genomföra 'Vita jobb'-modellen (KS) En metod är utvecklad gällande hur Uppsala kommun ska kravställa samt följa upp de kollektivavtalsliknande villkoren i samtliga upphandlingar (över direktupphandlingsgränsen).	2018
9.7 Föra in metoder för en mer tillitsbaserad styrning för att tillvarata medarbetares engagemang och kompetens (KS) Arbetet samordnas med aktivering av värdegrunden. Reviderad kvalitetspolicy som antogs av kommunfullmäktige i januari fångar upp intentionerna bakom en tillitsbaserad styrning. Uppdraget följs upp genom frågan "Min närmaste chef uppmuntrar mig till att ta initiativ till förbättring av verksamheten" i medarbetarenkäten. År 2017 fick frågan indexvärde 74 och år 2018 indexvärde 75. Män har en något mer positiv förändring i indexvärdet medan kvinnor har bibehållit indexvärde.	2019
9.8 I ökad utsträckning agera för en inkluderande arbetsmarknad Samarbete pågår mellan flera förvaltningar och staber i syfte att fokusera och förtydliga arbetet kring olika typer av arbetsmarknadsinsatser. Kommunens verksamheter har sedan 2017 tillgång till modeller, metoder och rutiner för sin kompetensförsörjning som ger ett gott stöd i att rekrytera. Det finns även ett ekonomiskt stöd till arbetsplatser som tar emot extra tjänster som handläggs av arbetsmarknadsnämnden. I förvaltningarnas arbete ingår hållbarhetsfrågor, arbetsmarknadspolitiska satsningar och anpassningskrav.	2018
9.9 Inför möjligheter till grön rehab för anställda i Uppsala kommun i syfte att minska stressrelaterad ohälsa (KS och AMN) Ett förslag är framtaget och information samt uppstart planeras till hösten 2018.	2018
9.11 Stärka studenters jobb- och karriärmöjligheter (i Uppsala kommun) genom samverkan med universiteten inom ramen för studentmedarbetaranställning, samt öppna för fler möjligheter för studentmedarbetare inom Uppsala kommuns verksamheter Det finns en fungerande väg in till Uppsala kommun genom en framtagna databas för studenter och praktikanter. Arbetet fortsätter för att inom kommunens olika verksamheter och förvaltningar göra detta känt. En strategisk samverkansgrupp med Uppsala universitet och Uppsala kommun arbetar med frågor gällande näringsliv och arbetsmarknad för att fler studenter ser Uppsala som framtida arbetsmarknad. Kommunens verksamheter har tillgång till metod och rutin som ger ett gott stöd i att rekrytera studentmedarbetare.	2018

Kvarvarande uppdrag och riktade satsningar från 2017

I uppföljningen per augusti ingår en bedömning av status för de uppdrag och riktade satsningar i Mål och budget från tidigare som är riktade till kommunstyrelsen och inte är slutförda. Övriga uppdrag och åtgärder som inte var klara 2017 fortsätter i nya uppdrag i kommunstyrelsens verksamhetsplan 2018.

Av de 8 kvarvarande uppdragen och riktade satsningarna är två färdiga medan 6 pågår enligt plan.

Uppdrag och riktade satsningar till kommunstyrelsen	
Antagande av översiktsplan för Uppsala kommun KSN-2014-1327 (KS 2016-11-23)	2019
Direktiv för programarbetet för Stabby och Flogsta beslutades under våren 2018.	
Utställning av förslag till fördjupad översiktsplan för Södra staden KSN-2012-0452 (KS 2016-11-23)	2018
Utredningen kring mark- och dagvattenplan för Södra staden är färdigställd och valda delar ingår i fördjupad översiktsplan (FÖP) Södra staden.	
Översyn av besittningsrätt inom det kommunala bostadsrättsbeståndet KSN-2016-2315 (KS 2016-11-23)	2018
Ett pilotprojekt pågår med syfte att pröva metoder och tillvägagångssätt för att frigöra Uppsala kommuns bostadsrätter. Inom ramen för pilotprojektet ligger fokus på att frigöra lägenheter som ägs av kommunstyrelsen i bostadsrättsform. Det omfattar lägenheter där hyresgästen tilldelats en lägenhet via ett biståndsbeslut som senare återkallats. Involvering av hyresgästerna är en viktig del i de metoder som prövas.	
Medborgardialoger och konsultstöd inom ramen för Planprogram för Gottsunda med social inriktning 2015-2017. Arbetet sker i samarbete med plan- och byggnadsnämnden	2018
Planprogram för Gottsundaområdet med fokus på social hållbarhet beslutade i april 2018 om samråd. Programarbetet visar den övergripande strategiska fysiska utvecklingen för Gottsunda och Valsätra. Programförslaget har en särskild inriktning på social hållbarhet genom minskad segregation, ökad trygghet, inkludering med mera. I programarbetet har ett stort antal dialoger med allmänhet och lokalt verkamma aktörer genomförts. Detta har, tillsammans med områdets förutsättningar och planeringsläget legat till grund för samrådsförslaget. Arbetet har sedan 2017 också involverats i ett större forskningssamverkan inom Decodeprojektet. Under höst 2017 arrangerades tre workshopar på teman som lyfts upp i dialoger av olika slag - lokala arbetsmarknadstillfällen, trygghet och trivsel samt hållbar renoveringsprocess. Resultat från dialogprocessen i Gottsunda har också legat till grund för Handlingsplan Gottsunda/Valsätra som antogs av kommunstyrelsen februari 2018. Planprogrammet förväntas antas under våren 2019.	
Arbetet med ny översiktsplan, fördjupad översiktsplan för södra staden och innerstadsstrategi som ska beslutas under 2016.	2018
Översiktsplanen och innerstadsstrategin beslutades av kommunfullmäktige i december 2016. Den fördjupade översiktsplanen för Södra staden antogs av kommunfullmäktige i juni 2018.	
Implementera jämställdhets- och barnperspektivet i styrdokument och beslutsärenden.	2018
Hållbarhetspolicyn har beslutats av kommunfullmäktige. En vägledning håller på att tas fram för hur hållbarhetsperspektiven ska lyftas in i beredningen av ärenden. Denna vägledning ska därefter integreras i utbildningar i ärendeskrivning samt finnas med i den ärendevägledning (handbok) som ska publiceras på Insidan.	
Utred för- och nackdelar med att låta andra aktörer investera, bygga och drifva lokaler (KS, UBN, KTN, IFN, Sport- och rekreationsfastigheter, Uppsalahem, IHUS, UKFAB och Skolfastigheter)	2018
Hösten 2018 görs en kompletterade och djuplodande undersökning av konsekvenserna av att låta externa aktörer investera, bygga och drifva fastigheter som kommunen hyr in på långsiktiga kontrakt. Tidigare utredning har lyft fram att tydliga lokal- och rumsfunktionsprogram är en förutsättning för en effektiv beställningsprocess i relation med en extern aktör.	
Utveckla de särskilda boendeformerna (KS, AMN, OSN, SCN och ÄLN)	2018
Ett förslag på funktionsprogram för särskilda boenden enligt LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) togs fram under 2017. Under 2018 arbetas funktionsprogram för övriga boendeformer fram tillsammans med berörda nämnder. Arbeta med att se över funktionsprogram för särskilda boenden pågår med syfte att effektivisera ytor och därmed kostnader.	

Tillkommande uppdrag

Utöver de uppdrag som tilldelas kommunstyrelsen i Mål och budget hanterar nämnden också det uppdrag som lämnas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen under året. Dessa uppdrag följs upp med ett tertials eftersläpning. Det innebär att uppdrag som lämnas januari-april följs upp från och med uppföljningen per augusti, uppdrag som lämnas maj-augusti följs upp från och med uppföljningen per helår och uppdrag som lämnas september-december följs upp från och med apriluppföljningen året efter. På så sätt tar kommunfullmäktige och kommunstyrelsen hänsyn till att det behöver gå en viss tid för att uppdraget ska hinna verkställas.

Av de 31 tillkommande uppdragen som lämnats av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen april 2018 eller tidigare är 6 uppdrag färdiga och 21 påbörjade och pågår enligt plan. Fyra uppdrag har inte påbörjats ännu vara ett är försenat och tre följer plan.

Tillkommande uppdrag till kommunstyrelsen	
att uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att i samverkan med kommunledningskontoret utforma förslag till ett nytt regelverk för bidrag till vägföreningar enligt föredragningen att uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att till kommunstyrelsen föreslå principer för huvudmannaskap samt regelverk för bidrag till vägföreningar att uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att i samverkan med kommunledningskontoret och den kommunala lantmäterimyndigheten beskriva konsekvenser av skilda handlingsvägar avseende väghållning och huvudmannaskap i vägföreningar enligt föredragningen Beslutspunkterna ingick i ärendet Principer för huvudmannaskap och bidrag till vägföreningar (KSN-2016-2043), § 38 vid kommunstyrelsens sammanträde 2017-03-08.	2018
Ett dialogmöte har hållits med berörda vägföreningar för att ge information och ta in synpunkter. Nu pågår utredningsarbete. Målet är att förslag utifrån utredningen underställs kommunstyrelsen för beslut hösten 2018.	
att uppdra till kommunledningskontoret att ansvara för implementering och samordning av handlingsplanen i enlighet med föredragningen Beslutspunkten ingick i ärendet Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism i Uppsala kommun (KSN-2016-2690), § 34 vid kommunstyrelsens sammanträde 2017-03-08.	2018
Det tidigare påbörjade utvecklingsarbetet fortsätter med fyra pilotverksamheter inom kommunen i människorättsbaserat arbetssätt. De deltagande verksamheterna får utbildning i mänskliga rättigheter och rättighetsbaserat arbetssätt samt handledning i att omsätta kunskaperna i reell handling. Utvärdering av arbetet sker genom följeforskning. Arbetet som helhet, som pågår under hela året, ska leda till ökad tillgänglighet, inkludering, jämlikhet och transparens för dem som verksamheterna möter. Vidare är Uppsala en av 7 utvalda kommuner som deltar i SKL:s utvecklingsnätverk för blivande MR-kommuner (mänskliga rättigheterskommuner). Syftet är att stärka det lokala och regionala arbetet med att säkerställa de mänskliga rättigheterna.	
att uppdra till kommunstyrelsen att i övrigt fatta de beslut och vidta de åtgärder som kan krävas för tillämpningen av fastställd riktlinje Beslutspunkten ingick i ärendet Arkivregler för Uppsala kommun (KSN-2016-2175), § 81 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-03-27.	2018
Den fastställda riktlinjen arbetas in i de rutiner som tillgängliggörs på Insidan. De utbildningar som hålls av Stadsarkivet omfattar de nya arkivreglerna. Förslag kring iKlassa underställa kommunstyrelsen för beslut i november.	
att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en lathund för könsneutralt språk för kommunen Beslutspunkten ingick i ärendet Motion av Mona Camara Sylvan och Tomas Karlsson (båda FI) om avkodning av könsprefix vid politiska förtroendeuppdrag och arbete i offentlig förvaltning (KSN-2016-2361), § 85 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-03-27.	2018
Arbetet är inte påbörjat. Plan ska tas fram.	
att uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att utarbeta förslag till projektdirektiv för planprogram, ekonomiska ramar och tidsramar mm för beslut i kommunstyrelsen Beslutspunkten ingick i ärendet Utveckling av bad vid Fyrishov (KSN-2017-1394), § 89 vid kommunstyrelsens sammanträde 2017-04-05.	-
Planarbete har påbörjats för del av Fyrishovs badanläggning. Analys och dialog pågår kring fortsatta utvecklingsmöjligheter. Förslag till projektdirektiv och ekonomiska ramar kommer därefter att arbetas fram inom ramen för programkontorets arbete.	
att uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att inleda genomförandet av lokalåtgärderna i planen och återkomma till kommunstyrelsen med slutliga genomförandeförslag enligt gällande ansvarsfördelning och delegationsordning Beslutspunkten ingick i ärendet Lokalförslagsplan för pedagogiska lokaler 2017-2020 med utblick mot 2030 (KSN-2017-1793), § 94 vid kommunstyrelsens sammanträde 2017-05-10.	2021

Beställningar har fortloppande genomförts enligt lokalförsörjningsplanen. Kommunstyrelsen driver tillsammans med utbildningsnämnden och Skolfastigheter AB ett arbete för att kvalitetssäkra leveransdatumen för lokalbeställningarna enligt planen. Utredning av om beställningar som senarelagts får några kapacitetskonsekvenser pågår.

att uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen, i samverkan med berörda förvaltningar och Uppsala Skolfastigheter AB, att genomföra åtgärderna inom de ramar som fastställs av kommunfullmäktige i Mål och budget Besluts punkten ingick i ärendet Lokalförsörjningsplan för pedagogiska lokaler 2017-2020 med utblick mot 2030 (KSN-2017-1793), § 94 vid kommunstyrelsens sammanträde 2017-05-10.	2021
--	------

Under 2018 har stadsbyggnadsförvaltningen tillsammans med respektive förvaltning tagit fram utkast till lokalförsörjningsplaner för verksamheterna. Dessa ska presenteras för nämnderna under hösten, så att nämnderna har möjlighet att fastställa planerna i samband med respektive verksamhetsplan. I lokalförsörjningsplanerna 2019 ska det finnas en ekonomisk bilaga och redan i år kommer den bilagan att finnas i några av planerna. Bilagorna kommer således att utgöra ett verktyg för avstämning mot Mål och budget.

att uppdra till kommunledningskontoret att återkomma med den fortsatta processen med föreningslivet efter genomförda dialoger Besluts punkten ingick i ärendet Utredning om bidrag till föreningslivet i Uppsala (KSN-2017-0033), § 96 vid kommunstyrelsens sammanträde 2017-05-10.	2019
---	------

Dialoger med föreningslivet har genomförts. Resultatet användes som en del av underlaget i framtagandet av den uppdaterade lokala överenskommelsen med föreningslivet som kommunfullmäktige antog i maj 2018. Implementering av handlingsplan för genomförande av den lokala överenskommelsen och framtagande av riktlinjer för bolagsformer och stöd påbörjas under hösten 2018.

att uppdra åt samtliga nämnder och bolagsstyrelser att under 2018 arbeta fram egna ledningsplaner inför och vid allvarliga störningar i enlighet med rutin för detta Besluts punkten ingick i ärendet Ledningsplan inför och vid allvarlig störning (KSN-2017-2895), § 254 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-11-06-07.	2018
--	------

Arbetet pågår för kommunstyrelsen och beräknas vara klar 2018.

att uppdra till kommunstyrelsen att utreda förutsättningarna för att reglera de majoritetsägda bolagens medverkan i hanteringen av en allvarlig störning Besluts punkten ingick i ärendet Ledningsplan inför och vid allvarlig störning (KSN-2017-2895), § 254 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-11-06-07.	2018
--	------

En utredning av förutsättningarna för att reglera de majoritetsägda bolagens medverkan i hanteringen av en allvarlig störning är påbörjad. Resultatet av utredningen väntas bli färdigt under hösten 2018.

att uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att återkomma med förslag till gemensam avsiktsförklaring och vision för utvecklingen av Resecentrum och omkringliggande område, Uppsala Södra och logistikpunkter för järnvägen, enligt föredragningen Besluts punkten ingick i ärendet Uppdrag om gemensam avsiktsförklaring och visionsarbete för Uppsala Resecentrum, Uppsala Södra och logistikpunkter för järnvägen (KSN-2017-2254), § 145 vid kommunstyrelsens sammanträde 2017-06-14.	2018
--	------

Avsiktsförklaring blev antagen av kommunstyrelsen i maj 2018.

att uppdra till kommunledningskontoret att återkomma till kommunstyrelsen under hösten 2017 med en rapport kring bolagets ekonomiska situation Besluts punkten ingick i ärendet Ansökan om amorteringsfrihet för Curlingcompaniet AB (KSN-2017-2517), § 214 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-09-11.	2018
--	------

Curlingcompaniet har beretts möjlighet att redogöra för bolagets ekonomiska och finansiella ställning. Läget är fortfarande ansträngt men bolaget har vidtagit åtgärder för att inom närmaste åren få rätsida på sin ekonomi och bygga upp en långsiktigt hållbar situation. Utifrån detta beslutade kommunstyrelsen innan sommaren att bevilja amorteringsfrihet i ytterligare två år. Bolagets ekonomiska situation kommer fortsätta att följas upp.

att starta en medborgarbudgetprocess i Järlåsa-, Vänge och södra Hagundabygden inom ramen för landsbygdsarbetet under 2018 Besluts punkten ingick i ärendet Pilotprojekt med medborgarbudget - "50 000 idéer för Sveriges bästa landsbygd" (KSN-2017-1277), § 242 vid kommunstyrelsens sammanträde 2017-11-22.	2018
--	------

Medborgarbudgetprocessen startade under april med informationsmöten i aktuella bygder och start av lokal arbetsgrupp. Arbetet fortsätter under året.

att uppdra till kommunstyrelsen att ta fram en riktlinje för kriskommunikation Besluts punkten ingick i ärendet Policy för kommunikation inom Uppsala kommunkoncern (KSN-2017-2920), § 280 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-12-11.	2018
---	------

En kriskommunikationsplan är under beredning och planeras underställas kommunstyrelsen hösten 2018.

att uppdra åt kommunstyrelsen att revidera kommunens grafiska profil Besluts punkten ingick i ärendet Policy för kommunikation inom Uppsala kommunkoncern (KSN-2017-2920), § 280 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-12-11.	2018
---	------

Framtagande av ny grafisk profil pågår och är presenterad i vissa delar för kommunledning. Vissa revideringar och förtydliganden kommer att arbetas fram under hösten 2018.

att uppdra till kommunstyrelsen att komplettera Miljö- och klimatprogrammet med ett avsnitt om klimatanpassning, samt ta fram en handlingsplan för klimatanpassning där roller och ansvarsfördelning förtydligas Beslutsunkten ingick i ärendet Uppföljning av program och planer 2017 (KSN-2017-3388), § 282 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-12-11.	2018
--	------

Kommunfullmäktige beslutade i april 2018 att komplettera miljö- och klimatprogrammet med ett avsnitt om klimatanpassning. I samma beslut konstaterade fullmäktige att det inte är lämpligt med en särskild handlingsplan för klimatanpassning. Utredningar och åtgärder bör i stället göras i sitt sammanhang integrerat med respektive nämnd och bolags verksamhetsansvar.

att uppdra till kommunstyrelsen att ta fram förslag på program och handlingsplan för barn och unga i Uppsala kommun med utgångspunkt i Agenda 2030 och barnkonventionen Beslutsunkten ingick i ärendet Uppföljning av program och planer 2017 (KSN-2017-3388), § 282 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-12-11.	2019
---	------

Arbetet leds av utvecklingsledningsgruppen barn och ungas hela dygn. En förvaltningsövergripande arbetsgrupp genomför arbetet. Under första halvåret 2018 har fokus varit på dialog med barn och unga.

- 16 dialoger har genomförts under we_change.
- Barnombudet i Uppsala län har genomfört dialoger med samtliga klasser på Tunabergsskolan.
- En dialog har genomförts i samverkan med BOiU med en ungdomspanel bestående av ungdomar i gymnasieålder.
- Under sommaren har 15 dialoger genomförts med ca 100 barn och unga på fritidsklubbar, fritidsgårdar och Allis lägerverksamhet.
- Dialog har genomförts med de kommunutvecklare som sommarjobbat på BOiU.
- Dialog har genomförts med barn och unga med funktionsnedsättning på Fyrisgården.

Syftet med dialogerna har varit att bereda barn och unga möjlighet till delaktighet och inflytande över det kommande programmet. Under hösten fortsätter framtagandet av program och handlingsplan i gemensam beredning. Civilsamhället kommer att involveras i processen. Förslag till Program och handlingsplan förväntas vara klara för beslut första kvartalet 2019.

att ta fram förslag till ett nytt kompletterande etappmål för att minska tillflödet av ny fossil plast i kommunorganisationen och i samhället Beslutsunkten ingick i ärendet Uppföljning av program och planer 2017 (KSN-2017-3388), § 282 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-12-11.	2018
---	------

Kommunfullmäktige beslutade i maj 2018 om att komplettera miljö- och klimatprogrammet med nya etappmål för plast. Förslaget till etappmål för plast sträcker sig till 2030 då plasten i nyanskaffade produkter med plastinnehåll enbart ska komma från återvunnen eller förnybar råvara. Om alternativa material eller lösningar finns kan plast undvikas helt. Det långsiktiga målet kombineras med åtgärden att inventera kommunens plastanvändning och ta bort minst tre produktgrupper senast 2020. Ett delmål föreslås om att klimatpåverkan från nyinköpta produkter som innehåller plast i egen och i upphandlad verksamhet ska vara halverad 2023 jämfört med läget vid den inventering som ska göras senast 2020.

att ta fram förslag på ett nytt kompletterande etappmål för att minska miljö- och klimatpåverkan från byggmaterial i allmänhet och öka användningen av trä i byggnader och anläggningar i synnerhet i kommunorganisationen och i samhället Beslutsunkten ingick i ärendet Uppföljning av program och planer 2017 (KSN-2017-3388), § 282 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-12-11.	2018
--	------

Kommunfullmäktige beslutade i maj 2018 om att komplettera miljö- och klimatprogrammet med nya etappmål för byggmaterial. Etappmålet för byggmaterial och för att bygga i trä innebär att i stadsbyggnadsprojekt med markanvisning och i kommunens egen produktion ska hälften färdigställd byggnadsvolym vara i trä vid utgången av 2030, och klimatpåverkan från betong ska vara minst 50 procent lägre 2030 jämfört med 2017. Dessutom ska betongen vara klimatneutral senast 2030.

att se över hur styrning för en ökad jämställdhetsintegrering kan förenklas i syfte att få större effekt samt därmed revidera Riktlinje för normkritiskt arbete för ökad jämställdhet enligt CEMR Beslutsunkten ingick i ärendet Uppföljning av program och planer 2017 (KSN-2017-3388), § 282 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-12-11.	2018
---	------

Revidering av riktlinje om jämställdhetsintegrering pågår inom ramen för kommungemensam programhantering.

att ställa om lantbruket vid Jälla egendom till ekologiskt certifierad mjölkproduktion, lammproduktion och växtodling, att omställningen av lantbruket till ekologisk produktion ska påbörjas under 2018 med målet att produktionen är certifierad vid utgången av 2020, att uppdra till kommunledningskontoret att återkomma till kommunstyrelsen under 2018 med plan och kostnader för den fortsatta omställningen, samt att produktionen vid Jälla ska användas till kommunens behov av livsmedel i enlighet med landsbygdsprogrammets handlingsplan Beslutsunkten ingick i ärendet Omställning till ekologisk produktion vid Jälla egendom (KSN-2016-2620), § 269 vid kommunstyrelsens sammanträde 2017-12-13.	2020
--	------

Omläggningen av lantbruket till ekologisk produktion är påbörjad. Den 13 juni 2018 beviljades ett lån på 1,6 miljoner kronor för de första investeringarna på egendomen (KSN 2016 2620). En fullständig plan med kostnadsberäkningar för den fortsatta omställningen under 2018–2020 är framtagen och ska delges kommunstyrelsen. Under hösten 2018 genomförs ett mindre test av återtag av livsmedel från Jälla till Måltidsservice. Ett större återtag av livsmedel planeras vara igång 2020. Vissa medel avsatta i budget 2018 beräknas inte användas under året då kostnader har skjutits fram.

att kommunens landsbygdsstrateg ges i uppdrag att ta fram ett förslag på hur Uppsala kommun kan lyfta sina lokala landsbygdsnäringar, marknadsföra sitt utvecklingsarbete för landsbygden samt dra lärdom av andras utvecklingsarbete för landsbygden i samband med Landsbygdsriksdagen, om denna förläggs till Uppsala, samt att kommunens landsbygdsstrateg ges i uppdrag att undersöka möjligheten att samordna Uppsalas landsbygdsdag 2020 med Landsbygdsriksdagen, om denna förläggs till Uppsala Beslutsunkten ingick i ärendet Stöd till arrangerandet av Landsbygdsriksdagen i Uppsala län år 2020 (KSN-2017-3664), § 271 vid kommunstyrelsens sammanträde 2017-12-13.	2020
Besked angående Landsbygdsriksdag 2020 meddelas från Riksorganisationen Hela Sverige ska leva tidigast i december 2018.	
att uppdra till kommunstyrelsen att svara för revidering av riktlinjerna för upphandling och inköp Beslutsunkten ingick i Policy och riktlinjer för upphandling och inköp (KSN-2017-1989) § 26 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2018-03-26.	2018
Reviderad riktlinje för upphandling och inköp beslutades av kommunstyrelsen den 7 mars.	
att uppdra till kommunledningskontoret att återkomma till kommunstyrelsen med en redovisning om hur kraven i upphandlingspolicyen får genomslag i kommunorganisationen Beslutsunkten ingick i Policy och riktlinjer för upphandling och inköp (KSN-2017-1989) § 26 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2018-03-26.	2018
Arbetet med uppföljning av kommunstyrelsen beslutad upphandlingspolicy sker löpande i verksamheten och kommer att delges kommunstyrelsen under hösten 2018.	
att kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en plan för systematisk uppföljning av klimatanpassningsarbetet Beslutsunkten ingick i Klimatanpassning som en del av Miljö- och klimatprogrammet (KSN-2018-0705) § 79 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2018-04-23.	2019
Planering för uppdraget påbörjas hösten 2018.	
att uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att svara för att den av utbildningsförvaltningen inledda beställningsprocessen av lokalåtgärderna i planen fullföljs inom de ramar som fastställs av kommunfullmäktige i Mål och budget samt återkomma till kommunstyrelsen med slutliga genomförandeförslag Beslutsunkten ingick i Lokalförsojningsplan för pedagogiska lokaler 2018 till och med läsåret 2021/2022 med utblick mot 2030 (KSN-2017-3575) vid kommunstyrelsens sammanträde 2018-02-07.	2022
Stadsbyggnadsförvaltningen har under 2018 inrättat en tydlig beställarfunktion som träder i kraft den 1 september. Förändringen bidrar till att tydliggöra stadsbyggnadsförvaltningens, Skolfastigheters samt utbildningsförvaltningens olika roller. Lokalförsojningsplanen är utgångspunkten för utbildningsförvaltningens beställningar. Vidare tillkommer mindre beställningar som ligger utanför planen samt vissa större beställningar där speciella insatser är nödvändiga, som exempelvis ytskiktsreoveringen av Gottsundaskolan sommaren 2018. Den typen av uppdrag hanteras efter noggrann förankring med såväl förvaltning som fastighetsägare.	
att uppdra till Uppsala Innovation Centre AB att genomföra en strategisk satsning på tech-sektorn i Uppsala enligt bilaga Beslutsunkten ingick i Strategisk satsning på tech-sektorn i Uppsala 2018-2020 (KSN-2018-0111) vid kommunstyrelsens sammanträde 2018-03-07.	2018
Uppsala Innovation Centre styrelse tackade nej till att åtta sig uppdraget. Därför upphandlas nu en aktör som ska genomföra den av kommunstyrelsen beslutade strategiska satsningen på Tech-sektorn i Uppsala. Tilldelningsbeslut beräknas att skickas ut i mitten av september 2018.	
att uppdra åt stadsbyggnadsförvaltningen att ta fram vägledning och rutiner kopplat till riktlinjerna Beslutsunkten ingick i Riktlinjer för markanvändning inom Uppsala- och Vattholmaåsararnas tillrinningsområde ur grundvattensynpunkt (KSN-2017-4316) vid kommunstyrelsens sammanträde 2018-04-11.	2019
Arbete med att ta fram vägledning och rutiner utifrån riktlinjerna har påbörjats.	
att ta fram åtgärdsplan för grundvattenförekomsterna inom tillrinningsområdet för Uppsala- och Vattholmaåsararna Beslutsunkten ingick i Riktlinjer för markanvändning inom Uppsala- och Vattholmaåsararnas tillrinningsområde ur grundvattensynpunkt (KSN-2017-4316) vid kommunstyrelsens sammanträde 2018-04-11.	2019
Arbetet med att ta fram åtgärdsplan för grundvattenförekomsterna har påbörjats.	
att uppdra till kommunledningskontoret att ta fram förslag till reviderad handlingsplan baserat på vad som framkommer vid samrådet av Planprogram för Gottsundaområdet och de yttranden över Handlingsplan Gottsunda/Valsätra som inkommer med anledning av detta ärende Beslutsunkten ingick i Inhämtande av yttranden över Handlingsplan Gottsunda/Valsätra (KSN-2018-0108) vid kommunstyrelsens sammanträde 2018-04-11.	2019
Arbete med att sammanställa inkomna svar pågår. Förslag till revidering av handlingsplan Gottsunda/Valsätra läggs fram under hösten.	
att uppdra åt stadsbyggnadsförvaltningen att efter samråd med länsstyrelsen initiera en utvärdering av mätningar och åtgärdsprogram och återkomma före 2019 Beslutsunkten ingick i Rapportering av åtgärdsprogrammet för luft 2017 (KSN-2018-0671) vid kommunstyrelsens sammanträde 2018-04-11.	2019

Uppföljning av program och handlingsplaner

I samband med augustiuppföljningen samlas underlag in för bedömning av statusen för kommunövergripande planer och program. Detta sker dels genom plan- eller programspecifika frågor som ställs i Hypergene. Nedan redovisas kommunstyrelsens rapportering på dessa frågor.

Uppdrag och riktade satsningar till kommunstyrelsen

Avfallsplan

Hur bidrar nämnden till att genomföra åtgärden "Föreslå lämpliga platser för placering av återvinningscentral utifrån begäran om markanvisning" i avfallsplanen?

Mark- och exploateringsverksamheten arbetar med att upplåta mark för nya återvinningscentraler i Brillinge Nyby där markanvisning har beslutats och planläggning pågår. Arbeta med markförsäljning pågår i Östra Fyrislund. Bedömning av lämpliga platser för återvinning på längre sikt görs vid planering av markförvärv kopplade till genomförandet av översiktsplanen

Dagvattenprogrammet

Hur bidrar nämnden/bolagsstyrelsen till att uppnå de fyra övergripande målen i dagvattenprogrammet (Bevara vattenbalansen, Skapa en robust dagvattenhantering, Ta recipienthänsyn, Berika stadslandskapet)?

Mark- och exploateringsverksamheten genomför åtgärder vid utbyggnad av allmän plats och är avtalspart mot privata exploatörer när det kommer till krav på dagvatten och skydd av grundvatten.

Vilka ytterligare åtgärder ser nämnden/bolagsstyrelsen som prioriterade för egen del eller för annan nämnd/bolagsstyrelse, för att kommunen ska närma sig målen i dagvattenprogrammet?

Kommunstyrelsen har identifierat ett behov av att kartlägga vilka fastigheter som är särskilt viktiga för att trygga att Uppsala kommun närmar sig tillståndsmålen i vattenprogrammet.

Vattenprogrammet

Hur bidrar nämnden/bolagsstyrelsen till att uppnå tillståndsmålet "Naturligt och rent vatten" i vattenprogrammet?

Nämnden samordnar det övergripande arbetet inom målområdet "naturligt och rent vatten". En riskanalys för Uppsala och Vattholmaåsarna har genomförts. Baserat på riskanalysen har riktlinjer för markanvändning till skydd för grundvattnet inom tillrinningsområdet för Uppsala- och Vattholmaåsarna beslutats av kommunfullmäktige i maj 2018. Arbeta med framtagande av lokala åtgärdsprogram för vattendrag pågår.

Mark- och exploateringsverksamheten genomför åtgärder vid utbyggnad av allmän plats och är avtalspart mot privata exploatörer när det kommer till krav på dagvatten och skydd av grundvatten.

Hur bidrar nämnden/bolagsstyrelsen till att uppnå tillståndsmålet "Attraktivt och tillgängligt vatten" i vattenprogrammet?

För att bidra till att uppnå tillståndsmålen "aktivt och tillgängligt vatten" genomför nämnden inom ramen för mark- och exploateringsverksamheten åtgärder för att utveckla medborgarnas tillgänglighet till vatten. Det sker till exempel genom strandpromenader i bland annat Vårdsätra, utveckling av Skarholmen förvärv av tomträtt och utveckling genom planläggning och genom åtgärder som höjer vattnets attraktionskraft. Framtida exploatering ska styras för att inte påverka vattenkvalitet negativt.

Hur bidrar nämnden/bolagsstyrelsen till att uppnå tillståndsmålet "Klimatsäkrad vattenhantering" i vattenprogrammet?

Nämnden arbetar övergripande med kommunens klimatanpassning. Arbetet med klimatanpassningen bidrar till att uppnå tillståndsmålet "klimatsäkrad vattenhantering". Under sommaren 2018 med långvarig torka och låga grundvattennivåer i små magasin nämnden tagit beslut om särskilda insatser för att öka beredskapen vid vattenbrist i enskilda vattentäkter. Uppföljning pågår och insatserna planeras att utgöra delar av konkreta handlingsplaner.

Inom nämndens mark- och exploateringsverksamhet genomförs åtgärder för fördröjning av dagvatten vid utveckling av kommunal mark för exploatering och är avtalspart mot privata exploatörer. Vid exploateringen i Rosendal utvecklar Uppsala kommun banbrytande metoder för fördröjning och rening av dagvatten. Framtida exploatering ska även styras för att styras mot utbyggnad inom områden som möjliggör en klimatsäkrad vattenhantering.

Utredningsarbete pågår med avseende på översvämningssrisker från Fyrisån.

Vilka ytterligare åtgärder ser nämnden/bolagsstyrelsen som prioriterade för egen del eller för annan nämnd/bolagsstyrelse, för att kommunen ska närma sig tillståndsmålen i vattenprogrammet?

Kommunstyrelsen har identifierat ett behov av att kartlägga vilka fastigheter som är särskilt viktiga för att trygga att Uppsala

kommun närmar sig tillståndsmålen i vattenprogrammet.

Landsbygdsprogram med handlingsplan

Hur möjliggör nämnden/bolagsstyrelsen för bostads- och verksamhetsutveckling på landsbygden?

Arbetet med kommunstyrelsens åtaganden går enligt plan. I april genomfördes en landsbygdsmässa med fokus på byggande i prioriterade tätorter. Aktivering av egen mark för bostadsbyggande pågår i samband med prioriterade projekt samt utifrån de prioriterade tätorterna. Hur trygghets/seniorboenden ska åstadkommas i prioriterade tätorter utreds inom ramen för kommunens bostadsberedningsgrupp. Byggemenskaper som arbetssätt har börjat att testas i Rosendal och ett par ytterligare platser i kommunen har identifierats som möjliga. Arbetet med att tillsammans med byggföretag, fastighetsutvecklare, markägare, föreningsliv och andra aktörer skapa incitament för byggnationer och marknadsföring av de prioriterade tätorterna och andra noder utpekade i översiktsplanen påbörjas 2019.

Hur verkar nämnden/bolagsstyrelsen för en stärkt näringslivsutveckling i kommunens landsbygder?

Arbetet med kommunstyrelsens åtaganden går enligt plan. Projektet Kulturhistorisk mat och besöksnäring pågår och skapar nytt utbyte mellan aktörer inom besöksnäringen. Projektet genomförs i samarbete mellan stadsbyggnadsförvaltningen, kommunledningskontoret och Destination Uppsala AB. Samverkan sker bland annat inom världsarvsansökan för Linnéstigar.

Uppsala kommun är medlem i en regional styrgrupp som har tagit fram en handlingsplan för att stärka den lokala livsmedelsproduktionen.

Kommunen kommer under hösten att anordna en leverantörsträff med lokala producenter samt grossister inom frukt och grönt för att öka samarbetet. Planering görs även för ett ökat återtag från Jälla som en del av projektet att lägga om lantbruket på Jälla till ekologiskt.

Möjligheterna för ökat företagande på landsbygden synliggörs genom löpande informationsspridning om stöd från bland annat det svenska landsbygdsprogrammet, exempelvis i nyhetsbrev och genom att besvara frågor från medborgare och företag. Kommunstyrelsens lantbruksstrateg deltar även i nationella och internationella nätverk för att följa trender, innovation och forskning inom landsbygdsutveckling och marknadsföra Uppsala kommun som en av Sveriges bästa landsbygdskommuner.

Hur gör nämnden/bolagsstyrelsen för att bibehålla och utveckla servicefunktioner i kommunens landsbygder?

Landsbygdsperspektivet finns med i det löpande infrastrukturarbetet. Insatser görs bland annat för fler pendlarparkeringar och under året ska en sådan börja att anläggas i Knutby. Kommunen har yttrat sig till Trafikverket över åtgärdsvalsstudie länsväg 282 för att verka för satsningar på ett mer hållbart resande genom exempelvis anläggande av cykelväg.

Ett nytt bredbandsprogram beslutades av kommunfullmäktige i juni som tydliggör kommunens ambitioner gällande utbyggnaden av bredband. Under hösten återupptas arbetet med det nya nätverket kring bredband i kommunen. Kommunens hemsida har uppdaterats med information om bredbandsutbyggnaden. Löpande strategiskt arbete sker tillsammans med grannkommuner och Region Uppsala.

Arbete med att etablera servicepunkter i kommunens landsbygder pågår i åtta bygder varav en är etablerad och under utveckling. Nya samverkansformer mellan offentliga, ideella och privata aktörer kring service på landsbygden ingår i arbetet med servicepunkterna. Processer pågår även med att identifiera vilken rådgivning och vilken kommunal information som kan stärkas på landsbygden via servicepunkterna. En lokalförsörjningsplan för kulturlokaler tas fram som säkerställer behoven av samlings- och kulturlokaler på landsbygden. Arbetet med att skapa en delgeografisk grundstruktur för kommunala utvecklingsfrågor påbörjas 2019.

Hur gör nämnden/bolagsstyrelsen för att stötta lokalt engagemang i kommunens landsbygder?

Riktlinjer för tillämpning av medborgarbudget beslutades av kommunstyrelsen i maj 2018. Ett pilotprojekt pågår och idéer samlas just nu in. Erfarenheter utbyts med andra kommuner via SKL:s nätverk för medborgarbudget. Inom servicepunkterna skapas ett lokalt engagemang bland annat via avlönade lokala projektledare som fungerar som ambassadörer för kommunens projekt lokalt. Uppfattningen är att vi på det sättet når ut bra i bygderna. Dock kommer dessa troligen inte att finnas kvar efter att servicepunkternas externa finansiering upphör. Inom medborgarbudget kommer stöd till lokala grupper att delas ut, vilket gör att föreningar får medel till att genomföra bygdens idéer. Än så länge är det främst privatpersoner som kommit med idéer i medborgarbudget. Möjligheterna med ett mobilt projektkontor tillsammans med Upplandsbygd håller på att utredas. Ett etableringsprojekt ska utreda förutsättningarna, organisation och ansvar för en mikrofond under 2018.

Åtgärden att årligen utse en förening eller ett företag som gjort extra mycket för att nå målet att bli en av Sveriges bästa landsbygdskommuner har inte påbörjats ännu.

Program och handlingsplan för full delaktighet

På vilket sätt genomsyrar jämställdhet åtgärder (som är taggade med program för full delaktighet) i er verksamhetsplan? Inom vilka åtgärder har ni arbetat mest med jämställdhet? Beskriv, om möjligt, vilka resultat ni ser. Inom vilka åtgärder ser ni ett behov av att arbeta mer med jämställdhet?

Kommunstyrelsens styr mot ett normkritiskt förhållningssätt, vilket omfattar alla diskrimineringsgrunder. Resultat avseende jämställdhet kan inte förväntas förrän viss tid har förflutit. Förväntade effekter över tid är ökad tillgänglighet och öppenhet och ett bemötande fritt från intolerans och diskriminering.

Genom att ta fram indikatorer för att följa upp program för full delaktighets målområden utifrån jämställdhet och ålder skapas förutsättningar för att åtgärderna i handlingsplanen gynnar alla oavsett kön och ålder.

I kompetensförsörjningen ska hållbarhetsfrågor, arbetsmarknadspolitiska satsningar och anpassningsbehov ingå.

Kommunstyrelsen stöttar kommunens verksamheter att genom att bistå verksamheterna i analys och planering av alternativa arbetsplatser. Vid beredande och anpassning av arbetsuppgifter och arbetsplatser ska hänsyn alltid tas till jämställdhetsperspektivet\.

För att få ett övergripande långsiktigt genomslag för jämställdhetsarbetet har nämnden lyft in frågan i de lokalberedningsgrupper som skapats för att samordna den strategiska lokalförsörjningen i Uppsala kommun. Eftersom detta inte finns så många färdiga modeller för hur det ska se ut beslutades att ett antal projekt av skiftande karaktär ska tas fram där man tillsammans finner en modell för Uppsala. För det specifika objektet stadshuset gjordes en jämställdhetsanalys av de första ritningarna vilket ledde till förändringar av utformning av omklädningsrum.

Åtgärden "En konsekvensanalys kring tillgänglighet och delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning ska göras och dokumenteras i underlagen inför politiska beslut." gäller samtliga nämnder. Innefattar era konsekvensanalyser jämställdhet? Om ja bifoga exempel.

Kommunstyrelsen planerar genomföra åtgärden "En konsekvensanalys kring tillgänglighet och delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning ska göras och dokumenteras i underlagen inför politiska beslut" under 2019.

Program och handlingsplan mot kvinnofridskränkningar och våld i nära relationer

Har nämnden tagit fram några indikatorer för att följa mål och aktiviteter inom området kvinnofridskränkningar och våld i nära relationer?

Kommunstyrelsen har en åtgärd i sin verksamhetsplan som lyder "indikatorer för att följa utvecklingen inom området (våld i nära relationer) ska tas fram". Förslag på indikatorer inom social hållbarhet har tagits fram inom ramen för mål- och budgetprocessen. Handlingsplanen mot kvinnofridskränkning, våld i nära relationer och hedersrelaterat förtryck löper ut 2018. Eftersom det för närvarande är ovisst hur styrningen ska se ut framöver är arbetet pausat.

Program för Uppsala kommuns arbetsmarknadspolitik

Er nämnd har många åtgärder inom programmet för Uppsala kommuns arbetsmarknadspolitik. Hur bedömer ni att era åtgärder bidrar till jämställdhetsintentionerna i programmets mål?

Inom näringslivsprogrammet är en åtgärd fokuserad på kvinnligt företagande. Kvinnligt företagande behöver stärkas för jämlikt och balanserat företagande mellan män och kvinnor. Detta bidrar till jämställdhetsmålen i det arbetsmarknadspolitiska programmet. För att stärka utvecklingen inom socialt företagande finns uppgifter om sociala företag tillgängliga på <http://www.sofisam.se/>.

Bland dem som står långt ifrån arbetsmarknaden, oavsett om de är nyanlända eller har andra anledningar, är majoriteten kvinnor. Genom arbetsmarknadsanställningar, exempelvis åtgärder som extratjänster, traineejobb och gröna jobb, förväntas antalet förvärvsarbetande kvinnor öka, vilket påverkar jämställdheten positivt.

Det finns ett ekonomiskt stöd till arbetsplatser som tar emot extra tjänster. Uppsala kommun erhöll en bonus på 10 miljoner kronor från staten då kommunen uppnått målet för extra tjänster 2017. Arbetsmarknadsnämnden handlägger ansökningar för utbetalning. Det ekonomiska stödet är 12 000 kr per mottagen extra anställning. Det baseras på en målsättning av 700 extra tjänster i kommunen. Hittills har 105 ansökningar godkänts under 2018. Det är fler män än kvinnor som erhåller extra tjänster. Arbetsförmedlingen förmedlar vilka som ska erhålla extra tjänster.

Uppsala kommun arbetar inom ramen för mark- och exploateringsverksamheten med genomförandet av "Bostad för alla". Möjligheten att ställa krav på arbetsmarknadsstödjande åtgärder finns inarbetat i förslag till fördjupade riktlinjer för markanvisning inom ramen för Uppsalamodellen för markanvisningar som går fram för beslut i kommunstyrelsen hösten 2018.

Inom den kommungemensamma servicen som kommunstyrelsen ansvarar för erbjuds bland annat extratjänster, sommararbete, praktik och arbetsträning. Dessa platser erbjuds deltagare knutna till arbetsmarknadsförvaltningen eller omsorgsförvaltningens dagliga verksamhet. Det görs i samarbete med arbetsmarknadsnämnden och omsorgsnämnden som bidrar med nödvändig kompetens för "rätt person på rätt plats" och som kan verka för en jämn könsfördelning.

Som ett led i jämställdhetsarbetet analyseras tjänsteområdet städ inom gemensam service ur ett jämställdhetsperspektiv. Det har lett till en översyn av maskinparken för övergång till lättare och anpassade maskiner som inte förutsätter fysisk styrka vid lokalvård.

Åtgärder som att fler ungdomar erbjuds feriearbete kan på sikt bidra till en jämnare könsfördelning och ökad jämställdhet, genom att de får prova många olika typer av arbeten. Genom att i utredningen av traineeprogram lägga till momentet jämställdhet undersöks förutsättningarna för ett vidgat normkritiskt förhållningssätt hos dem som får traineeplatser. Att planera och förbereda införande av ny modell för tjänstledighet på deltid kommer troligtvis inte att påverka jämställdhetsperspektivet positivt.

Kommunstyrelsens nyckeltal

Nyckeltal används för att följa utvecklingen inom kommunens ansvarsområden generellt. Ambitionen är att nyckeltalen ska vara stabila över tid. De ska också ge möjlighet att jämföra Uppsala med andra kommuner. I många fall går det också att göra jämförelser inom Uppsala. Exempelvis kan som regel de indikatorer och nyckeltal som rör individer redovisas uppdelat på kön och i många fall även utifrån geografi (exempelvis stad/landsbygd).

Några av nyckeltalen används som indikatorer för att följa om utvecklingen går i riktning mot nämndmålen. I nyckeltalstabellerna nedan framgår om ett nyckeltal används som indikator till ett nämndmål eller inte. Indikatorernas främsta syfte är att visa om utvecklingen går i önskvärd riktning och ge underlag för att ompröva kommunstyrelsens styrning. Det finns i många fall en fördröjning innan kommunens insatser får ett synligt genomslag i samhället. Det är få indikatorer som är utformade på ett sätt som gör att de går att koppla samman med kommunens åtgärder under innevarande år. En bedömning av effekten av kommunfullmäktiges styrning behöver därför göras genom en mer långsiktig analys av utvecklingen i kombination med att följa mer närliggande förändringar, exempelvis i vilken mån åtgärder har genomförts och vilka tidiga effekter åtgärderna anses ha lett till.

Nyckeltalen följer den verksamhetsindelning som är gjord av SKL inom ramen för Klassa-projektet. Det handlar om en viss anpassning av den indelning som SCB använder sig av för framför allt den ekonomiska uppföljningen. Anledningen till att SKL anpassat indelningen är att få en indelning som fungerar bättre för verksamhetsuppföljning och för att beskriva processer. Indelningen finns på flera nivåer där lägre nivåer är mer detaljerade beskrivningar av högre nivåer. Här används indelningen för den högsta nivån för kärnprocesser som grund för indelning av nyckeltal:

- Fysisk planering
- Miljö- och samhällsskydd
- Infrastruktur
- Näringsliv, arbete och integration
- Utbildning
- Kultur, fritid, turism
- Vård och omsorg
- Särskilda samhällsinsatser

Därutöver hamnar några nyckeltal i den högsta nivån för stödprocesser, exempelvis Lokalförsörjning och fastighetsunderhåll eller HR/Personal. Dessa nyckeltal redovisas tillsammans med övergripande nyckeltal under rubriken Kommunövergripande.

Fysisk planering		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Antal bostäder i anvisad mark (genomsnitt senaste tre åren)	Egen uppföljning	
Antal byggherrar	Egen uppföljning	

Miljö- och samhällsskydd		
Nyckeltal	Källa	Indikator

Miljö- och samhällsskydd		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Utsläpp av växthusgaser totalt [ton CO2ekv] (kommungeografiskt)	Olika källor. Kombineras av Uppsala kommun.	Mål 3.1
Utsläpp av växthusgaser totalt [ton CO2ekv per invånare] (kommungeografiskt)	Olika källor. Kombineras av Uppsala kommun.	Mål 3.1
Utsläpp av växthusgaser från trafikarbete och arbetsmaskiner [ton CO2ekv/inv] (kommungeografiskt)	SMED (Transporter, exkl. övrigt, samt arbetsmaskiner)	Mål 3.1
Andel miljöfordon – egna fordon personbilar/lätta lastbilar (kommunorganisatoriskt)	Kolada (U00437)	Mål 3.1
Överskridande normvärde partiklar PM10 (antal tillfällen, avser mätpunkt i centrala staden)	Egen mätning	Mål 3.1
Överskridande normvärde kvävedioxid (antal tillfällen, avser mätpunkt i centrala staden)	Egen mätning	Mål 3.1
Antal arter vid provfiske i Fyrisån	Egen mätning	Mål 3.1
Halt av fosfor i Fyrisån	Egen mätning	Mål 3.1
Halt av zink i Fyrisån	Egen mätning	Mål 3.1
Halt av koppar i Fyrisån	Egen mätning	Mål 3.1
Halt av PFAS i grundvatten	Egen mätning	
Halt av BAM i grundvatten	Egen mätning	
Andel naturreservat av total areal	SCB	Mål 3.1
Solenergi – installerad effekt (MW) (kommungeografiskt)	Vidareutvecklas nationellt	
Solenergi – installerad effekt (MW) (kommunorganisatoriskt)	Egen uppföljning	Mål 3.1
Andel ekologiskt producerade livsmedel (egen regi)	Egen uppföljning	Mål 3.1

Infrastruktur		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Andel som har tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s	Kolada (N07900)	
Andel arbetsställen i kommunen som har tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s	PTS Statistikportal	
Absolut närhet till fiberanslutet bredband, andel	Post- och telestyrelsen	

Näringsliv, arbete och integration		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Förvärvsarbetande med arbetsplats i regionen (dagbefolkning)	SCB	
Förvärvsarbetande med bostad i regionen (nattbefolkning)	SCB	
Kvot mellan dagbefolkning och nattbefolkning	Beräknat utifrån SCB	
Antal nyregistrerade företag	Tillväxtanalys/SCB	
Antal företag, skillnad mot föregående år	Bolagsverket	
Nyregistrerade företag kommun, antal/1000 invånare	Kolada (N00941)	
Företagarnas uppfattning av kommunens service	Kolada (U07451)	Mål 9.3
Nettoinflyttning till landsbygden	SCB	
Andel andra upplåtelseformer än äganderätt på landsbygden	SCB	
Antal boende per jobb på landsbygden	SCB	
Medborgarnas helhetsbedömning av kommunen som en plats att bo och leva på (Nöjd-Region-Index) fördelat på stad och land	SCB (medborgarundersökning)	

Näringsliv, arbete och integration		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Medborgarnas helhetsbedömning av kommunens verksamheter (Nöjd-Medborgar-Index) fördelat på stad och land	SCB (medborgarundersökning)	
Medborgarnas helhetsbedömning av inflytande på kommunala beslut och verksamheter (Nöjd-Inflytande-Index) fördelat på stad och land	SCB (medborgarundersökning)	
Medborgarnas uppfattning om kommunikationer fördelat på stad och land	SCB (medborgarundersökning)	
Medborgarnas uppfattning om kommersiell service fördelat på stad och land	SCB (medborgarundersökning)	
Medborgarnas uppfattning och gång och cykelbanor fördelat på stad och land	SCB (medborgarundersökning)	
Möten godkända av ICCA, minst 50 delegater och en natts övernattnig, m.m.	ICCA Statistics Report	
Antal föreningar som anslutit sig till Lokal överenskommelse med föreningslivet (LÖK)	Egen uppföljning	
Antal idéburna offentliga partnerskap (IOP)	Egen uppföljning	
Nettokostnad näringslivsfrämjande åtgärder, kr/inv	Kolada (N40009)	
Detaljhandels omsättning i Uppsala City	Cityklimatet (Fastighetsägarna MittNord)	
Andel mottagna flyktingar av det antal som kommunen är skyldig att ta emot enligt Bosättningslagen (kommuntalet)	Migrationsverket (Antal genomförda anvisningar per kommun)	
Antal mottagna i flyktingmottagande under året per 1 000 invånare	Kolada (N01986, N01951)	
Anvisade ensamkommande barn, antal per 1 000 invånare	Kolada (N02002 N01951)	
Andel skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år som förvärvsarbetar	Kolada (N00700)	
Andel skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år som studerar (CSN-berättigad utbildning)	Kolada (N00701)	
Nettokostnad svenska för invandrare, kr/inv	Kolada (N18008)	
Nettokostnad flyktingmottagande, kr/inv	Kolada (N40010)	
Antal exporterande företag i Uppsala kommun	Business Sweden	

Utbildning		
Nyckeltal	Källa	Indikator
-		

Kultur, fritid och turism		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Kommersiella gästnätter (på hotell, vandrarhem, stugby och camping) i Uppsala kommun, ökning i procent per år	SCB/Tillväxtverket	

Vård och omsorg		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Ohälsotal bland Uppsalas invånare 16-64 år	Kolada (N00957)	
Invånare 16-84 år med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)	Kolada (U01405)	
Återstående medellivslängd vid födseln (kvinnor) kommun, år	Kolada (N00925)	
Återstående medellivslängd vid födseln (män) kommun, år	Kolada (N00923)	

Vård och omsorg		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Medborgarnas uppfattning om det stöd och den hjälp som utsatta personer får i kommunen	SCB medborgarundersökning	
Invånare 16-84 år med nedsatt psykiskt välbefinnande, andel	Kolada (U01406)	
Invånare 16-84 år som blivit utsatta för kränkande behandling, andel	Folkhälsomyndigheten	
Invånare 16-84 år som saknar tillit till andra, andel	Kolada (U01413)	
Ungdomar som tycker att man kan lita på de flesta människor, andel (fördelat på flicka, pojke, annan könstillhörighet)	Liv och hälsa ung	Mål 4.1
Ungdomar som uppger att de mår bra, andel (fördelat på flicka, pojke, annan könstillhörighet)	Liv och hälsa ung	Mål 4.1
Invånare 16-84 år med riskabla alkoholvanor kommun, andel	Kolada (U01404)	
Invånare 16-84 år med lågt socialt deltagande, andel	Folkhälsomyndigheten	

Särskilda samhällsinsatser		
Nyckeltal	Källa	Indikator
-		

Kommunövergripande		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Medborgarnas helhetsbedömning av kommunen som en plats att bo och leva på (Nöjd-Region-Index)	Kolada (U00402)	
Medborgarnas helhetsbedömning av kommunens verksamheter (Nöjd-Medborgar-Index)	Kolada (U00401)	Mål 9.3
Medborgarnas uppfattning om kommunens bemötande och tillgänglighet	Kolada (U00400)	
Här är bäst att bo. Tidningen fokus rankning av 290 kommuner, bäst resultat 1	Tidningen Fokus undersökning BästAttBo	
I mycket hög grad trygga utomhus på kväll och natt, andel vuxna	Medborgarundersökningen	
Ungdomar som alltid känner sig trygga i sitt bostadsområde på kväll och natt, andel (fördelat på flicka, pojke, annan könstillhörighet)	Liv och hälsa – ung	Mål 4.1
Ungdomar som alltid känner sig trygga på stan eller in centrum, andel (fördelat på flicka, pojke, annan könstillhörighet)	Liv och hälsa – ung	Mål 2.1 Mål 4.1
Anmälda våldsbrott i kommunen, antal/100 000 inv	Kolada (N07403)	
Anmälda misshandelsbrott mot kvinna, inomhus i nära relation med offret i kommunen, antal/100 000 inv	Kolada (N07401)	
Anmälda brott om grov kvinnofridskränkning i kommunen, antal/100 000 inv	Kolada (N07402)	
Medborgares helhetsbedömning av hur trygga de är (del av Nöjd-Region-Index)	Kolada (U00405)	
Kommunens insatser för att kommuninvånarna ska kunna leva miljövänligt	Kolada (U07402)	
Sveriges bästa miljökommuner. Aktuell hållbarhets ranking av 290 kommuner	Aktuell hållbarhet	Mål 3.1
Sveriges bästa klimatanpassningskommuner. Svensk försäkrings och IVL Svenska Miljöinstitutets ranking av kommuner	Svensk Försäkring	Mål 3.1
Insamlat hushållsavfall (kg/inv)	Kolada (U07801)	
Andel hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning	Kolada (U07414)	
Total energianvändning för fastigheter och verksamheter (GWh) (kommunorganisatoriskt)	Egen uppföljning (Hållbarhetsportalen)	Mål 3.1
Energianvändning per yta (kWh/m2) (kommunorganisatoriskt totalt)	Egen uppföljning (Hållbarhetsportalen)	Mål 3.1

Kommunövergripande		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Energianvändning per yta (kWh/m2) (kommunorganisatoriskt för lokaler)	Egen uppföljning (Hållbarhetsportalen)	Mål 3.1
Energianvändning per yta (kWh/m2) (kommunorganisatoriskt för bostäder)	Egen uppföljning (Hållbarhetsportalen)	Mål 3.1
Energianvändning per yta (kWh/m2) för skolverksamhet (kommunorganisatoriskt för verksamhets- och fastighetsenergi)	Egen uppföljning (Hållbarhetsportalen)	
Andel använd förnybar energi – stationära ändamål exkl. VA-verksamhet, gatubelysning, markvärme (kommunorganisatoriskt)	Egen uppföljning (Hållbarhetsportalen)	Mål 3.1
Andel klimatneutral fjärrvärme (kommunorganisatoriskt)	Egen uppföljning (Hållbarhetsportalen)	Mål 3.1
Andel fossilfria fordon - egna personbilar/lätta lastbilar (kommunorganisatoriskt)	Egen uppföljning	Mål 3.1
Andel använd förnybar energi – egna personbilar och lätta lastbilar (kommunorganisatoriskt)	Egen uppföljning	Mål 3.1
Total energianvändning för motoriserade transporter (kommunorganisatoriskt)	Egen uppföljning	Mål 3.1
Kemikalieförbrukning städ, antal ml/m ²	Egen uppföljning	
Valdeltagande i senaste kommunvalet, (%)	SCB	
Medborgarnas uppfattning om möjligheter till insyn och inflytande (Nöjd-Inflytande-Index)	Kolada (U00408)	
Ungdomar som uppger att de har möjlighet att framföra sina åsikter till de som bestämmer i kommunen, andel	Liv och hälsa ung	
Tillsvidareanställda månadsavlönade, kommun, andel (%)	Kolada (N00200)	
Visstidsanställda månadsavlönade, kommun, andel (%)	Kolada (N00201)	
Årsarbetare, kommunalt anställda i ledningsarbete (andel)	Kolada (N00073)/(N00098)	
Nya tillsvidareanställda under året, kommun, andel (%)	Kolada (N00215)	
Visstidsanställda timavlönade, kommun, andel (%)	Kolada (N00202)	
Andel tillsvidareanställda som arbetar heltid	Egen uppföljning	
Arbetad tid utförd av visstidsanställda timavlönade, kommun (andel)	Kolada (N00205)	
Avgångna tillsvidareanställda under året, kommun, andel (%)	Kolada (N00216)	
Hållbart medarbetarengagemang (HME), totalindex	Kolada (U00200)	Mål 9.1 (könsskillnad)
Hållbart medarbetarengagemang (HME) avseende mål, utvärdering och förväntningar (styrningsindex)	Kolada (U00203)	
Hållbart medarbetarengagemang (HME) avseende uppskattning, förtroende och förutsättningar från chef (ledarskapsindex)	Kolada (U00202)	Mål 9.2
Hållbart medarbetarengagemang (HME) avseende meningsfullt arbete, lärande i arbetet och positiv syn på arbetet (motivationsindex)	Kolada (U00201)	
Index över attraktiva arbetsvillkor	Nyckeltalsinstitutet	
Andel avslutade arbetsskador och tillbud i förhållande till antal anmälda	Egen uppföljning (KIA)	
Medarbetare som har många frånvarotillfällen under de senaste 12 månaderna (6 eller fler), andel, tillsvidareanställda	Egen uppföljning	Mål 9.1
Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, procent	Egen uppföljning	
Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, procent (enligt Lag (1997:614) om kommunal redovisning)	Kolada (N00090)	
Andel medarbetare som har många frånvarotillfällen under de senaste 12 månaderna (6 eller fler)	Egen uppföljning	
Lönegap median kvinnor-median män anställda av kommunen, kr	Kolada (N00951)	
Låneskuld per invånare	Kommunens ekonomiska uppföljning	Mål 1.1

Kommunövergripande		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Bruttoregionalprodukt per invånare (BRP per capita)	SCB	
Ekonomiskt resultat som andel av skatter och kommunalekonomisk utjämning	Kommunens ekonomiska uppföljning	Mål 1.1
Förändring av skatt och kommunalekonomisk utjämning	Kommunens ekonomiska uppföljning	Mål 1.1
Förändring av nettokostnad för egentlig verksamhet	Kommunens ekonomiska uppföljning	Mål 1.1
Soliditet, kommunkoncern	Kolada (N03110)	
Soliditet, kommun	Kolada (N03106)	
Soliditet, kommunkoncern, inklusive pensionsåtaganden	Kolada (N03034)	Mål 1.1
Soliditet, kommun, inklusive pensionsåtaganden	Kolada (N03002)	

3. Uppföljning av intern kontroll 2018 per augusti

Kommunstyrelsen beslutade i december 2017 om plan för intern kontroll för 2018 för den egna verksamheten. Enligt internkontrollplanen ska nio kontrollområden följas upp per augusti. Nedan redovisas resultatet av granskningen.

1. Kontrollmoment: Lagefterlevnad av LOU – utan anmärkning

Inledning

Brister i organisation och genomförande av upphandling kan leda till brott mot lagen om offentlig upphandling (LOU) och att kommunen tvingas betala upphandlingsskadeavgift och tappa förtroende. Kontroll har gjorts av att kommunen under 2018 inte har drabbats av sådan negativ påverkan på ekonomi och förtroende till följd av brott mot LOU.

Metod

Uppföljning har gjorts av utbetalda upphandlingsskadeavgifter i ekonomisystemet. En genomgång har även gjorts av alla artiklar om Uppsala kommun med hjälp av kommunens systemstöd för mediebevakning, för att identifiera artiklar som har orsakats av otillåten direktupphandling.

Resultat av kontrollen

Granskningen är genomförd utan anmärkning. Kontrollen visar att ingen upphandlingsskadeavgift har utbetalats under året och att inga artiklar i media har avsett otillåtna direktupphandlingar. För att säkerställa lagefterlevnaden genomförs kontinuerligt informationsinsatser vid tecknande av nya avtal.

Förslag på åtgärder

Arbete med att ta fram e-guider inom området pågår. Genom e-guider kan kommunens olika beställare på enkelt sätt få ökad kunskap och kännedom om de regler, policyer och rutiner som gäller vid inköp och upphandling.

2. Kontrollmoment: Avtalstrohet – mindre anmärkning

Inledning

Brister i genomförandet av inköp kan medföra att nämnderna inte följer gällande avtal och att kommunen tvingas betala skadestånd samt får färre anbud eller sämre priser. Kontroll har genomförts av att kommunen följer befintliga avtal.

Metod

Uppföljning har gjorts av utbetalda skadestånd i ekonomisystemet. Indikatorer för leverantörstrohet har följts upp med hjälp av kommungemensamt analysverktyg. Leverantörstrohet definieras som andel av inköpsvärdet på upphandlingspliktiga varor och tjänster, där det finns minst ett leverantörsavtal vid inköpstillfället.

Resultat av kontrollen

Granskningen är genomförd med mindre anmärkning. Det finns brister i hur väl nämnderna följer gällande avtal samt att upphandlingar genomförs när avtal saknas. Det finns även brister i att upphandlingar, inom definierade avtalslösa områden, inte blir genomförda inom förväntad tid, bland annat på grund av överprövningar. Granskningen visar på att leverantörstroheten för kommunen totalt har minskat något, från 82 procent till 79 procent, första halvåret 2018 jämfört med samma period föregående år. Siffran för 2018 är

förmodligen dock något högre underskattad på grund av att nämnderna inte registrerat samtliga avtal i kommunens avtalsdatabas. Det kan även vara så att avrop genomförs då giltigt avtal finns på plats men att fakturering skett i efterhand då avtal gått ut. Däremot har ingen utbetalning av upphandlingsskadeavgift skett under året.

Flera insatser har gjorts för att säkerställa god avtalsefterlevnad i kommunens verksamheter. Antalet avtalscontrollers utökades i mars från en till två. Sedan början av året skickas ett nyhetsbrev ut till samtliga förvaltningar varje kvartal med indikatorer för leverantörstrohet. Utifrån detta kan respektive nämnd vid behov sätta in åtgärder för ökad leverantörstrohet. En strategi för avtalsuppföljning är nyligen framtagen. Ett projekt för införande av e-handel pågår för att förenkla och effektivisera kommunens inköpsprocess som förväntas vara i drift i samtliga förvaltningar under 2020.

Förslag på åtgärder

Fortsatt införande av e-handel.

3. Kontrollmoment: Vitesbelopp lokalförsörjning – utan anmärkning

Inledning

Förmågan att ha framförhållning och samordning avseende försörjningen av lokaler för kommunal verksamhet är avgörande för att undvika brister i verksamheten och bristande följsamhet till lagar och regler, ekonomiska bakslag och lågt förtroende. Kontroll har genomförts av att inga vitesbelopp avseende verksamhetslokaler för funktionsnedsatta har betalats ut på grund av dålig framförhållning i lokalförsörjningsprocessen.

Metod

Kontroll har gjorts av utbetalda vitesbelopp i ekonomisystemet.

Resultat av kontrollen

Granskningen är genomförd utan anmärkning. Inga vitesbelopp har betalats ut till följd av brister i lokalförsörjningen hittills under 2018. Inom den pedagogiska verksamheten är en tillgänglighetskonsult alltid involverad i ombyggnadsprocessen och nyetableringsprocessen, för att reducera eventuella risker.

Förslag på åtgärder

Inga åtgärder föreslås.

4. Kontrollmoment: Mutor, jäv och representation – mindre anmärkning

Inledning

Bristande kunskap om, eller respekt för, policy för mutor och jäv samt policy för representation kan leda till risk för förekomst av mutbrott eller andra oegentligheter. Kontroll har genomförts av kunskap hos kommunens förtroendevalda och tjänstemän om regler för mutor, jäv och representation.

Metod

En webbenkät har genomförts bland alla chefer och förtroendevalda i Uppsala kommun. Svarsfrekvensen är 34 procent för politiker (35 stycken) och 68 procent för chefer (343 stycken). Enkäten bestod av frågor om kunskaper och erfarenheter av mutor, jäv och representation utifrån innehållet i kommunens policy mot mutor samt policy för representation.

Resultat av kontrollen

Granskningen är genomförd med mindre anmärkning. Resultatet av enkäten visar att kunskapen kring regelverken är hög men bör bli högre för representation. Uppenbarligen är både tjänstemän och politiker angelägna om att göra rätt och osäkerheten i situationen skapar en hög grad av riskinsikt. Detta visar sig bland annat i att många tjänstemän anser sig ha varit med om oklara situationer avseende mutor. Att politiker i hög grad anser sig ha varit med om oklara situationer när det kommer till frågan om jäv är dock mer alarmerande. I det hänseendet ska ingen politiker behöva vackla. Det finns en kännedom om att det har förekommit mutbrott, jäv och brott mot representationsregler.

I förhållande till resultatet av 2017 års kontroll märks bland politiker skillnader som kan antas bero på att de helt enkelt suttit i sin roll ett år längre än tidigare. Det ska också uppmärksammas att resultatet 2018 bygger på en utökad chefsgrupp, där det alltså gjorts en genomgripande undersökning där alla kommunens chefer svarat. Värt att notera är då att, detta till trots hela 97 procent av cheferna har kunskap om regelverket om mutor och 94 procent om regelverket för jäv. Det är alltså bland chefer inte kunskapsbrist som är utmaningen, utan det faktum att de utsätts för situationer som kan vara svåra att hantera.

Det finns inga påtagliga skillnader mellan könsidentitet (kvinna, man, annat). De största skillnaderna mellan politiker och chefer är att:

- politiker i lägre grad anser att de har tillräckliga kunskaper om regelverket för representation och mutbrott, men i högre grad när det gäller jäv
- chefer i högre grad varit med om situationer där det varit svårt att avgöra om till exempel en gåva varit en muta eller otillbörlig förmån.

Förtroendevalda

Mutor		Jäv		Representation	
Tillräcklig kunskap	92 %	Tillräcklig kunskap	97 %	Tillräcklig kunskap	84 %
Känner till mutbrott	1 %	Känner till jäv som lett till påverkan	3 %	Känner till brott mot representationsregler	3 %
Varit med om oklar situation	4 %	Varit med om oklar situation	8 %		
Någon har försökt att muta mig	1 %				

Chefer

Mutor		Jäv		Representation	
Tillräcklig kunskap	97 %	Tillräcklig kunskap	94 %	Tillräcklig kunskap	87 %
Känner till mutbrott	1 %	Känner till jäv som lett till påverkan	4 %	Känner till brott mot representationsregler	4 %
Varit med om oklar situation	7 %	Varit med om oklar situation	1 %		
Någon har försökt att muta mig	1 %				

Förslag på åtgärder

Förtroendevalda kommer att erbjudas en grundläggande utbildning i samband med att den nya mandatperioden inleds för att stärka kunskapen om regelverket. Chefer ska ha möjlighet till motsvarande information i samband med introduktion. Förtroendevalda och politiker bör också ha tillgång till stöd löpande, där frågor kan ställas och svar fås. Det pågår även en översyn av kommunens styrdokument mot mutor i syfte att modernisera och förtydliga innehållet och på så sätt bidra till en ökad kännedom och trygghet.

5. Kontrollmoment: Hot och trakasserier – utan anmärkning

Inledning

Hot och trakasserier mot förtroendevalda och tjänstepersoner kan påverka beslut och verksamhet negativt. Risk finns för brister i hantering av hot mot förtroendevalda och tjänstepersoner. Kontroll har genomförts av kunskaper hos förtroendevalda och tjänstepersoner om hantering av hot och trakasserier.

Metod

En webbenkät har genomförts bland alla chefer och förtroendevalda i Uppsala kommun. Svarsfrekvensen är 34 procent för politiker (35 stycken) och 68 procent för chefer (343 stycken). I enkäten ställdes frågor om kunskapen om hur de ska agera vid exempelvis ett hotfullt telefonsamtal eller annan hotfull situation.

Resultat av kontrollen

Granskningen är genomförd utan anmärkning. Resultatet av enkäten visar att majoriteten av såväl chefer som förtroendevalda har kunskap om hur de ska agera vid exempelvis ett hotfullt telefonsamtal. När det gäller förtroendevalda så uppger 76 procent att de har kännedom om hur de ska agera. Andelen som uppger att de har kunskap är något högre bland manliga förtroendevalda (80 procent) än bland kvinnliga förtroendevalda (70 procent). När det gäller chefer är motsvarande andel 82 procent. Här uppger tvärtom en något högre andel kvinnor (83procent) än män (79 procent) att de har kunskap om hur de ska agera.

Förslag på åtgärder

För att vidmakthålla en hög kunskapsnivå kommer fortsatta kommunikationsinsatser att ske kring rutinen om hot och våld.

6. Kontrollmoment: Bristande analyser – mindre anmärkning

Inledning

Avsaknad av lätt åtkomlig statistik och andra uppgifter för att göra uppföljningar och analyser gör att det ibland krävs ett omfattande arbete att ta fram beslutsunderlag som dessutom kan ha brister. Detta kan leda till felaktiga beslut och att målen inte nås. Berör exempelvis jämställdhetsanalyser. Kontroll har genomförts i vilken utsträckning det finns avsaknad av lätt åtkomlig statistik och andra uppgifter för att göra uppföljningar och analyser.

Metod

Kontrollen har genomförts på två sätt. Dels genom en webbenkät till ett urval av tjänstepersoner som arbetar inom kommunstyrelsens ansvarsområde. Frågor har ställts om behov av utveckling avseende statistik- och datainsamling inom verksamhetsområdet. Dels genom stickprov i dialogform.

Resultat av kontrollen

Granskningen är genomförd med mindre anmärkning. Resultatet av kontrollen visar att det i många fall finns mycket statistik men att organisationen inte alltid använder den i tillräcklig utsträckning. I vissa fall saknas det statistik eller programvaror för att kunna ta fram underlag på ett tillfredsställande sätt.

Jämfört med föregående år har flera förbättringsåtgärder genomförts. Kopplingen mellan kommunfullmäktiges indikatorer i mål och budget och agenda 2030 har stärkts. Skillnader mellan olika grupper av invånare och geografiska områden har i högre grad synliggjorts för att uppmärksamma viktiga hållbarhetsperspektiv. Olika verktyg införs som ökar möjligheterna till att ta fram underlag och använda befintlig statistik bättre. Dels utvecklas användandet av GIS-kartor successivt. Dels har kommunen nya verktyg inom flera områden såsom flyktingstatistik och statistik om besöksnäringen.

Förslag på åtgärder

För att minska risken för felaktiga underlag kommer en kvalitetssäkring kring tillgänglighet och tillförlitlighet att genomföras av befintlig statistik. Arbete pågår även med att ta fram en databas med befolkningsstatistik som ska vara digitalt tillgänglig för alla via Uppsala.se. Metoder för att göra nyttovärderingar med stöd av relevant statistik inför beslut av förändringar ska ses över.

7. Kontrollmoment: Kvalitetssäkrade verksamhetsdata – utan anmärkning

Inledning

Ej kvalitetssäkrade indata i verksamhetssystemen kan leda till omfattande felaktiga uppgifter på aggregerad nivå vilket kan leda till felaktiga beslutsunderlag och dåliga beslut. Kontroll har genomförts av att rutiner för att kvalitetssäkra verksamhetsdata i systemen utvecklas, dels inom ekonomiområdet dels inom personalområdet.

Metod

Inom ekonomi har kontroll gjorts av att bokföringen kvalitetssäkras genom kontinuerliga förbättringsåtgärder och fortsatt utveckling av rutiner och kvalitet. Inom HR har ett stickprov gjorts om 30 slumpvis utvalda ärenden i Asta (systemstöd för registrering av anställning) där uppgifterna jämfördes med det som var inregistrerat i personalsystemet Heroma för att säkerställa att rätt ansvar är inlagt utifrån underlaget samt att övriga uppgifter överensstämde.

Resultat av kontrollen

Granskningen är genomförd utan anmärkning. Kommunen strävar efter ett systematiskt angreppssätt på samtliga ekonomiska transaktioner. Rutiner för kundreskontra, leverantörsreskontra, anläggningsredovisning, skatt och moms och övrig redovisning förbättras löpande. Nedan redovisas exempel på förbättringsåtgärder som har genomförts inom ekonomiområdet under 2018:

- En rutin för hantering av byggmoms har utarbetats och utbildning har genomförts av samtliga berörda beställare inom stadsbyggnadsförvaltningen.
- Riktlinje för uppbokning av manuella fordringar mot externa parter är beslutad.
- Omfattande genomlysning och stängning av exploateringsprojekt samt en utvecklad och mer transparent rapportering av exploateringsprojekt i årsredovisning 2017, fortsatt arbete med återstående portfölj under 2018.

- Processkartläggning för analys av grunddata och genomgång av attester i ProCapita (verksamhetssystem inom socialtjänsten) pågår hösten 2018
- Processkartläggning har genomförts avseende Extens (verksamhetssystem inom skolan) som förväntas leda till ökad kvalitet i bokföringsdata och bättre spårbarhet i upphandlat ersättningssystem.
- Kontroller och spärrar har identifierats i syfte att stoppa eller larma vid oönskade/otillåtna kombinationer i bokföringen som driftsätts i oktober 2018.
- Förbättrad kvalitet i bokföringsdata från personalsystemet Heroma till ekonomisystemet Agresso. Arbete med kravspecifikation inför upphandling av nytt system till 2020 ökar kunskapen ytterligare.
- Risker och brister som identifierades i samband med bankbytet i april har åtgärdats.
- Autoattest provas för stora delar av fastighetsförvaltningens inkommande fakturor som bidrar till ökad intern kontroll inom en av kommunens största kostnadsmassor.
- Momsåtersökning efter kontroll av tidigare redovisningsperioder har genomförts som har renderat i tvåsiffriga miljonbelopp i återsökta momsavdrag för kommunen.

Rutinen för att säkerställa rätt ansvar i personalsystemet innebär att ansvarig chef delger kommunledningskontoret uppgifterna genom ett registreringsunderlag i systemet Asta. Därefter förs uppgifterna in i personalsystemet Heroma. Genomfört stickprov visar att rekryteringsväg saknades i tre ärenden. Det var ett underlag där slutdatum ej var inlagt på ett lönetillägg och ett underlag där det var inlagt felaktigt veckoarbetstidsmått. Övriga uppgifter var korrekt inregistrerade. Bedömningen är att de felaktigheter som upptäckts inte påverkar lönen vilket är att betrakta som försumbara fel. Vad gäller ärendet där det ej är inlagt slutdatum för lönetillägg och felaktigt veckoarbetstidsmått beror på mänskliga faktorn och belyser vikten av att chefen alltid ska kontrollera uppgifter gällande inlagda anställningar.

Förslag på åtgärder

Fortsatt arbete med att stärka det systematiska angreppssättet inom samtliga ekonomiska transaktioner. För att säkerställa rätt rutiner för momsåtersökning krävs mer utbildning för att undvika fel i första läget. För att säkerställa rätt ansvar i personalsystemet kommer en informationsinsats att genomföras inom löneadministrationen för att påminna om rutiner.

8. Kontrollmoment: Informationssäkerhet – granskning pågår

Inledning

Ökad digital lagring av information (exempelvis i molntjänster) ger bristande informationssäkerhet med risk för att kommunen inte kan använda information, tvingas betala skadestånd och tappar i förtroende. Kontroll behöver göras av att förvaltningsobjekten hanterar informationssäkerhet i enlighet med anvisning för informationssäkerhet.

Metod

Uppföljningsrapporter och förvaltningsplaner ska granskas för att säkerställa att relevant riskbedömning är gjord och att nödvändiga utvecklingsinsatser pågår eller är planerade.

Resultat av kontrollen

Granskning pågår. Informationssäkerhet hanteras i enlighet med projektdirektiv och projektplan för "Personuppgiftshantering enligt dataskyddsförordningen – Verksamhetsutveckling med individen i fokus" (KSN 2017-2527). Projektet utgår från 13 projektmål där majoriteten angår informationssäkerhetsarbete i allmänhet och någon enstaka

dataskyddsförordningen mer specifikt. Bärande moment inkluderar information- och systeminventering utifrån KLASSA, liksom risk- och incidenthantering. Tidigare informationssäkerhetsstrateg avslutade sin anställning våren 2018. En ny strateg tillträder november 2018 med uppgift att bredda uppföljningen till att gälla informationssäkerhet i bredare perspektiv, vilket beräknas färdigställas under 2019.

Förslag på åtgärder

Resultatet av granskningen återrapporteras till nämnden i samband med uppföljning av kommunstyrelsens internkontrollplan per december 2018.

9. Kontrollmoment: Kvalitetssäkra ekonomiprocesser fastighet – mindre anmärkning

Inledning

Brister i fastighetsverksamhetens ekonomiprocess gör att kommunen missar att debitera kostnader vilket resulterar i ekonomiskt underskott. Rutiner för hantering av arbetsordrar och bostadsavtal behöver säkerställas och betalningsansvar för olika kostnader granskas.

Metod

Kontroll har gjorts av att arbetsordrar registreras korrekt i verksamhetssystemet IFS. Kontrollen genomfördes under april, maj och juni på de arbetsorder som avser felanmälan inklusive jouruppdrag vilka utgör merparten av arbetsorderhanteringen. Mätning gjordes på tre olika punkter som rör hantering av arbetsorder i verksamhetssystemet:

1. Mätning av antal korrekt upplagda arbetsorder. Uppföljning har gjorts på sju parametrar som ska fyllas i då en arbetsorder skapas systemet. Genomsnittligt mätresultat för perioden: objektId (99 %), kontaktperson (100 %), telefonnummer (85 %), beskrivning 91 %), arbetstyp (89 %), kundnummer (80 %) samt utförare (98 %).
2. Mätning av antal gjorda statusändringar. Uppföljning har gjorts för att se hur drifttekniker använder status startad och avslutad. Genomsnittligt mätresultat för perioden: 98 %.
3. Mätning av antal skrivna kommentarer till registrerad tidrad. Uppföljning har gjorts av att drifttekniker skriver kommentar om utfört arbete. Genomsnittligt mätresultat för perioden: 96 %

Resultat av kontrollen

Granskningen är genomförd med mindre anmärkning. Användandet av statusbegrepp och kommentar fungerar mycket bra. Även att skapa en arbetsorder fungerar på det hela mycket bra. Det förekommer dock en del fel i angivande av kund på arbetsorderna. Till följd av bristande dokumentation av hyresavtal samt variationer i åtagande i hyresavtalen finns osäkerhet om vem som ska betala för utförd åtgärd. Avsaknad av helt genomarbetad ekonomimodell vid omorganisationen 2016/2017 har gjort att kundbegreppet fortsatt används som i tidigare organisation med köp och sälj. Efter omorganisationen sker mottagande av felanmälningar i annan förvaltning jämfört med utförandet vilket har försvårat nödvändig kommunikation mellan de olika funktionerna. Mätresultatet för kund är ej helt tillförlitligt då det på grund av ovan nämnda orsaker är svårt att avgöra om vald kund är korrekt (sannolikt är resultatet något sämre än angivet). Planerade åtgärder under hösten 2018 kommer med stor sannolikhet att minska felmarginalen vid val av kund.

Förslag på åtgärder

Ett tätare samarbete mellan funktionerna som tar emot felanmälningar och som genomför åtgärderna kommer att påbörjas omgående. Utbildning för alla som skapar arbetsorder i verksamhetssystemet planeras. En genomgång av hyresavtal pågår genom upphandlad konsult och en ny ekonomimodell för fastighetsverksamheten kommer att införas från 2019.

Handläggare
Ulf Lundström

Datum
2018-08-23

Diarienummer
AMN-2018-0313

Kommunstyrelsen

Start av mikrofond. Redovisning av uppdrag i Mål och budget 2018-2020

Uppdraget

Arbetsmarknadsnämnden har i uppdrag att utreda möjligheter till start av mikrofond utifrån intentionerna i Uppsala kommuns Riktlinje för stöd till sociala företag och Landsbygdsprogram för Uppsala kommun (Uppdrag 62). Uppdraget ges till arbetsmarknadsnämnden och kommunstyrelsen med ett samordningsansvar för arbetsmarknadsnämnden.

Sammanfattning

Föreliggande förslag har tagits fram i samverkan med Coompanion Uppsala län och stadsbyggnadsförvaltningens strategiska avdelning.

Syftet med en mikrofond i Uppsala kommun/län är att erbjuda kreditgarantier och andra finansiella lösningar till sociala företag, bygdebolag och andra ideella organisationer för att därmed underlätta tillväxt och utveckling av sektorn social ekonomi i Uppsala kommun.

Utifrån kommunfullmäktiges uppdrag avgränsas föreliggande förslag om mikrofond till de målgrupper inom social ekonomi som anges i Uppsala kommuns Riktlinje för stöd till sociala företag (KSN-2016-1923) och Landsbygdsprogram för Uppsala kommun (KSN-2015-1907)

Nämnden redovisar en organisatorisk, finansiell och kompetensmässig struktur för en lokal mikrofond utifrån nationella erfarenheter och lokala behov. Erfarenheter från Mikrofonden Sverige och övriga mikrofonder i landet, särskilt de från Mikrofonden Väst, har tagits tillvara i arbetet.

I föreliggande förslag redovisas:

- Målgrupper
- Tjänster och service
- Juridisk form med stadgar
- Medlemskap
- Finansiering drift och kapital
- Samarbete med finansiellt institut och tillstånd Finansinspektionen
- Samverkansavtal
- Överenskommelse om driftstöd
- Kommunens inflytande
- Framtida process

Avgörande för att etablera och bygga upp en professionell och hållbar mikrofond är att finansieringen av fondens kapital och drift är säkrad. Kapital behövs till kreditgarantier och övriga finansiella lösningar och stöd till driften av verksamheten. Nämnden förordar ett stöd med räntefritt lån om 10 mkr, fördelat lika på stöd till sociala företag och landsbygdsutveckling. Lånet regleras med skuldbrev och samarbetsavtal. Ett verksamhetsbidrag om 700 tkr anslås initialt till driften reglerat i en överenskommelse om driftsstöd. Avtalstiden föreslås till 2019-01-01 – 2022-06-30.

Kommunstyrelsen bör i detta ärende besluta om undantag från Borgensprinciper för Uppsala kommun, vilka inte är tillämpliga i detta fall. Borgensprinciperna avser föreningar och organisationer som uppför egen anläggning.

Kommunstyrelsen har ansvaret för stöd till och samverkan med mikrofonden. Nämnden föreslår att kommunstyrelsen uppdrar till näringslivsenheten att teckna överenskommelser med blivande Mikrofonden Uppsala kommun om samverkansavtal och överenskommelse om driftsstöd

Utifrån föreliggande förslag och pågående process kan en lokal mikrofond starta under hösten 2018, förutsatt att erforderliga beslut fattas i kommunstyrelsen om stöd med kapital och verksamhetsbidrag till drift. Lämplig juridisk form är ekonomisk förening med en styrelse på nio personer.

Ärendet

Social ekonomi och socialt företagande

Med social ekonomi avses organiserade verksamheter som primärt har samhällseliga ändamål, bygger på demokratiska värderingar och är organiserade fristående från den offentliga och privata sektorn. Dessa sociala och ekonomiska verksamheter bedrivs huvudsakligen av ideella organisationer som ideella föreningar, kooperativ, ekonomiska föreningar, trossamfund, allmännyttiga stiftelser och liknande verksamheter. Vinsten återinvesteras i den egna verksamheten. Verksamheter inom den sociala ekonomin har allmännytta och/eller medlemsnytta som främsta drivkraft, och kallas för socialt företagande.

Grundsynen i kommunens relation till sociala företag, bygge- och gemenskapsbolag och andra ideella organisationer bör vara att samhället är organiserat i tre sektorer; det privata näringslivet, den offentliga sektorn och den sociala ekonomin. Uppdrag om samverkan med och stöd till en lokal mikrofond bör därför handhas av kommunstyrelsens näringslivsenhet för en helhetssyn på näringslivsutvecklingen i kommunen.

Avgränsning

Utifrån kommunfullmäktiges uppdrag avgränsas föreliggande förslag om mikrofond till de målgrupper inom social ekonomi som anges i Uppsala kommuns Riktlinje för stöd till sociala företag (KF 2016-12-12, KSN 2016-12-12) och Landsbygdsprogram för Uppsala kommun (KF januari 2017, KSN-2015-1907). I Uppsala kommuns åtagande i Lokal överenskommelse mellan Uppsalas föreningsliv och Uppsala kommun 2018-2023 (KSN-2018-1229) anges att kommunen aktivt ska utveckla socialt företagande.

Regionala utvecklingsstrategin (RUS) 2016 innehåller en ambition att samla aktörer i en hållbar riktning. Strategin är kopplad till Agenda 2030 och de globala målen som balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga. Kommunerna i regionen spelar en viktig roll för att uppnå de globala målen och intentionerna med en mikrofond relaterar väl till Agenda 2030.

Vad är en mikrofond?

En mikrofond är ALMIs motsvarighet för företag, organisationer, verksamheter och projekt inom social ekonomi. ALMIs stöd till företag avgränsas till privata företag och att företag som får stöd ska ha ett tydligt vinstsyfte. Därmed utesluts sociala företag och andra organisationer i den sociala ekonomin från stöd. ALMI har inga formella begränsningar hur ett företag använder sitt lån. I föreliggande förslag till mikrofond bestäms till vad kreditgarantier och andra finansiella lösningar kan användas.

De sociala företagens affärsmodeller passar inte in i traditionella bedömningsstrukturer, vilket innebär att tillgången till externa finansieringskällor är begränsad. Det är svårt för sociala företag att få banklån och krediter för nyetablering av verksamhet och utveckling av befintlig. Möjligheter, former och principer för kapitalförsörjning och stöd är därför ett viktigt område för kommunens engagemang. De hinder sociala företag möter av den traditionella långivningen finns beskrivet i Tillväxtverkets rapport "Tillgång till kapital".

http://www.ifs.a.se/wp-content/uploads/2012/12/Rapport_0165_web.pdf

I Uppsala kommuns Riktlinje för stöd till sociala företag anges strategiska utvecklingsområden. Avsikten är att skapa en stödstruktur som kan möta flera av de behov sociala företag har för nyetablering, för växande och fler sociala företag. Några strukturella hinder som beskrivs är:

- Svårigheter gällande finansiering och kapitalförsörjning inför start och utveckling av sociala företag.
- Behov av stöd till affärsutveckling, information och rådgivning hos de sociala företagen.
- Avsaknad av en myndighet och organisation i kommunen som har ett samlat och samordnande ansvar.

För att som aktör inom landsbygdsutveckling kunna söka stöd ur det svenska landsbygds-programmet, krävs i de flesta fall, att den sökande svarar för omkring en fjärdedel av den summa som söks. Detta då utbetalningar sker i efterskott från Jordbruksverket. Det innebär att mindre aktörer, som exempelvis byalag, har svårigheter att driva lokala utvecklingsprojekt som omfattar en större budget. Flera exempel finns där en mikrofond har underlättat projektprocessen, för exempelvis en ansökan om stöd från ett Leaderområde

En mikrofond är en kreditmarknadsförening, som till sociala företag och andra ideella organisationer ställer säkerhet för lån hos andra kreditgivare, och därmed underlättar för företagande inom social ekonomi genom att öka tillgången till kapital. Genom att en mikrofond ger stöd till lokalsamhällets aktörer, när de traditionella finansieringssystemen sviker, skapas hållbarhet ur såväl miljömässiga som ekonomiska och sociala perspektiv.

Mikrofonderna tar emot både privat och offentligt kapital. Konceptet innebär en ny finansiell infrastruktur för att stötta och utveckla verksamheter inom social ekonomi genom främst kreditgarantier.

Kartläggning intressenter

Den förstudie Coompanion Uppsala län genomförde 2016 och den uppföljande kartläggning som genomförts 2018 bland kommuner och sociala företag i länet, visar entydigt hos de tillfrågade på intresse för och behov av en självständig lokal mikrofond. Förstudien genomfördes med stöd från Länsstyrelsen och kartläggningen med stöd från arbetsmarknadsnämnden. Följande organisationer visar sig vara positiva till att engagera sig i en lokal mikrofond: Älvkarleby kommun, Östhammars kommun, Håbo kommun, Tierps kommun, Hela Sverige ska leva och ALMI. Kartläggningen fördjupas hösten 2018.

Målgrupper mottagare

En mikrofond i Uppsala kommun/län föreslås ha följande målgrupper:

Sociala företag, kooperativ, byalag och lokala utvecklingsgrupper, bygdebolag, samfund, allmännyttiga stiftelser och andra ideella organisationer verksamma inom social ekonomi, se förslag till samverkansavtal §§ 1 och 4 bilaga 2.

Tjänsteutbud

Syftet med en mikrofond i Uppsala kommun/län är att erbjuda kreditgarantier och andra finansiella lösningar i form av bankgarantier till mikrofondens målgrupper för att därmed underlätta tillväxt och utveckling av sektorn social ekonomi i Uppsala kommun. Andra finansiella lösningar kan till exempel avse kontokredit vid expansion eller som buffert vid större förändringar i likviditeten, startkapital vid start/nystart av företag, mjuka lån/mikrolån till investeringar, kreditgarantier till lån innan projektbidrag utbetalas från t.ex. myndighet och hyresgaranti gentemot fastighetsägare. För att få stöd måste man vara/bli medlem i mikrofonden

Mikrofonden ska vidare bistå medlemmarna med vägledning och information i finansierings- och företagsledningsfrågor. Mikrofonden kan i samarbete med Coompanion, om så överenskomms, erbjuda rådgivning kring finansiering av verksamhet, förmedla nätverk och kompetensstöd vad gäller ekonomi och affärsplan. På så sätt skapas en helhet vad gäller stöd till utvecklingsarbete i social ekonomi. Ett samarbete med ALMI bör eftersträvas vad gäller kompetensförmedling i affärsutveckling och i samarbete med privata företag.

I ett andra steg, vid en väl utbyggd mikrofond, kan fonden tillhandahålla finansiering i form av placeringar i medlems-, - och förlagsinsatser i ekonomiska föreningar och aktieandelar i medlemsägda aktiebolag och bygdebolag, se Förlagsinsatser sid. 5. En mikrofond kan också vara ett stöd till att utveckla nya finansieringsverktyg och till att förmedla organisationer som önskar placera kapital i sociala företag och andra ideella organisationer för stöd till t.ex. sociala innovationer. En särskild samverkanspart i sammanhanget kan vara så kallade CSR-företag (socialt ansvarsfullt företagande).

Juridisk form

Lämplig juridisk form är ekonomisk förening med en styrelse på nio personer. Föreningens firma är Mikrofonden i Uppsala kommun ekonomisk förening. Styrelsen bör ha kompletterande kompetenser och erfarenheter vad gäller kredithandläggning, företagande, marknadsföring och om landsbygdsutveckling, samt vara väl förtrogen med behov och utvecklingsmöjligheter inom social ekonomi. Ledamöterna bör ha sin bakgrund i både privat, offentlig och social ekonomi. Lämpliga personer till styrelsen har inventerats.

Förslag till stadgar har utarbetats, bilaga 1. Mikrofondens ändamål är enligt stadgarnas § 2:

”att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom deras deltagande i en ekonomisk förening (kreditmarknadsförening) som har till uppgift att tillhandahålla garantier för banklån och andra krediter som upptas i medlemmarnas näringsverksamhet,
att tillhandahålla lån, finansiering i form av placering i förlagsinsatser, aktiekapital i medlemmarnas näringsverksamhet, eller annan form av finansiering,

att bistå medlemmarna med vägledning och information i finansierings- och företagsledningsfrågor,
att verka för social ekonomi, definierat som ”organiserade verksamheter som primärt har samhällliga ändamål, bygger på demokratiska värderingar och är organisatoriskt fristående från den offentliga sektorn. Dessa sociala och ekonomiska verksamheter bedrivs huvudsakligen i föreningar, kooperativ, stiftelser och liknande sammanslutningar. Verksamheter inom den sociala ekonomin har allmännyttiga

eller medlemsnytta, inte vinstintresse, som främsta drivkraft”, samtatt även bedriva annan därmed sammanhängande och förenlig verksamhet.

Förslag till stadgar är skrivna utifrån att mikrofonden bör utvecklas till att omfatta hela Uppsala län. Med konstruktionen av stadgarna öppnas olika möjligheter för kommuner, företag och andra juridiska personer att välja stödform för sitt engagemang i mikrofonden utifrån lokala behov och ambitioner.

Medlemskap

Medlemmar kallas de personer eller organisationer som innehar medlemskap enligt 1 kap. i Lagen om ekonomisk förening (SFS 2016:108. Föreningslagen). Det finns två typer av medlemsskap:

Medlem enligt 1 kap. 1§ i Föreningslagen. Till medlem i föreningen antas juridiska personer som bedriver, har för avsikt att bedriva eller vill stödja näringsverksamhet inom social ekonomi. Som medlem förväntas man betala medlemsavgiften och vara aktiv deltagare genom att arbeta i samarbete med fonden. Rösträtt tillämpas enligt principen ”en medlem, en röst”. Medlem är främst organisationer inom social ekonomi, men även annan juridisk person som till exempel en kommun, kan bli medlem, förutsatt att man bedöms kunna bidra till mikrofondens verksamhet, se stadgarna §§ 5 och 8 bilaga 1.

Investerande medlem enligt 1 kap. §1a i Föreningslagen är den som enbart vill kunna bidra med insatskapital till mikrofondens verksamhet. Investerande medlem ska följa föreningens stadgar, värdegrund och fattade beslut. Investerande medlem kan till exempel vara ett privat eller offentligt företag eller en kommun. Som investerande medlem har man full insyn, men de investerande medlemmarna kan tillsammans ha maximalt en tredjedel av rösterna vid stämman. Se stadgarna §§ 6 och 8 bilaga 1.

Förlagsinsatser. I Lag (SFS 2016:108) om ändringar i lagen (SFS 1987:667) om ekonomisk förening, stipuleras att ekonomisk förening i stadgarna kan föreskriva att kapital får tillskjutas genom särskilda insatser (förlagsinsatser) av offentliga och privata intressenter. I medlemsägda aktiebolag och gemenskapsbolag kan ekonomisk förening placera kapital i aktieandelar och i ekonomiska föreningar gå in med förlags- eller medlemsinsatser. En väl utbyggd mikrofond organiserad som ekonomisk förening kan därför placera förlagsinsatser i sociala företag och aktieandelar i medlemsägda aktiebolag, bygdebolag och gemenskapsbolag (svb-bolag).

Styrelsen beslutar om vem som får tillskjuta förlagsinsatser och villkoren för det. En kommun kan även använda sig av förlagsinsatser reglerat med andelsbevis. Innehavaren har dock begränsad insyn och rösträtt och insatserna återbetalas först efter fem år, se förslag stadgar § 8.2.

Nämnden förordar att Uppsala kommunen inte använder medlems-, eller förlagsinsatser utan använder en lösning med lån reglerat med skuldbrev, samverkansavtal och överenskommelse om driftsstöd, vilket beskrivs i kommande avsnitt.

Samverkan Mikrofonden Sverige

Mikrofonden Sverige är ett finansiellt institut med tillstånd av Finansinspektionen. En mikrofond i Uppsala kommun/län kan genom medlemskap i Mikrofonden Sverige bedriva sin verksamhet baserat på detta tillstånd. Mikrofonden Uppsala kommun/län bör därför ansöka om medlemskap och samarbetsavtal med Mikrofonden Sverige. Medlemskap i Mikrofonden Sverige erbjuder garantier vid kredithandläggning, kontaktytor över hela landet, möjlighet till mer kapital och fler finansiella lösningar anpassade till behov.

Mikrofonden Sverige samarbetar med Hela Sverige ska leva, Coompanion, Ekobanken och JAK-banken. Fackförbundet Kommunal investerar i Mikrofonden Sverige. I nuläget finns nio regionala mikrofonter i Sverige och det pågår förarbeten i fyra län. <http://mikrofonden.se/om-mikrofonden/>

Vilken bank eller vilka banker en mikrofond Uppsala kommun/län väljer att samarbeta med blir en uppgift för interrim-styrelsen att undersöka.

Finansiering

För att kunna bygga upp en professionell och hållbar verksamhet är det viktigt att säkra finansieringen av driften och fondens kapital. Kapital behövs till kreditgarantier och övriga finansiella lösningar, se avsnitt Tjänsteutbud sid. 3. Uppsala kommun kan välja att i fonden inträda som investerande medlem eller med förlagsinsatser reglerade med andelbevis eller med lån reglerade med skuldbrev och samverkansavtal, se bilaga 2. Nämnden förordar det senare med modell hämtad från Göteborgs stad och Bengtsfors kommun där kommunerna gått in med räntefria lån reglerade med skuldbrev och avtal. Uppsala kommun bör välja att stå fri från ansvar från fondens verksamhet och bör därför inte använda sig av medlems- eller förlagsinsatser.

Kommunstyrelsen föreslås besluta om finansiering med 10 mkr fördelat lika på stöd till sociala företag och landsbygdsutveckling. Särskilt beslut bör fattas av kommunstyrelsen om undantag från Borgensprinciper för Uppsala kommun, vilka inte är tillämpliga i detta fall. Borgensprinciperna avser föreningar och organisationer som uppför egen anläggning. Stöd till en lokal mikrofond sker utifrån intentioner och strategiska områden i Uppsala kommuns Riktlinje för stöd till sociala företag och Landsbygdsprogram för Uppsala kommun. Avtalstiden föreslås till 2019-01-01 – 2022-06-30.

Ekonomiskt stöd krävs till driften av mikrofonden. En funktion för handläggning, samordning av ansökningsförfarandet, marknadsföring och information, stöd till styrelsens arbete och samverkan med kreditgivare och medlemsorganisationer bör inrättas från start. Nämnden föreslår ett driftsstöd på 700 tkr år 2019 reglerat med en överenskommelse om stöd till drift, bilaga 3. Stöd till driften beslutas utifrån en av mikrofonden till kommunstyrelsen upprättad ansökan om verksamhetsbidrag 2019-2020. Stödet för 2020 bör inte understiga 2019 års nivå och kan förlängas. Stödet handläggs förslagsvis av näringslivsenheten i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen och stadsbyggnadsförvaltningens strategiska avdelning.

Initialt ger Uppsala kommun stöd till driftskostnaden, men när fonden i en andra etapp omfattar hela Uppsala län och fler kommuner deltar, minskar Uppsala kommuns kostnad. Förslag till fördelningsnyckel för fördelning av stödet utifrån folkmängd utarbetas av interrimstyrelsen i samverkan med arbetsmarknadsnämnden.

Nämnden föreslår att kommunstyrelsen uppdrar till näringslivsenheten att teckna överenskommelser med blivande Mikrofonden Uppsala kommun om samverkansavtal och överenskommelse om driftsstöd. I Göteborgs stad och Bengtsfors kommun har Business Region Göteborg AB och Bengtsfors Utvecklings AB liknande uppdrag.

Mikrofonderna i Sverige är i uppbyggnadsfasen och beroende av offentligt projektstöd för utveckling och drift av verksamheten. På längre sikt kan verksamheten inte överleva på projektbidrag utan bör precis som det statliga näringslivsbolaget ALMI erhålla permanent driftsstöd. Ett kompletterande stöd, samordnat av en regional organisation, för utveckling av det sociala företagandet är ett angeläget behov.

Samverkansavtal

Relationen mellan Uppsala kommun och mikrofonden om samverkan kring kreditgarantier och andra finansiella lösningar regleras med ett samarbetsavtal, bilaga 2. I avtalet stipuleras att mikrofonden tar det faktiska beslutet kring ansökningar, att mikrofonden är formellt beslutande i garantiärenden och att det är mikrofondens som står som avtalspart med den bank som kräver säkerhet av sökande organisation.

I § 2 anges att mikrofondens ska använda de medel som Uppsala kommun inkommit med till att med kreditgarantier, andra finansiella engagemang samt ytterligare tjänster främja den sociala ekonomin i Uppsala kommun. I § 3 anges att av Uppsala kommun insatt kapital är att betrakta som ett lån enligt upprättat förslag till skuldbrev. Skuldbrevet reglerar villkor för återbetalning, hantering av eventuella förluster samt räntor och avgifter.

Vidare anges i § 4 att kommunens stöd är begränsat till att enbart riktas till ideella organisationer med verksamhet i Uppsala kommun. En ytterligare avgränsning görs av vilka organisationer som kan bli föremål för stöd. Stöd ska utgå i enlighet med intentionerna i Uppsala kommuns Riktlinje för stöd till sociala företag och Landsbygdsprogram för Uppsala kommun samt handlingsplaner och övriga styrdokument Uppsala kommun har beslutat om rörande social ekonomi.

Till ett samverkansavtal knyts en överenskommelse om driftsstöd till mikrofondens, bilaga 3.

I § 2 beskrivs fondens uppgifter för drift och administration av mikrofondens.

Uppsala kommuns inflytande

Som medfinansierare av mikrofondens har kommunen garanterats inflytande och möjlighet att påverka hur av kommunen insatt kapital används. Formerna för det anges i förslaget till samverkansavtal § 6, bilaga 2 och i förslaget till överenskommelse om stöd till drift § 2.g, bilaga 3.

Uppsala kommun har rätt att föreslå adjungerad till mikrofondens styrelse. Alternativt kan kommunen utse en kontaktperson som inför varje styrelsemöte delges information om arbetet och aktuella styrelsefrågor. Fonden ska årligen till kommunen redovisa verksamhetsplan, affärsplan, en förteckning över beviljade ansökningar, årsredovisning, budget och stämmoprotokoll. Vidare ska mikrofondens kontinuerligt uppdatera ansvarig nämnd och enhet i förvaltningsorganisationen om fondens utveckling och verksamhet. Inför varje styrelsemöte ska kommunen få ta del av relevanta delar av dagordningen med möjlighet att göra skriftligt uttalande i fråga. På så sätt får kommunen insyn i verksamheten.

För att följa utvecklingen av mikrofondens utifrån samverkansavtal och kommunens riktlinjer, och för en bred förankring i berörda nämnder och förvaltningsorganisation, erbjuds Uppsala kommun att tillsammans med mikrofondens bilda en gemensam referensgrupp, se förslag till överenskommelse om stöd till drift § 2.g

Ansvar

Kommunstyrelsen föreslås ha ansvaret för stöd till mikrofondens och med det tillhörande överenskommelser. Kommunstyrelsens näringslivsenhet föreslås bli ansvarig enhet i förvaltningsorganisationen, initialt i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen och stadsbyggnadsförvaltningens strategiska avdelning.

Implementering av mikrofondens i den kommunala organisationen svarar kommunstyrelsen för i samverkan med arbetsmarknadsnämnden.

En referensgrupp bildas med mikrofondens. I den ingår förslagsvis strategier från kommunledningskontoret, stadsbyggnadsförvaltningen, arbetsmarknads-, social-, omsorgs-förvaltningarna. Omfattning och nivån för respektive förvaltnings engagemang i referensgruppen bestäms av berörd nämnd

engagemang och omfattningen av dess insatser i landsbygdsutveckling och samverkan med sociala företag.

Etablering av mikrofond

Med föreliggande förslag säkerställs etableringen av en mikrofond i Uppsala län med ett första steg i Uppsala kommun andra halvåret 2018. Den fortsatta processen 2018 omfattar bildandet av en interrimstyrelse, fortsatt kartläggning av intressenter och möjliga finansiärer, implementering i Uppsala kommuns nämnds- och förvaltningsorganisation, upptaktsmöte med länets kommuner och organisationer, konstituerande möte av mikrofonden, ansökan om medlemskap i Mikrofonden Sverige, dialog och förhandling med Uppsala kommun om överenskommelser om stöd, fortsatt riktade informations- och marknadsföringsinsatser samt förhandling med bank att samarbeta med. Coompanion Uppsala län ansvarar för att samordna processen i samverkan och med stöd från arbetsmarknadsnämnden.

Ekonomiska konsekvenser

Avgörande för att etablera och bygga upp en professionell och hållbar mikrofond är att finansieringen av fondens kapital och drift är säkrad. Nämnden förordar ett stöd från Uppsala kommun med ett räntefritt lån reglerat med skuldbrev och samarbetsavtal och ett verksamhetsbidrag till driften reglerat i en överenskommelse om stöd.

Kommunstyrelsen föreslås besluta om finansiering av fondens kapital med 10 mkr fördelat lika mellan stöd till sociala företag och landsbygdsutveckling. Nämnden föreslår ett driftsstöd på 700 tkr vardera för år 2019 och år 2020.

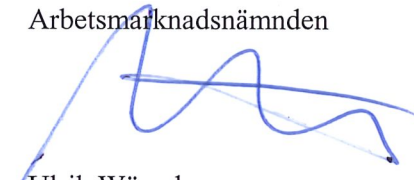
Särskilt beslut bör fattas av kommunstyrelsen om undantag från Borgensprinciper för Uppsala kommun, vilka inte är tillämpliga i detta fall. Borgensprinciperna avser föreningar och organisationer som uppför egen anläggning.

Bilagor

Förslag till:

1. Stadgar
2. Samverkansavtal
3. Överenskommelse om stöd till drift.

Arbetsmarknadsnämnden

Ulrik Wärnsberg
Ordförande

Lotta von Wowern
Sekreterare

STADGAR FÖR Mikrofonden Uppsala Län

§ 1 FIRMA

Föreningens firma är Mikrofonden i Uppsala län ekonomisk förening

§ 2 ÄNDAMÅL

Föreningen har till ändamål:

att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom deras deltagande i en ekonomisk förening (kreditmarknadsförening) som har till uppgift att tillhandahålla garantier för banklån och andra krediter som upptas i medlemmarnas näringsverksamhet, att tillhandahålla lån, finansiering i form av placering i förlagsinsatser, aktiekapital i medlemmarnas näringsverksamhet, eller annan form av finansiering, att bistå medlemmarna med vägledning och information i finansierings- och företagsledningsfrågor, att verka för social ekonomi, definierat som "organiserade verksamheter som primärt har samhällseliga ändamål, bygger på demokratiska värderingar och är organisatoriskt fristående från den offentliga sektorn. Dessa sociala och ekonomiska verksamheter bedrivs huvudsakligen i föreningar, kooperativ, stiftelser och liknande sammanslutningar. Verksamheter inom den sociala ekonomin har allmännyttan eller medlemsnytta, inte vinstintresse, som främsta drivkraft", samt att även bedriva annan därmed sammanhängande och förenlig verksamhet.

Detta skall i möjligaste mån ske i samverkan med lokala/regionala aktörer med lokal kännedom.

§ 3 VÄRDEGRUND

Föreningens värdegrund vilar på en tro på alla människors lika värde, rättigheter, möjligheter och ansvar. Den skall därför verka utifrån social, kulturell, miljömässig och ekonomisk hållbarhet.

§ 4 STYRELSENS SÄTE M.M.

Styrelsen ska ha sitt säte i Uppsala. Föreningens verksamhetsområde omfattar i huvudsak Uppsala län.

§ 5 MEDLEMS ANTAGANDE

Till medlem i föreningen antas juridiska personer som bedriver, har för avsikt att bedriva eller vill stödja näringsverksamhet inom social ekonomi.

Även annan juridisk person som bedöms kunna bidra till föreningens verksamhet kan antas som medlem. Sökanden ska förväntas följa föreningens stadgar, värdegrund och behörigen fattade beslut samt bidra till förverkligandet av föreningens ändamål.

Ansökan om medlemskap skall göras skriftligen till styrelsen.

§ 6 INVESTERANDE MEDLEMS ANTAGANDE

Den som enbart vill kunna bidra med insatskapital till föreningens verksamhet kan antas som investerande medlem. Investerande medlemmar ska fortfarande följa föreningens stadgar, värdegrund och behörigen fattade beslut.

Även fysisk person kan bli investerande medlem. Önskar fysisk person inträde i föreningen och uppfyller alla krav för att vara medlem enligt §5 skall ansökan om inträde som medlem istället behandlas som ansökan om att inträda som investerande medlem.

Den som vill bli investerande medlem ska skriftligen ansöka om detta till styrelsen. Styrelsen ska vid antagandet dokumentera i protokollet att medlemskapet gäller en investerande medlem och motsvarande information ska anges i medlemsförteckningen.

§ 7 FÖRVÄRV AV ANDEL

Har medlems andel övergått på annan genom bodelning, arv eller testamente, skall den som förvärvat andelen anmäla detta till föreningens styrelse inom sex (6) månader efter förvärvet. Detsamma gäller den som utan att vara medlem i föreningen förvärvat medlems andel genom överlåtelse. Enligt 3 kap. 2 § lagen om ekonomiska föreningarnas kan fristen för anmälan vara längre för den som förvärvat en avliden medlems andel.

Beträffande förutsättningar för medlemskap vid anmälan enligt första stycket, gäller vad som föreskrivs i § 5.

Beviljas medlemskap efter anmälan inträder förvärvaren i medlemmens ställe. I annat fall anses medlemmen ha sagt upp sig till utträde ur föreningen vid den tidpunkt fristen enligt första stycket löpte ut. I det senare fallet har

förvärvaren samma rätt att få ut inbetalda insatser och del i beslutad vinstutdelning, som annars tillkommit den avgående medlemmen.

§ 8 INSATSER

1. Medlemsinsatser

Den obligatoriska insatsen i föreningen är [NNNN] kronor. Medlem får därutöver delta med flera insatser (frivilliga överinsatser).

Den obligatoriska insatsen skall betalas kontant genast efter inträde i föreningen. Frivilliga överinsatser betalas kontant efter anfordran.

Årsstämman får i enlighet med § 25, besluta att fritt eget kapital skall överföras till medlemsinsatserna genom insatsemission (emissionsinsatser).

Den obligatoriska insatsen samt eventuella frivilliga överinsatser och emissionsinsatser utgör medlemmens sammanlagda medlemsinsats.

2. Förlagsinsatser

Styrelsen kan besluta att kapital i form av förlagsinsatser får tillskjutas föreningen. Sådana insatser får tillskjutas av såväl medlemmar som andra än medlemmar.

Förekommer förlagsinsatser skall föreningsstämman årligen besluta att, i den utsträckning de för ändamålet tillgängliga medlen förslår därtill, utdelning skall utgå på förlagsinsatserna enligt vad som anges i förlagsandelsbevisen inom det högsta belopp som får tillämpas.

Beslutad utdelning på förlagsinsatser förfaller till betalning inom två veckor från beslutet.

Styrelsen äger besluta vem som skall få tillskjuta förlagsinsats och dennas belopp samt de villkor som utöver vad som ovan sägs skall i varje särskilt fall iakttagas vid tillämpningen av denna paragraf.

Villkoren för förlagsinsatser regleras i de till förlagsinsatsen tillhörande förlagsandelsbevisen.

§ 9 UPPSÄGNING

Uppsägning till utträde ur föreningen skall göras skriftligen.

§ 10 UTESLUTNING

Medlem som uppenbart bryter mot föreningens stadgar, inte följer i behörig ordning fattade beslut eller som annars motarbetar föreningens intressen eller ändamål eller skadar föreningen, får uteslutas av föreningens styrelse. Utesluten medlem kan hänskjuta frågan om uteslutning till föreningsstämma genom anmälan till styrelsen inom en månad från det att meddelandet om uteslutning avsänts till honom.

Den som utesluts förlorar omedelbart sin rätt att delta i överläggningar och beslut om föreningens angelägenheter.

§ 11 AVGÅNG

Avgång ur föreningen sker vid utgången av det räkenskapsår som slutar tidigast en månad efter uppsägning till utträde eller slutligt beslut om uteslutning.

§ 12 ÅTERBETALNING AV INSATS M.M.

Medlem som avgått har rätt att få ut sin medlemsinsats och vad som belöper på honom av beslutad vinstutdelning i den omfattning som föreskrivs i 4 kap. 1 § lagen om ekonomiska föreningar. Insatsen utbetalas dock först 2 år efter avgången. Om det finns särskilda skäl får styrelsen besluta att återbetalning får ske tidigare.

Medlem som deltar i föreningen med frivilliga överinsatser har rätt att få tillbaka dessa utan att avgå ur föreningen. Beträffande uppsägning och återbetalning av frivilliga överinsatser gäller bestämmelserna i 4 kap. lagen om ekonomiska föreningar.

§ 13 AVGIFTER

Föreningen får ta ut serviceavgifter för att täcka kostnaderna för de tjänster som föreningen erbjuder medlemmarna. Serviceavgifter kan tas ut enligt en taxa som årligen fastställs av styrelsen.

§ 14 STYRELSE

Föreningens styrelse skall bestå av minst 5 och högst 9 ledamöter med högst 9 suppleanter. Mandatperioden ska vara två (2) år, dvs för tiden fram till slutet av den årsstämma som hålls andra räkenskapsåret efter valet, för ledamot och bestämmas så att så nära hälften av styrelsens ledamöter som möjligt står i tur att avgå vid varje årsstämma och ett (1) år, dvs för tiden fram till slutet av den årsstämma som hålls räkenskapsåret efter valet, för suppleant.

Ledamöterna utses av föreningsstämman. Föreningsstämman skall vidare utse styrelsens ordförande, vice ordförande samt kassör bland de valda ledamöterna.

Styrelsen är beslutförför då minst hälften av ledamöterna är närvarande.

I det fall det finns förlagsinsatser eller andra investeringar av betydande grad som inbetalats av icke-medlemmar får dessa icke-medlemmar gemensamt till valberedningen lägga fram förslag på en eller flera styrelsemedlemmar som skall representera deras intressen. I fall så sker, skall stämman välja in åtminstone en av dessa föreslagna styrelsemedlemmar till styrelsen.

Medlemmar och icke-medlemmar med förlagsinsatser eller andra investeringar av betydande grad har även rätt till att utfå information samt rätt att uttala sig kring beredningen av ärenden som berör deras intresseområden (t.ex. geografiskt eller branschbundet). Denna information fås antingen genom att de utser en adjungerad styrelseledamot eller att de utfår relevanta delar av dagordningen inför t.ex. styrelsemöte i tid för att kunna göra ett skriftligt uttalande samt att de sedan får ta del av relevanta delar av protokollet.

Styrelsen får utse ett eller flera organ för att fullgöra särskilda uppgifter. Årligen skall styrelsen anta en arbetsordning för sitt eget arbete. Vidare skall styrelsen årligen utfärda instruktioner för de särskilda organen enligt första meningen och för verkställande direktören om en sådan utsetts.

§ 15 VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Styrelsen får utse en verkställande direktör. Direktören behöver inte vara medlem i föreningen.

§ 16 FIRMATECKNING

Föreningens firma tecknas, förutom av styrelsen, av den eller dem som styrelsen utser.

§ 17 RÄKENSKAPSÅR

Föreningens räkenskapsår är kalenderår.

§ 18 ÅRSREDOVISNING

Styrelsen skall senast den 31 mars lämna sina redovisningshandlingar till föreningens revisor.

§ 19 REVISOR

Föreningsstämman ska varje år välja en (1) revisor och har möjlighet att välja en (1) revisorsersättare för tiden tills dess årsstämma hållits räkenskapsåret efter valet.

§ 20 REVISIONSBERÄTTELSE

Revisorn skall lämna sin revisionsberättelse senast den 15 april.

§ 21 FÖRENINGSSTÄMMA

Föreningsstämman är föreningens högsta beslutande organ.

Vid föreningsstämma har varje medlem en röst.

Medlem får företrädas vid föreningsstämma, förutom av legal ställföreträdare, av ett ombud med skriftlig dagtecknad fullmakt. Ett ombud får endast företräda en medlem.

Styrelsen får besluta att medlemmarna får poströsta vid en föreningsstämma om detta är ändamålsenligt. I förekommande fall skall kallelsen, om frågan inte är av mindre betydelse, innehålla det huvudsakliga förslag som

skall behandlas på stämman. Till kallelsen skall det i förevarande fall bifogas ett formulär för poströstning som skall innehålla hänvisningar till förslagen och i anslutning till dessa skall det finnas två likvärdigt presenterade svarsalternativ med rubrikerna "Ja" och "Nej". Poströstning får, enligt styrelsens anvisningar, ske per post eller e-post.

Föreningsstämma hålls inom föreningens verksamhetsområde.

En ordinarie föreningsstämma, årsstämma, skall hållas senast under juni månad varje räkenskapsår. Extra föreningsstämma skall hållas när styrelsen finner skäl till det samt när revisor eller minst en tiondel (1/10) av samtliga röstberättigade medlemmar skriftligen begär det.

Kallelse till föreningsstämma skall ske skriftligen per brev eller e-post till varje medlem tidigast fyra och senast två veckor före stämman.

Inför årsstämman skall årsredovisningen och revisionsberättelsen hållas tillgänglig hos föreningen senast två veckor före stämman. Efter begäran skall handlingarna skickas till medlem eller icke-medlem med förlagsinsatser eller andra investeringar av betydande grad per brev inom samma tid.

§ 22 MOTIONSTID

Ärende som medlem önskar hänskjuta till årsstämman skall skriftligen anmälas till styrelsen senast en (1) månad före stämman.

§ 23 ÄRENDEN PÅ ÅRSSTÄMMA

Vid årsstämma skall följande ärenden förekomma:

1. val av ordförande,
2. ordförandens anmälan av protokollförare,
3. fastställande av röstlängd,
4. val av två personer att jämte ordföranden justera protokollet,
5. fråga om stämman utlysts i behörig ordning,
6. styrelsens årsredovisning,
7. revisionsberättelse,
8. beslut om fastställande av resultaträkning och balansräkning,
9. beslut beträffande föreningens vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen,
10. beslut om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktör,
11. bestämmande av arvode till styrelse och revisorer,
12. fastställande av antal styrelseledamöter, samt suppleanter
13. val av styrelseledamöter, samt suppleanter
14. val av ordförande, vice ordförande, samt kassör
15. val av revisorer samt eventuell suppleant
16. ärenden som av styrelsen eller medlem hänskjutits till stämman,
17. val av valberedning
18. övriga ärenden.

§ 24 MEDDELANDEN

Andra meddelanden till medlemmarna än kallelse till föreningsstämma skall lämnas skriftligt per brev eller e-post.

§ 25 ÖVERSKOTTSFÖRDELNING

Fritt eget kapital enligt fastställd balansräkning skall efter eventuell utdelning på förlagsinsatser i enlighet med villkor i förlagsandelsbevis, enligt föreningsstämmans beslut

1. föras i ny räkning och/eller
2. fonderas för särskilt ändamål och/eller
3. utdelas i förhållande till medlemsinsatserna, insatsränta, och/eller
4. överföras till medlemsinsatserna genom insatsemission i förhållande till respektive medlems inbetalda medlemsinsats och/eller
5. utdelas som återbäring/efterlikvid i förhållande till deras omsättning med föreningen under räkenskapsåret.

Alternativ 3.-5. samt avtal som erbjuder utdelning på förlagsinsatser skall bara nyttjas om särskilda skäl därtill finns. Föreningsstämman får inte besluta om större utdelning i form av insatsränta eller återbäring/efterlikvid än styrelsen föreslagit.

§ 26 STADGEÄNDRING

Stadgeändringar beslutas antingen med enhälligt beslut av samtliga röstberättigande medlemmar på en års- eller extra stämma eller med enkel respektive två tredjedels (2/3) majoritet på två på varandra följande stämmor. Om stadgeändringen faller in under 7. Kap. 35 § lagen om ekonomiska föreningar gäller istället för ovan vad som är föreskrivet däri.

§ 27 DISPONERING AV TILLGÅNGAR VID UPPLÖSNING

Vid föreningens upplösning skall dess behållna tillgångar i första hand användas för att återbetala förlagsinsatserna. Därefter skall medlemsinsatser enligt § 8 utbetalas. Vad som därefter återstår skall överföras till verksamhet med en inriktning som är förenlig med föreningens ändamål och värdegrund enligt §2 respektive §3.

§ 28 ÖVRIGT

Beträffande föreningens förhållanden i övrigt gäller vad som föreskrivs i lagen om ekonomiska föreningar.

Förslag SAMARBETSAVTAL

Har denna dag träffats mellan nedanstående, för etablerandet av lokal samverkan kring kreditgarantier och andra finansiella lösningar inom Social Ekonomi i Uppsala kommun.

Samarbetet gäller mellan Kommunstyrelsens Näringslivsenhet Uppsala Kommun, org.nr. 212000–3005, nedan **”Näringslivsenheten”** och Mikrofonden Uppsala Län ekonomisk förening, org.nr. [nnnn], nedan **”MFU”**

§ 1 **Bakgrund**

Kommunstyrelsen Uppsala kommun har gett Näringslivsenheten Uppsala kommun i uppdrag att teckna ett tidsbegränsat avtal med MFU för att stödja organisationer inom Social ekonomi i Uppsala kommun med kreditgarantier och finansiering (dnr xxxx).

Syftet med MFU är att erbjuda kreditgarantier och andra finansiella lösningar till föreningar, kooperativ, byalag, utvecklingsgrupper, samfund och stiftelser, för att därmed underlätta tillväxt och utveckling av sektorn social ekonomi i Uppsala län.

MFU är en s.k. främjandeförening, och är medlemmar i Mikrofonden Sverige ekonomisk förening (nedan **”MFSe”**). MFSe är ett kreditmarknadsföretag och har Finansinspektionens tillstånd att bedriva finansverksamhet i Sverige. MFU kan genom medlemskap i MFSe erbjuda sina medlemmar tillgång till MFSEs tjänster.

§ 2 **MFUs övergripande förpliktelser**

MFU skall använda de medel som Näringslivsenheten inkommit med för att genom kreditgarantier, andra finansiella engagemang samt ytterligare tjänster (nedan **”Stöd”**) främja den sociala ekonomin i Uppsala kommun.

§ 3 **Näringslivsenhetens övergripande förpliktelser**

Näringslivsenheten sätter in [nnnn] (nnnn) SEK på ett av MFU anvisat konto. Beloppet är att betrakta som ett lån enligt upprättat skuldebrev. Skuldebrevet (bilaga 1) reglerar villkor för återbetalning, hantering av eventuella förluster samt räntor och avgifter.

§ 4 **Geografisk och tidsmässig avgränsning**

Stöd är geografiskt begränsat så att det enbart skall riktas till föreningar, kooperativ, byalag, stiftelser, utvecklingsgrupper, samfund samt andra aktörer inom social ekonomi och civilsamhället som kan hänföra sin verksamhet till Uppsala kommun. Sökandetiden är begränsad till 2022-06-31 och Stöd skall senast vara återbetalat eller redovisat som förlust tre (3) år efter att ansökan beviljas.

Stöd skall utgå i enlighet med intentionerna i Uppsala kommuns Riktlinje för stöd till sociala företag (KF 2016-12-12, KSN-2016-1923) och Landsbygdprogram för Uppsala kommun (KF januari 2017, KSN-2015-1907) samt handlingsplaner och övriga styrdokument som Uppsala kommun arbetat fram rörande den sociala ekonomin.

§ 5 **Stöd till drift**

Som en del av detta avtal skall Näringslivsenheten stödja driften av MFU. Prestationerna regleras i ett separat avtal (Bilaga 2).

§ 6 **Organisation och rutiner**

Styrelsen i MFU eller den till vilken de delegerar tar de faktiska besluten kring ansökningar. MFSe är formellt beslutande i garantiärenden och det är MFSe som står som avtalspart mot den bank som kräver säkerhet.

Näringslivsenheten har rätt att utfå information samt rätt att uttala sig kring beredningen av Stöd som följer av detta avtal samt lydelsen hos MFUs stadgar vid avtalets tecknande. Informationen fås antingen genom att Näringslivsenheten utser en adjungerad styrelseledamot eller att information redovisas till en av dem utsedd kontaktperson senast fjorton (14) kalenderdagar innan sammanträdet där ärendet skall behandlas. Har inte Näringslivsenheten uttalat sig innan eller under sammanträdet anses deras rätt att uttala sig vara förverkad. Den information Näringslivsenheten skall få redovisad utgörs av

a) relevanta delar av dagordningen inför t.ex. styrelsemöte i tid för att kunna göra ett skriftligt uttalande

samt

b) att de vid avslutat möte får ta del av relevanta delar av protokollet.

MFU redovisar årligen till Näringslivsenheten följande:

a) verksamhetsplan

b) affärsplan

c) en förteckning över beviljade ansökningar

d) årsredovisning, bestående av bokslut, resultat- och balansräkning, verksamhetsberättelse samt revisionsberättelse

e) budget

f) årsmötesprotokoll

MFU skall även kontinuerligt uppdatera Näringslivsenheten om MFUs utveckling och verksamhet.

§ 7 **Twist**

Twist rörande detta avtal skall avgöras av allmän domstol. Behörig domstol är Uppsala Tingsrätt.

§ 8 **Avtalstid**

Detta avtal gäller från dagen för 2019-01-01 till 2022-12-31 med möjlighet till förlängning om parterna är överens därom.

§ 9 **Ändringar och tillägg**

Ändringar av och tillägg till detta avtal skall, för att vara giltiga, vara skriftliga samt undertecknade av båda parter.

§ 10

Uppsägning

Parter kan säga upp avtalet med tre (3) månaders uppsägningstid. Villkor kring och återbetalning av skuld regleras av skuldebrevet och påverkas enbart i den mån som skuldebrevet medger det av avtalets uppsägning.

Vi undertecknade parter, som har tagit del av avtalet, förbinder oss att följa avtalet enligt ovan.

Uppsala den: _____ av _____
[Namn], Verksamhetsledare, MFU

Uppsala den: _____ av _____
[Namn], Styrelseordförande, MFU

Uppsala den: _____ av _____
(Namn) Kommunstyrelsens ordförande

Uppsala den: _____ av _____
(Namn) Näringslivsdirektör

Förslag ÖVERENSKOMMELSE OM STÖD AV DRIFT

Har denna dag träffats mellan nedanstående, för etablerandet av lokal samverkan kring kreditgarantier och andra finansiella lösningar inom Social Ekonomi i Uppsala kommun.

Samarbetet gäller mellan Kommunstyrelsens Näringslivsenhet Uppsala Kommun, org.nr. [nnnn], nedan **"Näringslivsenheten"** och Mikrofonden Uppsala Län ekonomisk förening, org.nr. [nnnn], nedan **"MFU"**.

§ 1 **Bakgrund**

Kommunstyrelsen Uppsala kommun har gett Näringslivsenheten Uppsala kommun i uppdrag att teckna ett tidsbegränsat avtal med MFU för att stödja driften av MFU (dnr xxxx).

Syftet med MFU är att erbjuda kreditgarantier och andra finansiella lösningar till föreningar, kooperativ, byalag, utvecklingsgrupper, samfund och stiftelser, för att därmed underlätta tillväxt och utveckling av sektorn social ekonomi i Uppsala län.

MFU är en s.k. främjandeförening, och är medlemmar i Mikrofonden Sverige ekonomisk förening (nedan **"MFSe"**). MFSe är ett kreditmarknadsföretag och har Finansinspektionens tillstånd att bedriva finansverksamhet i Sverige. MFU kan genom medlemskap i MFSe erbjuda sina medlemmar tillgång till MFSEs tjänster.

§ 2 **MFUs övergripande förpliktelser**

MFU skall erbjuda kreditgarantier och andra finansiella lösningar i enlighet med Samarbetsavtalet. Som en del av detta arbete skall MFU ansvara för att:

- a) bereda och administrera varje ansökan
- b) direkt marknadsföra MFUs tjänster till målgrupperna
- c) indirekt marknadsföra MFUs tjänster genom att t.ex. ta fram marknadsföringsmaterial som Näringslivsenheten kan använda
- d) erbjuda rådgivning och vägledning för aktörer som tänker eller kan tänkas ansöka om kreditgarantier
- e) redovisning av MFUs arbete i berörda delar sker i enlighet med samarbetsavtalet
- f) intern marknadsföring och övrig information sker till berörda nämnder och enheter inom Uppsala kommuns förvaltning
- g) Näringslivsenheten erbjuds möjligheten att tillsätta en gemensam referensgrupp för att följa utvecklingen av MFU. Referensgruppen sammanträder vid 3-4 tillfällen per kalenderår.

§ 3 **Näringslivsenhetens övergripande förpliktelser**

Näringslivsenheten förbinder sig att bidra med medel för att bekosta beredning och administration av ärenden, därtill hörande förpliktelser enligt § 2 samt mikrofondens drift i övrigt (nedan **"Driftstöd"**). Medel skall sättas in på ett av MFU anvisat konto en gång om året.

§ 4 **Nivå på Driftstöd**

Driftsstödet fastställs i särskild ordning för en period om två år utifrån av MFU upprättad ansökan. Driftstödet för 2020 ska inte understiga 2019 års nivå förutsatt att inriktning, verksamhet och prestationer inte förändrats.

Nivån för verksamhetsbidraget år 2020 fastställs senast 2019-10-31.

§ 5 **Tvist**

Tvist rörande detta avtal skall avgöras av allmän domstol. Behörig domstol är Uppsala Tingsrätt.

§ 6 **Avtalstid**

Detta avtal gäller från dagen för undertecknande till och med datum 2020-12-31 med möjlighet till förlängning om parterna är överens därom.

§ 7 **Betalning**

Anfordran om betalning skickas från MFU till Näringslivsenheten enligt överenskommelse. Efter betalning erhåller Näringslivsenheten ett bevis på erlagt belopp.

§ 8 **Ändringar och tillägg**

Ändringar av och tillägg till detta avtal skall, för att vara giltiga, vara skriftliga samt undertecknade av båda parter. MFU har rätt att ensidigt revidera bilaga 1, bl.a. för att spegla kompetensförändringar inom MFUs organisation.

§ 9 **Uppsägning**

Part kan säga upp avtalet med tre (3) månaders uppsägningstid. I det fall parterna genomför en gemensam kampanj eller på annat sätt driver ett samarbete som innebär kostnader för MFU som ej är ringa har Näringslivsenheten ej rätt att säga upp avtalet så länge samarbetet fortgår.

Vi undertecknade parter, som har tagit del av avtalet, förbinder oss att följa avtalet enligt ovan.

Uppsala den: _____ av _____
[Namn], Verksamhetsledare, MFU

Uppsala den: _____ av _____
[Namn], Styrelseordförande, MFU

Uppsala den: _____ av _____
(Namn) Kommunstyrelsens ordförande

Uppsala den: _____ av _____
(Namn) Näringslivsdirektör Uppsala

